4886

СЛОВНИЧОК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

І

ГОЛОВНІ ПРАВОПИСНІ ПРАВИЛА ТА ЗАМІТКИ ДО ВІДМІНИ

ЗЛАДИВ

Д-р КОСТЬ КИСІЛЕВСЬКИЙ

УЧИТЕЛЬ

СТАНИСЛАВІВ 1927

НАКЛАДОМ АВТОРА

СЛОВНИЧОК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

I

ГОЛОВНІ ПРАВОПИСНІ ПРАВИЛА ТА ЗАМІТКИ ДО ВІДМІНИ

ЗЛАДИВ

Д-р КОСТЬ КИСІЛЕВСЬКИЙ

УЧИТЕЛЬ

СТАНИСЛАВІВ 1927

НАКЛАДОМ АВТОРА

Всякі права збережені
Copyright by Editor

ДРУКАРНЯ ОО. ВАСИЛІЯН У ЖОВКВІ

ПЕРЕДМОВА.

Здавна відчували ми недостачу словничка, застосованого до останніх правописних правил і сучасного розвитку нашої письменницької мови. А вже найбільше безпорадним було ту становище шкільної молодежи. Оце й примусило вчителів призадуматись над виданням такого словничка. Вже в 1925. р. тричі збиравсь Гурток українїстів станиславівської гімназії на наради, на яких предложив я плян, а Гурток вирішив його в головних основах. До осени 1926. р. тяглась моя праця, а від 20. жовтня 1926. р. почалось друкування в Печатні ОО. Василіян у Жовкві, що й тепер покінчилось. Випускаю у світ цю книжку з тою думкою, шо справді буде вона помагати тим, що її потребують.

В часі моєї праці зустрічали мене деякі труднощі. З одного боку треба було в такому ділі руководитись послідовністю та основами »Правописних правил, принятих Науковим Товариством ім. Шевченка у Львові« (1922), хоча з деякими з них не погоджуюсь. З другого боку треба було шанувати свободу та творчість нашої письменницької мови, спертої переважно на народніх говорах середньої України, а ця свобода частенько йде

в розбіжному напрямкови з »Правописними правилами«. Щоб погодити деякі розбіжности, зазначував я поруч себе звичайно дві форми або слова, які живуть однаково добре поруч себе в письменницькій мові. Так вирішуються спірні форми або правописні труднощі в інших словянських словниках правописних. Така свобода не спинює розвитку мови, не закладає на неї пут, а навпаки збагачує її. Одначе звертаю увагу Шановного Читача, що **треба тут зберігати послідовність і вживати послідовно одної або другої рівнорядної форми, а не обох всуміш.** А далі Шановний Читач повинен руководитись в цих питаннях почуваннями, які були й для мене керманичами, а саме любовю та поважанням до тої хрустальної скарбниці мовної, у якій складало свої дорогоцінности всеньке суспільство, а передівсім визначні письменники та вчені, що жили на просторах середньо-українського говору. Там вокруг Києва й Полтави зродилась наша письменницька мова, забагатіла красою та розсипалась перлинами по всій Україні. Її нам треба пізнати, вивчити, до неї зближитись.

Та проте не міг я пропустити й того великого засобу засвоєних, чужих, міжнародніх слів, уживаних в нашій письменницькій мові, тимпаче, що їх писання дає усім найбільше труднощів. У чужих словах застосував я послідовно »Правописні правила« львівського Наук. Т-ва. Поруч деяких чужих слів подав я наші вислови, яких треба вжи-

вати. Врешті використав я деякі практичні новости правописного проєкту Державного Комісаріяту Освіти у Києві. До словничка додав я ще й головні правописні правила, примітки до відміни й ключ до розділу слів.

У своїй праці користувався я словниками: Грінченка, Голоскевича, Дубровського, Огієнка, »Рускої правописи« (Львів 1904); — граматиками: Смаль Стоцького Степана (шкільною та науковою), Сімовича, Кримського, М. Левицького, Тимченка, Курилової (О. Курило); — правописами: Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові, Всеукраїнської Академії Наук у Києві, Проєктом Державної Комісії для впорядкування українського правопису (1926 р.); — науковими розвідками: Огієнка, Чикаленка, М. Левицького, Курилової, Науменка, Зілинського, Кримського, Гнатюка, Шахматова, Шобера; — поміченнями та порадою Гуртка вчителів україністів станиславівської гімназії, якому на цьому місці складаю щиру подяку.

Др. Кость Кисілевський,
учитель гімназ.

ПОЯСНЕННЯ ДО ВИДАННЯ.

1. Скорочення.

Арх. — архаїзм
вим. — вимовляємо
відм. — відмінок
г. — герой
гл. — гляди
ґеогр. — ґеографічний
ж. р. — жіночий рід
з. р.; заг. р. — загальний рід
заім. — заіменник
зб. і. — збірний іменник
зб. ф. — збірна форма
звор. — зворот
згл. — зглядно
зл. — злучник
ім. — іменник
ім. зб. — іменник збірний
л. або *лп.* — ліпше ліпша форма
м. — місто
м-ко — містечко
мз. — музика
митроп. — митрополит
мл. — маляр
мн. — множина
м. р. — мужеський рід
мц. — місцевина
н. пр. — наприклад
на В. У. — на Великій Україні
нев., невідм. — невідмінний
невідм. числ. — невідмінний числівник
неос. виск. — неособовий вискав
о. — озеро
одн. — однина
окл. — оклик
ос. — особа
П. — письменник, письменниця

п. з. м. — по закону милозвучности
пб. — побіч
пр. — приміром
Пр. — примітка
прим.; прім. — прикметник
прс., прсл., присл. — прислівник
прс. скріпл. — прислівник скріплений
пст., пстл. — пестливе слово
пестл. зменш. — пестливе зменшене
р. — ріка
р. м.; р. ж. — рід мужеський; рід жіночий
рд. — рідко, рідше
рост. — ростина
с. — село
с. р.; р. с. — середній рід
т-во — товариство
У. — установа
уч. — учений
ч. — часопис
чит. — читай
ч. од. — число одиничне
ч. мн. — число многе.

2. Знаки.

Середник (;) відділює: а) відміну іменника в однині й множині, б) низший ступінь від висшого у відміні прикметника, в) дві рівнорядні, добрі форми, г) два рівнорядні, добрі слова, ґ) недоконане й доконане слово, або протягове й наворотове слово.

Окличник (!) означає пятий (кличний) відмінок ч. од. іменника. Часом уживається цього знаку при оклику.

Дужки () означають, що поруч одної форми або слова можна вживати також і того, що у дужках. Колиж у дужках ще й букви: *лп.*, тоді тут ліпша форма. Часом у дужках

замкнене пояснення слова, або слово, що може заступити чуже.

Зірка * — це знак, що такого слова не треба вживати, бо воно давнє, місцеве, діялєктичне, виходить або вийшло з ужи-вання в письменницькій мові.

Дуже **товста** голосівка у слові означає **на-голошений** (акцентований) склад; бувають тут слова, у яких зазначені два наголоси, бо або одного, або другого вживають.

3. Примітки.

У словнику поодинокі рядки не кінчаться знаком точки, щоб наступні букви не були великі.

Іменники наведені в словнику в першім відмінку (називнім), а поруч подані інші форми в скороченнях по складам, закінченням, або в цілости.

Прикметники наведені у формах мужеського (чоловічого) роду; всі три закінчення наведені при мняких прикметниках.

Дієслова бувають в дієіменнику, 1. 2. особі ч. од. і 3. ч. мн., а надто в інших формах, трудних до писання.

А.

Абажур, -а; (серпанок, покривало)
Абація, -ції (м.)
абдикація, -ції
Абеляр, -а
аберація, -ції; (збочення)
аби
абиде
абиколи
абикуда; абикуди
абито
абихто, абикого, абикому, абиким...
абищо, абичого, абичому, абичим, в абичім
абияк
абиякий, абиякого, абиякому, абияка, абияке
Абісинія, -нії
абітурієнт, -а
абітурієнтський
або
або що; абощо?
абонамент, -у; (передплата, замовлення)
абсолютизм, -у
абстракт, -у
абстрактний
абсурд, -у (нісенітниця, дурниця)
аванс, -у
авансувати
авантура; (бешкет)
авантурник, -а
Августа, -а
Августин, -а
авдитор, -а
авдиторія, -рії
авдиторський
авдієнція, -ції; (послухання)
Авербах, -а
Аверсперг, -а
авже; авжеж
Авініон, -у
авініонський
авіятика, -и
авіяція, -ції
авкціон, -у

Авліда, -и
Авраам, -а
Аврелій, -лія, -лієви (і)
авскультант, -а
Австралія, -лії
Австрієць, -рійця
австрійський
Австрія, -ії
автентичний
автентичність, -ності, -ністю
авто, авта, авту, в авті; авта
автобіографічний
автобіографія, -фії, -фією
автограф, -у
автодафе (невідм.)
автомат, -у
автоматичний
автомобіль, -білю, -білем
автомобільний
автономічний
автономія, -ії
автопсія, -сії
автор, -а, -ови (-і), -ом, в авторі; автори, авторів...
авторитет, -у
авторський
Агезиляй, -ляя, -ляєви (-і)
агент, -а (посередник, справник)
агенція, -ції
агітатор, -а
агітувати
аглютинація, -ії
агльомерат, -у
аграрний (рільничий)
агрегат, -у
агрест, -у; *пб.* агрус, -у
Агриколя, -лі, -лею
Агриппа, -и
агроном, -а (рільник)
агрономічний
агрономія, -мії
Ад, Аду
Адам, -а
Адамове яблоко, А-вого аблока; (горлянка, борлак)
адамашок, -машку (-а)
адвокат, -ката, -катови (-і)
адвокатський
адже, аджеж
Адижа, -жі, -жею (р.)
адміністративний
адміністраційний
адміністрація, -ції, -цією
адмірал, -а
адміральський

адреса, -и
адресувати
Адрійське море, Адрійського моря...
Адріянопіль, -полю, -полем, -полі
Адріятик, -у
адюнкт, -а
адютант, -а; (есавул)
аероплян, -а
аж, аж доки, аж поки не...
ажуровий; (мережчатий, дірчатий)
азбука, -и, азбуці; абетка, -и
азбучний
Азів, Азова, Азову, Азовом, Азові (м.) *побіч.* Озів, Озова
Азівське море, Азівського моря... (*пб.* О...)
азійський
Азія, Азії, Азією
азіят, -а
азіятство, -а, -у
азот, -у
азотан, -у
азотин, -у
азотовий
Айґоспотамос (невід.)
Айет, -а
Айсхіль, Айсхіля, Айсхілеви (-і) *пб.* Есхіль, Есхіля...
Айсхін, -а
академік, -а
академічний; Академічний Дім (У.)
академія, -мії; Академія Наук у Києві; Академія Красного Мистецтва.
акафист, -у
акація, -ції
аквареліст, -а
акварель, -лі; (малюнок водними красками)
акварія, -ріїв, -ріям
Аквісґран, -у
акомпаніямент, -ту; (музичний супровід)
акорд, -у
акробат, -а; (линвоскок)
Акропіль, -полю, -полем, -полі
аксаміт, -у; *пб.* оксаміт
аксамітний *пб.* оксамітний
аксіом, -у
акт, -у

актива, активів; (чинний стан)
актор, -а
акторка, -и; акторок
акумулятор, -а
акустика, -и
акустичний
акцент, -у; (наголос)
акція, -ції; акцій
але, алеж
Александер Великий, Александра Великого...
алєґат, -у
алєґоричний
алєґорія, -рії, -рією
алєя, алеї; алей
алилуя (невідм. с. р.)
Аллах, -а
Алтай, -таю
алун, -у
алювій, -ія
алюзія, -зії; алюзій
алюміній, -нію, -нієм
Алярих, -а
алярм, -у
альбатрос, -а
Альбіон, -у
альбом, -а (-у)
альґебра, -и
альґебраїчний
Альґерія, -рії; Альжір, -у
Алькай, Алькая, Алькаєви (-і)
алькальоїд, -а
Алькібіяд, -а
Алькіной, -ноя, -ноєви (-і)
алькоголік, -а
альманах, -у
альпейський
Альпи, Альп
альт, -а
альтана, -и
альтанка, -и; альтанок
альтернатива, -и
альтруїзм, -у
альтруїстичний
альфабет, -а
альфреско
альхемія, -ії
амальґам, -у
амант, -а
аматор, -а
аматорський
амбар, -а (комора)
амбітний
амбіція, -ції; амбіцій
Амброзій, -зія, -зієви (-і)
амвон, -а
Америка, -и
Американець, -канця
американський

амінь (невідм. с. р.)
амнестія, -ії
амоніяк, -у
амуніція, -ції; амуніцій
амфіб**о**ль, -болю; (лучевик)
амфібр**а**х, -а; (стопа в стих**у**)
амфітеатр, -театру
анабаптист, -а; (второхрещенець)
анаколю**т**ія, -тії (прірва в реченні)
Анакре**о**нт, -а
Анаксаґор, -а
Анаксімандер, -дра
аналіза, -и
аналізувати
аналітичний
анал**о**й, -лоя
анальоґічний
анальоґія, -ґії, -ґією
анальфабетизм, анальфабетизму
анапест, -а (назва стопи віршової)
анархізм, -у
анархіст, -а
анархічний
анархія, -хії; (безладдя, розрух)
Анастазія, -зії
ана**т**ема, -и
анатомічний
анатомія, -мії
анахронізм, -у
ангол, **а**нгола; *пб.* **я**нгол *і* **а**нгел
Анґлієць, -лійця, -лійцеви (-і)
Анґлійка, -и; Анґлій**о**к
анґлійський
Анґлія, -лії, -лією
Андрій, Ардр**е**я; *але* св. Андр**е**й, св. Андр**е**я
анекдота, -и *й* анекдот, -а
анексія, -ії
анектувати
аніж
Аніз**а**, -и
анімізм, -у
Анк Марцій, Анка Марція...
аномалія, -лії
анонім, -а
анонімний
ан**о**нс, -а
анс**а**мбль, -лю
антаґонізм, -у
антаґоніст, -а
Антиґона, -и
антидемократичний
ант**и**к, -а
антиквар, -я

антикваричний
антикварій, -рія
антиконституційний
Антиллі, Антиллів
антимінс, -а
антимонархізм, -у
антимонархіст, -а
Антип, -а
антипатичний
антипатія, -ії
Антипко, -а (чорт)
антисеміт, -а
антисемітизм, -у
антисемітський
антихрист, -а
античний (стародавній, старинний)
Антін, Антона...; *але* св. Антоній, св. Антонія...
Антіох, -а
Антонина, -и
св. Антонія, св. Антонії
Антось, Антося
антропольог, -а
антропольогія, -ії
анулювати, анулюю
Анхіз, -а
аорист, -а
аорта, -и
апарат, -у; (прилад)
апартамент, -у
апатит, -а (фосфорична куля)
апатичний
апатія, -тії; (байдужність)
апелювання (-є), -я
апелювати
апеляційний
апеляція, -ції
Апенін, -у
апетит, -у
апетитний (смачний, їстивний)
апогей, апогея
апокриф, -а (-у)
апокрифічний
Аполльон, Аполліна
апосіопеза, -и
апостол, -а
апостолювання (-є), -я, -ям
апостольство, -а
апостольський
апострофа, -и
Аппій Клявдій, Аппія Клявдія...
апретура -и
апробата, -и
апробувати
аптика, -и
аптикар, -каря, -еви (-і)
аптикарка, -и; аптикарок

аптикарський
аптикарювання (-є), -я
аптикарювати
Араб, Араба
Арабка, Арабки
арабський
арак, -у
арбітер, арбітра, арбітрови (-і)
арбітраж, -а
аргумент, -у; (доказ)
Арденни, Арден
арена, -и
арендар, -ря, -реви (-і) *пб.* орендар
арендувати
арешт, -у
арештант, -а; (вязень, вязня)
арештантський
арештований
арештування (-є), -я
арештувати
Аристид, -а
аристократ, -а
аристократія, -тії, -тією; (шляхетчина, панство)
Аристотель, -теля, -телеви (-і)
Аристофан, -а
аритметика, -и
арідник, -а; (чорт)
Арієць, Арійця, Арійцеви (-і)...
Аріост, -а
арія, арії; арій
аркан, -а; (танцювати аркана)
аркуш, -а
аркушевий
аромат, -у; (пахощі, пах)
арса, -и
арсенал, -у
Артаксеркс, -а
артезіянський колодязь *пб.* артезіянська криниця
Артеміда, -и
артерія, -рії
артизм, -у
артикул, -а
артилерія, -рії
артист, -а
артистичний
артистка, -и; артистик
артіль, артіли, артіллю; артілі, артілів
артільний
архаїзм, -у
архаїчний
архангол, -а; архангел, -а
архангольський

археольоґічний
археольоґія, -ґії
архидіякон, -а
архикнязь, -зя
архимандрит, -а
архипресвитер, -а
архитект, -а
архитектура, -и
архитектурний
архів, -а (-у), архіву
архієпископ, -а
архієрей, -рея, -реєви (-і)
аршенік, -у
аршин, -а; кілька аршин *пб.* кілька аршинів
аршинний
асекурація, -ції; (обезпечення)
асесор, -а
асесорський
асиґнація, -ції
асиґнувати
асимілятор, -а
асиміляція, -ції
асирійський
Асирія, -рії, -рією
асистенція, -ції
аскет, -а
аскетичний
асоціювати
асоціяція, -ції
Аспазія, -зії
Астіяг, -а
Астіянакт, -а
астрольоґія, -ії
астроном, -а
астрономічний
астрономія, -мії
асфальт, -у
атавізм, -у
атавістичний
атак, -у; *пб.* атака, -и
атаман, -а; *пб.* отаман, -а
св. Атаназій, -зія, -зієви (-і); *але:* Танас, -а, Опанас, -а, Панас, -а
атеїзм, -у
атеїст, -а
атеїстичний
ателіє (невідм. с. р.)
Атени, Атен
атенський
атестат, -у
атлєт, -а
атлєтичний
Атлянтик, -у
Атлянтичний океан, А-ого океану...
атляс, -у; *пб.* атлас, -у
атляс, -у (геоґр.)
атмосфера, -и
атмосферичний

ато, атож; *але:* а (злуч.) то (заім.)
атом, -у; *пб.* атом
Атон, -а; *пб.* Афон; Атос, -у
атрамент, -у; *ліпше:* чорнило, -а
атраментовий
атрибут. -у
атут, -а; *пб.*: козир, -а
афект, -у (-а)
афера, -и
афина; *пб.* черниця, -і; яфина, -и
афинник, -а; (кущі з черницями)
афиняк, -у; (напиток)
афіша, -і; *пб.* афіш, -а
афішувати
Африка, -и
африканськнй
Афродита, -и
ахроматичний
ачей (зл.)
ая
аякже

Б.

-б часточка, яку пишемо вкупі з попереднім словом: щоб, колиб, ходилиб, хотілаб; також по -*ся*: поборовсяб, дознавсяб...
баба, -и; баби, баб *і* бабів; бабуся, -сі; бабусенька, -и, бабусенці (пстл.)
баба-яга, дика баба; баби-яги, дикої баби...
Бабенберг, -а
бабець; бабця; бабці
бабин, бабина, бабине, 2. бабиного, бабиної, бабиного, 3. бабиному, бабиній... бабине літо, бабиного літа...
бабинець, бабинця, бабинцеви (-і)
Бабинці, Бабинців (с.)
Баварія, -рії
баварський
Баварці, -ців
багат-вечір, багатвечора

багатий *пб.* богатий; багатший
багатир, -ря, -реви (-і) *пб.* багатирю, багатирем, у багатирі *пб.*: -реви (-і)
багато, багатьох, багатьом, багатьма *пб.* багатьома; *або:* богато
багатство, -а, -у; бататств; *пб.* багатствів *і* бог...
багаття (-є), -я; (ватра, огнище)
багатющий — дуже багатий
багацько *пб.* богацько
багач, -а, -еви (-і), у багачі, (-еви) *пб.* богач
багно, -а; двох багон *пб.* багнів
баговіння (-є), -я, -ю
багр, -у
багровець, багрівця, -цеви (-і)
Багря, -рі (назва корови)
багряний
багряниця, -ці
багнет, -а
бадилля (-є), -я
бадьорий *пб.* бадьорний
бажаний
бажання (-є), -я; бажань
базальт, -у
базар, -ру (з базару), на базарі *й* по базару
базікало, -а
базька, -и; базьки, базьок
байдак, -а; байдаки
байдики, байдиків
байдрак чортополох, байдрака чортополоха...
байдуже до чогось
байдужий до...; байдужний до...
байдужність, -ности, -ністю
байка, -и; байки, байок
байкар, -ря, -реви (-і)
Байрон, -а, -ови (-і)
байронський
байструк, -а
бакаляр, -а, (-я)
бактерія, -рії
Бакх, -а
бакханалії, -ліїв
балакучий, -чого

баламут, -а
баламутство, -а
Балкан, -у
Балканський півострів, Балканського півострова...
Балта, -и (м.)
Балтик, -у
Балтійське море, Балтійського моря...
балюстрада, -и
балютувати; (голосувати картками)
баляда, -и; баляд
балянс, -у
баляст, -у; (тягар)
баль, балю, на балі; балі
бальдахін, -а
бальок, балька
бальон, -а
бальсам, -у
бальсамувати
бамбуса, -и
бандаж, -а; (перевязка)
бандажувати; (перевязувати)
бандит, -а
бандитизм, -у
бандура, -и
бандурист, -а; »Бандурист« (товариство)
баніт, -а; *пб.* баніта, -и
банк, -у; Гіпотечний Банк (У.)
банкет, -у; *пб.* бенкет, -у
банкир, -а; (банковець)
банкрут, -а
банкрутувати
баняк, -а; (горнець)
банька, -и, банці; баньки, баньок
барабан, -у
бараболиння, (-є), -я
бараболисько, -а
бараболя, -і; бараболь
барак, -у; (хата в таборі)
баран, -а; погнав барани *або* баранів
барва, -и; барв
барвінковий
барвінок, -вінку
барвний
барвник, -а
барилка, -и; барилок
барилко, -а
барильце, -рильця
баритися, барюся
бариш, -шу
баришівне, -ного
баришівник, -а
барка, -и; барок

барліг, -логу, у барлозі
барок, -а; (стиль)
бароковий
барометер, -метра
баронівна, -ни, -ні; *гл.* царівна
баронова, -вої, -вій
бархан, -у
барханový
бас, баса, басом
басен, -сену
баский
басовий голос
баталіон, -она
баталія, -лії; баталій
батерія, -рії; батерій
батіг, батога
батіжок, -жка
Баторій, Баторія, Баторієви (-і), Баторієм, у Баторію
Батум, -а (-у)
батумський
батюшка, -и; батюшок
батько, -а, при батькови (-і) *рд.* на батьку; батьки
батьки, -ів; (родителі)
батьківський
батьківщина, -и
Баффіна залив, Баффіна заливу...
бахмат, -а
Бахмут, -а
бахмутський
бахнути; бахнуть з рушниці)
бахур, -а, -рови; бахурі, -ів
бахурня, -і
бачити; бачать
бачити — не бачив (як: відати — не відаю) — *для запевнення повторюється!*
бачність, бачности, бачністю
бачу (мабуть); бачиться (відай)
баша, баші, башею
башта, -и; башт
баштан, -тана
баштанник, -а (хазяїн від баштана)
баштовий
баюра, -и; баюр
баюристий
бганий; б. ніж, замок, ключ
бгати
бджілка, -и; бджілки, -лок
бджола, -и, бджоли, бджіл; *пб.*: пчола

бджолиний *або* бджоляний
Беатриче (невідм. ж. р.)
бебряний *пб.* бобровий
бедро, -а; бедр *пб.* бедрів
бедуїн, -а
без (приім. з 2. відм.: без хати)
без жалю
без кінця
без кінця-краю
без краю
без ладу
без ліку
без перестанку
без пуття
без розуму
без сліду
без сумніву
без упину
без часу
без числа
безбарвий
безбатченко, -а
безбожний
безбородько, -а
безвихідно
безвіддя (є), -я, безвіддям, на безвідді (-ю)
безвісти (присл.) (пропав безвісти)
безвість, -и
безвладність, -ности, -ністю
безводник, -а
безводній, -я, -є
безглуздий
безглуздя (є), -я, безглуздям
безголовя (є), -я, безголовям, у безголові; *пб.* безголовю
безгрішний
безденний; *пб.* бездонний
безділля (є), -я, безділлям, на безділлі (-ю)
бездоганний
бездоганність, -ности, -ністю
бездоріжа (-е), -а; *пб.* бездорожа (-е)
безжалісний
безжурний
беззаконний
беззаконня (-є), -я
беззахисний
безземельний
беззубий
безкарний
безкебетний

безконечне (присл.); *пб.* безконечно
безконечник, -а
безкорисно
безкоролівство, -а
безкраїй, -края, -крає *пб:* безкрайний
безкрилий
безкритичність, -ности, -ністю
безлад, -у
безладдя (-є), -я
безличний
безліч (присл.)
безлюддя (є), -я, безлюддям, на безлюдді (-ю)
безмаль (присл.)
безматерній, -я, -є
безмежний
безмежність, -ности, -ністю
безмін, -у
безмірний
безнадійний
безносий
безодня, -ні; безодень
безосновний
безпамять, -ти, -мяттю
безпека, -и; безпек
безперестанно
безперечний
безпечен, -чна, -чне — безпечний
безпечне (присл.); *пб.* безпечно
безпосажна (жінка)
безпосередний
безпритульний
безпроволочний
безпросвітний
безпуття (-є), -я, безпуттям, на безпутті (-ю)
безрибя (-є), -я
безробітний
безробіття (-є), -я, безробіттям, на безробітті (-ю)
безрога, -и; безрог
безсилля (-є), -я, безсиллям
безслідний
безсмертки, -смерток (рост.)
безсмертний
безсонний
безсонниця, -і
безсоромний
безстидний
безстидниця, -і
безсторонний
безталанний
безталання, (-є), -я, безталанням
безугавно

безумний
безумовний
безупинний
безхатній, -я, -є
безхлібя (-є), -я
безчестити, безчещу, безчестиш; безчестять
безчестя (-є), -я, безчестям
безязикий
Беклін, -а (мл.)
белена, -и
беленуваті ростини
белєтрист, -а
белєтристика, -и, -ці, -кою
Белльона, -и
Белюджістан, -а
Бельвю (невідм.)
бельґійський
Бельґія, -ґії, -ґією
бемоль, бемоли (ж. р.)
бенґальський вогонь
Бендери, Бендер *пб.* Бендер, -у
бенефіс, -у (-а)
бенефісове представлення в театрі
бенефіція, -ції
бензина, -и; *пб.* бензин, -у (м. р.)
банкет, *пб.* банкет, -у
бенкетувати
бентежити
бентежитися; бентежаться
Беотія, -тії, -тією
Беранже, Беранжера
бербениця, -ці
бервено, -а; (колода)
Бердичів, з Бердичева, Бердичеву (м.)
Бердянськ, -а (м.)
берег, -а, *пб.* беріг, з берегу, берегом, на березі; береги, берегів...
берегти, бережу, -жеш
берегтися; бережуться
Бережани, Бережан (м.)
бережений
береза, -и; беріз *і* берез
березень, березня, березневи (і); (місяць март)
березина, -и
березіль, березоля; (міс. март)» Березіль« (У.)
берестейський
Берестя (є) Литовське, Берестя Л-го...

берл**и**н, -а; (повозка)
берліг, з берл**о**гу
Берлін, -а (м.)
берлінський
берненський
Б**е**рно, -а (м.)
Бесарабія, -бії, -бією
бесіда, -и; (мова) »Бесіда« (т-во.)
бесідник, -а; (пром**о**вець)
Б**е**скид, -а
бескидський
Бет**о**вен, -а
б**е**шкет, -у; (скандал, шум)
бешкетний
бзин**а**, **-и**; (бузин**а**, **-и**)
-би часточка, яку пишемо вкупі з попереднім словом: ходилиби, хотілаби, якби, аби, щоби, коби, ніби...
билина, -и
билиця, -ці, -цею; билиць
бил**о**, **-а**, **-у**
б**и**льце, -ця
б**и**ти, бю, бєш, бє; бємо, бєте, б**ю**ть
битися за кого, що...
біб, бобу, бобови (і); боб**и**
бібліот**е**ка, -и; (книгозбір)
бібліот**е**кар, -ря -рев**и** (-і)
біблія, -лії
бібула, -и (промокачка)
Бібуль, Бібуля
біг, бігу, бігом, в бігу
бігов**и**ско, -а *пб.* біговисько, -а; (гіпподром)
бігти, біжу; біж**а**ть; біж**а**чи, бігши
бігти по когось, щось
бігун, -**а**
бігун**о**вий
бігц**е**м (присл.)
бідкання (-є) -я
бідкатися чимсь
бідний на щось... (пр: б. на хліб)
бідніти
біднота, -и
бідняга, -и, бідняк -а; бідолаха; бід**а**ха
бідота, -и
бідувати
біжучий
бій, б**о**ю, в бою; бої, боїв

бійка, -и; бійок
бік, боку, в боці; боки, боків
Біла Церква, Білої Церкви
Білгород, -а
білет, -у
білий, білійший (*пб.* біліший), най-; білісінький; біліський
білий, білесенький (пестл. зменш.)
білити, білю, білиш; білять, білений
біліон, -а
білля (-є), -я
Білобожниця, -ці
Білорус, -а
Білоруська, -и
Білорусь, -руси
Білорущина, -и
білоцерківський
Білун, -а (назва пса)
біля (приім. з 2. відм.: біля вікон)
білявий
біляр, -ра, -реви (-і)
білярд, -а
біль, болю, болем; болі
більш-менш
більше *пб.* більш
більшість, більшости, більшістю
бінокль, -ля
біограф, -а
біографія, -ії; (життєпис)
біольог, -а
біольогічний
біольогія, -гії, -гією
біплян, -у
бір, бору, в борі, *пб.* в бору; бори
біржа, -і
біржак, -а; *пб.* біржаник, біржовик
біс, біса; хитра з біса; до біса; до сто-біса; бісом дивитися; біса зісти -нічого не дістати
бісеня, -няти, бісеням
бісик, -а; бісики пускати -примилюватись, робити милі очка
біснуватий
бісурман, -а *пб.* бусурман
біфштик, -а
блават, -у; (волошка, васильки)
блаватний
благання (-є), -я, благанням; благань
Благовіщення (-є), -я

благословляти кого, що
блажен, блаженна, блаженне; *пб.* блаженний...
блазень, блазня, блазневи (-і), блазнем *пб.* блазен, блазна, -ови, -ом
блакит, -у (м. р.) *пб.* блакить, -ти (ж. р.)
блакитний
ближній, -я, -є
близенько
близна, -и; близен *і* близнів
близнюк, -а
близький, ближший, най-
близько, ближе
блиск, -у *пб.* блеск, -у
блискавиця, -ці; блискавка, -и; блискавок
блискати
блискучий
блиснути, блиснув, блиснула, -ло
блищати, блищу, блистиш; блищать
блідий
блідість, -дости, блідістю
бліднути, блід, блідла, блідло
блоха, -и; блохи, бліх
блощиця, -ці, -цею
блукати світом
блювання (-є), -я
Блюхер, -а
блянкет, -у
бляха, -и, блясі
бляхар, -ря, -реви (-і)
бляшаний
бляшка, -и; бляшок
бльок, -у; (воротило, качало)
бльокада, -и
боа (невідм. с. р.)
бобер, бобра
Бог, Бога, Богови (-і) *пб.* Богу, Боже! мн: боги, -ів (поганські б.; ікони)
Бог, -у *пб.* Буг, Бугу, Біг, Богу (р.)
богатий *пб.* багатий
Богдан, Богдана, Богданови (-і)
богиня, -ні; богинь
Богодухів, -хова, -хову
богодухівський
Богомати, Богоматери, Богоматір! Богоматірю

богомілець, -мільця, мільцеви (-і)
богомілка, -и; -мілок
богомілля (-є), -я, богоміллям, у богомілліі (-ю)
богомільний
Богородиця, -ці, цею
богородиця, -ці; (шлик, капішон)
Богородичин празник, Богородичного празника...
богородичний
Богородчани, Богородчан... (м-ко)
богослов, -а, богослову
богословіє, -ія (с. р.) *пб.* богословія, -ії
богословський (н. пр. б. виділ)
Богочко, -а, Богонько, -а (пестл.)
богун, -а (жердка); Богун, -а
Богуслав, -а (м.)
богуславський
бодай (може бути; хоч)
бодак, -а, *пб.* будяк, -а
боденьча, -чати, -ті, боденьчам, у боденьчаті
бодлак, -а (будяк, бодляк)
бодлача (-е), -а
боднар, -ря, -реви (-і); боднарі
бодрий
бодритися
бодро
боєць, бойця, бойцеви (-і)
божевілля (-є), -я, божевіллям, у божевіллі (-ю)
божеволіти
божественний
божество, -а, -у
Божий, Божа, Боже (Божа Мати, Боже Тіло)
божитися
божник, -а
божниця, -ці; (жидівська школа)
божок, божка
боз, бзу; *пб.* буз *і* бузина
бойкий
бойківський
Бойківщина, -и
Бойко, -а; Бойки
бойкот, -у
бойкотувати
бойовий

бойовисько, -а
бойовище, -а *й* боїще, -а
Бокаччіо (Воссассіо), Бокаччія, Бокаччію (-ієви), Бокаччієм (п.)
боклаг, -а
боклажок, -жка
боковий
бокувати
Болгарин, -а; Болгари, Болгар
Болгарія, -рії, -рією
Болгарка, -и; Болгарки, Болгарок
болгарський
болиголов, -а, -у
боліти; болію серцем; болить в мене голова; в його болїла нога; *(а не: болить мене голова)*
болоння (-є), -я
болоннячко, -а, -у
болотнина, -и
болотняний, болотистий, болотний
болото, -а, -у; болота, болот *пб.* боліт, болотам; (грязь, грязюка)
болотяник, -а (чорт)
болюче стало йому *пб.* боляче...
болючий
болячка, -и; болячок
Больонія (Bologna), -нії, -нією
большевизм, -у, *пб.* більшовизм
большевик, -а, *пб.* більшовик
Бомарше (Beaumarchaise), (невідм.)
бомбардувати
бомок, бомка, бомки бити (пустувати); бомки пускати (видумувати)
Бонапарт Наполєон, Бонапарта Наполєона...
бондар, -ра (-я), -ови (-еві), -ом (-ем); бондарі, бондарів
бондаренко, -а
бондариха, -и
бондарівна, -и, -і... *гл.* царівна
бондарство, -а, -у
бондарський
бондарчук, -а
бондарювати
бонна, -и; бон *і* бонів

борвій, борвія; борва; бора; буря; хуртовина
борг, -у, боргом; на борг брати; борги, боргів
боргувати
Борґезе (Borghese) (невідм.)
Борджія (невідм.)
Бордо (Bordeaux) (невідм.); у місті Бордо
бордюг, -а
Борей, -ея, -еєви (-і)
борець, борця, борцеви (-і), у борці; борці, борців
боржій (хутчій, швидше)
борзий (скорий), борзенький
Борзна, -и
борикати
Борис, -а
Боришпіль, з Боришполя
борідка, -и; борідок
борідонька, -и, борідонці
борня, -ні, борень і борнів
борода, -и, бороді, бороду; бороди, борід
бороздити, борожджу, бороздиш
борозна, -и
борознюк, -а
борона, -и; борони
боронити, бороню, борониш; боронять борони й боронь
боронитися від кого чого
бороти, борю, бореш; борють; борючись
боротьба, -и; боротьби, боротьб
борошенний
борошно, -а, -у; борошен
борсатися
борсук, -а
борщ, -у, -ем; борщів
борщевий
Борщів, -ева, -еву (м-ко)
босака; босаком; босоніж; босо
босини, босин; босини справляти
Боснія, -нії, -нією
босоніжка, -и; босоніжок
бости, боду, бодеш; бодуть
босяк, -а

ботаніка, -и; ботанік
ботанік, -а
ботюк, а; (дерево, приготоване до трачки)
бохунець, бохунця, *пб.* буханець
бочка, и; бочки, бочок
бочковий
боязко
боязливий
боязкий
Боян, -а
боярин, -а; бояри, боярі і боярів
бояронько, -а; бояроčко, -а (пстл.)
боятися, боюся, боїшся; бояться; боячись
бравнінґ, -а
брага -и
браговар, -а
бражуха, -и
Браїлів, Браїлова, Браїлову (м.)
браїлівський
брак, -у; брак чогось (недостача)
бракнути, бракне
бракувати, бракує мені часу
бракувати щось (перебирати)
брама, -и; брам
Брама, -и
брамаїзм, -у
Брамін, -а
брамінізм, -у
брамка, -и; брамочка -и, брамочці
Бранденбурґія, -ґії, -ґією
бранденбурзький
бранець, бранця
бранка, -и, бранці; бранок
Бранкович, -а
брансолєта, -и
брат, брата, братови (-і), у браті *пб.* у братови (-і); брати, братів, братам *пб.* братям, братьми, у братях; браття, я (зб).
братаниця, -ці, -цею
братанич, -а
братання (-є), -я
братерній, -я, -є
братерство, -а, -у
братерський
брати, беру, береш; беремо, берете, беруть; беручи; браний

братися, беруся, береться; бере, як не своїми руками (незручно), бере, як віл на роги -за богато; бере на зелений овес -затягає довг без покриття; бере вліво, ліворуч -повертає вліво; бере на себе -зобовязуєсь; бере на ум -розуміє, догадуєсь; бепід ноги кого -поневіряє; бере кого щось: дріжаки беруть, жаль бере, журба бере; береться мене мороз, береться мене сон
братік, -а, братіку!
братко, -а
братній, -я, -є
братова, -вої, -вій; -ві, -вих
братовбивство, -а, -у
браток, -тка (зілля)
братство, -а, -у
братський
браття (-є) -я, браттям
братчик, -а (пстл.)
брахільоґія, -ґії
Брацлав, -а
брацлавський
брачкий (хабарник)
брельок, -а
бреніти *й* бриніти; бриню, -ниш
брескиня, -і *пб.* бросква, и-; броскви
брести, бреду, бредеш; бредуть
брехати, брешу, брешеш
брехач, -а, -чеви (-і)
брехенька, -и; брехеньок
брехливий
брехливість, -вости, -вістю
брехнути, брехну, брехнеш
брехня, -і; брехень
брехун, -а
брехунець, брехунця, -цеви (-і)
брехуха, -и
бриґадієр, -а
бридитися чим
бридкий
Бризеїда, -и
бризнути, бризнув, бризнуло
бризька, -и; бризьки, бризьків
брилик, -а; на брилику

бриндзя, -і
британ, -а
бритва, -и; бритов *і* бритвів
брід, броду, бродови (-і)
брова, -и; брови, брів (бровів), бровима *й* бровами
бровар, -у
Броварі, -ів (м.)
Бровко, -а (назва пса)
Броди, -дів (м.)
бронза, -и *пб.* бронз, -у
бронзовий
бронхит, -у
брость, -и; (пучок на дереві)
брошура, -и *пб.* брошюра, -и
брунатний
брунька, -и
брус, -а
Брюлов, -а, -у (мл.)
Брюсель (невідм.)
бряжчати
брязкало, -а
брязкальце, -ця, -цю, у брязкальці (-ю)
брязкати
бублейниця, -ці - цею
бублик, -а; бублика зїсти
бубляхи, -хів (на бульбянім билі)
бубон, бубна
бубонець, бубонця
бубоніти
бубух! (окл.)
бувалець, бувальця, бувальцеви (-і)
бувало; бува; було (присл.)
бувальщина, -и
бувати
Буг, -у *й* Бог, -у (р.)
Будда, -и
буддизм, -у
буденний
будень, будня, будневи (-і); будні
будинок, -динку
будівля, -лі; будівель
будівничий, -чого
будній, -я, -є
будування (є), -я, - будуванням, у будуванні (-ю)
будувати, будую
будучий
будучина, -и
будяк, -а
будь ласка, *пб.* будь ласкав! (звор.)
будь-що-будь
будьто; буцімто; буцім

бузковий
бузок, бузка
бузувір, -а
бузько, -а
бузьок, бузька
буйвіл, буйвола
буйний
Буйтур, -а; »Буйтур« (т-во)
бук, -а
Букарешт, -у
букарештенський
буква, -и; буков *пб.* буквів
буквар, -ря, -реви (-і), -рем, -рі
букет, -у; (китиця)
буковий
Буковина, -и
Буковинець, -винця, -винцеви (-і)
булля, -і
бульба, -и; бульби, бульб *пб.* бульбів
бульвар, -у
бульдог, -а
бумага, -и
бунт, -у
бунтар, -ря, -реви (-і); бунтарі
бунтівник, -а
бунтівничий
бунтувати
бунчужний, -ного
бунчук, -а
бунчуковий
буркут, -а; Буркут, -а (с.)
бурлака, -и; бурлаки, бурлак
бурлакування (-є), -я, бурлакуванням, у бурлакуванні (-ю); бурлакувань
бурлацький
бурлачка, -и; бурлачок
бурмило, -а
бурмістер, бурмістра, бурмістрови (-і)
бурмоситися
бурмотати
бурок, бурку
бурса, -и; Бурса ім. Франка (У.) Педагогічна Бурса (У.)
бурсак, -а
бурсацтво, -а, -у
бурсацький
бурулька, -и; бурульок
бурун, -а
бурштин, -у
бурштиновий
буря, бурі, бурею; бурі, бур
буряк, -а *пб.* бурак, -а

буряковий *пб.* бураковий
бурян, -у
бута, -и
бутелька, -и, бутельці; бутельок
бути, буду, будеш, буде, будемо, будете, будуть; будучий; був, була, було, були; бувший
бутля, -і; *пб.* бутель, бутля (м. р.)
буфет, -у
буханець, -ханця, -цеви (і)
бухгальтер, -а (книговод, справник)
буцім; буцімто
буцматий
бучина, -и
бучок, -чка; бучки
бюджет, -а
бюлєтин, -у
бюро, -а, -ови (-і)
бюрократ, -рата
бюст, -а (стать)
Бюфон, -фона
Бяріц (невідм.)

В.

в (приім.) чергується з *у*, залежно від положення. По голосівці попереднього слова вживаємо: *в*, по шелестівці: *у*. Чергування залежить часом також від звука, що наступає по приіменнику: »Пішла в садок у вишневий. Він у лісі, вона в хаті. Слово в слово« Одначе при сьому чергуванні не можна насилувати мову, а треба руководитись чуттям та вухом, не лиш правилом. Чергування те виступає головно в поезії для потреб ритміки. Зветься воно: милозвучність, евфонія.

в затишку; у затишку

вабе́ць, вабця
вабити, ваблю, вабиш; ваблять
Вавило́н, з Вавилону
вавилонський
вагівни́ця, -ці; вагівниць
вагота́, -и; (тягар) вагота́ питома або питомий тягар
вагон, -а; *пб.* ваго́н; (віз)
вада -и; вада серця *пб.* серцева вада
важка, -и; важок
важки́й
ваза, -и; ваз; (посуда, посудина)
вазелі́на, -и *пб.* васелі́на, -и
Ваймар, -у (м.)
ваймарський
вакації, вакацій *пб.* вака́цій; (ферії, відпочинок)
вакаційний
вакуо́ля, -лі
валець, вальця, вальцеви (-і); (циліндер)
валець, вальця *пб.* вальс, -а; (танець)
Валє́зій, Валєзія, Валєзієви (-і)
валє́т, -а
валіза, -и; валіз
Валія, -лії, -лією
ва́лка, -и, у ва́лці; ва́лки, валок; (табор, обоз)
валок, валка; ва́лки
Валлєнштайн, -а
валюта, -и
валяти, валяю; валятися
валькувати, валькую; (мняти)
Вальтер Скотт, Вальтера Скотта
вальцюватий (циліндричний)
Ван Дайк, Ван Дайка
ва́ндри, ва́ндрів *пб.* ма́ндри, -ів
ва́ндрівка, -и; ва́ндрівок (подорож)
ва́ндрівник, -а *пб.* ма́ндрівник
ва́ндрівний
ва́ндрувати *пб.* ма́ндрувати
ванілевий
ванілія, -лії, лією; ванілій
ванна, -и; з ваннів
вантажити; вантажать

вапна, -и *пб.* вапно, -а (в. палене)
вапняк, -а
вапнистий
вапнище, -ща, -щу, -щем, -щі
вапняк, -а; (звесть, -и)
вапняний
вапняр, -ра; -рі
вапнярка, -и; вапняр**о**к
вар, -у
варвар, -а
варваризм, -у; (чуже слово, негарне)
варварство, -а
варево, -а *пб.* варив**о**, -а
вареник, -а
варити, варю, вариш; варять
варівкий (дряхлий)
варівко
варінка, -и; (топкова сіль)
варінник, а; (горнець)
варіянт, -у (відміна)
варіят, -а (безглуздий)
варіяція, -ції, -цією; варіяцій
варнак, а; (каторжник
варня соли
Варрон, -а
варстат, -у
варт *пб.* вартий, варта, варте; варт того (гідний того)
варта, -и; варт (сторожа, -і)
варто (неос. висл.): варто щось попоїсти
вартівник, -а (сторожа)
вартісний (дорогоцінний)
вартісність, -ности, -ністю
вартість, -тости, -тістю (наконечна в.)
вартовий, -ого
вартування(-є), -я; вартуванням
вартувати
варцаби, -бів
варцабниця, -ці, -цею
Варшава, -и, у Варшаві
варшавський
Варяг, -а
варязький
васаг, -а; (чумацький віз)
васаль, -ля, -леви (-і)

васеліна *пб.* вазеліна, -и
Василів, -лева, -леве; *пб.* Василевий
св. Василій, -лія, св. Василієви (-і)
Василіянин, -ина; Василіяни, Василіян; Манастир ОО. Василіян
василіянський
Василь, -ля, -леви (-і), Василю!
Васильків, -кова, -кову
васильківський
васильок, -силька васильки; (рост.)
ватага, -и; ватаг
ватажок, -жка
ватра, -и; ватер; (огонь, багаття, костер)
вахляр, -ра, -реви (-і), -рем (*ліпше*: віяло, віяльце)
вахмайстер, -майстра *й* вахмістер
Вашингтон, -тону (м.) Вашингтон, -а (г.)
вбивство, -а
вбивця, -і, вбивцем; *пб.* вбийця; убивець, убивця
вбиральня, -і; вбиралень *і* вбиральнів
вбирати *пб.* убирати
вбиратися *пб.* убиратися (п. з. м.)
вбрання *пб.* убрання, (-є), -я, убранням, в убранні (-ю)
вбрід (присл.)
ввага *пб.* увага, и, увазі, увагою; уваги, уваг
вважати *пб.* уважати (п. з. м.)
ввечері *й* увечері (п. з. м.)
ввесь, увесь, 2. всього, усього; 3. всьому, усьому, 6. всім, усім; **вся,** уся; 2. всеї, усеї, всієї; 3. всій, усій; 4. всю, усю; 6. всею, усею, всією; **все**, усе; **всі,** усі, 2. всіх, усіх, 3. всім, усім, 6. всіми, усіми, 7. у всіх, в усіх.
ввиді, увиді -на зразок
ввиду (приім. з 2. відм.): вв. *сього*
ввійти, увійти, ввіходжу, увіходжу; увіходять

ввік, увік (присл.)
ввіч (присл.)
ввічі (присл.) *пб.* увічі (п. з. м.)
ввічливий; увічливий (п. з. м.)
ввічливість, -вости, ввічливістю
вволити, вволю; вволять
вволю (присл.)
вгавати, вгаваю
вгадати *пб.* угадати (п. з. м.)
вгадливий
вгадливість, -вости, вгадливістю
вгамовний; вгамований
вгамування (-є), -я
вгамувати
вглиб (присл.)
вглибшки (присл.)
вглядіти; угл... (п. з. м.)
вгніватися
вгода, угода, -и; угод
вгодований; уг...
вгодувати; уг...
вголос (присл.)
вгорі; угорі (присл.)
вгору; угору (прс.); *але* йти під гору, на гору, в гору
вгрубшки (прс.)
вдаватися; удав... (п. з. м.)
вдача, -чі, вдачею; вдач
вдвійку (прс.)
вдвійці (прс.)
вдвоє (прс.)
вдвох (прс.)
вдень (прс.); *але* в день сей...
вдержувати; удер... (п. з. м.)
вдесятеро (прс.)
вдивлятись в кого, що *й* до кого, чого
вдивовижу (прс.); на вдивовижу (прс.)
вдиратися; вдертися
вдихання (-є), -я
вдихнути
вдівець, вдівця, вдівцеви (-і); *пб.* удівець, удівця (п. з. м.)
вдмухати
вдова, -и, вдово!, у вдові; вдови, вдів; *пб.* удова (п. з. м.)
вдовж, вздовж
вдовиний; уд...
вдовиченко, -а, вдовиченку!, у вдовиченку

вдоволе́ння (-є), -я, вдоволенням, у вдоволенні (-ю)
вдоволя́ючий
вдовування (-є), -я
вдолину (прс.); *але:* в долину сю...
вдо́ма (прс.)
вдо́світа (прс.)
вдо́сталь (прс.)
вдо́стач (прс.)
вдруге (прс.)
вдуріти *пб.* удуріти; одуріти; здуріти
вдурні (прс.)
вдягання (-є), -я, вдяганням, у вдяганні (-ю); вдягань
вдягатися *або* одягатися
вдяка, -и
вдячний кому за щось
вдячність, -ности, -ністю *пб.* вдяка, -и
вдячно
веґетаріянець, веґетаріянця, веґетаріянцеви (-і)
веґетаріянський
ведме́диця, -ці, -цею; ведме́диць; *пб.* медве́диця
Ведмедівка, -и
ведме́жий *пб.* медвежий
ведмі́дь, ведме́дя, ведмедем; *пб.* медвідь
вежа, -і, вежею; веж — ба́шта
вежо́вий
везти́, везу́, везе́ш; везу́ть; везе́ний; віз, везла, везло, везли
Везу́вій, -вія, -вієви (-і), -вієм, -вії (-ю)
вексель, векселя; векселі, -ів
велет, -а
велетень, -тня, -тневи (-і) *пб.* велитень
велетенський
Вели́кдень, Вели́кодня, Вели́кодню *і* (-дневи (-і) Вели́кодним; вели́кодній, -я, -є; Великодні свята, Вели́кодних свят
Великі букви пишемо: а.) на початку речення; по двоточці, коли наводимо чужі слова; на початку кождого рядка в поезії; б.) означую-

чи: 1.) імена власні осіб, божеств, назви свят, постів, народів, частий світа, держав, країв, областий, міст, сіл, долин, лиманів, озер, морий, островів, півостровів, заливів, проливів, пустинь: Василь, Михайло, Орися, Шевченко, Іван Франко, Мати Божа, Ісус Христос, Великдень, Різдво, Пилипівка, Зевес, Атена, Українець, Румун, Америка, Буковина, Волинська ґубернія, Київ, Львовянин, Стрийська вулиця, Бернардинська площа, Купецький сад, Карпати, Дніпро, Дніпрові пороги, Дністровий лиман, Чорне море, Балканський півостров, Сагара, Ґобі... 2.) присвійні прикметники: Шевченкові твори, Павлова хата; 3.) заголовки книжок, творів письменства, мистецтва часописий: »Мойсей« Франка, Гагілки Труша, Світло, Діло;

Замітка. У довших заголовках пишемо великою буквою: тільки перше слово: У грішний світ (Коцюбинського) Чорна рада (Куліша); *але:* Записки Наукового Товариства ім. Шевченка. 4.) титули осіб, установ та урядів в урядових письмах: До Хвальної Управи Товариства Просвіта. Високоповажаний Добродію!; 5.) для вшанування адресата пишемо великою буквою також заіменники та прикметники, що відносяться до нього: »Пишу Тобі, Дорогий Товаришу...«

великий, більший, найбільший
величь, величи, величі, величю
величавий
величати
величатися
величезний, величенний
величінь, величіни, величіні, величінню
величний
величність, -ности, -ністю
вельми
вельможа, -і, вельможею; вельможі, вельмож *і* вельможів
вельможний
Венера, -и
Венеція, -ції, -цією
венецький; »Венецький купець« Шекспіра
вентилятор, -ра, -рови (-і); вентилятори
Венус (планета)
вепер, вепра; два вепри; (безрога)
веприна, -и; вепровина (мясо)
вепровий *пб.* свинячий
веранда, -и; веранд (рундук)
верба, -и, вербо!; верби, верб *і* вербів
верблюд, -а
верблюжий
вербниця, -ці; (субота 6. тижня Великого посту)
вербовий
верболіз, -лозу; (іва)
вергати, вергаю, вергаєш
вергти, вержу, вержеш
вергун, -а (солодощі, хрусти)
Вергілієва Енеїда
Вергілій, -лія, -лієви (-і), -лієм, -лію
Верді, Вердія, Верді-єви (-і)
вередливий
вередувати
веремя, -я, -ям
вересень, вересня
вереск, -у
вересневий
верета, -и; верет *пб.* веріт; (рядно, плахта)

веретено, -а
веретільник, -а (падальник)
веретінце, -я
верещати, верещу
верзти, верзу, верзеш; верзуть
вернути, верну, вернеш
Версай (Versailles) невідм.)
версайський
версія, -ії, *пб.* верзія (переказ)
верста, -и, *пб.* верства, -и; версти, верств *або* верстов *і* верст
вертати, вертаю
вертатися
вертень, вертня, вертневи (-і)
вертеп, -тепу
Вертер, -а; »Терпіння молодого Вертера«, твір Йогана Ґете
вертіло, -а; (бльок)
вертіти, верчу, вертиш, вертить; вертять; верчений
верткий
верх, верху; верхи, верхів
верх (чого) приім.
верхи (присл.)
верхівень, верхівня; (їздець)
верхівець, верхівця, (кінь під верх)
верхівя, -я, -ям
верхній, -я, -є
верховець, верхівця: (кінь)
верховина, -и; Верховина
верховинець, верховинця
верховіття (-є), -я, -ям
верховод, -а
верховодити, -воджу; -водять
верховодний
верхом (прс.)
верша, -і (приладдя до ловлі риб)
вершина, -и; вершин
вершка, -и
вершник, -а; (їздець)
вершок, -ка; вершки
веселий, веселійший, *пб.* веселіший, надто веселий
веселий, веселенький, веселісінький

веселитися, веселю-ся, веселишся, веселяться
веселість, веселости, веселістю
веселішати *пб.* веселійшати
веселка, -и; веселки, веселок
веселковий; райдужний
весело; веселійше *пб.* веселіше
веселощі, -щів
веселун, -а; *пб.* весельчак
веселуха, -и (весела дівчина)
весілля (-є), -я, -ю, весіллям, на весіллі (-ю); весіль *пб.* весіллів, весіллям
весіллячко, -а
весільний
весло, -а, -у; весла, весел
весло; весельце; веселечко (пестл.)
веслувати, веслую
весляр, -ра, -рови (-і), -рам; веслярі
весна, весну, весно!; весни; весен
веснівка, -и; веснівок
веснування (-є), -я, -ям; веснувань
веснувати, весную
весняний *пб.* весінний
веснянка, -и; веснянок (пісня на привітання весни)
веснянки, -нок (ластовиння на виду, веснушки)
веснянкуватий (покритий веснянками)
Веспасіян, -а
вести, веду, ведеш; ведуть; вів, вела, вело, вели
вестися, ведеться мені...
ветеринар, -ра, -рови (-і), -ром; ветеринарі
ветеринарський; ветеринарний
вечеріти, вечеріє; вечеріло
вечерниці, -ниць *пб.* вечірка, -и
вечеровий
вечеря, -рі, -рю, -рею; вечері, вечер; *пб.* вечера, -і, -у, -ою

вечеря́ти, вечеряю
ве́чір. ве́чора, ве́чорови (-і), ве́чоре!; ве́чорі, ве́чорів
ве́чірка, -и; ве́чірок
ве́чірній, -я, -є
ве́чірня, -і; (відправа); ве́чірні, ве́чірень *пб.* ве́чірнів
вечоріти, вечорі́є
вештатися
вже; вжеж
вживання (-є), -я
вживати чого, вживаю *пб.* уживаю; **вжи**ваний *пб.* уж... (п. з. м.)
вживатися в що; вжитися в що
взаводи (прс.)
взавтра *пб.* уз... (прс.)
взагалі (прс.) *але* в загалі тім...
взад (прс.)
взайві
взамін
взаочі; **взаочи**; заочи
взапалі (прс.); *але:* у запалі святім...
вздовж чогось
взивати на поміч
взимку (прс.)
взірець, взірця; **взірці** *пб.* зразок, -зка
взірцевий *пб.* зразковий
взнаки (прс.); датися комусь взнаки (надокучити)
взяти, візьму, візьмеш; візьмуть; взяла, **взяло**, **взяли**
вибачати, вибачаю; **ви**бачте, пробачте! (простіть!)
вибачення (-є), -я; **ви**бачіння (-є), -я
вибачний; будь **ви**бачний!
вибирати
вибір, **ви**бору; **ви**бори
вибірки, **ви**бірків *або* **ви**бірок
вибоїна, -и; *пб.* **ви**бій, **ви**бою; (баюра)
вибоїстий; **ви**боїста дорога
виборний (хороший)
виборний, -ого (**ви**бо**ро**вий)
вибудувати; **ви**будуваний
вибух, -у; у **ви**буху
вивагом підіймати

вивертень, вивертня, вивертневи (-і)
вивертом (закручено)
вивести, -веду; -ведуть
вивід, -воду
вивідець, вивідця; (крива лінія в орнаменті мисок
вивідка, -и; вивідок
вивіз, вивозу
вивінування (-є), -я
вивінувати
виводини, виводин
виводити, виводжу; виводять; виведений
виводити справу (добитись чого); в. нитку в пряжі (випрясти); в. танчик, танок; в. пісню, голос
виводитися
виволікати, виволікаю
виворот, -у: на виворот; на виворіт
виворотний, -а, -е; в. чоботи, черевики
вивчатися, -чаюся
вивчення (-є), -я, -ям, -і (-ю)
вивчитися чого (рідної мови)
вивязатися
вигадка, -и; вигадок
вигадливий
вигадливість, -вости, -вістю; -востий (-ей)
вигадування (-є), -ям, -і (-ю)
вигаптовувати; вигаптувати
вигинистий (кривий)
Вигівщина, -и (часи гетьмана В.)
вигіддя (-є), -я
вигідливий, вигідний
вигін, -гону, -гонови (-і), -гоном; -гони
вигляд, -у
виглядини, -дин
вигнанець, -нанця, -нанцеви (-і); -нанці
виговорювання
вигода, -и; вигід
вигодити щось (годину, пору)
виголошувати
виголошений
вигострювати, вигострюю
вигравати, вигираваю *пб.* граю
виграшка, и (забавка)
вигребти; вигрібати
вигук, -у, у вигуку

вид, -у
видавання (-є), -я, виданням, у виданні (-ю); видавань
видавець, видавця, -цеви (-і); видавці, видавців
видавництво, -а, -у; видавництв
видавничий
видання (-є), -я, -ю, -ям, у виданні (-ю); видання, видань, виданням
видзвонювати
видзьобувати
видихання (-є), -я, -ю, -ям, у видиханні (-ю), видихань
виділ, -у, -ови (-і)
виділювання (-є), -я
видко *пб.* видно
видовище, -а, -у, видовищем, у видовищі *пб* -щу
видоїти, видою, видоїш
видра, -и; видр
видрукувати, видрукую
видряпати *пб.* видрапати
видубецький
видужати
видумка, -и; видумок
видумуваний
видумувати, видумую
видушувати
видючий; видющий
вижидання (-є), -я, -ю, у вижиданні (-ю); вижидань
вижидати кого, чого (козаченька)
визвіл, -волу, -волови (-і)
визволений
визволення (-є), -я, -ю; на визволенні (-ю); визволінь
визволятися
визвук, -у; у визвуку
визичати
визимувати
визнавати, визнаю
визнання (-є), -я, -ю, -ям; у визнанні (-ю) визнань
визначати, визначатися
виймати, виймаю
вийняти; виняти, вийму, виймеш
вийти (в. на лікаря)
виїжджати; виїжджають
виїзд, -у

виїздити, виїжджу, виїздиш; виїздять
виїмковий
виїмок, -їмка; виїмків
виїсти
виїхати, виїжджу
виказ, -у; викази
викапаний
виклад, -у, на викладі; виклади
викладання (-є), -я, -ям, викладанні (-ю); викладань
викладний
викладування (-є), -я
виклик, у, у виклику
виконавець, -навця, -навцеви (-і), виконавче; виконавці
виконавчий
виконаний
виконання (-є), -я; виконань
виконувати
виконувати, виконую
викорінювати
викос, -у
викоханий
викохувати
викравка, -и; викравок
викрутень, викрутня, -неви (-і); викрутні
викрутка, -и; викруток
викупляти, викупляю
викуповувати, викуповую
вила, вил *пб.* вилів
вилити, виллю, виллєш; виллють
вилізти, вилізу; вилізуть
вилки, вилок
вилки строєві, вилок строєвих
вилляти, вилляю *і* виллю, вилляєш *і* виллєш; вилляють *і* виллють
виложистий комір
виложник, -а, у виложнику
виломити, виломлю, виломиш; виломлять
вилуплювати
вилюднення (-є), -я, на вилюдненні (-ю)
Вильно, -а; *пб.* Вильна *й* Вильня, -і
вимагання (-є), -я, -ю
вимагати, вимагаю
вимальовувати; вималювати
вимащувати
вимерти, вимру
вимін, -у *пб.* виміна, -и

вимір, -міру
вимирати
вимня *пб.* вимя (с. р.) -я, -ям, -ї *пб.* вимени, вимені; вимена
вимовити
вимовляти
вимовний
вимога, -и; вимог
вимогти, виможу, виможеш; вимогуть
вимочки, вимочок *пб.* вимочків
винаходити
винен, винна, винне *або* винний
винний (кваскуватий)
винник, -а
Винники, Винник *пб.* Винників (м-ко)
винниця, -ці, -цею; винниць
Винниця, -і *або* Вінниця (м.)
Винниченко, -а, -ови (-і), у Винниченку *пб.* Винниченкови (-і) (П)
вино, -а, вину *й* винови (-і); вина, вин
виноградовий
виносити, виношу, виносиш, виносять
винуватий
винувати, виную, винуєш
винурятися, винурятися
виорювати; виорюють
випадок, -дку
випадковий
випалювання (-є), -я, -ям, у випалюванні (-ю); випалювань
випекти, випечу, -печеш, -печуть
виперти, випру
випити, випю, випєш; випють
випис, -у
виписувати
випихач, -а, -еви (-і)
випікання (-є), -я, -ям, у випіканні (-ю)
випирати, випираю
випиратися
випливсти; виплисти, випливу, випливеш
випльовувати
виповзати; виповзти
виповісти, виповім, виповіси
виполоскати; виполіскувати
виполоски, -сків

випорожні, -ів
виправляти
випрацювати
випроваджати
випрохати *або* ви-
просити
випрохувати *або* ви-
прошувати
випряга́ти
випряжний
вираз, -у
виразний
вирай, -раю; **ви**рій, **ви**рія; ірій, ірею
виринати
виріб, **ви**робу
вирівняти, **ви**рівнювати *пб.* **ви**рівнати; **ви**рівнувати
вирізування (-є), -я
вирізувати
вироблення (-є), -я, -ям, -і (-ю)
виробляти
виродження (-є), -я
виростати
вирядити; **ви**ряжати
висвячення (-є), -я, -ю, -ям, -і (-ю)
виселенець, **ви**селення
висівки, **ви**сівок
вискочити; **ви**скочать
висланець, **ви**сланця
вислання (-є), -я, -ю, -ям, -і (-ю)
вислів, **ви**слову; **ви**слови, -вів
висловлюватися
високий; **ви**сший *пб.* вищий; най —
високопова́жаний
високопреподобний (отець)
високошано́вний
височиня́, -ні, -нею
височінь, -ни, ні, -нню
виссати, **ви**ссу, **ви**ссеш; **ви**ссуть
вистачати
вистилати
висшість, -шости, -шістю
витанцьовувати
витвір, -твору
витекти, **ви**течу; **ви**течуть, **ви**текла; *пб.* **ви**тікти, **ви**тічу, **ви**тікла
витирати
виткати, **ви**тчу, **ви**тчеш, **ви**тчуть
витрачувати, **ви**тратити
витребеньки, **ви**требеньок

вити, вию, виєш, (пес виє)
вити, вю, вєш; вють (вінок)
витати *пб.* вітати
витривалий, (терпеливий, виносливий)
витримувати
Вифлеєм, -у
вихід, виходу
вихідний
вихльостати
вихованець, -ванця, -ванцеви (і)
вихований
вихованка, -и; вихованок
вихованність, -ости
виховання (-є), -я, -ю, -ям, -і (-ю); вихованнь
вихователь, -а; *пб.* вихователь, -а
виховувати
виходити, виходжу, виходиш; виходять виходила
виходити
виходить (слідує)
вихожати; виходжати; виходжувати
вихоплювати; в.-ся
вихор, вихру, вихром; вихри, -ів
вихоруватися
вихрест, -а
вихрестка, -и; вихрестоток
вихрещуватися
вичісувати
вичунювати (виздоровіти)
Вишгород, -у
вишгородський
Вишеград, -у
вишенька, -и, вишенці; вишеньки, вишеньок
вишиваний
вишивання (-є), -я, -ю, -ям, -і (-ю); вишиванъ
вишина, -и
вишка, -и; вишок
вишневий
вишній, -я, -є
вишня, -і, -нею; вишень
виявляти
вияснення (-є), -я, -ю, -і; вияснень
вияснити
вівсяний
вівтар, -ря, -реви (-і); вівтарі, -ів

вівторок, до вівтірка, у вівторок, що вівтірка
вівця, -ці, -цею; вівці, овець, вівцям
вівця; овечка (пстл.)
вівчар, -ря, -реви (-і), -рем; вівчарі
вівчарик, -а
вівчарський
від *або* од; (*частійше:* від)
від нині *пб.* віднині
від рана до ночи
від часу до часу; час від часу
відав, відай (певно, видно, мабуть)
відати (знати)
відбитка, -и, відбитці; відбиток
відбирання (-є), -я
відбирати
відбудовуватися
відбудування (-є), -я
відвезти, -везу; -везуть
відвести, -веду; -ведуть
відвідати
відвідач, -а, -еви (-і)
відвідйни, відвідин
відвологнути
відволож, -жи, відволожю
відворіт (прс.)
відворотний
відгомін, відгомону
віддалеки (прс.)
віддалений (на два кроки)
віддалі; віддалік (прс)
віддаль (прс.)
віддання (-є), -я, -ю, -і (-ю); віддань
віддати, віддам, віддаси, віддасть; віддамо, віддасте, віддадуть
віддих, -у, -ови (-і), у віддиху
віддерти
віддирати
відділ, відділу, відділови (-і)
віддяка, -и; віддяк
віддякувати
віддячити (кому)
віденський
Відень, Відня, Відневи (-і), у Відні (м.)
відерце, -ця, -цю
відємний
віджити, -живу, -веш; -вуть

відіграти *пб.* відограти
відійти, відійду, відійдеш; відійдуть
відітхнути, відітхну, -тхнеш; -тхнуть
відїдати, відім, відїси, відїсть; відїдять
відїжджати
відїзд, у
відїздити, відїжджу, відїздиш; відїздять
відїхати, відїду, -їдеш; -їдуть
відказати -зідповісти *а не* відмовити
відки
відкись
відкинути
відкіля
відкілясь
відкіль
відкільсь
відклик, -у
відклонення (-є), я, -ям, -і (-ю)
відклонниця, -ці, -цею
відклонятися
відколи
відколиж
відкриття (-є), -я, -ю -ям, -і (-ю); відкрить
відкупляти, відкуплю
відламок *і* відломок -ломку
відлига, -и
відлинути
відлітати
відлюдний
відлюдник, -а *пб.* відлюдок, -людка
відмерзати
відмикати
відміна, -и; відмін
відмінний
відмінність, відмінности, відмінністю
відмінок, -мінка (хворий на англ. хворість)
відмінок, -мінка, у відмінку
відмова, -и
відмовити; відмовитися
відмовляти; відмовлятися
відмовний
віднаходити; віднайти
віднині *пб.* від нині
віднімати; відняти; відійму; відійми!
віднова, -и

відновляти; відновлятися
віднога, -и
відносини, відносин
відносний
відносність, відносности, відносністю
відношення (-є), -я, -ю, -ям, -і (-ю); відношення, відношень
відограва́ти; відогра́ти
відозва, -и: відозв
відокремлення (-є), -я, -ям, -і (-ю); відокремлень
відокремлюватися
відом, відома (без мого відома; нема відома)
відомий
відомість, -мости, -містю (мостю); відомости, відомостий (ей)
відомо
відосередність, -ности, -ністю
відперти, відіпру, відіпреш; відіпруть
відпечатувати
відпирати; відперти, відіпру
відпис, -у; відписів
відписувати
відпихати
відплив, -у; відпливів
відпливсти, відпливу, відплив, -ла, -ло
відповідальний
відповідальність, відповідальности, відповідальністю
відповідати; відповісти, відповім, відповіси, відповість; відповідять, відповідай, -дайте, відповіж, -віжте, відповів, -ла -ло
відповідний
відповідь *пб.* одповідь; відповіди, відповіді, відповіддю, у відповідь, в одповіді; відповіди, відповідий (ей)
відпочивання (-є), -я, -ю, -і (-ю); відпочивань
відпочивати, відпочиваю; відпочити, відпочину, відпочинеш, відпочине; відпочинуть; (*не*: відпічну)
відпочивок, -чивку; *пб.* відпочинок, -чинку

відправа, -и
відправляти, -правляю
відпуст, -у
відпустка, -и; відпусток
відпрохуватися *пб.* відпрошуватися
відпрягати, відпрягаю
відпущення (-є), -я, -ю, -ям, -і (-ю); відпущень
відрада, -и
відрадонька, -и, відрадонці; відрадоньок
відрадісний
відраза, -и
відразу (прс.)
відріжняти; відріжнятися
відрізувати
відрікатися; відректися
відро, -а, -у; відра, відер
відробіток, -тку
відробляти
відробок, -робку
відроджений
відродження (-є), -я, -ю, -ям, -і (-ю); відроджень
відроджуватися
відросток, -ростку (-а)
відрочення (-є), -я, -ю, -ям, -і (-ю); відрочень
відрочувати
відрубний
відрубність, -ности, -ністю
відрубувати, відрубую; відрубати
відрятовувати; відрятувати
відси; відсі
відсіля
відсіль
відсіч, -и, -і, відсічу; відсічі, -чий (відсічів)
відслуговувати
відсоток, -ка, у відсотку
відтак
відтам
відтепер
відти *пб.* звідти
відтіля, відтіль; звідтіля, звідгіль
відтоді (прс.)
відхід, -ходу
відцвітати
відци; відси
відціджувати
відціль; відціля

відцуратися кого, чого
відчай *пб.* одчай, -чаю, -чаєм; відчаї (безнадійність, резиґнація)
відчалювати: човен відчалює; відчалити
відчахнутися
відчинити; відчиняти, *пб.* одчиняти
відчит, -у
відчіпляти, відчіпляю; відчепити, відчіплю, відчіпиш; відчіплять
відчіплятися
відчіпне, -ного; (відступне)
відшрубувати; відшрубовувати
відшукувати, відшукую
відщіпати
відьма, -и; відьом
відьомський
віжки, віжок
віз, воза; вози, возів... (виджу віз, підмазати воза)
віза, -и; віз
візантійський
Візантія, -тії, -тією
візита, -и *пб.* візит, -а (-у) м. р.
візитувати
візник, -а
візо, -а; віз
візок, візка, візкови (-і), на візку; візки, візків
вій, вія, вієви (-і), вієм, вії; Вій, Вія (мітол. єство)
війна, -и; війни, воєн, війнам
війна за волю; оголошують війну
військо, -а, -у; війська, військ
військовий
вийт, -а; вийти, вийтів
вії, віїв (вій) ж. р.
вік, -а, у віку *пб.* у віці; віки, віків
вікно, -а, -у (-ови (-і); два вікна, вікон
віко, -а; віка, вік
віковий
віковічний
віконний
віконниця, -ці, -цею; віконниць
віконце, -ця; віконець *пб.* віконців
вікувати, вікую

віл, вола, волови (-і); воли, волів
вілля, віллі, віллею; віль
вільний; в. слухач університета
вільність, вільности, вільністю; *пб.* вольність, вольности
вільно, вольно
вільха, и; вільх
вільховий
вільшина, -и
він, воно, його, йому, його, ним, у нім; **вона**, її, їй, її, нею, у ній; вони; їх, їм, їх, ними, у них.
Пр.: його *але*: до нього *пб.* до його; йому, *але*: к ньому; її *але*: до неї; їх, *але*: до них *пб.* до їх
вінета, -и
вінець, вінця, вінцеви (і), вінцем; вінці, вінців
вініик, -а
віно, -а, -у
вінок, вінка, на вінку; вінки, вінків
вінчальний батько, вінчальна матка
вінчання (-є), -я, -ю, -і (-ю); вінчань
вінчати
вінчатися
віолончеля, -і
віра, -и; вір
вірилість, -а
вірити, вірю, віриш; вірять; вір!
вірлиний *і* орлиний
вірля, вірляти, вірляті, вірлям, у вірляті; вірлята, вірлят
Вірменин, -а, -ови (-і); Вірмени, Вірмен
Вірменія, -нії, -нією
Вірменка, -и, -менці; Вірменок
вірменський
вірний
вірність, вірности, вірністю
вірно
вірувати, вірую, віруєш; вірують
вірш, -а, -еви (-і), -ем; вірші, -ів; *пб.* вірша, -і, -ею; вірш
віршовий
віршомаз, а
віршування (-є), -я, -ю, -і (-ю); віршувань
віршуваннячко, -а

віршувати
вісім, восьми *і* вісьмох, восьми *і* вісьмом; вісьма *або* вісьмома
вісімдесять, вісімдесяти, *або:* вісімдесятьох; вісімдесятьом, вісімдесятьма
вісімнацять, вісімнацяти *або* вісімнацятьох; вісімнацятьом, вісімнацятьма;
вісімсот (невідм.)
віск, воску, у воску
вислюк, -а, у вислюку; вислюки, -ів
вістка, -и, вістці; вістки, вісток
вістник, -а; Літературно-Науковий Вістник (місячник)
вістря (-є), -я, -ю, вістрям, у вістрю; вістря, вістрів, вістрям
вісь, осі, осі, вісю, в осі; осі, осий (осей)
вітання (-є), -я, -ю, вітанням, у вітанні; вітання, вітань (*пб.* витання)
вітати, вітаю, вітаєш; *пб.* витати
вітер, вітру, вітре! вітром; вітри, вітрів
вітрило, -а, -у; вітрил
віття (-є), -я, віттям (ім. зб.)
вітцівський *пб.* вітцевий
вітцівство, -а, -у
вітчим, -а, -ови (-і)
вітчина, -и; *ліпше*: батьківщина, и, отчизна, -и
віхоть, віхтя, віхтеви (-і); віхті
віче, -а, вічем, на вічі *пб.* вічу; віча, віч
віч-на-віч (присл.)
вічко, а, -у, у вічку; вічка, очок
вічний
вічно
вішати
віщо (завіщо, навіщо, нізавіщо, нінавіщо)
віщування (-є), -я, -ю, -і, віщуванням; віщувань
віщувати

віщун, -а
віядукт, -у (міст)
віяти, вію, вієш; віють
віяти збіже
віячка, -и; віячок (лопата до в. збіжа)
відатися; вістися
віжджати
візд, -у
віздити, віжджу, віздиш; віздять
віхати, відy, відеш; відуть
вйо!; вйо-вйо! (окл.)
вкінці (прс.); *але* в кінці стола...
вколо
вкрай; *але:* в край Буковину...
вкупі *пб.* укупі (прс.)
влад (прс.)
влада, -и; влад
владика, -и. владиці, владикою; владики, владик *або* владиків
власне
власник, -а
власність, -ности, -ністю; власностий (-ей)
власть, власти, властю; власти, властий (-ей), властям
вліті (прс.)
влітку
влови, вловів
Влодко, -а (пстл.)
влучний
влучність, -ности, -ністю
вмах (прс.)
вмирати *пб.* умирати
вмисне; умисне (прс.)
вмить, миттю (прс.)
вмілець, вмільця, -еви (-і)
вмілий
вмілість, -лости, -лістю
вміти пб. уміти
внаслідок; наслідком (прс.)
внахилку (прс.)
внезабарі; незабаром (прс.)
внесення (-є), -я, -ю, -і (-ю), внесенням; внесення, внесень, внесенням
внесок, внеску
вниз, внизу, *пб.* униз, унизу (прс.)
вн вець (прс.)
внівощо (прс.)
вносити, вношу; вносять
вночі; уночі (прс.)

внук, -а
внутрішній, -я, -є
вовк, -а, у вовку, вовче!; вовки, вовків
вовкиня, -ні, -нею; вовкинь (рост.)
возкулак, -а; *пб.* вовкулака, -и, -ці; вовкулак
вовна, -и
вовнистий
вовняний
вовча, -ати, -аті, вовчам; вовчата, вовчат
Вовчанськ, -а
вовчанський
вовченя, -яти, -яті, вовченям; вовченята, вовченят
вовчий
вовчиця, -ці, -цею; вовчиці, вовчиць
вовчок, вовчка; Марко Вовчок (п.)
вогнистий *пб.* огнистий
вогняний *пб.* огняний
вогонь (*пб.* огонь), вогню, вогневи (-і), вогнем, у вогні; вогнів
вода, -и, -ді; води, вод
водевіль, -ля
водень, водня, водневи (-і)
водильця, водильців (удила)
водити, воджу, водиш; водять
воднекисень, -кисня, -кисневи (-і)
воднокис, -у
воднокровість, -вости, -вістю
водносталь (прс.) *пб.* водно (прс.) (вимовляй: в-одно, в-односталь)
водоголовя (-є), -я, -ю, водоголовям, у водоголові (-ю)
водограй, -граю, -граєм, -граї
водозбір, -збору, -збором
водойма, -и (басен)
водоліки, -ів
водоліковий
водопад, -у
водопійло, -а; водопійла, водопійлів
водопровід, -проводу
водорий, -рия, -риєм, -риї

водосвяття (-є), -я, -ю, водосвяттям, у водосвятті; водосвять
водотяг, -у (-а), -гови (-і), у водотягу; водотяги, водотягів
Водохрещі, -ів (Йорданські свята)
водяний
водяник, -а (збанок); Водяник, -а (мітол. єство, водний дух)
воєвідство, -а, -у; воєвідств
воєвідський
воєвода, -и, воєводоі, воєводою, у воєводі; воєвод *пб.* воєводів, воєвід
воєвожа, -і, -жею; воєвож (дружина воєводи)
воєнний
возити, вожу, возиш; возять
Вознесення (-є) Господне *пб.* Вознесіння, Знесіння (-є), -я, -ям, -і
возний, -ого
возовий
возовиця, -ці, -цею; возовиць
войовник, -а
войовничий
волик, -а; у волику
волинський
Волиняк, -а; *пб.* Волинянин, -а; Волиняни, Волинян
Волинь, Волини (ж р.), Волинню, на Волині
воліти, волію, волієш; воліють *(ліпше:* більше хотіти; радше хотіти)
володар, -ря, -реви (-і), рем; володарі, -ів
Володимир, -а, -ови (-і), -ом, -і; Володимир Волинський (м.)
Володислав, -а, Володиславови (-і)
володітель, -теля, -телеви (-і)
володітелька, -и, -тельці; володітельок
Володьо, Володя, Володеви (-і), -дем, у Володю (пстл.)
волока, -и
волокита, -и; волокит *пб.* волокитів

волокитство, -а
волокнина, -и
волокнистий
волокно, -а, -у; волокна, волокон
волокти *пб.* волікти; волочу, волочиш, волочить; волочимо, волочать; волік, волокла, волокли; волікши, волочачи, волочений
волос, волоса, *пб.* волосу; зб. ф.: волося (-є) *замість:* волоси, волосів
волосінь, волосіни (-ні), волосінню
волосний, -ого
волосник, -а
волосниця, -ці -цею
волося (-є), -я, -ю, волосям, у волосю (-і)
волость, волости; волостий (-ей)
волосяниця, -ці, -цею; волосяниць
волоський
Волох, -а (Румун, -а)
волоцюга, -и, -цюзі, -цюгою; волоцюги волоцюг (*пб.* -ів)
волочити, волочу, волочиш; волочать
волочіння (-є), -я, -ю, -ям, -і (-ю)
волошка, -и (васильки, рост.); Волошка, -и (Румунка)
Волощина, -и
воля, -лі, -лею
вольний *пб.* вільний
вольність, вольности, вольності, вольністю; вольности, вольностий (-ей)
вольт, -а
Вольтер, -ера, -ерови (-і)
вомітити, вомітів — блювання (-є), -я
вомітувати — блювати
вон! (геть!) (окл.)
вона, воно, вони *гл.:* він
Пр.: **Не треба вживати старих форм:** она, оно, они, ю, ню, єї, ї, нев
вонючка, -и (рост.)
воріженьки, воріженьків
ворітця, ворітець, ворітцям

воркотіти, воркочу, воркочеш; воркочуть
Вормація, -ції
воробець, ворсбця воробцеви (-і), у воробці, воробче!; воробці, воробців; *пб.* горобець
воробиний
ворог, -а, -ови (-і), вороже! *пб.* ворогу!; вороги, -ів; *пб.* воріг, ворога
ворожба, -и; ворожби, ворожб
ворожбит, -а
ворожбитство, -а
вороже *пб.* ворожо (прс.)
ворожий
ворожіння (є), -я, -ю, у ворожінні (ю); ворожінь
ворожка, -и; ворожок
ворожнеча, -і, -ею; ворожнеч
ворон, -а
ворон, вороний, -а, -е
ворона, -и; ворон
Вороний, -ого (Микола, п.)
Вороніж, -а, Вороніжем
воронізький
ворониння (-є), -я, -ю, у воронні (-ю), воронням
воронячий
ворота, воріт, воротами *пб.* воріть ми, на воротах *пб.* на воротях
воротар, -ря, -реви (-і), -рем; воротарі
воротило, -а, -у; воротил
воротній, -я, -є
вороття, (-є), -я, воротт ям
ворохобник, -а, *пб.* ворохібник
Ворскло, -а (с. р.) р.
ворухливий
ворушитися, ворушусь, ворушишся; ворушаться
ворушня, -ні, -нею
Воскресення (-є), -я, -ю, -ям, -сенні (-ю); *пб.* Воскресіння (є), -я
воскресити, -шу, -сиш, -сить
востанні (прс.); вимовляється: в-останні

восьмеро
восьмий
вотум (невідм.) (голос)
вохкий
вохкість, вохкости, вохкістю; вохкости, -ий (-ей)
воша, -ші; вощий (-ей); *пб.* вош, -и
вошивий
воювання (-є), -я
воювати за що
вояжер, -ра, -рови (-і)
вояжувати
вояк, -а, ови (-і), на вояку; вояки, -ів
вояцтво, -а
вояцький
впасти, впаду, впадеш; впадуть
вперехрест (прс.)
вперід *пб.* вперед (прс.)
впертість, впертости, впертістю
вперто; уперто (прс.)
вперше; вперве (прс.)
впиватися чим, *або* від чого
впис, -у
вплив; вплинь; уплинь (прс.)
вплив, -у; впливів
вповні (зовсім, цілком) (прс.)
вподвійні (прс.)
вподовж (прс.)
впозику; упозику (прс.)
вполовину (прс.)
впоперек; упоперек (прс.)
впорожні; упорожні (прс.)
впоруч; упоруч (прс.)
впослідок; упослідок (прс.)
вправа, -и
вправді; справді (прс.)
вправний
вправо (прс.)
впродовж
впяте
впятеро
врадуватися (зрадіти)
вражіння (-є), -я, -ю, у вражінні (-ю) вражінням; вражінь
враз (прс.)
вранішній, -я. -є
вранці; уранці (прс.)
время, времени **(архаїзм)**; *ліпше:* час, часу; (веремя, веремя, у вєремі — погода)

врешті (прс.)
врівень; врівні (прс.)
вродитися; уродитися; вроджуся, вродишся, вродиться; вродяться; *пб.* уроджуся...
врозсип (прс.)
врозтіч (прс.)
врядигоди (прс.)
вса́день, вса́дня, вса́дневи (-і)
все (постійно) (прс.)
все, усе (гл. ввесь.): 2. всього, усього; 3. всьому, усьому; 6. всім, усім; 7. всім, в усім, в усьому, у всьому
вселенна. -ої
вселюдський
всенаро́дній, -я, -є
всеношна, -ої; *пб.* всеношне, -ого
всередині (прс.); *але:* в середині тій міста
всесвітній, -я, -є
всесильний
всетаки (прс.)
всеукраїнський
всилу (прс.)
всілякий; всякий
вслід
всмак
всміхатися до кого
вспід
всподі
встяж (прс.)
вступ, -у (по запрошеннях вступ)
вступатися за кого, що
всюди; усюди; *пб.* всюда; усюда (прс.)
всього-на-все
втекти́, втечу́, втечеш; втік, втекла́. *пб.* втікти́, втічу́
втікати *лп.* тікати
втілення (-є), -я
втовкти, втовчу́ *й* утовчу́ (п. з. м.)
втомлений; утомлений
вторік; уторік (прс.)
второк (архаїзм) *лп:* **вівторок**, вівтірка, у вівторок
втрафити; *лп:* потрапити
втретє; утретє (прс.)
втрьох (прс.
втямки́ (прс.)
вуаль, -лю
вугілля (-є), -я, вугіллям, у вугіллі

вугляний
вугляр, -ра, -реви (-і), -рем; -рі
вуголь, вугля, вуглеви (-і); *пб.* вугіль
вудка, -и; вудок
вуж, -а, -еви (-і) *пб.* вужови (-і)
вузлик, -а
вузшати *пб.* вужчати
вузький, вузший (вужчий), вузенький, вузісінький, найвузший; — вузесенький (пстл.)
вуй; вуйко (дядько)
вуй, вуя, вуєви (-і)
вуйко, -а; вуйки
вуйна, -и (дядина); вуянка, -и
Вук Караджіч, Вука Караджіча
вулиця, -ці, -цею; вулиць, вулицям *пб.* улиця (п. з. м.)
вулік, -а, вуліку!; *пб.* вулій, -ія *рідше:* улій, улія, улієви (-і), улієм, улії (-ю); уліїв
вульґарний
вус, -а; вуси *пб.* уса, усів, усами *пб.* усима
вухо, -а, у вусі; *пб.* ухо, -а; уха, уши, уший (-ей), *рідко:* вух; ухам *і* ушам, ухами *й* ушима, на ушах, ухах
входити, входжу, входиш; входять, входив
вхопити, вхоплю, вхопиш; вхоплять; вхопив, вхопила вхопили
вхопитися за кого, що
вчасний
вчасно
вчвал (прс.)
вчетверо (прс.)
вчепитися за кого, що *або:* до кого, чого
вчити, учити чого
вчитель, учитель (п. з. м.), вчителя, вчителеви (-і), -лем, -лі; -лів, -лям
вчора
вчорашній, -я, -є
вшестеро (прс.)
вщерть (прс.)
вщипнути, вщипну, -еш
вюн, -а
Вюртемберґ, -у
вюртемберзький

вязання (-є), -я, -ю, вязанням, у вязанні (-ю); вязань
вязати, вяжу, вяжеш
вязень, вязня, вязневи (-і), вязню! вязнем, у вязні
вязи, -ів
вязка, -и; вязок
вязниця, -ці, -цею; вязниць
вязнути, вязну, вязнеш
вянути, вяну, вянеш; вянуть; вяв, вяла
Вячеслав, -а.

Г.

Габа, -и (покривало)
габілітація, -ції, -цією; габілітацій
габілітуватися
гава, -и; гави *або* гав ловити
гавань, гавани, -ні, гаванню; гаваний (-ей) *і* гаванів
гавкання (-є), -я, гавканням, гавканні (-ю)
св. Гавриїл, -а
Гаврило, -а, -ови (-і)
Гаґа, -и, Газі, Гаґою
газький
гадати про кого, що
гаддя (-є), -я, -ю, гаддям, у гадді (-ю)
гадина, -и; гадин
гадинець, гадинцю *пб.* серпентина
гадка, -и; гадки, гадок
гадюка, -и, гадюці; гадюк
гадючий
гадяцький
Гадяч, -ча, -чеви (і), -чем, -чі
газард, -у
гай, гаю, гаєм, в гаї *пб.* у гаю; гаї, гаїв
гайворон, -а
гайвороння (-є), -я, -ю, гайворонням, у гайворонні (-ю)
гайдамака, -и, -ці, -кою; гайдамак *пб.* гайдамаків
гайдамацтво, -а
гайдамацький
гайдамаччина, -и

Гайдн, -а (мз.)
гайдук, -а, -ови (-і), гайдуче!; у гайдуку (-ці) *і* гайдукови (-і)
Гайне, -ного, -номv, -ним, -нім (п.)
гайовий, -вого
гайок, гайка (-у)
Гайсин, -а
гайсинський
гайстер, -стра, (чорноguз, бузьок)
Гайті (невідм.)
галанці, -ів
галапас, -а
галас, -у
Галата, -и
Галєб (Aleppo)
Галєві, -вія, вієви (-і), (*ліпше*: Галєвію) Галєвієм (мз.)
Галилея, -леї
галина очна, галини...
галицький
Галич, -а, Галичеви (-і) *пб.* Галичови (-і) Галичем, у Галичі
Галичанин, -а; Галичани, Галичан і Галичанів
Галичанка, -и; Олена Галичанка (п.)
Галичина, -и
галівка, -и; пр. чорнило з галівок
галівниця, -ці; галівниць
Галлє, в Галлі (впрочім невідм.)
галуза, -и; галуз
галузя (-є), -я, -ю, галузям, на галузі (-ю)
галузка, -и, галузці; галузок
галун, -у
галушка, -и, галушці
галюцинація, -ції; галюцинацій
Галя, -лі, -лею, Галю!
гальба, -и; гальб
галька, -и; гальок (спідниця)
гальма, -и; гальм
гальмувати
Гальштад, -у
гальштадський
гамак, -а; на гамаку (сітка)
Гамалія, -лії, Гамаліє!; Гамалією *або* Гамаліем
гамарня, -ні, -нею; гамарень
Гамбург, -а

гамбурзький
Гамільтон, -а
гамір, гамору
Гамлет, -а
гамування (-є), -я, гамуванням, у гамуванні (-ю)
гамувати
гамулець, -мульця, -мульцеви (-і)
гандель, гандлю, гандлеви (-і), гандлем —торговля, торгування (-є)
Гандзя, -і -ею
ганиж, -у
ганити, ганю, ганиш
Ганна -и; Ганнів
Ганнібаль, -ля, -леви (-і)
Гановер, -у
Гануся, -сі, -сею; Ганусю! Ганусенька, Ганусечка (пстл.)
ганчар, -я, -реви (-і) -рем, -рі; *пб.* гончар
ганяти; ганятися
ганьба, -и *пб.* ганеба
гаптар, -ря, -реви (-і), -рем
гаптарка, -и; гаптарок
гаптувати
гаразд (прс.) — добре
гаразд, -у
Гарасим, -а
гарбар, -ря, -реви (-і), -рем
гарбарня, -і; гарбарень
гарбуз, -а, -ови (-і); гарбузи
гарбузиння (-є), -я, -ю, -ям, -і (-ю)
гарем, -у
гарма-дарма (без всякої причини)
гармата, -и
гармідер, -у
гармонійний
гармонія, -нії, -нією; гармоній
гарнець (гарнець), гарця, гарцеви (-і), (міра)
гарний; гарнійший (гарніший); най — *пб.* гарніщий; гарнісінький **Пр.:** гарная, гарную, гарнеє, гарнії — архаїчні форми. вживані в поезії.
гарний, гарнюній, гарнесенький (пестл.)

гарт, -у
гартування (-є), -я, -ям
гартувати
гарцювання (-є), -я
гарцювати
гарячий *пб.* горячий
гаряче (прс.)
гарячка, -и, гарячці (пб. горячка)
гасило, -а, -у
гасло, -а; гасел
гаснути, гасну; гас, гасла, гасло
гаяти час
гаятися
гвіздь, гвоздя; гвіздок; гвіздочок — *ліпше:* цвях, цвяшок
гвоздик, -а (рост.); гвоздики, -ів
гвоздити, гвожджу, гвоздиш
гебан, -у
гебанський
Геґель, Геґля, Геґлеви (-і)
гейби *лп.* буцімто, ніби, мовби
гекатомба, -и; гекатомб
гексаметер, -метра
гектар, -а
гектоґраф, -а
Гелєна, -и (у піснях Гомера
Гелєспонт, -у
Геліко́н, -а
Геліоґабаль, -баля, -балеви (-і), -балем
Геляда, -и
Гельмгольц, -а
Гельот, -а
ген! (окл.)
ген-ген! (окл.)
Генрик, -а
св. Георґій, Георґія, Георґієви (-і), Георґієм, Георґії (-ю)
Гера, -и
Гераклід, -а
Гераклея, -клеї
Геракль, Геракля, Гераклеви (-і)
герб, -а
гербата, -и *пб.* гарбата — чай
герметичний
герой, героя, героєви (-і), героєм, у героїв
героїчний
герць, герця; герці
Гесіод, -а
геть! (окл.)
гетьте! (окл.)

геть-геть! (окл.)
гетьман, -мана, -манови (-і); гетьмани, -ів
гетьманський
гетьманування(-є), -я, -ю, гетьмануванням, у гетьмануванні (-ю)
гетьманувати
гетьманша, -і, -ею (дружина гетьмана)
гетьманщина, -и
геть-чисто (прс.)
Гефайст, -а
гибель, гибля, гиблеви (-і), гиблем (струг)
гибель, гибели, гибіллю
гиблювати (стругати)
гидкий
гидота, -и; гидот
гидра, и
гикавка, -и; гикавок
гикати
гимн, -у
гирло, -а *або* гірло, -а; гирл *пб.* гирлів
гицель, гицля
Гібриди, Гібрид
гігієна, -и
гідний чого
гідність, гідности, гідністю; гідностий (-ей)
гідравлічний
гідрографія, -ії, -ією
гідропатія, -ії, -ією
гідротерапія, -ії
гієна, -и
гієроґліф, -а
гілля (-є), -я, -ю, гіллям, у гіллі (-ю)
гіляка, -и; гіляк
гіллястий
гільтай, -ая, -аєви (-і), -аєм, -аї
Гімаляї, Гімаляїв
Гіменей, Гіменея, Гіменеєви (-і), Гіменеєм, Гіменеї
гін, гону
Гіндустан, -у
гіперболічний — пересадний
гіперболя, -і (пересада
гіперпродукція, -ії (надмір)
гіпертрофія, -ії
гіпноза, -и
гіпнотизм, -у
гіподром, -у (тік, грище, біговисько)
гіпокрит, -а (лицемір)

гіпопотам, -а
гіпотеза, -и
гіпотенуза, -и
гіпотека, -и
гіпохондрія, -ії (уроєння хворости)
Гіппій, -ія, -ієви (-і), -ієм, -ії (-ю)
гіркий, гіркійший (гіркіший)
гіркість, -кости, -кістю
гірництво, -а
гірничий; Гірнича Академія (У.)
гірняк, -а
гірський
гірше *або* гірш (прс.)
гістерика, -и
гістеричний
гістерія, рії, -рії, -рією; гістерій
гість, гостя, гостеви (-і), гостю! гостем, у гості, гостеви (-і); гостий (-ей), гістьми; йти в гості
гіякінт, -а
гладити, гладжу, гладиш; гладять
гладкий; Гладкий, -ого
гладкість, гладкости, гладкістю; гладкостий (-ей)
глиб, -у (м. р.)
глибина, -и: глибин
глибінь, глибіни, глибінню
глибокий, глибший
глибочиня, -і, глибочинею
глибочінь, глибочіни, глибочінню
глин, -у
глинець, -глинця (алюміній)
глинник, -а
глиста, -и
глистник, -а (рост.)
глитай, -ая, -аєви (-і), -аєм, -аї (-ю)
глитати
Глібів, Глібова, Глібову, Глібів!, Глібовим, у Глібові; Глібови, Глібових
гліг, глогу (рост.) *пб.* глід, глоду
глодати, глодаю *пб.* гложу, гложеш
глот, -а (кратер)
глузд, -у
глузливий
глузувати
глум, -у
глумитися, глумлюся; глумляться

глумливий
глуханя, -і (тиф)
глухий, глухший *пб.* глухійший (глухіший)
Глухів, Глухова, Глухову, Глухове! Глуховом, Глухові
глухота, -и
глуш. глуши, глушю
глядач, глядача, глядачеви (-і)
глядачка, -и; глядачок
глядіти, гляджу, глядиш; глядять
Гнат, -а, -ови (-і), у Гнаті, *пб.* -ови (-і)
гнати, жену, женеш; женучи; жени, женіть
гнилець, гнильця, гнильцеви (-і)
гнилий, гнилійший (гниліший)
гниття (-є), -я, -ю, гниттям, у гнитті
гнів, гніву; гнів в
гнівити, гнівлю, гнівиш; гнівлять
Гнідий, -ого (назва коня)
гніздечко, -а, -у (-ови); гніздечка, гніздечок
гнобитель, -теля, -телеви (-і)
гнобити, гноблю, гнобиш; гноблять
гнучкий
говіння (-є), -я, -ю, говінням, говінні (піст)
говір, говору (-а)
говірка, -и; говірок
говіркий
год, -а (-у); роди *або* года, год (годів); пять год (-ів), два года *або* два роди
годен, годна, годно
годинник, -а
годинникар, -ря, -реви (-і), -рем, у годинникарі (-реви)
годівля, -лі, -лею; -вель
годованець, годованця, годованцеви (-і) годованче!, у годованці
годування (-є), -я, -ю -ям, у годуванні
годящий
Голгофта, -и
голення (-є), -я, -ю, голенням, у голенні (-ю); голень

голий, голісінький, голіський
голка, -и; голок (*пб.* іголка, ігла)
голобля, -і; голобель
голова, -и, голову, голово!; голови, голов, *пб.* голів, головам
голова, головонька, голівонька, голівка, голівочка
головонька (голівонька) -и, головонці, головонько!, головонькою; головонькок
голод, голоду
голоден, голодна, голодне
голос, -у; голоси (голоса)
голосівка, -и; голосівок
голосіння (є), -я, -ю, у голосінні (-ю); голосінь
голуб, -а, голубе! (голубонько, голубочок)
голубеня, -няти, -няті, голубеням; голубенята, голубенят
голубець, голубця, голубцеви (-і)
голубка, -и
голубя, -яти, -яті, голубям; голубята, голубят
голяк, -а, в голяку
Голяндія, -ії
голяр, -ря, -реви (-і), голяре або голяру! голярем
Гольбайн, -а
гомеопатичний
гомеопатія, -тії; гомеопатій
Гомер, -а, -ови (-і)
Гомеровий; Гомерова Іліяда
гомеричний
гомін, гомону
гони, гін *і* гонів
гонор, -у (почесть)
гонорар, -у (заплата)
гора, -и, горо!, гори, гір, горам
горальня, -і; горалень
Горацій, -ція, -ціеви (-і), -ціе!, -ціем, у Горації (-ію)
гордовитий
гордість, гордости, гордістю
гордощі, гордощів

гордування (-є), -я, -ю, -ям, у гордуванні (-ю); гордувань
гордувати
горе, горя, горю, горем, у горю
горельєф, -а — горорізьба
горенько, -а
горизонт, -у (овид)
горизонтальний
Горинь, Горини, Горинню (ж. р)
горище, -а, на горищі
горі (прс.)
горівка, -и; горівки, горівок; (*пб.* горілка)
горіліць (прс.)
горіх, -а; горіше!, у горісі; *пб.* оріх
горішній, -я, -є
Горлиці, Горлиць, Горлицям
горобячий
город, города, городови (-і), на городі; городи, -ів
город, города; городи, городів — місто (укріплене)
городити, городжу, городиш; городять
городження (-є), -я, -ю, -ям, у городженні, (-ю); городжень
городина, -и
Городище, -а, Городищем, Городищі
городненський
городник (рискаль)
городничий, -ого
Городно, -а
Городня, -і
городський
горожанин, -а; горожани, горожан
горожанство, -а
горожанський
горопаха, -и
горорізьба, -и
гороскоп, -а
горох, -у, горошe!, у горосі; горохи, -ів
горохівник, -а
Гортенсій, -сія, -сієви, (і)
горщок *пб.* горнець, горшка *пб.* горщика, горшкови (-і), горщикови (-і), у горшку *пб.* горщику; горшки, -ів
горювання (-є), -я, горюванням, у горюванні (-ю); горювань

горювати, горюю
горячий *пб.* гарячий; горя́чійший
господар, -я, -еви (-і), -ем, -і; господарі, -ів
господарити, господарю, господариш, господарять
господарство, -а; господарств
господарський
господиня, -і; господинь
Господь, Господа, Господеви (-і), *пб.* Господу, Господи! у Господі, у Господеви (-і), Господом
гостець, гістця, гістцеви (-і)
гостинець, гостинця, гостинцеви (-і), гостинцем; гостинці, -ів
гостина, -и
гостинний
гостинниця, -і; гостинниць
гостинність, гостинности, гостинностю
гостити, гощу, -стиш
гострий гострійший, (гостріший)
гострити, гострю, гостриш
гостро
гостроверхий *пб.* остро...
гостювати, гостюю
готель, готелю, готелем, у готелі
готівка, -и; готівок
готов, -а, -о
готовий
гра, гри; ігор
грабар, -ря, реви (-і)
грабіж, -у (м. р.)
грабіжник, -а
грабіжницький
грабки, грабків (н. пр. коса з грабками)
граблі, -ів *пб.* грабель; грабельки, грабельок (пстл.)
грабунок, -бунку
град, -у
Градчани, Градчан
граля, -лі, -лею; граль
граматика, -и
граматичний
граматка, -и; граматок (буквар)
грамота, -и
грана, -и

границя, -ці
грань, грани
граняк, -а
грати (на скрипку, сопілку)
гратися з ким, чим
грач, -а, -еви (-і), -ем
гребінець, гребінця, гребінцеви (-і)
Гребінка Евген, Гребінки Евгена (п.)
гребінь, гребеня; гребені
гребля, -і; гребель
гребти *й* гребсти; гребу, гребеш, гребуть; гріб, гребла
Грек, -а
грека, -и — грецька мова
Грекиня, -і; Грекинь
греміти, гремлю, гремиш; гремлять
Греція, -ції, -цією
грецький
гречаний
гречаник, -а
гречка, -и; гречок
гриб, -а; гриби (н. пр. щирі гриби)
грибша, -ші, -шею
гривна, -и; гривен
Григор, -а
св. Григорій, -рія, -рієви (-і), Григорієм, у Григорії (-ю)
грижа, -і
гризота, -и
гризти, гризу, григризуть; гризений
гризь, гризя (м. р.) *пб.* гризь, -зи, гризю (ж. р.) — ревматизм
гримати на кого
Гринів, Гринева (мати), Гриневе
Гриць, Гриця, Грицеви (-і), Грицю!; Грицем, Грицю (пстл.)
Грицьо, Гриця; Грицько, -а, Грицьку! (пстл.)
грище, -а, на грищі; грищ
грім, грому, громови (-і); громи
гріх, -а (-у), в гріху
гріш, гроша, грошем; гроші, -ший (-ей), грішми *й* грошима, у грошах
грішник, -а
гробовище, -а, на гробовищі
громада, -и; громад

громадільник, -а
громадський; Громадський Уряд; (у.)
громадянин, -а; громадяни, громадян
громадянство, -а
громадянський
громовий
громовина, -и (електричність)
громовиця, -ці, -цею; громовиць
громозвід, -зводу
груба, -и (піч); грубка, -и, грубці
Грубешів, з Грубешева
грубий, грубший і грубійший
грубість, грубости, грубістю
грубоскірник, -а
грудень, грудня, грудневи (-і), груднем
груди, грудий (-ей), грудям, грудьми, грудях
грудневий
грудний
грузь, грузи, грузю
грузький
груша, -ші, -шею; груш
грушевий
Грушівський, -ого
грушка, -и, грушці; грушок
грядка, -и, грядці; грядок
грязюка, -и, грязюці
губка, -и
Гуґеноти, -ів
гудити когось (хулити)
гудіння (-є), -я (хула)
гудіння (-є), -я (шум)
Гузарева, -ревої (паня)
гук, -у, в гуку
гукання (-є), -я, в гуканні (-ю)
гукати
гулянка, -и, гулянці; гулянок
гуляти
гулящий
гульба, -и (пир)
гульвіса, -и (заг. р.)
гульк! (окл.)
гульня, -і, гульне!; гульнів
гультіпака, -и
гуманізм, -у
гуманіст, -а, гуманістом

гуманістичний
гуманітарний (добродійний)
гуманний (людяний)
гуманність, -ости, -істю (людяність)
Гумбольдт, а
гуменний, -ого
гумор, -у; гумори (веселість, жартівливість)
гумореска, -и, гумористи; гумореск (сміховинка)
гуморист, -а; (сміхун, сміхованець)
гумористичний
гуня, -ні; гунь *пб*: гуня (каптан)
гунька, -и, гунці
гуркати
гуркіт, гуркоту
гурма, -и
гурмом (прс.)
гурт, з гурту, в гурті
гуртом, гуртка, в гурткy
гуртом (прс.)
гуртувати
гусак, -а, в гусаку
гусарин, -а; гусари, -рів *пб*. гузар, -а
гусарка, -и; гусарок; *пб*. гузарка, -и
гуска, -и, гусці, гуско!; гуски, гусок
гусельниця, -ці; гусільниця; усільниця
гусій, гуся, гусе; гусячий
гусла, гуслів, гуслям *і* гуслам
гуслянка, -и
густий, густійший (густіший), гущий
густота, -и
гуся, -сяти, -сяті, гусям; гуценя, -няти
гусятина, -и
гусь, гуси; гуси, гусий (ей), гусям, гусьми
гута, -и
гутірка, -и; гутірок
гутник, -а
гуторити, гуторю, гуториш; гуторять
Гуцул, Гуцула; Гуцули
гуцульський
Гуцульщина, -и
гучати
гучність, гучности, гучністю
гущавина, -и; гущавин
Гюго (невідм). 2. Віктора Гюго
Гюс (Hughes), Гюса, Гюсови (-і), в Гюсі.

Ґ.

Ґавра, -и
ґажа, -і (платня)
ґаз, -у
ґаза, -и
ґазда, -и, ґазді, ґаздою; ґазди (ліпше: господар)
ґаздиня, -ні; ґаздинь; (*лп.* господиня)
ґаздівство, -а; ґаздівства (*лп.* господарство)
ґаздування (є), -я, -ям, у ґаздуванні (-ю)
ґаздувати (*лп.* господарювати)
ґазета, -и (часопис, часопись)
ґазетяр, -ря, -реви (-і), -рем
ґазон, -а
Ґай, Ґая, Ґаєви (-і), Ґаєм, Ґаю (-і)
ґалєра, -и
ґалєрія, -ії, ґалєрією
Ґалілєй, -єя, -єєви (-і) Ґалієєм
Ґалія, -ії; Ґалій
ґалянтерія, -ії
ґалянтерійний
ґальоп, -а
ґальопка, -и
ґальоп, -а
ґальопування (є), -я
ґальопувати
Ґанґес, -у (-а)
Ґанджа, -і
ґанок, ґанку
ґанч, -у
ґанчувати (судити)
ґарантія, -ії
ґарантувати
ґарбовина
ґардероба, -и
Ґарибальді, -ія, -ієви (-і), -ієм
Ґаронна, -и
ґатунковий
ґатунок, ґатунку
Ґаштайн, -у
Ґвадалківір, -у
Ґвадіяна, -и
ґвалт, -у
ґвалтувати
ґвардія, -ії, -ією
ґвинтівка, -и; ґвинтівок
ґвінт, -а; ґвинт, -а
Ґданьск, -а
ґеґати
ґедз, -а; *пб.* ґедзь, ґедзя

ґедзатися
ґедзель, ґедзля
Ґедимін, -а
ґелюх, -а (внутренности)
ґенеальоґічний
ґенеальоґія, -ії; ґенеальоґій
ґенеза, -и
ґенерал, -рала
ґенеральний
ґенерація, -ції
ґенетичний
ґеній, ґенія, ґенієви (-і), ґенію!; ґенієм, у ґенію; ґеніїв
ґеніяльний
Ґеновефа, -и
Ґенуа, -и, в Ґенуї, під Ґенуою
ґенуенський
ґеоґрафічний
ґеоґрафія, -ії; ґеоґрафій
ґеодезія, -ії; ґеодезій
ґеольоґічний
ґеольоґія, -ії, ґеольоґією; ґеольоґій
ґеометрія, -ії
»Ґеоргіки« Верґілія
Ґервасій, -сія, -сієви (і), Ґервасію; *пб.* Ґервазій
ґереґа, -и
Ґергарт Ґавптман, Ґергарта Ґ. (п.)
ґерманізм, -у
Ґерманік, -а
ґерманіст, -а
»Ґерманія« Тацита
ґест, -у
Ґете (невідм.) 2. Йоґана Вольфґанґа Ґете
ґешефт, у
ґзимс, у
ґирлиґа, -и
ґімназист, -а
ґімназія, -зії, -зією; ґімназії, -ій
ґімназіяльний *пб.* ґімназійний
ґімнастика, -и, -ці
Ґінея, -еї (Guinea)
ґіпс, -у
ґіпсовий
Ґлєдстон, -а (Gladston)
ґліцерина, -и
ґляґ; ґлєґ: кляґ, -у (підпустник)
ґляґанець, ґляґанця (солодкий сир)
ґляґати; ґляжити; заґляґати молоко
ґлядіятор, -а; ґлядіятори

ґнайс, -у
Ґней, Ґнея, Ґнеєви (-і), Ґнеєм, Ґнею
Ґнєзно, -а
ґніт, ґнота
ґоґодза, -и
ґолка, -и (пшениця без остий)
ґольґнути
ґольк, -а
ґонта, -и; ґонт
Ґонта, -и; Ґонтою
ґонталь, -таля, талеви (-і), -талем
ґорболя, -і
ґорболястий
Ґоргона, -и
Ґориція, -ції
Ґорький, Ґорького
Ґот, -а
ґотика, -и
ґотицький
ґотичний
Ґощинський, -ого (п.)
ґравюра, -и
ґравюрувати *й* ґравувати
Ґракх, -а
ґрамофон, -у
ґранат, -а; *пб.* граната, -и
ґраніт, -у; *пб.* ґранит, -у
ґрасувати
ґрат, -а (хлам)
ґрата, -и (крата)
ґраф, -а; *пб.* граф, -а
ґрафіка, -и
ґрафіт, -у (-а)
ґрафічний
ґрафство, -а, *пб.* графство
ґрафський; графський
ґрафянка, -и; графянка
ґраца, -и
ґремія, -ії, -ією
ґреміяльний
Ґренляндія, -дії
ґринджоли, ґринджол
ґрис, -у
Ґріґ, -а (мз.)
Ґрініч (Greenwich) нев.
ґрунт, -у; ґрунти *або* ґрунта
ґрунь, ґруня, ґруневи (-і); ґруні
ґрупа, -и; група, -и
ґрупувати; групувати
ґубернія, -ії; *пб.* губернія
ґуберніяльний *пб.* губерніяльний
ґуберський *і* ґубернський
ґувернантка, -и

ґувернер, -ра, -рови (-і); ґувернери
ґуґльоватий
ґудз *і* ґудзь, ґудзя
ґудзик, -а; ґудзік, -а
ґудзиковий
ґуля, -лі
ґума, -и
ґумелас, -у
Ґуно (Gounod) невідм. 2. (опера) композитора Ґуно
ґуст, -у
ґутаперча, -чі *пб.* ґутаперха, -хи
ґушуватий.

Д.

Дава, -и (дифтерит)
Давид, -а
давка, -и; давок (доза)
давній, -я, -є; давніший (давніший, давніщий); давнісінький
давній, давнесенький (пстл.)
давність, давности, давністю, у давності
давно, давнійше (давніше, давніще), *пб.* давнійш, давніш (прс.)
давноминулий
Дайк (Dyck), -а (Ван Д.)
дактиль, дактиля, -леви (-і)
далебі *й* далебіг (прс.)
далекий; дальший; най-...
далеко; дальше; найдальше
далекогляд, -у
далекоглядний
далекозорий
далекозорість, -рости, -рістю
далекострільний
далекосяжний
далечінь, далечіни, далечінню
далі; дальше (дальш) прс.
дальматика, -и
Дальмація, -ції, -цією
Дамаск, -у
дамаський
Дамоклів меч
Дамокль, Дамокля, Да-

моклеви (-і), Дамоклем
Данаїда, -и
Данець. Данця. Данцеви (-і), Данцем, у Данці *й* у Данцеви (-і)
Данило, -а
данина, -и
Данічіч, а
Данія. Данії. Данією
Данка, -и
данський
Данте Алігієрі, 2. Данта Алігієрія, 3. Дантови (-і) Алігієрієви (-і), 6. Дантом Алігієрієм. 7. у Данті, *пб.* у Дантови (-і) Алігієрім
Дарвін, -а
дарвінізм, -у
Дарданелі. Дарданель (Дарданелів)
дарданельський
даремно
Дарниця, -ці, -цею
дарницький
даром; даремно, дармо; дурно; дарма
дарування (-є), -я, дарованням
дарувати; дарований
дастьбі; дасть Біг
дати, дам, даси, дасть, дамо, дасьте, дадуть; дай, даймо, дайте; давати, даю, даєш, дають, давай, давайте; давай ходити: *давай* скріпляє і оживляє слово; даватися в знаки — докучати
дах, -ху, на даху *пб.* на дасі
дахівка, -и; дахівок
дахівковий
даховий
Дашів. Дашева, Дашеву, Дашевом, у Дашеві
дашок, дашка
дбайливість, дбайливости. дбайливістю
дбання (-є), -я, дбанням
два рази *пб.* двічи
два сини (*а не двох синів*)
два, двох. двом, двома, у двох; дві, двох... дві (три, чотири) тисячі; дві (три, чотири) склянки *але*: пять, шість, сім... сто тисяч; пять,

шість... сто склянок; дві стіні, дві яблоці, дві слові (останки давньої двійні) дві сьомі — $^2/_7$;
дванадцятий
дванадцять, дванадцяти *пб.* дванадцятьох, дванадцятьом, дванадцятьма
двадцять, двадцяти *пб.* двадцятьох...
двері, дверий (-ей), дверям, дверима й дверми
двигнений *пб.* двигнутий
Двина, -и (р.)
двійня, -і
двійка, -и, двійці; двійки, двійок
двір, двору *й* двора
двірник, -а
двісті *або* двіста; двохсот; *а далі невідм.*
двічи *й* двічі
двовірш, -а
двозначний
двозначність, двозначности, двозначністю
двоє, двох... (двоє господарів, двоє чоловіків)
двойко, двійко, двоєчко (пестл.)
двоїстий (подвійний)
двоїстість, двоїстости
двокропка, -и; двокропок
дволітній, -я, -є
двоповерховий
дворак, -а; двораки
дворянин, -а; дворяни, дворян; дворянський
двоскладовий
двотижневий
двоцалевий
двочастковий
де; де-вже; де-тобі
де-де; де-далі
деб
дебелий
дебто
дебудь
дебют, -а, (-у)
дебютант, -а
дебютувати
девіза, -и *пб.* девіз, -а
девять девяти *й* девятьох, девяти *й* девятьом, девяти *й* девятьма *пб.* девятьома

девятьдесять, девятьдесяти *й* девятьдесятьох... *пб.* девяносто, -а, -у...
девятьнацять, девятьнацяти *й* девятьнацятьох...
девятьсот (невідм.)
деготь *і* діготь, дігтю, дігтем, у дігті
деґенерат, -а
Дедаль, Дедаля, Дедалеви (-і)...
деж, деж пак (зл.)
дезертир, -а
дезертирувати
дезидерат, -а
дезинфекція, -ії
дезолювати
дезорґанізація, -ції; -цією; -цій
деінде
декабрист, -а
декадент, -а
декадентство, -а
Декамерон, -а
декан, а; декани, -ів
декільки; декілька, декількох, декільком, декількома
деклінація, -ції, -цією; -цій
деклямаційний
деклямація, -ії
деклярація, -ції
деклярувати
деколи
декольте (невідм.)
декорувати
декотрий
декрет, -у
декуди *й* декуда
делеґат, -а
делеґація, -ції
делеґувати
делікатний
Дельос, -у, -ови (-і)
Дельфи, Дельф
демаґоґ, -а
демаґоґічний
демаґоґія, -ії; -ґій
демаркаційний
демарш, -маршу
Деметера, -и; *пб.* Деметер, -три
демобілізація, -ції, -цією; -цій
демократ, -а
демократичний
демократія, -тії, -тією; -тій
демолювати
демонстративний
демонстрація, -ції, -цією; -цій
деморалізувати

деморалізуюче (присл.)
Демостен, -а
Демян, -а *пб.* Дамян
денаціоналізування
денаціоналізувати
денебудь
денеде
денний
денник, -а (часопис, часопись)
денникар, -ря, -реви (-і), -рем
департамент, -у (відділ)
депендент, -а
депо (невідм.)
депозит, -а (-у)
депутат, -а
депутатство, -а
депутатський
деревастка, -и (дендрит)
деревляний
дерево, дерева, дереву; дерева, дерев, деревам, деревами
деревце, деревця, на деревці; деревця, деревець
дерен, -у
держава, -и
державний; Державна Дума; Д. Рада (У.)
державність, державности, державністю; державностий (-ей)
держално, -а; держален
держання (-є), -я
держати, держу, держиш; держать
Дермань, Дермани (ж. р.)
дерти, деру (дру), дереш; деремо, дерете, деруть (друть); дери, деріть!
десерт, -у (закуска)
Десна, -и
деспект, -у (погорда)
деспот, -а
деспотизм, -у (самовласть)
дестилювати
дестиляція, -ції; -ційдесятилітній, -я, -єдесятиліття (-є), -я, -ям, -і (-ю); десятиліть
десять, десяти *пб.* десятьох...
десятка, -и; десяток
десь-інде *або* десь

десь-не-десь
детайль, детайлю, у детайлі; детайлі, -лів
детайльний (часткóвий, дрібний)
дефект, -у; (хиба)
дефензúва, -и
дефінітивний
дефініція, -ції, -цією; -цій
дефініювання (-є), -я
дефініювати
дефіцúт, -у (недóбір)
дефравдант, -а
дефравдáція, -ції, -цією; дефравдацій
дехто, дещо; 2 декого, дечого; 3. декому, дечому; 6. деким, дечим; 7. у декім, у дечім
децентралізація, -ції; -цій
децидувати
децизія, -зії, -зією; -зій
дечий, дечия, дечиє; 2. дечийóго, дечиєї; 3. дечийóму, дечиїй; 4. дечийого, дечию, дечиє; 6. дечиїм, дечиєю; 7. у дечиїм, у дечиїй. — 1. дечиї, 2. дечиїх, 3. дечиїм, 4. дечиїх, дечиї, 6. дечиїми, 7. у дечиїх
дешевий, дешевший, най...
деяк
деякúй, деякá, деякé; 2. деякóго, деякóї; 3. деякóму, деякíй; 4. деякого, деяку, деяке; 6. деяким, деякою; 7. у деякім, у деякíй. — 1. деякí, 2. деяких, 3. деяким, 4. деяких, деякí, 6. деякими, 7. деяких
джавр, -а
джерелó, -а, -у; джерела, джерел, джерелам, джерелами
джерельце, -я
джигýн, -а *пб.* джигун, -а
джміль, джмеля, джмелеви (-і), джмелем; джмелі, -ів
джура, -и, *пб.* чура, -и
джурчáти, джурчý, -чúш; -чúть
дзвеніти, дзвеню; дзвенять

дзвін, дзвона (-у); дзвінок, дзвінка
дзвінниця, -ці, -цею; дзвінниць
дзвінкий
дзвінник, -а
дзвонар, -ря, -реви (-і), дзвонарю!, дзвонарем, у дзвонарі
дзвонити; дзвонять
дзелень! (окл.)
дзеленькати
дзеркало, -а, -у (-ови); дзеркал
дзеркальце, дзеркальця, дзеркальцю і -цеви (-і), дзеркальцем; дзеркальця, дзеркалець (дзеркальців)
дзиґлик, -а
дзуски, дзуськи! (окл).
дзюба, -и
дзюбак -а
дзюбатий
дзюркотати
дзюркотіти, дзюркочу, дзюркоче; дзюркочуть
дзюрчання (-є), -я
дзявкати
дзьоб, -а *пб.* дзюб, -а
дибати, дибаю *пб.* диблю; дибають *пб.* диблють
диби, дибів
дибки (прс.) на пальцях
диван, -у
диверсія, -ії
диверсійний
дивитися, дивлюся, дивишся; дивимося, дивитеся, дивляться
дивіденда, -и; дивіденд
дивізія, -зії, -зією; дивізій
дивний
дивогляд, -у
дивування (-є), я, -ям, -і; дивувань
дивуватися
дидактика, -и, -ці
дидактичний
Дидим, -а
Дидона, -и, -ні
дижурство, -а, -у
дижурування (-є), -я
дижурувати
дикар, -ря, -реви (-і), -рем
диктат, -у
диктатор, -а
диктаторський
диктування (-є), -я

диктувати
дикун, -а
дикунство, -а, -у; дикунств
дикунський
дикція, -ції, -цією; дикцій
дилєма, и; дилєм
дилєтант, -а
дилєтантство, -а
дилєтантський
диліжанс, -у
дим, -у, в диму *або* в димі; дими
димар, -ра, -рови (-і), -ром; димарі
димарня, -ні, -нею
Димівка, -и, -ці
димівський
димісія, -ії; димісій
димовик, -а
динаміка, -и
динаміст, -а
динамічний
династичний
династія, -ії; династій
Динис, -а *пб.* Денис
динище, -а
диня, дині; динь
дипльом, -у
дипльомат, -а
дипльоматика, -и, -ці
дипльоматичний
дипльоматія, -тії, -тією; дипльоматій
директор, -ра, -рови (-і), -ром; директори
дирекція, -ції, -цією; дирекціє! дирекцій; Дирекція Державної Ґімназії в Перемишлі (У.)
дириґувати
дирігент, -а
дисгармонія, -нії, -нією; -ній, *пб.* дісгармонія
дисертація, -ції; -цій
дисидент, -а
дискант, -а
дискурс, -у
дискусія, -сії, -сією; -сій
дискутувати
дисонанс, -у
диспенса, -и
диспозиція, -ції; -цій
диспута -и (*пб.* диспут, -у)
дистинкція, -ції, -цією
дисципліна, -и
дисциплінарний
дитина, -и; діти, дітий (-ей), дітьми, в дітях
дитя, -тяти, -тяті, дитям

дитячий *пб.* дитиняч**и**й *і* дитинний
диференціювати
диференція, -ції, -цією; -цій
диференціял, -у
диференціяція, -ції
дифтерія -рії, -рією
дифтонґ, -а *пб.* дифтонг, -а
дифтонґічний
дихати, дихаю *й* дишу; дихаєш *і* дишеш; диш *і* дихай; дишуть *і* дихають; дишучи *й* дихаючи; дихав
дишель, дишля (м. р.)
ді — *пб.* дэ —: дібрати *пб* добрати; дігнати *пб.* догнати; діждати, дождати; дізнати, дознати; дійти *пб.* дойти; діткнутися *пб.* доткнутися
діброва *й* дуброва, -и
дівер, -ра, -рови (-і), -ром
дівичвечір, дівичвечора
дівка, -и, дівці; дівок
дівочий
дівоцький
дівування (-є), -я, у дівуванні, дівуванням
дівч**а**, дівчати, дівчаті, дівчам; дівчата, дівчат
дівчина, -и; дівчата
дівчинка, -и, дівчинці; дівчата
дівчинонька, -и, дівчиноньці, дівчинонькою; дівчатонька, дівчатоньок *пб.* -тонь-ків
дівчиночка, -и, -ночці
дівч**ур**, -**а**, дівчур**о**м; дівчур**і**
діготь, дігтю *пб* деготь
дігтяр, -**а**
д**і**д, діда, діду!, у дідови (-і); діди, дідів; *пб.* дідо, -а
дідичність, дідичности, дідичністю
дідів, дідова, дідове; дідового, дідової...
дідівський
Дідро (Diderot) (невідм.); 2. Дениса Дідро
дідуньо, -ня, дідуневи (-і), дідуню!, дідунем, у дідуню; дідуні...

дідусь, дідуся, дідусю!
дідько, -а (чорт)
дідьчий (чортовий)
дієіменник, -а
дієпис, -у *пб.* дієпись, -си
дієприкметник, -а
дієслово, -а, -у; -слів
дієсловний
дієта, -и
дієцезія, -зії, -зією; дієцезій (-зіїв)
діжа, -і. діжею
діждати, діжду, діждеш; діждуть
діжка, -и; діжок
дійниця, -ці
дійсний
дійсність, дійсности, дійсністю
дійсно, дійсне (прс.)
дійство, а, -у; дійства, дійств
дійти; доходити
діл, долу, долови (-і), у долі, доли, -ів
ділення (-є), -я, -ю, діленням, у діленні (-ю)
ділимок, ділимка
діло, -а; діла, діл; Діло (часопис)
діловод, -а
дільник, -а
дільність, дільности, дільністю
дім, дому, домови (і), у домі *й* в дому; доми, -ів
Дін Дону (-а), на Доні
Дінець, Д нця
Діоґен, -а
Діоклєціян, -а
Діомед, -а
Діон, -а
Д оніз, -а
св. Діонізій, Діонізія, Діонізієви (-і)
діра, -и; діри, дір
діравий, дірявий, діркуватий
дірочка, -и, дірочці; дірочки, дірочок
дірчастий
дірчастість, дірчасто сти
діти, дітий (-ей), дітьми; *від:* дитина
дітоньки, дітоньків (пстл)
діточий
дія, дії; дій
діявол, -а
діягноза, -и, -зі
діягностика, -и
діяграма, -и

діядема, -и
діякон, -а
діялєкт, -а
діялєктольоґічний
діялєктольоґія, -ії
діяльний
діяльність, діяльности, діяльністю; діяльностий (ей)
діяльоґ, -а
діямант, -а
діяметер, тра
діяфраґма, -и
діяч, -а, діячеви (-і), діячем; діячі
діячка, -и; діячок
длятого *(ліпше:* тому)
длячого *(ліпше:* чому)
Дмитро, -а *(але:* на Дмитра), Дмитре!
дму, дмеш, дме; дмучи (дую, дуєш)
днесь (сьогодня; сьогодні; нині) (прс.)
днина, -и; дні, днів
Дніпро, Дніпра, Дніпрови (-і), Дніпре! *пб.* Дніпру; по Дніпрови (-і), на Дніпрі, на Дніпру
Дніпро Славутиця, Дніпра Славутиці
Дніпрові пороги, Дніпрових порогів
Дніпропетровськ, -а (давній Катеринослав)
Дністер, Дністра, Дністре!
Дністровий лиман, Дністрового лиману
дно, дна, днови (-і), дні; дна, дон *і* ден (днів), днам
до (приім. з 2 відм.)
до вечора, віку
до взавтрього
до вподоби
до дому *й* додому (прс.)
до обіду *й* до обід
до (прс.): до сорок людий (-ей)
доба, -и; доби, діб
добирати, доберу
добити, добю, добєш, добє; дібю, дібєш; дібють
добич, и, добичю
добігти, добіжу, додобіжиш; добіжать
добір, добору
добірний
»Добраніч«!, добраніч; на добраніч

»Добривечір«!, добривечір
»Добридень«! добридень
добрий; добрійший (добріший); *пб* ліпший; най..
добрість, добрости, добрістю
добро, -а; добра, дібр, добрам
добробут, -у
Добровський, -ого
добродій, -дія, дієви (-і), у добродії (ю) добродієм; добродії
добродійка, -и, -ці; добродійок
добродійний
добродійство, -а; добродійств *пб.* добр.-дійствів
Добруджа, -і
добряга, -и, -зі; добряг (ів)
добрячий
добрящий (дуже добрий)
добування (-є), -я, у добуванні (-ю)
добувати; добуватися
добудитися
добуток, добутку
довбати, довбу, довбеш; довбуть
довбня, -ні, -нею; довбнів *пб.* довбень
довгий, довший; найдовговидий
довговязий
довголітній, -я, -є
довголіття (є), я
довезти, довезу; довезуть
довершений
довершеність, -ности, -ністю
довести, доведу доведеш; доведуть
довжина, -и; довжин
довід. доводу
довіря (є), -я довірям, у довірі, (-ю)
довічний
довкола
довкруги
доводити, доводжу, доводиш; доводять
доволі (прс.)
довше (прс.)
догадка, -и, догадці
догадуватися про кого, що
догана, и; доган
доганяти
догляд -у

доглядати
доглядник -а. *пб.* доглядач, -а
доглядниця, -ці *пб.* доглядачка, -и
договір, договору, у договорі
догода, и; догід
догадливий
догадливість, -вости, -вістю
догори (прс.); *але*: до гори великої...
догоряти, догоряю, -ряєш
догурту (прс.)
догма, -и; догм
догрунту (прс.) цілком
додавання (є), -я, -ю, додаванням, у додаванні (ю)
додати, додаю, додала; додавати
додатний (*ліпше*: корисний, пожиточний, пожаданий)
Доде (Daudet), невідм. 2. Альфонса Доде
додержати чогось
додивлятися до кого чого
додна (прс.) *але:* до дна самого...
додолу (прс.), додолоньку (прс.)
додрукувати
додумуватися чого *й* до чого
дожа -і, дожею; дож
доживати, доживу, доживеш; доживуть; дожию, дожиєш; дожиють
дожидати кого, чого
дожинати чого *й* що, *або* до чого
дожитися до чого, *або* чого
дозвіл, дозволу
дозволити, дозволю; дозволять; дозволяти
дозір, дозору
дозорець, дозорця, дозорцеви (-і), дозорцем
доїдати, доїдаю; доїсти доїм, доїси, доїсть, доїмо, доїсте, доїдять
доїжджати доїжджаю
доїти, дою, доїш; доять
доказ -у
доки; док (зл.)
докіля; докіль (зп.)
докір, докору

доколи
доконче, доконечне
докоряти, докоряю, докоряєш
доктор, -а
докторський
доктрина, -и
доктринерство, -а, -у
доктринерський
докуди
документ, -у; документи
докупи (разом) прс.
доладу (добре) прс.
долиця (гарно) прс.
долів (прс.)
долішній, -я, -є
долоня, -ні; долонь
долото, -а, -у (долоти (-і); долота, доліт
дома, вдома (прс.)
домальовувати, домальовую
домашній, -я, -є
домисли (прс.)
домів (прс.) додому
Домініканин, -а; Домінікани, Домінікан (-ів)
домовина, -и *або* труна, -и
Дон Кихот, Дон Кихота, Дон Кихотови (-і); донкихотський
Дон, Дін, Дона
Донбас, -у
донехочу *й* донесхочу
Донець, Донця. Донцеви (-і) *пб.* Дінець, Дінця
Донеччина, -и *або* Донщина. -и
доня, доні, донею; доні, донь
донька, -и, донці; доньки, доньок
доньчин, -а, -е
дообідній, -я, -є
дооколишній, -я, -є
допари (прс.)
допекти, допечу; допечуть
доперва; тільки що
допис, -у, -ови (-і), у дописі; дописи, дописів *пб.* допись, дописи, допису, дописи, дописий (-ей), дописам
дописувач, -а
допізна (прс.)
допня (прс.) цілком
допски
допомагати; допомогти, допоможу
допомога, -и; допомог

допослідку (прс.)
доприкладу (прс.)
допуття (прс.)
доразу (прс.)
доречи (прс.)
дорешти (прс.)
доріbок, рібку
доріженька, -и, доріженці; доріженьки, доріженьок
доріжка, -и, дор жці; доріжки, доріжок
дорікати
дорога, -и, зі; дороги, доріг
дорогий; дорожший (дорожчий); най—
дорожня, -і; дорожн в; *пб.* доріжня *і* дорожнеча, -і
Дорошенко -а, -ви (-і), у Дорошенку, *пб.* у Дорошенкови (-і)
Дорошенкова, -вої, -вій (жінка)
доручення (є), -я; доручень
досвід, -у
досвідний
досвідчений
досвідчення (є), -я
досвіт (прс.)
досвітки, досвітків *пб.* досвіток
досвітковий
досвітній, -я, -є; »Досвітні вогні«, твір Лесі Українки
досвіток, -світку
досвітчаний
досвяткувати
досить чого
досі
досіль
досконалий
досконалість, -лости, -лістю
довподоби (прс.)
доста; досить (прс.)
достатній, -я, -є
достаток, -статку
до-сто-біса!
достоту (немов) прс.
досхочу (прс.)
дотепер (прс.)
доти (прс.)
дотіль (прс.)
дотла (прс.) — до останку
дохід доходу
доцент, -а
дочасу (прс.) *але*: до часу того..
дочекатися
дочиста (прс.)

дочка, -и, дочці, дочку, дочко! дочкою; дочки, дочок, дочкам
дошка, -и, дошці; дошки, дощок
дошмиги (прс.)
дощ, -у, дощеви (-і); дощі, -ів *пб.* дождж, -у
дощаний *пб.* дожджаний
дощовий *або* дощовий
драбина, -и; драбин
драглі, -ів
Драгоманов, -а, -у, им (-ом) *пб.* Драгоманів, -ова
дражнити, дражню, дражниш; дражнять
драма, -и; драм
драматизація, -ції, -цією; драматизацій
драматичний; Драматичний Театр (У.)
дранка, и, дранці; дранок
дрантя (є), -я, ям, -і
дратва, -и; дратов *і* дратв
драти, деру *(літте:* дерти)
драча, -і; драчею
древній, -я, -є — старинний
дредновт, -а
Дрезно, -а
дрижаки, -ів
дрижання (-є), -я
дрижати дрижу; дрижжать
дримливці, дримливець
дріб, дробу
дрібен, дрібна, -е; дробен; дрібний
дрібку (прс.)
дрібний; дрібнійший (дрібніший, дрібніщий), дрібнісінький; дрібненький, дрібнесенький, дрібонечкий, дрібоцький, дрібнюсінький (пестл. зменш.)
дрібушки, -ів; дрібушечки дрібушечок
дрібязковий
дрівця, дрівець
дріжджі, -ів
дрізд, дрозда
дрімати, дрімаю
дріт, дроту
Дріяда, -и; (поганське божество); дріяда, -и

дрова, дров, дровам, дровима *й* дровами (збір.)
дрохва, **и**; дрохов
друг, -а; други, -ів (*пб.* друзі)
другий
дружба, -и; дружби, -ів
дружба, -и (приятелювання)
дружина, -и (почот, товариство)
дружина -и (жінка або чоловік)
дружній, -я, -є
дружність, -ности, -ністю
Друз, -а
друзяка, -и, друзякою, у друзяці; друзяки, друзяк (-ів)
Друїд, -а
друк, -у, у друку *бп.* у друці
друкар, -ря, -реви (-і), -рем
друкарня, -ні; друкарень
друкування (-є), -я, -ю, -ям, -і
друкувати; друкований
дрючок *пб.* дручок, дручка
дуалізм, -у
дуалістичний
дуб, -а, дубе! — на дубі
дубенський
Дубно, -а
дуель, -лю
дуже, дужше *й* дужче, най —
дужий, дужший, дужчий, най —
дужшати *й* дужчати
думка, -и; думок
Дунай, Дунаю, Дунаєви (-і), Дунаєм, Дунаї *пб.* Дунаю
Дунаї-ці, Дунаєвець *і* Дунаївців
дуплікат, -у
дур, -у
дурень, дурня, дурневи (-і), дурнем
дурило, -а
дурисвіт, -а
дурний, дурнійший, цілком дурний, дурнуватий, дурнісінький
дурощі, щів
дуття (-є), -я
св. Дух, -а, -ови (-і), (*пб.* -у); дух, -а, духу!

духовенство, -а; духовенств
душа, -і, душу, душе!, душею; душ
душегуб, -а
душити, душу, душиш; душать
душком (прс.)
Дюма, (Dumas) (невід.) 2. Олександра Дюма
Дюсельдорф, -у
дядина, -и
дядько, -а; дядьки, -ів
дядько, дядечко, дяденько, -а
дяк, -а
дяківський; Дяківський Голос (ч.)
дякувати, дякую (бути дяком)
дякувати, дякую
дятель, дятля
дячишин, -а
дячиха, -и
дьоготь, дьогтю; *ліпше:* деготь *і* діготь

Е.

Еак, -а
евакуація, -ції, -ціїєю; евакуацій
евакувати, евакую
Евбея, -беї
Евген, -а
св. Евгеній, -нія, -нієви (-і), -нієм, -нії (-ю)
Евгенія, -нії, нією; Евгеній
евентуальний
евентуальність, -ности, -ністю; евентуальностий (-ей) (можливість)
еволюційний
еволюція, -ції, -цією; еволюцій
Евридика, -ки, -ці
Еврипід, -а
Європа, -и
Еврот, -а
евфемізм, -у
евфемія, -мії
евфонічний
евфонія, -нії, -нією; евфоній
Евфрат, -а (-у)
Евфрозина, -и; *але:* св. Евфрозинія, нії

егеж
егіда, -и
Егіна, -и
егоїзм -у
егоїст, -а (самолюб)
егоїстичний
едикт, -а
Едісон, -а
едукація, -ції, -цією; едукацій
Езоп, -а
екватор, ра, -ром
екліптика, -ки, -ці
екльога, -и, -зі; екльоґ
економічний
економія -мії, -мією; економій
екран, -у
ексальтація, -ції, -цією; ексальтац й
ексальтований
ексальтуватися
ексгумація, -ції; ексгумац й
ексекутивний
ексекутор, -ра, -ром
ексекуція, -ції; ексекукуцій
ексемпляр, -ра (*ліпше*: примірник)
ексистенція, -ції, -цією; ексистенцій (існування, -я)
екскурсія, -сії, -сією; екскурсій (прогулька)
ексорта, -и; ексорт
експансивний
експансія, -с ї
експедитор, -ра, -рови (-і), -ром; експедитори
експедиція, -ції, -цією; експедицій
експенс, -у (видаток)
експенсувати (видавати)
експеримент, -у (-а) (досвід)
експльоатація, -ції, -цією; експльоатац й
експльоатувати
експльодувати (вибухати)
експльозія, зії, -зією; експльозій (вибух)
експозе (с. р.) (невідм).
експропріювати
експропріяція, -ції, -цією; експропріяцій
екстаза, -и (захват)
екстензивний
екстензивність, -ости, -ністю

екстериторіяльний
екстерніст, -а
екстракт, -у
екстренний
ексцелєнція, -ції, -цією; ексцелєнцій
ексцес, -у
елєґійний
елєґічний
елєґія, ґії, -ґією; елєґій
елєктризування (є). -я, -ям, -і
елєктрика, -и, ці
елєктричний
елєктричність, -ности, -ністю
елєктроліза, -и, елєктроліз
елємент, -у (живло)
елємептар -ра, реви (-і) (перша книжка)
Еліза, -и
еліпса, и; еліпс
елюкубрація, -ції, -цією; елюкубрацій
еляборат, у (виріб)
емаль, емали; *пб.* емалія, -лії, -лією; емалій
емаліовий
еманципантка, -ки, ці; еманципантоқ
еманципаційний
еманципація, -ції, -цією; еманципацій
емблєма, -и
еміґрант, -а
еміграційний
еміграція, -ції, -цією; еміграцій
еміґрувати
еметик, -а
Емілія, -лії, -лією
Еміліян, -а, *пб.* Омелян, -а
Еміль, Еміля, Емілеви (-і), (Омелько, Омелян)
емісар, -ря, -реви (-і), -рем (-ром)
емфаза, -и
Еней, Енея, Енеєви (-і), Енеєм, Енеї (-ю)
Енеїда, -и,
енергійний
енергічний
енергія, -гії, -гією; енергій
Енн й, Еннія, Еннієви (-і), Енніем, в Енні (-ю)
ентузіязм, -у
ентузіястичний
енцикліка, -и, -ці; енциклік

енциклопедичний
енциклопедія, -дії, -дією; енциклопедій
Епамінонд, -а
епископ, -а, -ови (-і); епископи, -ів
епіґрама, -и
епіґраф, -а
епідемічний
епідемія, -мії, -мією; епідемій
епізод, -у
епізодичний
епілєпсія, -сії, -сією; епілєпсій
епільог, -а (у), епільоґови (-і)
Епір, -у
епітафія, -фії, -фією; епітафій
епітет, -а
епітрахиль, -ли, -ллю, (ж. р.) *або* епітрахиль, -хиля (м. р.)
епічний
еполєти, -ів
епопея, -пеї, -пеєю; епопей
епос, -у
епоха, -хи, -сі; епох
Ереб, -у
ерудит, -а
ерудиція, -ції, -цією; ерудицій
Ерфурт, -у
ерфуртський
есенція, -ції, -цією; есенцій
еспанський
Еспанія, -нії, -нією
естетика, -и, -ці
естетичний
Есхіль, Есхіля, Есхілеви (-і), Есхілем *пб.* Айсхіль
етажерка, -и, -ці; етажерок
етер, -у
етеричний
етика, -и, -ці; етик
етикета, -и; етикет
етимольоґічний
етимольоґія, -ґії, -ґією; етимольоґій (словотворення)
етичний
Етіоп, -а
Етіопія, -пії, -пією
етноґраф, -а
етноґрафічний
етноґрафія, -фії, -фією; етноґрафій
етнольоґічний
етнольоґія, -ґії, -ґією; етнольоґій

етюд, -у (-а)
ефект, -у
ефектовний
ефектовність, -ности, -ністю
Ефес, -у *пб.* Ефез -у.

Є.

Єва, -и *пб.* Ева -и
євангелик, -а
євангелист, -а
євангеліє, -лія, -лію, -лієм, -лії (ю); євангелій; *пб.* євангелія, -лії (ж. р.)
Єврей, -рея, -реєви (і), -реєм, -реї; Євреї -реїв
єврейський
євреїзм, -у
Єгипет, Єгипта
єгипетський
Єгиптянин, -а; Єгиптяни, Єгиптян
Єгова, -и
єдиний
єднання (-є), -я -ю, в єднанні
єднати
єднатися
єдність, єдности, єдністю; єдностий
Єзуїт, -а
єзуїтство, -а, -у
єзуїтський
Єлисавета, -и
Єлячіч, -ча -чеви (-і) -чем
ємкий
єнерал, -а
єнеральство, -а, -у
єнеральський
Єнісей, Єнісея, Єнісеєви (і), Єнісеєм в Єнісеї
єпархія, -ії, -ією; єпархій; *пб.* епархія
єпархіяльний *пб.* епархіяльний
єпископ, -а *пб.* епископ
єрарх, -а
єрархія, -хії, -хією; єрархій
Єремія, -мії, -мією
єресь, -си, єресю
єретик -а
Єрихон, -у
Єронім, -а
Єрусалим, -а

єрусалимський
єство, -а
єхида, -и (змія)
єхидний
(*єще, іще,) ще

Ж

-ж: сю часточку лучимо з попереднім словом: колиж, вонаж, їїж, ходилаж
жаба, -и; жаб
жабеня, -няти, -ням; жабенята, жабенят
жабенятко, -а
жабяний
жабот, -а
жабуриння (є), -я, -ю, жабуринням, у жабуринні (-ю)
жабячий
жага, -и, жазі
жадання (-є), -я, -ю, жаданням, у жаданні; жадання, жадань
жадати, жадаю; жаданий
жаден, жадна, жадне
пб. жадний, ніякий
жадібка, -и
жадібний
жадний
жадоба, -и
жайворонок, -ронка, -ронкови (і); жайворонки
жалібний
жалібниця, -і, -цею; жалібниць
жалісний
жалість, жалости. жалістю; жалостий (-ей)
жаль, жалю, жалем
жаль (прислів.): мені чогось жаль
жандарм, -а
жар, жару, в жару; »Жар« (у.)
жара, -и (спека)
жаргон, -у
жаргоновий
жарити, жарю, жариш; жарять
жаркий
жарт, -у
жартівливий
жартівливість, -вости, -вістю

жартувати
жати, жну, жнеш; жнім; жнучи
жах, жаху, жахови (-і), жахом, у жаху
Жашків, Жашкова, Жашкову, Жашкове, Жашковом, у Жашкові
жвавий
ждати кого, чого *пб.* на кого, що
-же: вкупі з попер. словом: ходиже!
железа, -и
желятина, -и
жемчуг, -а, -гови (-і) жемчугом, в жемчузі; жемчуги
жемчужний
женада, -и
Женева, -и
женитися з кимсь
жених, -а (молодий)
женихатися
женський (жіночий)
жентиця, -ці, -цею; женуватися, женуюся (соромитися, стидатися)
женщина, -и (*ліпше*: жінка, -и)
жереб, -у (а)
жеребець, жеребця, жеребцеви (-і), жеребцем; жеребці
жеребя, -бяти, -бяті, -бям, (*пб.* -бятем); жеребята жеребят
жердка, -и, жердок
жертва, -и; жертв
жертвувати
жерти, жеру, жереш, жере; жеруть
жертівник, -а
жив, жива, живе *пб.* живий
живіт, живота (шлунок)
животинець, животинця, животинцеви
живу, -веш *пб.* живю, живеш
живцем (прс.)
Жид, -а; Жиди (народ)
жиденя, -няти, -ням
жидівський
жижка, жижки, жижці; жижки
жир, -у (корм)
жирний (товстий)
житній, -я, -є
жито, -а, -у (житови -і); жита, житів
Житомір, -ра, -рови (-і), -ром

житомірський
життя (-є), -я, -ю, життям, у житті
життєпис, у (м. р); життєписи, -ів; *пб.* життєпись, си, життєпису; життєписи, -сий (-ей)
жінка -и, жінці; жінок
Жіночі прізвища чужі є невідмінні: Сельма Курц Сельми Курц; Сельма Лягерлєф, Сельми Лягерлєф; Анни Попер, Марією Едер.
жіноцтво, -а, у
жіноцький
жіночий
жінчин, -а, -е
жмакання (-є), я
жменя, -ні, -нею, жменьо
жменька, -и, жменці; жменьки, жменьок
жмут, у
жмуток, жмутка
жмурки, -ів
жнець, женця, женцеви (-і), женчем, женцем, у женці; женці -ів
жнива, жнив
жовнір, -а, жовнірови (-і), жовніром; жовніри, -ів
жовтень, жовтня, жовтневи (-і), жовтнем; жовтні, -ів
жовтий, жовтійший (жовтіший, жовтіщий, жовтісенький) найжовтійший
жовтий, жовтесенький (пстл.)
жовтневий
жовч, -чи, жовчю
жолоб, -а
жолудь, -ди (ж. р.); жолудь, жолудя, -деви (-і), -дем; жолудьми
жорна, жорен, жорнам
жрець, жерця, жерцеви (-і), жерче! жерці -ів
жужелиця, -ці, -цею
жужмом (прс.)
Жуковський, кого
Жуляни, Жулян
жура, -и *пб.* журба -и; журб
журавель, журавля; журавлі, -ів
журитися, журюся, журишся

журнал -у
журналіст, -а
журналістика, -и, -ці

Жюль -ля
жюрі (невідм.)

З.

З (приіменник) чергується з приім. *зі, із*, залежно від положення, по закону милозвучности. *Пр.*: вийшла з хати, *але*: сам вийшов із хати; біжу з гори, *але*: сам із собою; ходи зі мною. — Оминаємо зустрічи двох і більше шелестівок; отже *з* по голосівці у попередньому слові; *із* по шелестівці; *зі (зо)* перед двома або більше шелестівками.
з діда - прадіда
з німецька
з панського
з письменна
з початку
з причини
з тим усім
з (присл.) з година часу уплило
за (приім.): голосніше за всіх (порівнання: від); за дяка, за джуру, за нами, за часів Сагайдачного
за багато, *пб.* за багато - надто багато
за великий
за високий
за границею
за границю
за довгий; за довго
за дорогий
за кождим разом
за малий; за мало *лп.* надто мало
за панібрата мати кого-сь
за слабий
за тяжкий
за чоловік (що то за чоловік)
заарештувати, заарештований

забагатіти, *пб.* забогатіти
забезпека, -и, -ці; забезпек
забезпечений
забезцін (прс.)
Заблудів, Заблудова, під Забудовом
забобони, -ів
забрати, заберу, забереш; заберуть
забризкувати; забризкати
забряжчати, забряжчу, -чиш; забряжчать
забудування (-є), -я, забудованні (-ю)
забудько, -а, -ови (-і)
забудьковатий
забуття (-є), -я, -ям, забутті
завбільшки (прс.)
заввишки
завглибшки
завгрубшки
завдалеки; завдальшки
завдання (є), -ю, завданням, у завданні; завдань
завдаток, -датку
завдовжки
завдяки
заведення (є), -я, -ю, -ям, у заведенні; Заведення для Глухонімих (У.)
завезти, завезу, завезеш; завезуть
завести, заведу, заведеш; заведуть
завжди
завзятість, -тости, -тістю
завзяття (є), -я, -ю, -ям, у завзятті; завзять
завидка; завидна (прс.)
завізно
завірюха, -и, -сі; завірюх; *пб.* заверуха
завіщо
завсіди
завтра
завчасу
завширшки
загадування (є), -я, -ю, у загадуванні
загалом
загін, загону
загіря (є), я, загірям, у загірї (-ю)
загнузданий
загодя
загорювати, загорьований

загострений
заграва, -и; (луна); Заграва (ч.)
загранiця, -ці; загранiниць; із загранiці
Загреб, -у
загризти, загризу, -зеш; -зуть
загриміти, загримлю, загримиш
загромаджувати
зад, -у; на заді, по заду; задн, -ів
задармо
задача, -чі, -чею; задач
задерти, задеру, задереш; *пб.* задру
задля
задній, -я, -є
задоволений
задоволення (є), -я, -ю, -ям, у задоволенні (-ю); задоволень
задрижати, задрижу
заздрісний (завидливий на кого, що; *або* на кого, чого)
заздрість, заздрости, заздрістю
заздрощі, -щів
зазіхання (є), -я, -ю
зазнайонлюватися
заіменник, -а
заїдання (є), -я
заїдати; заїсти, заїм
заїди, -ів
заїжджати, заїжджаю
заїздити, заїжджу; заїздять
зайвий
займання (є), -я
зайняти, займу, займеш; зайняв
зайчик, -а
закалець, закальця, закальцеви (-і)
закамянілий
закамяніти
заквітчаний
заквітчувати
заки; поки
закіль; покіль
закльований
законодавець, -давця, -давцеви (-і)
закохатися в кого, що
закуток, закутку
заледве
Залєський, -ого
залити, заллю, заллєш, заллє; заллють
залізя (є), -я
залізний
залізниця

залізничник, -а
залізо, -а, -у (-ови -і); *пб.* зелізо *[желізо]
залляти, залляю, заллєш
залюбки
залягати, заліг; залягти
замирати
замисел, замислу
заміж
замісць і замість
замовлення (є) -я, -ю, замовленням, у замовленні; -мовлень
заможній, -я, -є; *пб.* заможний
заможність, заможности, заможністю
замок, замка (прилад до замикання)
замок, замку (будівля)
замолоду
замужня, замужньої, замужній
замурувати; замурований
занадто
заніщо
занужденний
запашний
запашно
запевнення (є), -я, -ю, запевненням, у запевненні; запевнень
запевно
запинка, -и, -ці: запинок
запирати
запис, -у; записи, записів; *пб.* запись записи, записю; записий (ей)
запитання (є), -я, -ю, запитанням, у запитанні; запитань
запівдарма (прсл.)
запізно
запілля (є), -я, -ю, запіллям, у запіллі; запіль
зап р -пору
запічок, запічка (-у)
заповідь, заповіди, заповіддю; заповідий (ей)
заповіт, -у
запомогти, запоможу, запоможеш; запоможуть
запона, -и; запон
Запорожа (-е), -а; (на В. У.: Запоріжжя

Запорожець, Запорожця, Запорожцеви (-і) Запорожцем, у Запорожці *пб.* Запоріжець, Запоріжця
запорозький; *пб.* запорізький
запрягти, запряжу, запряжеш, запріг, запрягла
заразом
зарання (є), -я; у зарані
Заратустра, -и, Заратустрою
зарево, -а
зарібок, -рібку
зарівно
заробіток -бітку
зародок, -родка
зародочник, -а
Зарубинці, Зарубинець
заручини, заручин
засвідчення (є), -я, -ю, засвідченням, у засвідченні; засвідчень
засвідчити, засвідчу; засвідчать
засвітити, засвічу, засвітиш; засвітять
засвічувати, засвічую
засідка, -и; засідок
засік, -а
Заслав, -а
заславський
заснування (є) -я, -ю, заснуванням, у заснуванні
заспів, -у; заспівів
застеляти, застеляю
застилати, застилаю
застіжка, -и,; застіжок
застрелити, застрелю
застромець, застромця
застуджуватися
заступник, -а
заступництво, -а, -у
засяти, засяю, засяєш
зате: тому (прс.); *але* за те: через те
затишний
затірка, -и; затірок
затісно (прс.)
затого (прс.), от-от
затруїти, затрою
затьмаритися
затьмити, затьмлю, затьмиш; затьмлять
затьмління (є), -я, -ю, затьмінням, у затьмінні; затьмінь

Захар, -а
захвилюватися
захисний
захист, -у
захистити, захищу, захистиш; захистять
західній, -я, -є, *пб.* західний
захолодки (прс)
зацвісти, зацвіту
зацікавлення (-є), -я, -ю, зацікавленням, у зацікавленні
зачарувати; зачарований
зачекати
зачепити, чеплю, -пиш; -чеплять
зачинити, зачиню, зачиниш; зачинять
зачіпати, зачіпаю
зачіпка, -и; зачіпок
зачіска, -и; зачісок
зачісувати, зачісую
зачумлений
зашпари, -ів
защіпати, защіпаю
защіпка, -и; защіпок
защо; *але*: за що ти його маєш?
заяць, зайця, зайцеви (-і), зайче! *пб.* зайцю!; зайці
збанкротувати, збанкротую
Збараж, -а, -еви (-і), у Збаражі
збаразький
збезчестити, збезчещу, збезчестиш; збезчестять
збентежений
зберегти, збережу; зберіг, зберегла, зберегло
зберігати зберігаю
збирати; збирає вода
збиточний
збиточник -а
збіжа (е) -а
збіжевий
збір, збору
збірка, -и; збірок
збірний
зблизька
збожеволіти
збоку
Збруч, а
збруя, збруї, збруєю; збруй
збудування (є), -я, -ю, -ям, у збудуванні
збудувати; збудований
збутвіти

звання (-є), -я, -ю, -ям, у званні (-ю); звань
звар**к**ий; зва**р**ке зал**і**зо
звати, зов**у** *й* зву, зов**е**ш *і* звеш; зов**у**ть
звен**о** -**а**; зв**е**на, звен
звер**т**ач, -**а**, -чеви (-і)
зверх
зверху; зв**е**рха (прс.)
зв**е**ршений
зв**е**ршення (-є), -я, -ю
звечора
Зв**и**ногородка, -и, -родці
звиногородський
зв**и**сока
звихнення (-є) (суст**а**ву), -я, -ю
зв**и**чай, -ч**а**ю, -ч**а**єм
звишка, -и; звишок
звід, зводу
звідки
звідкіл**я**
звідкіль
звідомлення (є), -я, ю, звідомленням у звідомленні; звід**о**млень
звідтам
звідти
звітіл**я**
звідтіль
звідусіль
звідусюди
звідци
звідціл**я**
звідціль
звіку
звільна
звір, -р**а**, -рови (-і), -рэм, звірю!; звірі, -ів
звіря, -ряти, -звірям, у звіряті; звірята, звірят
звірятко, -а
звісний
звістка, -и, звістці; звіст**о**к
зв**о**дини, зв**о**дин
зворушений
зворушення (-є), -я, зворушенням, у зворушенні
звук, а (-у); у звуці
Зв**я**гель, Звягеля
зв**я**гельський
звязати, звяжу
звязок, звязк**у**
звязь, звязи, звязю; звязий (ей)
згадка, -**и** (про, кого, що), згадці; згад**о**к
згідно з чим
згірш

згірше
згода, -и; згод
згоден; згодний; згідний
згодом
згорда
згори; *але* з гори тої...
згребло, -а, -у; згребла, згреблів
здавендавна
здавна
здавніхдавен
здавну
здалека
здалеку
здебільша
здебільшого
здерти, зідру, зідреш
здибати, здибаю *пб.* здиблю
здирати, здираю
здібність, -ности, -ністю; здібностий (-ей)
здіймати
здійснений
здійснення (-є), -я
здобич, здобичи, здобичю; здобичий (-ей)
Здовбунів, Здовбунова, Здовбунову *пб.* Здолбунів
здовж
здоров, здоровий; здоровший *пб.* здоровійший (здоровіший, здоровіщий); най —
здоровенний
здоровля (-є), -я, -ю, здоровлям, у здоровлі
здригатися
здрібна (прс.)
здуру (прс.)
Зевес, Зевс; 2. Зевеса, Зевса; 3. Зевесови (-і), Зевсови (-і); 6. Зовесом, Зевсом
зелен; зелений; зеленійший (зеленіший)
зеленастий
зелень, зелени, зеленню
зелізо *пб.* залізо
Зеляндія, -дії
землепис, -у
земля, -і, -землю, земле!, землею, землі; земл , земель, землин
земляк, -а, у земляку *пб.* землякови (-і)
земний
земновіск, -воску

земноводник, -а (плазун)
Зендавеста, - и
зеніт, -у
Зеновій, -вія, -вієви (і) *пб.* Зеновію, Зеновієм, у Зеновії (-ю); *пб.* Зиновій
Зеновія, -вії
Зенон, -а
зеренце, -я; зеренця, зеренець, зеренцям
зеркало *пб.* дзеркало, -а, -у
зеркальце, -кальця, -кальцем
зєднити, зєдиню, зєдиниш; зєднять
зєднаний
зєднання (-є), -я, -ю, у зєднанні
зєднати
зжати, зіжну, зіжнеш, зіжнуть; зжинати
зжерти, зіжру, зіжреш; зіжруть
зжити, зживу
зжовкнути
зза (приім.)
ззаду
ззиратися
ззувати; ззути, ззую, ззуєш
зиз, -а; Зиз (ч.)
зизуватий (косоокий, зизоокий)
зизуватість; -тости, -тістю
зикзак, -а
зикзаковатий
зима, -и, зиму, в зимі; зими, зим
Зимна Вода, Зимної Води (мц.)
зимовий
зимовик, -а
зимовище, -а, у зимовищі
зимувати
Зиновій *пб.* Зеновій
Зиновія *пб.* Зеновія, -ії
зичити, зичу, зичиш; зичать
зі сну, зі сна; зі мною; зі (прім.): з, із, зо
зігнати, зжену, зженеш; зженуть
зігнути, зігну, -гнеш
зіґнорувати, зіґнорую (злегковажити)
зілля (-є), -я, -ю, зіллям, у зіллі (-ю) (ім. збір)
зілляти, зіллю, зіллєш; зіллють
зімліти

житомірський
життя (-є), -я, -ю, життям, у житті
життєпис, у (м. р); життєписи, -ів; *пб.* життєпись, сі, життєпису; життєписи, -сий (-ей)
жінка -и, жінці; жінок
Жіночі прізвища чужі є невідмінні: Сельма Курц Сельми Курц; Сельма Лягерлєф, Сельми Лягерлєф; Анни Попер, Марією Едер.
жіноцтво, -а, у
жіноцький
жіночий
жінчин, -а, -е
жмакання (-є), я
жменя, -ні, -нею, жмень
жменька, -и, жменці; жменьки, жменьок
жмут, у
жмуток, жмутка
жмурки, -ів
жнець, женця, женцеви (-і), женчеві женцем, у женці; женці -ів
жнива, жнив
жовнір, -а, жовнірови (-і), жовніром; жовніри, -ів
жовтень, жовтня, жовтневи (-і), жовтнем; жовтні, -ів
жовтий, жовтійший (жовтіший, жовтіщий, жовтісенький) найжовтійший
жовтий, жовтесенький (пстл.)
жовтневий
жовч, -чи, жовчю
жолоб, -а
жолудь, -ди (ж. р.); жолудь, жолудя, -деви (-і), -дем; жолудьми
жорна, жорен, жорнам
жрець, жерця, жерцеви (-і), жерче! жерці -ів
жужелиця, -ці, -цею
жужмом (прс)
Жуковський, кого
Жуляни, Жулян
жура, -и *пб.* журба -и; журб
журавель, журавля; журавлі, -ів
журитися, журюся, журишся

змій, змія *пб.* змія, змії, змією; змії, змій
Зміїв, Змієва
зміїеський
змогти, зможу, зможеш
змолоду (прс.)
зморщок, зморщка, -ови (-і); зморщки, зморщків; *пб* зморшка, -и, -ці
змягчення (є), -я
знавець, знавця, знавцеви (-і), знавцем; знавці, -ів
знад
знадвору
знайомий
знайомість, -мости, -містю
знайомство, -а, -у
знак, -у, у знаку; дався в знаки: докучив; знак наведення » «
знаменник, -а
знамено, -а (знамя); знамена, знамен
знання (-є), -я, -ю, у знанні (-ю)
знаття (є), -я
знахар *і* знахор, -а
знахарка, -и; знахарок
знахідне, -ного
значити; се значить
значіння (-є), -я, -ю; у значінні (-ю)
зневіра, -и
знедавна (прс.)
зненацька (прс.)
знеобачки (прс.)
знеохота, -и
знервований
знесилений
знехотя
знехочу
знехтувати
знечевя
знижка, -и; знижок
знизу
зникнення (-є), -я, -ю, зникненням
знимати
знимка, -и; знимок
знищення (-є), -я, знищенням, у знищенні
знівечити, знівечу, знівечиш
знов
знова
знову
знущання (-є), -я, -ю, знущанням, у знущанні; знущань
знущатися з кого, чого
зняти, зниму, знимеш; знимуть

зовиця, -ці, -цею; зовиць (сестра чоловіка)
зовнішній, -я, -є
зовсім
зодягати кого
зодягатися в що
зозуленька, -и, зозуленці; *пб.* зазуленька
зозуля, -лі, -лею; *пб.* зазуля, -лі
зозулячий
зокрема
золотар, -ря, -реви (-і), -рем
золото, -а, -у
золотоніський
Золотоноша, -ші, -шею
Золочів, Золочева, ік Золочеву, Золочевом (м.)
Золя, Золі (п.)
зомліти *пб.* зімліти
зоольог, -а (природописець)
зоольогічний (природничий)
зоольогія, -ії
зорати, зорю, зореш, зоре; зорють, зораний (*вимовляємо*: з-орати)
зорґанізувати; зорґанізований
зорієнтуватися (*вим.*: з-ор...)
зоряний
зоряно
зосібна (*вим.*: з-осібна)
зошит, -а *пб.* зшиток, зшитка
зперед (прім.)
зпід
зпід споду
зпоза
зпоміж
зпонад
зпоперед
зпопід
зпосеред
зрада, -и; зрад
зраджувати, зраджую
зрадити, зраджу
зрадіти кому, чому
зрадник, -а
зрадницький
зразок, зразка, -ови (-і); зразків
зразу
зрана
зреалізувати (здійснити, довести до мети)
зреформувати

зрештою
зрівняти *пб.* зрівнати
зрідка
зрілість, зрілости, зрілістю
Зріні, Зрінія, Зрінієви (і) (г.)
зріст, зросту
зрітель, зрітеля (видець, глядач)
зроду
зроду віку
зрозуміння (-є), -я, -ю, зрозумінням, у зрозумінні
зростівка, -и
зруйнування (-є), -я, -ю, зруйнуванням, у зруйнуванні; зруйнувань
зруйнувати, зруйнований
зручний
зручність, зручности, зручністю
зсадити
зсерця (щире); *але:* з серця мого
зсилати
зсиніти
зсип, у
зсипати
зсихати
зсісти
зсушити
зуб, -а, зубови (-і); зуби, зубів, зубам, зубами, зубах
зумисне
зуміти, зумію *(вимов.:* з умію)
зупинити
зусилля (-є), -я, -ю, зусиллям, у зусиллі; зусиль
зустрінути *й* зустріти
зустріч, зустрічи, зустрічі, зустрічу
зусюди
зцідити
зчарувати *пб.* счарувати
зчаста
зчезати *пб.* щезати
зчорніти *пб.* счорніти
зшивати
зшиток, зшитка, -ови (-і); зшитки
зява, -и; зяв
зява, -и *(вимовляй:* з-ява)
зявитися, зявлюся, зявишся; зявляться *(вимов.* з-являться)
зявище, -а -у, у зявищі *(вим.:* з-я...)

зявлятися *(вим.* з-я..)
зясирити *(вим.* з-я..)
зясувати *(вим.*: з-я..)
зятенько, -а
зятів, зятева, зятеве
зять, зятя, зятеви (-і), у зяті *пб.* у зятеви (-і); зяті, -ів.

И.

Икати *пб.* гикати
инде *ліпше* інде
индик, -а; *лп.* індик
индича, -чати, индичам, в индичаті; индичата, индичат
индичий *пб.* ін..
индичка, -и, индичці; индичок (*ліпше*: індичка
иней, инея, *пб.* иній, инею (*ліпше*: іній)
инколи *ліпше:* інколи
инкуди *лп.* інкуди
иноді *лп.* іноді
инше *лп.* інше
инший *лп.* інший, інша, інше
ириця, -ці *лп.* ·іриця
истик, -а; *лп.* істик.

Й.

й чергується з *і* на початку слів; по шепестівках — *і*, по голосівках — й; (п. з. м.): вона йде, *але* він іде; батко й мати
йму, ймеш, йме, ймемо, ймете, ймуть; ймім, ймлений *або* імлений
св. Йоан, -а *пб.* Іван
Йоаніт, -а
св. Йоахим, -а *пб.* Юхим, -а; Яким
Йоахімсталь, -талю
Йов, -а
йог**о**, йом**у**; до нь**о**го, до й**о**го
йод, -у
йодоводень, -водня
йодоф**о**рм, -у
йодяк, -а

йой! (окл.)
йойк, -у, в йойку
йойкати, йойкаю
йойкіт, йойкоту
Йокай, Йокая, Йокаєви (-і), Йокаєм, у Йокаї (п.)
Йокогама, -и
йолоп, -а, йолопе!
йон, -а
Йона, -и
Йонатан, -а
Йонія, -нії, -нією
йонський
Йордан, -дана (у), -данови (-і); *пб.* Йордань, Йордани
св. Йосип, -а *пб.* Йосиф, -а
йота, -и
йотація, -ії
йотований
йти, йду, йдеш; йдуть *пб.* іду (п. з. м.)

І.

і- (приставка: іржа *пб.* ржа; ігра, гра)
і чергується з *й* (п. з. м.): він і я; у нас і без гостей так; бичок і ягня. І жаба риба!
Ібзен, -а (п.)
Іван, -а, Іване! Івани, Іванів
Іван-зілля (-є), Іванзілля
Іванів, Іванова, Іванове
Іванна, -и; Іваннів
Іванович, -а, Івановичеви (-і), Івановичем, Івановичі
Івонич, -а, Івоничеви (-і), в Івоничі
ігла, -и; ігли, ігол; *пб.* голка -и, голок
іглоскірець, -скірця, -скірцеви (-і)
Ігор, Ігоря, Ігореви (-і), Ігорем, Ігорю! в Ігорі (-ю)
Ігоревий, Ігорева, Ігореве (»Слово о полку Ігоревім«)
Ігорів, Ігорева, Ігореве
ігра, -и; ігор *пб.* гра, -и
іграшка, -и, іграшці; іграшок
ігрець, ігреця

ігрище, -а, -у, на ігрищі; ігрища, ігрищ *пб.* грище
ігумен, -а; ігумени, ігуменів
ігуменя, -і, ігумене!, ігуменею, в ігумені; ігумень
ігнорувати, ігнорую (нехтувати)
ід; до (к, ік)
ідеал, -у; ідеалів
ідеалізувати; ідеалізований
ідеаліст, -а
ідеалістичний
ідеальний
ідентичний (тожсамий)
ідентичність, -ности, -ністю
ідеольогія, -ії; ідеольогій
ідея, ідеї, ідеєю; ідей
ідилічний (хуторній)
ідилія, -лії, -лією; ідилії, ідилій
ідіом, -у *пб.* ідіома, -и (говірка)
ідіосинкразія, -ії
ідіот, -а
ідол, -а
ідольський
із чергується із *з* (п. з. м.) — по голосівках: *з;* по шелестівках: *із*: н. пр.: родом із Києва; досить із мене; він із тобою
ізо — перед двома шелестівками: ізо сну, ізо скали; *пб. зі*: я зі Львова; ходи зі мною; або *зо*: зо всіма
із — (приставка) замість *з* по шелестівках: як ізібрав; ізвязати; увесь іздригнеться; ізїсть; ізігнувшись; як ізлізти; аж ізлякалися, голосив ізнов; леміш ізнято; пройдисвіт ізробивсь; ой ізійду я; гомін ізчинився... ізвивається, ізвязати, ізгодивсь, ізлякати, ізнайти, ізробивсь...
Ізабелля, -беллі
ізза: зза; н. пр.: ізза гаю (не вживай *ізза* в значінні *через!)*
Ізмаїл, -а

остистий
ості (-и), остів *і* остий
остобісілий
остобісіти
остовпілий
остогидіти, остогиджу, -диш; остогидять
остогиднути
осторога, -и, осторозі; осторог
осторонь (прс.)
осточортіти
остракізм, -у
остриця, -і; остриць
острів, острова, острову
Остріг, Острога, в Острозі
острізький *пб.* острозький
острішок, острішка
острога, и, -зі; острог
осуд, -у
осуджувати
осягнення (-є), я, -ю, осягненням, в осягненні; осягнень
осяти *й* осяяти, осяю, осяєш; осяють
ось; ось де; пр.: ось де ви сховались!
ось коли; ось коли прийшли!
ось куди;
ось там
ось що
ось як
осьде (тут) прс.
осьмий; *пб.* восьмий
от; от що
отаборитися
отакечки; оттакечки
отаман, -а
отамання (-є), -я, -ю
отаманство, -а
отаманський
отаманувати
отець, вітця, вітцем, (*отцем)
отецький
отже
ото; отож
отой, ота, оте; 2. отого, отої; 3. отому, отій...
оточати
оточити
оточувати
отримання (-є), -я
отримувати
отруйник, -а
отруйниця, -і; отруйниць
отруїти, отрую, отруїш; отруять
отрута, -и

імперія, -рії, -рією; імперій
імперіялізм, -у
імперіяліст, -а
імперіялістичний
імпозантний (визначний, величний)
імпозантність, -ности, -ністю
імпонувати
імпресіонізм, -у
імпресіоністичний
імпровізація, -ії; імпровізацій
імпровізувати; імпровізований
імховий
імчати; мчати
ім'я *пб.* імення, імени, імені (-и), імям, в імені; імена, імен... *Скорочені форми:* ім'я, ім'я, ім'ю, в ім'і, ім'я, ім'ів, ім'ям
інакше (*рд.* инакше)
інакший (*рд.* інакший)
інвентар, -ря, -реви (-і), -рем, -рі (спис)
інвестиція, -ії; інвестицій
інвіґіляція, -ії; інвіґіляцій (*ліпше:* догляд)
інгаляція, -ії; інгаляцій
інгеренція, -ії; інгеренцій
Інд, -у (р.)
індаґація, -ії; індаґацій (досліджування)
інде
індекс, -у (покажчик)
індемнізація, -ії
індивідуалізм, -у
індивідуаліст, -а
ідивідуалістичний
індивідуальний (особовий)
індивідуальність, -ности, індивідуальністю; індивідуальностий (-ей); (особовість)
індивідуум (невідм); ч. мн.: індивідуа, -дуів (*ліпше*: особняк)
индик, -а *рд.* индик
Індієць, Індійця, Індійцеви (-і)
індійський
Індія, -дії, -дію, Індіє! Індією; Індії, Індіїв
Індіянин, -а, Індіяни, Індіян; *пб.* Індієць
індукційний

індукція, -ії; індукцій
індустрія, -ії; індустрій (промисл)
іней, інею, інеєви (-і) інею, інеєм, в інеї (-ю); інеї, інеїв... *рд.* иней
інертний (лінивий)
інерція, -ії, інерцій (*ліпше*: лінощі, лінивство, безсилля)
інєкція, -ії; інєкцій (вприскування)
інженір, -**ні**ра, -нірови (-і), -**ні**ром, -нірі; -**ні**ри, -**ні**рів
ініціял, -а
ініціятива, -и (поч**и**н)
інквізиція, -ії
інколи (*рд.* инколи)
інкримін**о**ваний
іновірець, -вірця
іноді (*рд.* иноді)
Інсбрук, -у (-а)
інсерат, -у (оповістка)
інспект, -у (парник, розсадник)
інспектор, -ра, -рови (-і); інспект**о**ри, інспект**о**рів
інспекція, -ії
інспір**у**вати; інспір**о**ваний
інстинкт, -а (природник)
інстинктивний
інститут, -у (-а) (заведення)
інституція, -ії, інституціє!; інституцій (*ліпше*: установа)
інструктивний
інстр**у**ктор, -ра, -рови (-і), -ром; інструкт**о**ри; (вчитель)
інструкція, -ії; інструкцій
інструм**е**нт, -у (приладдя)
інтабуляція, ії; інтабуляцій; (запис)
інтеґрал, -у
інтеґральний
інтелєкт, -у; (розум)
інтелєктуальний (розумовий)
інтелігент, -а
інтелігентний
інтеліґенція, -ії
інтензивний (запопадливий)
інтенція, -ії (*ліпше*: намір)
інтерв**а**л, -у
інтерв**ю** (невідм.) (розмова)

інтердикт, -у (клятва)
інтерес, -у
інтересний (*ліпше*: цікавий, займаючий)
інтернаціонал, -у
інтернаціональний (міжнародній)
інтерпелювати (запитувати)
інтерпеляція, -ії; інтерпеляцій; (запит)
інтерпункція, -ії; (перепинання)
інтеррегнум (невідм.) (безкоролівя)
інтерциза, -и (запис)
інтимний
інтимність, -ности, -ністю
інтрига, -и, інтриз!; інтриг
інтригувати
інтуїція, -ії
інфамія, -ії (нечесть)
інфекційний (заразливий)
інфекція, -ії; інфекцій
інфлюенца, -ци, -ці, -цою
Інфлянти, Інфлянт (-ів)
інфлянтський
інфляція, -ії
інформація, -ії; інформацій; (пояснення)
інцидент, -а (випадок, пригода)
інший (*рд.* инший)
Іполит, -а
Іран, -у
іраціональний
іржа, -і *пб.* ржа, -і, ржею
»Іржавець« — твір Шевченка
іржавий
іржати; кінь ірже
Ірида, -и
Ірина, -и *пб.* Ярина, -и
іритація, -ії (гнів, досада)
іритуватися (гнівати-ся)
Іркуцк, -а
Ірляндія, -ії, Ірляндіє!
Ірод, -а
іронізувати
іронічний (глумливий)
іронія, -ії, іроніє! (глум)
Ірпінь, Ірпіня *пб.* Ірпеня, Ірпіневи (-і)
Іртиш, -у
Ірша, -ші
Ісаак, -а
Ісидор, -а *пб.* Сидор, Сидір, -дора

іскра, -и; іскор
іскритися
іслям, -у
Ісмена, -и
існувати *пб.* існувати
Іспанець, Іспанця, Іспанцеви (-і)
Іспанія, -ії
Іспанка, -и
іспанка, -и; інфлюенца, грипа
іспанський
іспит, -у
ісповідання (-є), -я
істерика, -и
істеричний
істик, -а (*рд.* истик)
істина, -и
істинний
Істм, -у
істмійський
істнувати
історик, -а
історичний
історіографія, -ії; історіографій
історія, -рії, -рією; істота, -и; (суть)
Істрія, -ії
Італієць, Італійця, -цеви (-і), -цем, в Італійці, (-цеви)
Італійка, -и; Італійок
італійка, -и (порода курий)
італійський
Італія, -ії
іти (йти), іду, ідеш, іде, ідемо, ідете, ідуть; ідучи; іди, ідіть, ішов, ішла, ішло
Іфіґенія, -нії, Іфіґеніє!
іхтіольоґ, -а.

Ї.

Ївга, -и
їда, -и
їдальний
їдальня, їдальні; їдалень
їдець, їдця, їдцеви (і); їдці, -ів
їдження (-є), я
їдкий
їдкість, їдкости, їдкістю
їдовитий
їдомий
їдь, їди, їддю

їжа, -і, їжею
їжак, -ка *пб.* їж, їжа
їжаковий
їжакуватий
їжитися
їздець, **ї**здця, **ї**здцеви (-і)
їздити, **ї**жджу, **ї**здиш; **ї**здять
їйбо; **ї**й-Богу!
її (заім. від: вона)
їсти, їм, їси, їсть, їмо, їсьте, їдять; їджений, їж, їжмо, їжте!
їстки, **ї**стоньки (пестливо до: їсти)
їх, їхній, їхня, їхнє; 2. їхнього, їхньої; 3. їхньому, їхній; 4. їхнього, їхню, їхнє; 6. їхнім, їхньою; 7. у їхнім, у їхньому, у їхній. 1. їхні; 2. їхніх; 3. їхнім, 6. їхніми; 7. у їхніх
їхавиця, -і; їзда
їхати, іду, їдеш; їдуть.

К.

кабаре (с. р. невідм.)
кабель, каблю
кабінет, -у
кабінетний
кавалєр, -а
кавалєрист, -а
кавалєрія, -рії; кавалєрій
каварня, -і; каварень
каверза, -и
Кавказ, -у
кавказький
кавун, -а
кавунець, кавунця
кавція, -ції; кавцій
кавяр, -у, кавяром
кагал, -у
каганець, каганця, каганцеви (і), у каганці
Кагарлик, -а
кагарлицький
кагла, -и
кагляний
кадило, -а, -у
кадильниця, -і
кадовб, -а
кадр, -у *пб.* кадра, -и
кадриль, -ли (та), *пб.* кадриль, кадрилю, (той)

кадровий
кажан, -а (лилик)
казан, -а
Казань, Казани, Казанню
казати, кажу, кажеш; кажуть; кажучи, казаний
Казбек, -а
каземат, -у
казенний
Казимир, -а
казка, -и, казці; казки, казок
казковий
казна-котрий
казна-що
казна-як
кайдани, кайданів
Каїн, -а
Каїро, -а, -у
какао (с. р. невід.)
каламар, -ря, -реви (-і), -рем, -рі
каламутний
калач *пб.* колач, -а, -еви (-і)
»Калевала«, -и (фінська епопея)
каленик, -а (хліб з калин. ягодами)
Кале (Calais) невідм.
Калєнберґ, -а
калєндар *і* каляндар, -ря, -реви (-і), -рем, -рі
калитка, -и; калиток
каліґрафічний
каліґрафія, -ії
каліка, -и
Каліпсо, -и
каліський
каліф, -а
каліцтво, а, -у; каліцтв
Каліш, -а
Калка, -и, Калці
Калліопа, -и
калуський
Калуш, -а, -еви (-і), -ем
калюжа, -і, калюжею
Калюжний, -ного
кальвінізм, -у
Кальдерон, -а
калькуляція, -ції
Калькута, -и
кальоші, -ів
Камбіз, -а
Каменець Подільський *пб.* Камянець; Камінця П-кого
камениця, -і
Камілль, Камілля
камінець, каміння
Камінка Струмілова

каміння (-є), -я, -ю, камінням, у камінні (-ю)
камінюка, -и, камінюці
каміняр, -ра, -реви (-і), -рем
камінь, каменя *пб.* каменю (будівельного матеріялу); камені
Кампанія, -ії
кампанія, -ії
Кампань (Campagnes), Кампанню
камфора, -и
камяний *і* камінний
Кан (Cannes) невідм.
канал, -у
канва, -и
канделябр, -а
кандидат, -а
кандидатський
Канів, Канева, Каневу, Каневом
канівський
Канівщина, -и
Канни, Каннів, під Каннами, у Каннах
канонік
канонічний
канцелярист, -а
канцелярія, -ії, канцелярій
канцелярський
канцлер, -ра, -рови (-і), -ром
Кападокія, -ії
капати, капаю; капнути, канути, кану, канеш; слеза кане
капелюх, -а, у капелюсі *пб.* капелюху; капелюхи
капеля, -і; капель
капелян, -а
капельмайстер, -майстра
Капернаум, -у
капітал, -у
капіталізація, -ії
капіталізм, -у
капіталіст, -а
капіталістичний
капітан, -а
Капітоль, Капітолю; *пб.* Капітолій, Капітолія
капітула, -и
капітулювати
капітуляція, -ії; капітуляцій
капітульний
капля, -і; *пб.* крапля, -і; крапель *пб.* капель
капосний

капость, капости, капостю
капраль, -ля, -леви (-і), -лем
каприз, -у
капризний
Капрі (невідм.)
капсуля, -і
каптан, -а
каптур, -а
Капштат, -у
капшук, -а, у капшуці *пб.* капшуку
капюшон, -у (башлик)
каравана, -и; *пб.* караван, -у
Караїбське море
карбованець, карбованця
кардинал, -а
кардинальський
карета, -и
карий
Каринтія, -тії
каріера, -и
каріятида, -и
Карльсбад, -у; *пб.* Карлові Вари
кармазин, -у
кармазинник, -а
карниз, -у
Кароль Великий *пб.* Карло В.
Карпати, Карпат
карпатський
Карпо, -а
карта, -и
Картаґіна, -и; *пб.* Картаґен, -а
картаґінський
Картезій, -зія, -зієви (-і)
картон, -а
картоновий
картопля, -і; картопель; *пб.* картофля
карук, -а (-у); *пб.* карюк
карусель, -селя; *пб.* каруселя, -і
каса, -и
касарня, -і *пб.* казарма, -и
касація, -ії
касієр, -а *пб.* касир, -а
касієрка, -и; касієрок; *пб.* касирка
каскада, -и; каскад, -у
Каспійське озеро
Кассандра, -и
Кассій, -ія, -ієви (-і)
Кастеляр, а
касувати
катаклізм, -у; *пб.* катаклізма, -и
катакомби, катакомб

катаплязма, -и
катар, -у
катаракта, -тів
катастер, -стру
катафальок, -фалька
катеґоричний
катеґорія, -ії
катедра, -и; катедр
катедральний
Катерина, -и
катихизис, -а
катихит, -а (законовчитель)
католик, -а
католицький
Катон, -а
каторга, -и, зі
Катря, -трі, -трею
катування (-є), -я, -ю, катуванням, у катуванні
катувати; катований
кахля, -і *пб.* кахель, кахля *і* кафля, -і
качан, -а
каченя, -яти, каченям, у каченяті; каченята
качка, -и; качок
качур, -а
каша, -і, кашею
кашель, кашлю, кашлем
кашкет, -а
кашлюк
кашовар, -ра, -рови (-і), -ром; кашовари
каштелян, -а
каштелянський
каятися чого
каяття (-є), -я, -ю
Каяфа, -и
квадранс, -у (чверть, -ти)
квадрат, -у
кваліфікація, -ції; кваліфікацій
кваліфікований
кваліфікувати
квартал, -у
квартира, -и; *пб.* кватира
квасок, -ску
кватирка, -и; кватирок
квач, -ча, квачу!
квеста, -и
квестар, -ря, -реви (-і), -рем
квестія, -ії; квестій *(ліпше:* питання)
квич, -а
квієтизм, -у
квінквенія, -ії (*лп.* пятиліття)
Квінт, -а

Квінтиліян, -а
Квірит, -а
квіт, -а *пб.* квит, -а
квітень, квітня, квітневи (-і) *пб.* цвітень (місяць)
квітка, -и, квітці; квітки, квітоk
квітковий
квітневий
квітник, -а (-у); *пб.* цвітник
квітникар, -ря
квіття (-є), -я, -ю, квіттям
квітчастий
кволий
кволість, кволости, кволістю
квот, -а
квота, и
квочка, -и; квочок
кебета, и
кедр, -а
кедрина, -и
келіх, -а; *пб.* келих, -а
келішок, -лішка
келія, -ії
Кельн (невідм.)
Кельт, -а
Кембрідж (Cambridge) невідм.
кепкування (-є), -я
кепкувати
кепський
кептар, -ря (-ра)
кераміка, -и
керамічний
керея, -еї; *пб.* кирея
керванич, -а
кервисток, -вистка
керма, -и
керманич, -а
кермівничий, -чого
керовничий
кертиця, -і
керувати
Керч, -чи, Керчю
керченський
кефір, -у
кешеня, -і
кешеньковий
кивати, киваю; кивнути
кивот, -а
кигикати
кид, -у
кидати
кий, кия, києви (-і), києм
кийок, кийка
Київ, Києва, Києву, Києве! Києвом, у Києві; Києви, Києвів

київський; *але:* Києво-Печерський Манастир, 2. Києво-Печерського Манастиря...
Київщина, -и
килим, -а
кинений *або* кинутий
кинджал, -а *пб.* кинжал
кинова́р, -у
кинути, кину, кинеш; кинуть
кипари́с, -а
кипіння (-є), -я, кипінням
Кипр, -у
кипяток, -тку
кипячий
Кир, -а
Кирилівка, -и, Кирилівці
Кирило, -а, Кириле! у Кирилі
кисень, кисня
кисіль, кисілю, кисілем
кислий
кисневець, киснівця
киснехльо́рак, -у
киснути
кисть, кисти, кистю
кит, -а
китаєвий
Китай, Китаю, у Китаї
китайка, -и; китаєчка, -и
китайський
кити́ця, -ці
китовець, китовця
киця, -і
кицька, -и, кицьці
Кишинів, Кишинева, Кишиневу, Кишеневом, у Кишиневі
кишіти, кишу, кишиш
кишка, -и, кишці; кишок
Киянин, -а, Кияни, Киян
кіготь, кігтя
кізка, -и; кізок
кізля, -ляти, кізляті, кізлям; кізлята; *пб.* козля
Кікльоп, -а
кіл, кола, колови (-і); колиі, -ів
Кілікія, -ії
кілля (є), -я, кіллю, кіллям, у кіллі
кілок, кілка
кілочок, кілочка
кілька, кількох, кількох, кількома

кількадесять, кількадесяти *пб.* кількадесятьох, кількадесятьом *або* кількадесяти, кількадесятьма
кількалітній, -я, -є
кільканацять, кільканацяти *або* кільканацятьох, кільканацятьом, кільканацятьма
кількасот (невідм.)
кількість, кількости, кількістю
кількó?
кількóро (невідм.)
кільо, кіля, кілю, кілем, у кілю
кільоґрам, -а
кільометер, -метра
кільце, кільця, кільцю (-цеви)
кімната, -и
Кімон, -а
кінь, кону, конови (-і) *пб.* кінь, кона; на кону; кони
Кіндрат, -а
кінець, кінця, кінцеви (-і), кінцем, кінці; кінці, кінців; *пб.* конець, кінця
кінкет, -у
кіннота, -и
кіно, -а, -у; кіна, кін
кінцевий
кінчати, кінчаю, кінчаєш
кінчатий
кінчина, -и; кінчини
кінь, коня, коневи (-і), коню!, конем, на коні; коні, коний (-ей), коням, кіньми, на конях
кіоск, -у
кір, кору
кірасієр, -а
Кіргіз, -а
кірець, кірця *пб.* корець, корця
Кірке, -и, Кірці
кістянка, -и
кість, кости, кістю, на кості; кости, костий (-ей), кістьми *пб.* костями
кісьба, -и
кіт, кота, котови (-і), кота, коте! котом, у коті; коти, -ів
кітка, -и, кітці; кітки, кіток *пб.* кицька *й* кішка
кітловина, -и

кітляр *або* котляр, -ра, -реви (-і), -рем
кіш, коша, кошеви (-і), кошем
кладка, -и, кладці; кладки, кладок
кладовище, -а, на кладовищі
класти, кладу, кладеш, кладе; кладуть; клав, клала, клало
клевак, -а
клевета, -и *(лп.:* брехня, наклеп, поговір)
клеветати, клевечу, клевечеш; клевечуть *(лп.* наклепувати)
клеветник, -а *(лп.* брехун)
клевець, клевця, клевцеви (-і)
клейм о, -а; клеймів
клеїти, клею, клеїш; клеять
клен, клену
кленовий
клепання (-є), -я, -ю
клепати, клеплю *пб.* клепаю, клеплеш *пб.* клепаєш, клепле *й* клепає; клеплють, клепають
клєптоманія, -ії (схильність до крадежи)
кмин, -у
клир, -у
клирик, -а
клирикал, -а
клирикалізм, -у
клирикальний
клич, -а (гасло, поклик)
клієнт, -а
клієнтура, -и
клій, клею, клеєм, клею; *(пб.* клей)
клімат, -у
кліматичний
клініка, -и, клініці
Кліо (невідм.)
Клітемнестра *пб.* Кліталмнестра, -и
клітина, -и
клітка, -и, кліток
кліша, -ші; *пб.* кліше (невідм.)
кліщ, -а
кліщі кліщів
клопіт, клопоту; клопоти
клоча (-е), -а, -у, клочам *пб.* клочем, у клочі
клуб, -а
клунок, клунка
клюб, -у

ключ, -ча, -чеви (-і), ключем
ключина, -и
ключка, -и, ключці; ключки, ключок
ключник, -а
ключниця, -і
клявіш, -а
клявіятура, -и
кляґ, -у; *пб.* ґляґ
кляйстер, кляйстру; *пб.* клейстер
клякати *(ліпше:* станути навколішки, припасти на коліна)
клякер, -а
кляса, -и *(пб.* клас, -а)
клясик, -а
клясифікація, -ції; клясифікацій
клясифікувати
клясицизм, -у
клясичний
клясовий
кляcти, кляну, -еш; -уть *пб.* клену...
кльовн, -а
Кльодвік, -а
кльомб, -а
Кльопшток, -а
кльош, -а
кмин, -у
кминок, кмину
книга, -и, книзі; книги. книг
книгар, -ря, -реви (-і), рем, у книгарі
книгарня, -і; книгарні, книгарень
книгозбірня, -і (бібліотека)
книжечка, -и; книжечок
книжка, -и, книжці; книжок
книжний
книжник, -а
книш, -а
кніт, кнота
княгиня, -і
князівна, -и *пб.* княжна, -и
князівство, -а
князювати
князь, князя, князеви (-і), князю! *або* княже!, князем, у князі (князеви); князі, -ів
коаліційний
коаліція, -ції; коаліцій
кобеля, -і *пб.* кобілка, -и; кобілок
кобза, -и; кобзи, кобз; кобзонька, кобзочка

кобзар, -ря, -реви (-і), кобзарю! кобзарем, у кобзарі (-реви); кобзарі, -рів, -рям
кобила, -и
Кобилянський; Кобилянська Ольга (п.), Кобилянської Ольги
кобильниця, -і
Кобринська Наталія (п.), Кобринської, Кобринській...
кобуз, -а
Ковалів Козалева, Ко-Ковалеву, Ковалевом, у Ковалеві; Ковалеви, -их (п.)
коваль, коваля, ковалем, ковалю!
ковдра, -и; ковдер
Ковель, Ковеля
ковельський
коверець, коверця
коверзувати
коверта, -и, конверта, -и *пб.* коверт, -у
ковиль, ковиля (тирса)
ковінька, -и
ковнір, -а *пб.* комір, -а
ковпак, -а
ковтки, ковтків
когорта, -и
Кодак, -а
кодацький
кодекс, -у
Кодр, -а
коефіцієнт, -а
кождий, кожда, кожде; 2. кождого, кождої; 3. кождому, кождій; 4. кождого, кожду, кожде; 6. кождим, кождою; 7. у кождім, кождій. 1. кожді, 2. кождих... *пб.* кожен, кожна, кожне; кожний
кожемяка, -и
кожух, -а, -ови (-і), кожуше! на кожусі *пб.* на кожухови, (-і); кожухи, -ів
коза, -и; кози, кіз
козак, -а, козакови, на козаку *пб.* на козаці *й* на козакови (-і), козаче!; козаки, -ів
козакування (-є), -я, -ю
козарлюга, -и, -зі
козацтво, -а
козацький
козаченько, -а
козачий
козачка, -и; козачок
козачок, козачка

козел, козла (кізла)
Козелець, Козельця
козелець острий (рост.)
козелецький
Козелеччина, -и
козир, -ря, -рем
Козлов, Козлова, Козлову, Козловом, у Козлові
козоріг, козорога
козуля, -і (коза)
Козуля, -і (назва корови)
Козятин, -а
козятинський
коїти, кою, коїш, коять
кокаїна, -и; *пб.* кокаїн, -у
кокетувати з ким
коклюш, -у
колач, -а; *пб.* калач, -а
колесо, -а, -у (-ови); колеса, коліс, колісьми *пб.* колесами
колега, -и, колезі *(ліпше:* товариш)
колегія, -ії; колегій
колегіяльний
колектив, -у
колективізм, -у
колективний
колекціонер, -ра, -ром
колекція, -ії; колекцій
коли, колиж
колиб; колиби
колибудь
коливання (-є), -я
колись
колихати, колишу, колишеш; колишуть
колишній, -я, -є
Колізей, Колізею, Колізеєм, у Колізеї
колізія, -ії; колізій
Коліївщина, -и
коліно, -а, -у; колін, коліньми *й* колінами
колінце, -ця
колір, кольору
колісце, колісця *пб.* колісцяти
колія, -лії; колій
коло, -а, -у; кол
коло (приім.) чого
колодій, -ія
колодка, -и, колодці; колодки, колодок
колодязь, колодязя, колодязеви (-і)
коломийський
Коломия, -миї
колос, -а; колоси, -ів
колося (-є), -я, -ю, у колосі (-ю)

колоти, колю, колеш коле; колють, колотий *і* колений
колотися
колотити, колочу, колотиш
колотнеча, -і
Колюмб, -а
коляда, -и
колядка, -и, колядці; колядки, колядок
колядра, -и
колядувати
Коляр, -а
колятор, -ра, -рови (-і), -ром
коляціонувати *(ліпше:* провірювати)
кольоквія, -ії *або:* кольоквіюм; кольоквія, кольоквіїв
кольонізувати
кольоніст, -а
кольонія, -ії; кольоній
кольоніяльний
кольорист, -а
кольорит, -у
кольоровий *і* кольористий
кольос, -а
кольосальний
кольпортаж, -и
команда, -и
комар, -ря, -реви (-і), -рем, -рі *пб.* комар, ра, рови (-і)...
комасація, -ії
комаха, -и, комасі
комахоїд, -а
комашка, -и; комашок
комашня, -і
комбінація, -ії; комбінацій
комбінувати
комедія, -ії; комедій
комедіянт, -а
комедний
коментар, -ря, -реви (-і); коментарі...
коментувати
комерція, -ії
комета, -и
комин, -а; *пб.* димар, -ря
коминок, -минка
коминяр, ра, -реви (-і), -рем
комір, -а *пб.* ковнір
комірець, комірця
комірка, -и; комірок
комірне, -ого
комірник, -а
комісар, -ря, -реви (-і), -рем, комісари...
комісаріят, -у
комісарський

комісія, -ії, комісією; комісій
комітет, -у
коміть; коміть-голов; коміть-головою
комічний
комода, -и; комод
комонний
комонник, -а
комора, -и; комор
компанія, -ії; компаній
компенсація, -ії; компенсацій
компетентний
компетенція, -ії; компетенцій
компілятивний
компілятор, -а
компіляція, -ії; компіляцій
комплєт, -у
комплєтний (цілковитий)
комплєтно (цілком, зовсім)
комплімент, -у
композитор, -ра, -рови (-і), -ром; композитори...
композиторка, -и; композиторок
композиторський
композиція, -ії композицій
компот, -у (узвар, варення)
компрес, -у (оклад, прикладка)
компроміс, -у (злагода)
компромісовий
компромітувати (осоромлювати)
комтур, -ра, -рови (-і)
комуна, -и
комунізм, -у
комунікат, -у (оголошення)
комунікація, -ії; комунікацій
комуніст, -а
комуністичний
комфорт, -у
конати (кінчатися, умирати)
конвалія, -ії; конвалій (ландиш)
конвент, -у
конверсація, -ії; конверсацій
конверсія, -ії
конвікт, -у (заведення)
конвульсійний
конвульсії, -ій (судороги)

конґрес, -у (зїзд)
Конґресівка; Польське Королівство
конґресовий
конґруя, -ї
конденсатор, -ра, -рови (-і), -ром; *пб.* кондензатор
кондиція, -ії
кондуїта, -и; *пб.* кондуїт, -у
конексії, -іїв (звязок сімейний)
конєктура, -и *(вимовляємо:* кон-є...)
конкляве (с. р. невідм); *пб.* конклав, -а, -у (м. р.)
конкордат, -у
конкретний
конкурс, -у; конкурси
конкурувати, конкурую
коновід, -вода
коновка, -и; коновок
конокрад, -а
Конон, -а
коноплі, конопель
Конотіп, -топу
конотопський
консенс- -у (дозвіл)
консервативний
консерватизм, -у
консерватист, -а
консерваторист, -а
консерваторія, -ії
консервувати, консервую (зберігати)
консиліюм (невідм.) (нарада лікарів)
консиляр, -ря, -реви (-і), -рем
консисторія, -ії
консоля, -і; консоль
консоляція, -ії; консоляцій
конспіративний
конспірація, -ії (змова)
Константин, -а *пб.* Кость
Константиноград, -а
Константинопіль, -поля
константинопільський
констатувати
конституційний
конституція, -ії; конституцій
консулярний
консулят, -у
консуль, -ля, леви (-і)
контентний (вдоволений)
контингент, -у
континент, -у (суша)

континувати (*лп.* продовжувати)
континування (-є), -я (*лп.* продовження)
контора, -и
контракт, -у; контракти, -ів
контраст, -у (противенство)
контрибуція, -ії; контрибуцій
контроверсія, -ії; контроверсій
контролер, -лера
контролювати (провірювати)
контроля, -і (провірка)
контузія, -ії; контузій
контумація, -ії
контур, -а (обрис)
контуш, -а
конфедерація, -ії
конференція, -ії, конференцією; конференцій (нарада)
конферувати (нараджуватися)
конфетти, -ів
конфіската, и
конфіскувати
конфітура, -и (варення)
конфлікт, -у (спір, боротьба)
Конфуцій, -ія, -ієви (-і)
концепт, -у (помисел)
концерт, -у
концесія, -ії, концесій
конципієнт, -а
конюґація, -ії, конюґацій
конюнктура, -и
конюх, -а
конюший, -ого
конюшина, -и
коняк, -у (напиток)
коняка, -и, коняці; коник
кооператива, -и
кооперативний
кооператист, -а
кооператор, -а
кооперація, -ії; кооперацій
копа, -и; кіп
копальник, -а
копальниця, -і
копальня, -і; копалень
копати, копаю, копаєш, копає
Копенгаґа, -и, Копенгазі
копенгазький
коперта, -и; *пб.* коверта

копито, -а; *пб.* копит, -а (той) копита, копит, копитьми
Копичинці, Копичинець
копійка, -и; копійок
копіювання (-є), -я
копіювати
копія, -пії (відпис)
копула, -и; (верх, баня)
корабель, корабля, кораблеви (-і)
кораблевий
кораблик, -а
кораль, кораля; *пб.* кораля, -і; коралі, -ів
Коран, -рану
Корвін, -а
Кордилєри, Кордилєр
кордон, -у; за кордоном, зза кордону
кордонний
кордуб, -а
коректа, -и (поправа)
коректура, -и
корепетиція, -ії; корепетицій
кореспондент, -а (дописувач)
кореспонденція, -ії, кореспонденцією; кореспонденцій
корець; кірця; *пб.* корець
корж, -а; коржі
коридор, -а
корисний
корисно
користати з чого
користування (-є), -я
користуватися
користь, користи, користю; користий (-ей)
коритися, корюся
корифей, -фея, -феєви (-і), -феєм
корінець, корінця, корінцеви (-і)
коріння (-є), -я, корінням, у корінні
корінь, коріня, коріневи (-і)
Коріолян, -а
Корней (Corneille), Корнея
Корнелій, -ія
Корнель, -неля
Корнило, -а
корняк, -а
корова, -и; дві корові *й* дві корови, коров *і* корів
коровячий
корогва, -и; *пб.* корогов, корогви

королева, -вої, -вій; королеві, -вих
королевич,- а, -еви (-і)
Короленко, -а Володимир (п.)
Королів, Королева, Королеву, Королевом
королівна, -и; королівен *пб.* королівних
королівство, -а; королівств
королівщина, -и
король, короля, королеви (-і), королю! королі
коромисел, -мисла (м. р.); *пб.* коромисло, -а (те)
корона, -и
коронка, -и, коронці; коронки, коронок
коронний
коронування (-є), -я
короп, -а
Коростишів, Коростишева
короткий, коротший, най —
Корреджіо (Correggio), Корреджія, Корреджію (-ієви), -ієм
корсо, -а
Корсунь, Корсуня
корсунський
корупція, -ії; корупцій
корч, -а, корчем
корчма, -и; корчем
корчування (-є), -я
коса, -и, косу, косо!, косою, косі; коси, кіс, кісьми *пб.* косами, косима
коса, коси (волося)
косар, -ря, -реви (-і), -рем
коситень, -ситня, ситневи (-і); (рост.)
косогранник, -а
костел, -а, костелови (-і)
костер, костра, на кострі; костри (огнище)
костогриз, -а
Костомарів, Костомарова, Костомарову, Костомаровом
кострубатий
костун, -а
костур, -ра, костурови (-і)
костяк; *пб.* кістяк, -а
Костянтин, -а; *пб.* Константин, -а

Кость, Костя, Костеви (-і), Костем; Кості, -ів
Костюшко, -а
косярка, -и; косярок
котел, кітла, кітлови (-і)
котеня, котеняти, котеням, у котеняті
котик, -а
котиліон; -а
котлєта, -и; *пб.* котлєт, -а
котляр, -р (кітляр)
Котляревський Іван (п.)
котрий, -а, -е; которий
котрийбито, котрабито, котребито
котрийбудь, котрабудь, котребудь 2. котрогобудь, котроїбудь...
котрийже, котраже, котреже; 2. котрогоже, котроїже
котрийнебудь, котранебудь, котренебудь; 2. котрогонебудь, котроїнебудь...
котрийсь, котрась, котресь; 2. котрогось, котроїсь ..
котрийто, котрато, котрето; 2. котрогото, котроїто
котюга, -и, котюзі
котячий
коханець, коханця, коханцеви (-і)
коханий, -а, -е
кохання (-є), -я, -ю, коханням, у коханні; кохань
кохатись в чому
Кохінхіна, -и
коц, -а
кочерга, -и; *пб.* коцюба, -и
кошіль, кошеля
кошовий, -вого
кошт, -у
коштовність, -ности, -ністю
коштувати
кпини, кпин
кпити, кплю, кпиш, кпить, кпимо, кплять
краватка, -и; краваток (галстук)
кравецтво, -а, -у
кравець, кравця, кравцеви (-і), кравче! кравці, -ів
кравецький

кравцювати, кравцюю
кравчик, -а
кравчучка, -и, кравчучці
крадіж, крадежи (ж. р.) крадіж, крадіжу (м. р.)
крадіжка, -и
крадьком; крадькома; крадьки
краєвид, -у
краєвий
край, краю, краєм, у краї *пб.* у краю; краї, країв...
крайнебо, -а
крайній, -ня, -нє
країна, -и; країн
Країна, -и
Краків, Кракова, Кракову, Кракове! Краковом, у Кракові
краківський; Краківське передмістя (-є)
Краковянин, -а; Краковяни
Краковянка, -и, Краковянці; Краковянок
крамар, -ря, крамарю!; крамарі
крамарювати, крамарюю
красний, красший *і* кращий, найкрасший
Краснопілля (-є), -я
красноречивий
красноречивість, -вости, -вістю
красти, краду, крадеш, крадуть
кревний (свояк, родич)
кревняк, -а (*ліпше:* родич, -а)
кревнячка, -и (*ліпше:* родичка, своячка)
кредит, -у
кредитувати
Крез, -а
крейда, -и
крейдяний
крекотень, крекотня (крехтун, *гдира)
кректати, крекчу, -чеш, крекчуть
крем, -у
кремезний
Кременчук, -а, у Кременчуку (-чуці) *пб.* Кременчуг, -а, у Кременчузі
кременчуцький
кремінь, кременю *або* кременя, кременем, у кремені; кремені

кремнистка, -и
кремовий
Кремянець, Кремянця, Кремянцеви (-і), у Кремянці
кремянецький
кремяний
креп, -у; *пб.* крепа, -и
крепкий *і* кріпкий
кривавий *і* крівавий
кривавити, кривавлю
кривдити, кривджу, кривдиш; кривдять; кривдячи
кривий; більше кривий; кривісінький
Криворівня, -і
крига, -и, кризі; криг
крижівка, -и; крижівок
крик, -у; у крику
крикнути; кричати, кричу, кричиш, кричать
крило, -а, -у (ови -і); крила, крил, крилами *й* крильми
крилос, -а *й* крилас, -а
крильце, -ця, -цю (-цеви); крильця, крилець, крильцям
Крим, -у
кримінал, -у
кримський
криниця, -і; криниць; (*кирниця, керниця)
криниченька, -и, криниченці; криниченьки, криниченьок
криничка, -и; криниченьки, криничок
кринолін, -у; *пб.* кринолінa, -и
кристалізувати, кристалізую
критерій, -рія; критерії, -їїв (м. р.)
критик, -а
критика, -и, -ці
критикувати, критикую
критичний
крихкий, більше крихкий
криша, -і (покрівля, верх, дах)
кришити, кришу, кришиш; кришать
кришка, -и; кришок
кришталь, кришталю, кришталеви (-і); кришталі
кришталевий
крівця, -і
крізь (прім.) що (через що)

кріли́к, -а
кріль, кроля
крім кого, чого (прім.)
кріп, кропу
кріпа́к, -а, кріпа́че, кріпа́ку! кріпаки́, -ів
кріпа́цький
кріпа́чка, -и; кріпа́чок
кріпки́й *пб.* крепкий
кріпість, кріпости, кріпістю; кріпости, кріпостий (-ей)
кріс, -а (рушниця)
кріселко, -а
крісло, -а; крісла, крісел
кров, крови, кров'ю
кровать, -ти (ліжко, постіль)
кровотока, -и
крок, -у (ступінь, -ня)
кроква, -и; кроков
крокоди́ль, -диля, -дилеви (-і)
Кролевець, Кролівця
кромі; крім
кропива, -и
кропивяний
крохмаль, крохмалю
круг чого; кругом чого (прім.)
круглуватий
кругом (прс.)
кружля́к, -а (*крейсар)
кружляти
кружо́к, кружка́
крупи́, круп (-ів)
крутити, кручу́, крутиш; крути́ть, крутячи, кручений)
крутіж, -а
круча, -і, кручею
кручений
крюк. -а, *й* крук, -а
кряж, -а
крякати, крячу, крякаю, крячеш, крякаєш
Ксаверій, -ія
Ксант, -а
Ксантиппа, -и
Ксенофа́н, -а
Ксенофо́нт, -а
Ксеня, -і
Ксеркс, -а
Ктезифо́нт, -а
куб, -а
Кубань, Кубани (ж. р)
кубічний
кубло́, -а; кубел (*пестливо*: кубельце, кубелечко)
куда; куди
кудиб
кудиж
кудинебудь

кудись
кудито
кудою
кудри, -ів; *пб.* кучері, -ів
Кудринці, Кудринець
кудрявий; кучерявий
кужіль, кужіля (м. р.); кужіль, кужелі (ж. р.)
кузен, -а (м. р.); *пб.* кузин, -а
кузена, -и; *пб.* кузина, -и
кузня, -і, кузнею; кузень
Кузьма, -и, Кузьму; Кузьмів
куйовдитися
кукіль, кукілю, кукілем
кукурудза, -и
кулеша, -і, кулешею (-ою)
куліш, -у, -ем
Куліш Пантелеймон (п.)
куля, -і; куль
кульбаба, -и
культивувати, культивую; культивований
культура, -и
кульчик, -а
кум, -а; куми
кума, -и (жінка); куми
Кунакса, -и
Купайло, -а, -ови (-і); Купайлів
купе (невідм.)
купець, купця, купцеви (-і)
купити, куплю, купиш, куплять, куплений
купівля, -і; *пб.* купно, -а
Купідон, -а
купіль, купелю; (м.р.) *пб.* купіль, купели, купіллю (ж. р.)
Купріян, -а *й* Куперіян, -а
купування (-є), -я, -ю; *пб.* купування (-є)
купувати; купований
купчиха, -и, купчисі
Купянськ, -а
купянський
Куракин, -ракина
курателя, -і; куратель
куратор, -а; куратори
курація, -ії; курацій *(ліпше:* лікування)
курган, -гана
куренда, -и (обіжник)

курець, курця, курцеви (-і)
Курилівці, Куриловець
курієр, -а (гонець)
Курій, -ія
курінний
курінь, куреня, у курені; *пб.* куріня, у курині
куріоз, -а
куріозний
курія, -ії; курій
курка, -и; курки, курок *або* кури, курий (-ей), курми
Курляндія, -ії
курний
курник, -а
курникати
курс, -у
курсив, -у
курсист, -а
курсистка, -и; курсисток
курсор, -ра, -рови (-і), -ром
курсувати
Курськ, -а
курський
куртуазія, -ії
курча, -чати, -чаті, курчам; курчата, курчат; *пб.* курятко
Курщина, -и
курява, -и
курятина, -и
кусень, кусня, кусневи (-і), куснем
кусок, куска *пб.* кусник, -а
кутний
кутниця, -і
куток, кутка, у кутку
кутомір, -ра, -рови (-і), -ром
куття, -і (кутя
куфер, куфра (скриня, чемодан, скринька)
кухар, -ра, -рови (-і), -ром; куховар, -а; кашевар
кухарка, -и; куховарка
кухарювати
кухня, -і; кухонь *і* кухень
кухоль, кухля
кухонний
кучері, -ів, кучерям, у кучерях
кучерявий
кучки, кучок
кучма, -и; кучми, кучем (кучмів)
кучугура, -и
кушнір, -ра, -рови (-і), -ром
кущ, куща.

Л.

Лаба, -и
лабатий
лабатка, -и
лабети, -ів
лабунь, -ня
лава, -и; лав
лавка, -и; лавок
лавр, -у
лавра, -и; Києво-Печерська Лавра (манастир)
Лаврентій, -ія
Лаврін, -а
лавровий
лагідний
лагідність, -ности, -ністю
лагодити, лагоджу, лагодиш; лагодять
лагодіння (-є), -я
лад, -у
ладан, -у
ладен, ладна, ладно (пр. побожитись ладн)
ладівниця, ці
ладнати, ладнаю
Ладога, -и, Ладозі
ладом
ладувати, ладую
лаз, -а, лази, -ів
Лазар, -ря, -реви (-і), Лазарем
лазарет, -а (шпиталь)
лазня, -і, лазнею; лазень (баня)
лазур, -ри (ж. р.)
лазурний
лазуровий
лайка, -и; лайок
лакомий
лакомитися, лакомлюся
лакомство, -а, -у
ламаний
ламання (-є), -я
ламати, ламаю, ламаєш, *пб.* ламлю, ламлеш, ламлють; *або:* ломити, ломлю, ломиш
ламкий
лан, -у; на лану, *пб.* на лані
ландиш, -у (конвалія)
ланець, ланця
лантух, -а
ланцюг, -а; на ланцюзі
ланцюжок, -цюжка
ланя, -і, *пб.* лань, -и, ланею

лапання (-є), -я
лапати; ловити
лапівництво, -а
лапки, лапок
ласий до кого, *або* на кого, що
ласка, -и, ласці; ласк
ласкав, -а, -е; ласкавий; будь ласкав; будьте ласкаві, *пб.* будь ласка, ласко!
ласощі, -ів
ластівка, -и; ластівок
ластовиння (-є), -я (веснянки)
ласун, -а
латати, латаний
латаття (-є), -я (рост.)
латинник, -а
латинський
латка, -и; латок
лахміття (-є), -я
лаштування (-є), -я
лаштувати
лаштунки, лаштунків (куліси)
лащитися, лашуся
лаяння (-є), -я
лаяти, лаю, лаєш
лебедик, -а
Лебедин, -а
лебединий
лебединський
лебідка, -и
лебідь, лебедя, (м. р.) *або:* лебедя, -і (ж. р.)
лев, лева, леву, левом, у леві; леви
Лев, Лева; Левко, -а; Левусь, Левуся
левеня, -няти, левеням, у левеняті; левенята
левиця, -і
Левицький, Левицького
левкой, -коя (м. р.); *або:* левкоя, -кої (ж. р.)
легеня, -і, *пб.* легке, легкого; легкі, -их
легіт, леготу
легкий, легший, легчий, найлегший
легкість, -кости, -кістю
легко, легше
легковажити
легкодух, -а
легкодухий
легкодушність, -ности, -ністю
леговисько, -а
леговище, -а, у леговищі
легінь, легіня, легіневи (-і), легінем

ледар, -ря, -реви, -рем
ледачий
ледащиця, -і
ледащо, -а, -у (*або* невідм.)
ледве; ледви; ледві; ледво
ледівня, -ні, ледівень
ледняк, -а
ледовий *пб.* льодовий; Ледове море
лежень, лежня, лежневи (-і)
лежання (-є), -я
лежати, лежу, лежиш; лежать, лежачи
лежачки (прс.)
лежма (прс.)
лейбик, -а
лейстровий, -ого
лелія, -ії, *пб.* лелея, -еї; лілея
лемент, -у
лементування (-є), -я
лементувати
лемеха, -и, лемесі
леміш, лемеша, лемешеви (-і), лемешем *пб.* леміш, леміша
лемішка, -и, лемішці
лемківський
Лемківщина, -и
Лемко, -а
лен, льон; 2. лену, льну
ленний; ленничий
ленник, -а
ленно, -а, -у
лента, -и
леп; лепу
Лепкий Богдан (п.)
лестивий
лестивість, -вости, -вістю
лестити, лещу, лестиш
лестник, -а
лестощі, -ів
Леся, Лесі, Лесею; Леся Українка (п.)
Лесь, Леся, Лесеви (-і), (пестл. до: Олекса)
Летичів, -чева, -чеву
летичівський
летіти, лечу, летиш; летять
летючий
летючка, -ки, летючці; летючки, летючок
лещата, лещат (тиски, кліщі)
лещети, лещетів (скі, спортовий прилад)
Лєвктра, -и; під Лєвктрою
лєґалізація, -ції; лєґалізацій

леґалізувати; леґалізований
леґальний
леґенда, -и
леґіон, -а
леґітимація, -ції; леґітимацій
леґоміна, -и (солодощі)
лексика, -и
лексикальний
лексикон, -у
лексичний
лектор, -а
лекція, -ії; лекцій
Лелій, Лелія, Лелієви (-і) *або* Лелію, Лелієм, у Лелії
Лемнос, -у; Лемн, -у
Ленано (Legnano) невідм.
Леонкавалльо, -лля
Леонардо да Вінчі, 2. Леонарда да Вінчі
Лепід, -а
Лесб, -у
Лессінґ, -а
Лета, -и (*пб.* Лета, -и)
летарґ, -у; в летаргу
летаргічний
летейський
либонь
Ливан, -у
лижва, -и; лижв
лизати, лижу, лижеш, лижуть,
лизунство, -а
лилик, -а
лиман, -у; Дніпровий лиман
Лиманова, -и
лимар, -ря, -реви, (-і), -рем
лимаренко, -а
лимарство, -а
лимарський
лимарювання (-є), -я
линва, -и; линв (-ів)
линути, лину, линеш, лине; линуть
липень, липня, липневи (-і), липнем
липець, липцю (мед)
липкий, -а, -е
липневий
Липовець, Липівця
липовецький
Липск, -а
Лиса Гора, 2. Лисої Гори
Лисенко, -а
Лисиничі, Лисинич
лист, листа (письмо), *пб.* лист, листу (на дереві)
листовний

листоноша, -ші (м. р.)
листопад, -у
листопадний
листування (-є), -я; листувань
листуватися, листуються
листя (-є), -я
листячко, -а
Лисянка, -и
лисячий *або* лисичий, лисичин, -а, -е
Литава, -и
Литва, -и
Литвин, -а
Литвинка, -и
лити, ллю, ллєш, ллє; ллють, лий, лийте, литий; *пб.* лляти, ллю, ллєш; лляю, лляєш...
литія, -ії
литка, -и
литовський
литургія, -ії; литургій
лихвар, -ря, -реви (-і), -рем
лихо, -а, -у (-ови)
лихоліття (-є), -я
лихословити, лихословлю, лихословиш; лихословлять
лицар, -ря, -реви (-і), -рем, у лицарі; лицарі, -ів, лицарям
лицарство, -а
лицарський
лице, лиця, лицю, у диці; лиця, лиць
лицемір, -а
лицемірний
личити, личить мені (є долиця)
лиш; лише
лишень
лишенько, -а
лишити, лишу, лишеш, лишуть; лишати, лишаю (залишати)
лишитися; лишатися
лишній, -ня, -нє
лишок, лишка
лиштва, -и; лиштов; *пб.* листва
ліберал, -а
лібералізм, -у
ліберальний
ліберія, -ії, *або* ливрея, -еї
Лібія, -ії
либра, -и
лівар, -а
лівий
лівиця, -і

Лівій, Лівія, Лівієви (і) *пб.* Лівію, Лівієм. у Лівії
Лівобережа, (-е), -а
лівобережний
лівобіцький
лівобіч (прс.)
лівобічний
лівоніж (прс.)
ліворуч (прс.)
лігма (прс.)
ліґа, -и
лід, леду *й* льоду, ледом *і* льодом, на леді *й* на леду; на льоді, на льоду; леди *й* льоди
лідви; лідвиці, лідвиць
лідер, лідера
Лідія, Лідії, Лідією
ліжко, -а, -у; ліжка, ліжок
лізти, лізу, лізеш; лізуть
лій, лою, лоєви (-і), лоєм, у лої
лійка, -и; лійок
лійкуватий
лік, -у
лікар, -ря, -реви (-і) *пб.* лікарю, лікарю! *пб.* лікаре!, лікарем, у лікарі, *пб.* у лікареви (і); лікарі, -ів, -ям
лікарка, -и; лікарок
лікарня, -і; лікарень
лікарський
лікарювати
ліквідація, -ії; ліквідацій
ліквідаційний
лікер, лікеру
ліки, -ів
лікнеп, -у; (ліквідація неписьменности)
лікоть *пб.* локоть, ліктя, ліктеви (-і), ліктем, у лікті; ліктів
Лікург, -а
лілея, -леї
лімонада, -и
лімоніт, -у
лінгвіст, -а
лінгвістика, -и
лінгвістичний
лінець, лінця
лінивий, лінивійший (лінивіший) більше лінивий
лінитися
лініювати
лінія, -ії; ліній
лінощі, -ів
лінуватися, лінуюся
Лінц, -у
Ліон (Lyon), -у
ліпшати, ліпшаю

ліпше
ліпший
Лір (Lear) -а; »Король Лір«, — твір Шекспіра
ліра, -и
лірика, -и
ліричний
лірник, -а
лірницький
ліс, ліса (-у); ліси, -ів
ліса, -и; ліска, -и (вудочка)
Лісбона, -и
лісний; Лісна Академія; Лісна Школа; лісне господарство
лісничий, -чого
лісничівка, -и
Лісовик, -а (божество); *але:* лісовик
лісок, ліска, у ліску
Лісса, -и
Ліст, -а
ліста, -и (список, виказ, листа)
літ *пб.* лет, лету, на лету
літак, -а
літання (-є), -я
літати, літаю, літав
літач, -а; *пб.* летун, -а
літеплий
літепло
літер, -тра: *пб.* літра, -и; літер
літеральний
літеральність, -ности, -ністю
літерат, -а
література, -и
літературний
літечко, -а
Літин, -а
літинський
літник, -а
літній, -ня, -нє
літняк, -а
літо, -а, -у; дві літі, два літа, літ, літами (ч. мн. до рік, року)
літопис, -у (м. р.); літописи, -ів; *пб.* літопись, літописи (-і) (ж. р.)
літорост, -у (-а)
літувати (перебувати літо)
літургіка, -и
літургія, -ії *пб.* литургія
ліхтар, -ря
ліхтарня, -і; ліхтарень
Ліхтенштайн, -а
ліцей, ліцею; ліцеї

ліцитація, -ії (авкціон, -у)
ліцитувати
лічити, лічу
ліщина, -и
ліярня, -і; ливарня
лляти,ллю, ллєш, ллє; ллємо, ллєте, ллють; лий, лийте; ллючи
лляти́ся; ллється
лоб, лоба, на лобу *або* на лобі; лоби, -ів
лобатий
лобачка, -и
лобина, -и (череп, -а)
лов, -у; лови, -ів *пб.* влови, -ів
ловецтво, -а, -у
ловець, ловця; ловці, -ів
ловецький
ловля, -і; *ловитва
логаза, -и
лодка, -и; лодок
лож, ложи (брехня, обман, неправда)
ложечка, -и, ложечці
ложити, ложу, ложиш; ложать (видавати)
ложка, -и, ложці; ложки, ложок, *пб.* лижка, -и
лойовий
локоть, ліктя, *пб.* ліконь, -тя
ломака, -и
ломача (-е), -а, -у
ломити, ломлю, ломиш, ломить; ломлять
лопатень, лопатня, лопатневи (-і)
лопух, -а
лопуховий
лопуцьки, -ів
лопушиння (-є), -я
лоскотання (-є), -я
лоскотати, лоскочу, -чеш; лоскочуть
лосняк потасовий
лосос, -а
лоташ, -у
лотоки, -ів
лоханя, -і
Лохвиця, -і
лохвицький
лоша, лошати, лошаті, лошам; лошата, лошат
лошак, -а
лошатко, -а
лошеня, лошеняти
лоюватий
луб, -а *пб.* лупіш
лубенський

Лубні. Лубень *або* Лубнів
лубя (-є), -я
лубяний
луг, -а (-у); у лузі, у лугови (-і), у лугу
лугівня, -і
лудити, луджу, лудиш
Лужичі, -ів
лузання (-є), -я
лузати, лузаю
лук, -а
лукавий
луківка, -и
Лукіян, -а
луна, -и (ехо)
лунати
лупа, -и
лупак, -а
лупати (мигати, моргати)
лупати (рубати)
лупець, лупця
лупний
лупцювати
луска, -и
лускати
лускатий
лусковий
лусковик, -а
лускокрильці, -ів
лускотня, -і
лусниця, -і (аґава)
лусочковий, лусочкуватий
Луцьк, Луцька
луцький
Луцький Остап (п.)
луч, луча, лучеви (-і), лучем; лучі, -ів (промінь)
лучатися (траплятися)
лучний (*ліпше:* удалий)
лучний (*ліпше:* луковий)
лучноткань, -ни, -тканню
лучше, лучче (ліпше)
лучший (ліпший, красший)
лушпайка, -и
лушпак, -а
лушпачок, -ка
лушпина, -и
лущати (*ліпше:* тріщати)
лущити (*ліпше:* обирати)
люб, люба, любе; *пб.* любий, -а, -е
Любар, -ра (-у)
Любека, -и
любенько, любесенько; любісінько

любецький
Любеч, -а
любий
любити, люблю, любиш; люблять; люблячи, люблений
Люблин, -а
люблинський
Любляна, -и
любов, любови, любовю *пб.* любва, -и
любощі, -ів
Лювр (Louvre), -у
Люґдун, -у
люд, -у
Людвик, -а
людина, -и; люди, людий (-ей), людям, людьми
людність, -ности, -ністю
людожер, -а
людоїд, -а
людоїдство, -а
людство, -а
людський
людяний
людяність, -ности, -ністю
Люзитанія, -ії
Люїза, -и
Люкіян, -яна
Люксенбурґ, -а
Люкулль, -кулля
люлька, -и, люльок; люлечка, -и
люнета, -и
Люперкалії, -ій
Люрд (Lourdes), -у
Лютер. Лютра; *або:* Лютера
лютеранин, -а; лютерани, лютеран
лютерський
лютий, -ого (місяць)
лютневий
лютощі, -ів
лютування (-є), -я
лють, люти, люттю
люфа, -и (*лп.* дуло)
Люципер, -а
лябіринт, -а
лябіялізація, -ції
лябораторія, -ії; лабораторій
лява, -и
лявіна, -и
лявн-теніс, -у; *лп.:* ситківка
лягти, ляжу ляжеш; ляжуть, ліг, лягла, лягло, лягли; ліг-ши; ляж, ляжмо
Ляго Маджіоре (Lago Maggiore) невідм.
ляда, -и

ляйтнант, -а
ляїк, -а
ляк, -у
лякання (-є) -я
лякатися чого
Лякедемон, -у
лякей, -ея
ляконізм, -у
ляконічний
Ляконія, -ії
лялечка, -и; »Лялечка« Коцюбинського
лялька, -и; ляльок
Ляманш (невідм.) канал Ляманш, каналу Ляманш
Ляменне (невідм.)
лямпа, -и
лямпіон, -а
лянний
Ляокоон, Ляокоонта
лятифундія, -ії
Лятона, -и
ляфіт, -у
Ляфонтен (Lafontaine), -а
Ляціюм (невідм.)
лящ, -а
лящання (є), -я
Львів, Львова, Львову, лід Львовом
Львовянин, -а; Львовяни, Львовян
льоґаритм, -у; льоґаритми, -ів
льоґіка, -и
льоґічний
льокавт, -у
льокалізація, -ії
льокалізувати; льокалізований
льокаль, льокалю
льокальний
льокомотива, -и
льомбард, -у
льон, лен, льону, льну, лену, льонови (-і), ленови (-і ; льони, льни
Льонґфелльо
Льондон, в Льондоні
льох, -у, у льоху
льояльний
льояльність, -ности, -ністю

М.

мабуть
мавзолей, -ея, -еєви (і)
Мавка, -и; мавка (русалка)

Мавковичі, -ів
Магдалина, -и
Магомет, -а
магометанин, -а
магометанство, -а, -у
магометанський
магоневий
магонь, магоню
Магдебург, -а
магдебурзький
магель, маглю, *пб.* магелю
магістер, -ґістра
магістрат, -у
магістратський
магічний
магія, -ії
маглювати
магн, -у
магнат, -а
магнезія, -ії
магнет, -а, *пб.* магніт, -у
магнетизм, -у
магнетизування (є), -я
магнетний
Мадрит, -у
Мадяр, -ра; Мадяри, -ів
маєстачний
маєтність, -ности, -ністю
маєток, -ку
мажа, -і, мажею
мазальниця, -і
мазанина, -и
мазка, -и (кров)
мазниця, -і
Мазур, -а; Мазури, -ів; мазур, -а (танок)
май, мая, в маю, в маї (*ліпше:* травень, травня; місяць)
майбутній, -ня, -нє
майбутність, -ности, -ністю
майва, -и
майдан, -у
майже
майка, -и; майки, майок
майкут, -а
майкутом
майно, -а
майнути, майну, майнеш; майнуть
майовий
майор, -а
майстер, -стра; майстер! *пб.* майстре! майстри, -ів
майстерний
майстерня, -і; майстерень
майстриха, -и, майстрисі

майструвати, майструю
макарони, -ів; макарон, -а
Макбет, -а *пб.* Мекбет, -а
маківка, -и; Маківка, -и (гора, верх)
макітра, -и
Макіявеллі, -ія, -ієви (-і)
маковиння (-є), -я
Маковій, -ія
макогін, -гона (-у)
Маколей, -єя (Macaulay)
Максим, -а
максима, -и (основа, засада, правило)
максималізм, -у
максималіст, -а
максимальний
Максиміліян, -а
максимум (невідм.) *пб.* максімум
макуха, -и; *пб.* макух, -а
маленя, -няти, -няті, маленям
малий; менший (менчий), малійший, малісінький; малесенький, малюсінький, манюсінький, манюній, -я, -є; маліський, маленичкий (пстл. зменш.)
малина, и
Малі букви: малою буквою пишемо: а.) назви днів тижня, місяців: неділя, понеділок, вівторок... січень, лютий, березень, квітень, травень... б.) прикметники, утворені від імен власних місцевостий: київські тополі, волинські села.. в.) перше слово по двоточці при вичислюванні. Н.пр. Є чотири пори року: весна...
маліґна, -и
мало
мало коли
мало хто, мало що; 2. мало кого, мало чого; 3. мало кому, мало чому...
мало що (трохи не, майже)
малоземелля (-є), -я
малолітній, -я, -є

малоліток, -літка
малолюддя (-є), -я
малпа, -и
малпівка, -и
малювання (-є), -я, малюванням
малювати, малюю
малюнок, -ку (-а) *пб.* рисунок
маляр, -ра, -рови (-і), -ром
малярія, -ії
малярня, -і
малярський
малярчук, -а
маляхіт, -у
мальверзація, -ії (*ліпше:* обман, спроневірення)
Мальме (невідм.)
мальований
мальовничий
мальовничість, -чости, -чістю
Мальта, -и
мальтанський *пб.* мальтійський
мама, -и, мамо!; мам (ів)
мамут, -а
мамуня, -і, мамуню!
мамалига, -и
мана, -и (воздушна мана)
манастир, -ря; *пб.* монастир
манастирище, -а; Манастирище мц.
манастирський *і* монастирський
манатки, -ів
манаття (-є), -я
манґан, -у
мандат, -у
мандри, -ів
мандрівець, мандрівця
мандрівка, -и (подорож)
мандрівний
мандрівник (подорожний)
мандрівниця, -і
мандрування (-є), -я (подорожування)
мандрувати, мандрую (подорожувати)
мадрьоха, -и
маневр, -у
маневрувати, маневрую
манекін, -у *або* манекен, -у
манжета, -и *пб.* манжет, -а
манити, маню, маниш
манівцем (прс.)

манівці, -ів
маніфест, -у
маніфестувати
манія, -ії
Манлій, -ія, -ієви (-і)
манна, -и
манометер, -тра
мантилля, -і
Мантинея, -неї
мантій, -ія, -ієви (-і)
Мантуя, -туї
манускрипт, -у (рукопис)
мануфактура, -и
Маншестер, Манше-стру)
маняк, -а, *або* маняка, -и
манячити, манячу, манячиш; манячать
мапа, -и
мара, -и; мари
Маратон, -а
маргарина, -и; *пб.* маргарин, -у
маргель, -лю
маргельовий
маргрáфство, -а
марево, -а
марець, марця (*ліпше:* березень)
мари, мар (ноші)
Марина, -и
марити, марю, мариш, марить; марять
Марій, -ія, -ієви (-і) *пб.* Марію, Марієм, у Марії
Марійка, -и
Марійчин, -а, -е
Маріїн, -а, -е
маріння (-є), -я
Маріуполь, Маріуполя
Марія, -ії
Маріян, -а
Маріянна, -и
Марк, -а; Марк Аврелій, Марка А.-ія
Маркелій, Маркелія
Маркіян, -а
Марко, -а
Маркс, -а
марксизм, -у
марксист, -а
мармеляда, -и; *пб.* мармеляд, -а; *також:* мармоляда, -и
марморський
Марморош, -а
мармур, -у
мармуровий; Мармурове Море
марниця, -і
марніти, марнію, марнієш
марно

марнодумець, -думця
марнодумство, -а
марнотравити, -травлю, -травиш; травлять
марнотратити, -трачу, -тратиш
марнотратник, -а
марнотратство, -а, *пб.* марнотравство
марнувати
марокканський
Марокко, -а
Марсей (Marseille)
марсельєза, -и
маруда, -и
марудити, марудж у, марудиш; марудять
марудний
Маруся, -і, Марусю!; Марусею
марципан, -а
маршалок, -шалка; *пб.* маршал, -а
маршрута, -и; *пб.* маршрут, -а
маса, -и
масаж, -у
масакра, -и (нищення, побиття)
маска, -и; масок
Маскані, -ія, -ієви (-і)
маскарада, -и
маскуватися
маслина, -и
маслюк, -а
масляник, -а
маслянка, -и (сколотини)
масниця, -і
масничка, -и, масничці; масничок
мастити, мащу, мастиш; мастять
математик, -а
математичний
материзна, -и
материн, -а, -е; *пб.* материнський
материнка, -и, материнці
материнсто, -а
материнський
матерія, -ії; матерій
матеріял, -у
матеріялізм, -у
матеріяліст, -а
матеріялістичний
матеріяльний
матерній, -ня, -нє
мати, матери, матері, матір, матірю, у матері; матері, -ів *пб.* материй(ей), матерям, матері, матерями, у матерях

Мати Божа, Матери Божої
мати, маю, маєш, має; мають; маючий
Матій, Матвій, Матея *пб.* Матвія, Матію! Матвій! *але*: св. Матей, Матея
матінка, -и
матка, -и (бжоляна)
матрац, -а *пб.* матерац, -а
матроз, -а (моряк)
матура, -и (іспит зрілости)
матусенька, -и, матусенці, матусенькою; матусеньок
матуся, -і, матусю! матусею, у матусі; матусь
матушка, -и, матушці
мах, маху
махати, махаю; махнути, махну
маховий
мачуха, -и, -сі
машина, -и
машиніст, -а
маширувати, марширую (ступати)
машкара, -и
машталір, -а
маштарня, -і
маяти; корогва має
маятник, -а (колибень)
Мглин, -а
мглинський
мебель, мебля (м. р.); *пб.* мебель, мебели, мебіллю; звичайно лиш у множині: меблі, меблів
меблювати, меблюю; мебльований
мева- -и (хохітва)
мед, меду *й* мід, меду, на меді *й* на меду
медаліон, -а
медаль, -ля *і* медаля, -і
медвідь, медведя, медведеви (-і); медведі
Медея, -еї
медик, -а
медикамент, -у
медицина, -и
медичний
медівник, -а
Медіолян, -у
Медічі (невідм.)
медіюм (невідм.)
медниця, -і
медогубок, -губка
Медуза, -и

медунка, -и, медунці; медунок
медяний
межа, -і, межею; меж
межи; між (прім.)
межигірець, -гірця, -гірцеви (-і)
межигірський *і* межигорський; Межигорський Спас (маназт.)
межигіря (-є), -я, у межигірі (-ю); межигіря, межигірий
Межигіря (-є), -я
межиклітиння (-є), -я
межинародній, -ня, -нє
межиріча (-е), -а
межиузля (-є), -я
межиусобиця, -і *й* міжусобиця
межувати
мезинець, мезинця; *пб.* мізинець
Мезопотамія, -ії
Мекбет, -а *пб.* Макбет
Мекка, -и; Мекці
Мексик, -а; *пб.* Мексико, -а
мексиканський
Меланка, -и, Меланці
Мелася, -і; Меласю!
мелень, мелня *і* меленя
Мелетій, -ія, -ієви (-і)
меливо, -а
меліоративний
меліорація, -ції
Мелітопіль, Мелітополя
мелітопільський
мелянтерит, -а (вітріоль заліза)
мелянхолійний; »Мелянхолійний валець«, твір Кобилянської Ольги
мелянхолія, -ії
мельдувати, мельдую (*ліпше:* доношу, звідомляю)
мельник, -а, мельнику!
мельодеклямація, -ції
мельодійний
мельодія, -ії; мельодій
мельодрама, -и
мельодраматичний
меморандум (невідм.)
меморіял, -у
Мендель, Менделя, Менделеви, (-і)
Мендовг, -а
Менеляй, -ляя

мене, *але:* до мене
Мененій, -ія, -ієви (-і); М. Агриппа
мені, *але:* у мені
меншати, меншаю
меншевик, -а
меншевицький
менший, *другий ступінь до:* малий
меншість, -шости, -шістю, меншостий (-ей)
меню (невідм.)
мережаний
мережати, мережаю
мережка, -и, мережці; мережки, мережок
мерена, -и
мересниця, -і
мерзенний
мерзенно
мерзити, мержу, мерзиш; мерзять
мерзкий
мерзнути, мерзну; мерзнуть
Меркур, -а *й* Меркурій, -рія, -рієви (-і) *пб.* Меркурію
мерлець, мерця, мерцеви (-і); *пб.* мрець, мерця; мерці, -ів
мертвець, мертвеця; *пб.* мертвяк, -а
мертвий, -вого
мертвиця, -і (ґангрена)
мертвиця, -і (підложа, ґрунт)
мертвоголовець, -головця
мерти, мру, мреш, мре; мруть; мер, мерла, мерло, мерли
мерщій
Месія, Месії, Месією
месник, -а; *пб.* местник, -а
мести, мету, метеш, мете; метемо, метуть, метений; мів, мела, мело, мели
мет, -у
мета, -и
металевий
металічний
металюрґічний
металюрґія, -ґії
металь, металю, металеви (-і); металі, -ів
метальоїд, -а
метати, мечу, мечеш; мечуть; *пб.* метаю, метаєш

метафізика, -и
метафізичний
метафора, -и (перенесення)
метафоричний
метелик, -а
метелиця -і
метеор, -а
метеорольог, -а
метеорольогічний
метеорольогія, -ії
метер, метра
метіль, метіля
метіль, метели (метелиця)
меткий (моторний, скорий)
метнутися
метовий
метода, -и; *пб.* метод, -у (м. р.)
методика, -и
методист, -а
методичний
Методій, -ія, -ієви (-і), -ієм, -ії (-ю)
метонімія, -ії
метранпаж, -а
метрика, -и; метрик
метрум (невідм.); *однак у множині:* метра, метрів
метушитися
метушня, -і
метчій (прс.)
механік, -а
механіка, -и
механічний
Мехіко, -а
меценат, -а; Меценат, -а
меч, -а, мечем
мечет, -у; мечета, -и
мешканець, -канця
мешкання (-є), -я
мешкати
мжа, -і
мжити, мжу, мжиш; мжать
мжиця, -і
мжичка, -и, мжичці
миготіти, мигочу *й* мигчу, мигочеш *і* мигтиш; мигтять
мигтяк, -а
Микита, -и; *пб.* Никита
Микола, -и; *але:* св. Николай
Миколаїв, Миколаєва
миколаївський
милий; милійший (миліший)
милити, милю, милиш; милять
милиця, -і

милість, милости, милістю
милосердя (-є), -я
милосерний
милостивий
милостиня, -і
милування (-є), -я
милувати, милую
милуватися
мимо (прім.) (коло, повз)
мимохідь; мимоходом (прс.)
мимохіть (прс.)
минея, минеї; Четія Минея
минулий
Миньківці, Миньковець, Миньківцям
мир, -а
Миргород, -а
миргородський
миро, -а
мировий (суд)
миротворець, -творця
миршавий
миска, -и, мисці; миски, мисок
мислення (-є), -я
мисливець, мисливця
мисливство, -а, -у
мислити, мислю, мислиш; мислять
мисль, мисли, мислю; мислі, мислий (-ей)
мистецтво, -а
мистець, митця, мистцеви (-і)
мистецький
митар, -ря, -реви (-і), -рем
митець, митця
митний
митник, -а
митниця, -і
мито, -а
митрополит, -а
миттю (прс.)
мить, миттю *(ж. р. — не має інших відмінків.)*
св. Михаїл, *але:* Михайло
миша, -і, мишею; мишій (-ей)
мишачий; мишиний
мишва, -и
мишня, -і
мід, меду
мідиця, -і
мідник, -а
мідявий
мідянець, мідянця
мідяний
мідяр, -а

мідь, міди, міді, міде!, міддю, у міді
міжнародній, -я, -є
міжусобиця, -і
мізантроп, -а
мізерія, -рії; мізерій
мізкувати про що
мізок, мізку, мізком, в мізку; *пб.* мозок
мій, моя, моє; 2. мойого, мого, моєї; 3. мойому, моєму, моїй; 4. мойого, мою, моє; 6. моїм, моєю; 7. у моїм, мойому, у моїй; 1. мої, 2. моїх; 3. моїм; 4. моїх; мої; 6. моїми; 7. у моїх. **Зпа форма: моєв, мойов**
Мікельанджельо, -ля, -леви (-і), -лем, -лі
Мікени, Мікен
мікенський; мікенська культура
Мікльосіч, -а, -чеви (-і)
мікроскоп, -а
Мілєт, -у
мілина, -и
міліє (невідм.)
міліон, -а
мілітаризм, -у
мілітарний
міліція, -ції; міліцій
міліярд, -а
мілкий
Міляно, -а
міль, моля, (м. р.); *пб.* міль, моли, міллю (ж. р.)
міль, міли (мілина)
Мільтіяд, -а
Мільтон, -а
міміка, -и
мімічний
міна, -и
мінарет, -у
мінерал, -у
мінеральний
мінеральоґія, -ґії
мінімум (невідм.)
міністер, -стра
міністерія, -рії, -міністерій
Міністерія Віроісповідань і Просвіти
міністерство, -а, -у
міністерський
мініятура, -и; *пб.* мініятюра
мініятурний; *пб.* мініятюрний
мінливий
Мінос, -а
мінус, -а
мінута, -и

міняйло, -а, на міняйлі й на міняйлові (-і); міняйли, міняйла, міняйлів
Міньо (Minho) - невідм.
мір, мору
міра, -и
Мірабо (Mirabeau) (невідм.)
мірило, -а
мірити, мірю, миріш; мірять
міріяда, -и
міркування (-є), -я
міркувати, міркую; міркують
міродайний, міродатний; *(ліпше:* провідний, керуючий)
мірошник, -а
міряти, міряю, міряєш; мірений
місити, мішу, місиш; місять
місійний
місіонар, -ря, -реви (-і), -рем
місія, -сії; місій
Місісіпі (невідм.)
міст, моста; мости, -ів
містерія, -рії; -рій
містечко, -а, в містечку; містечок
містик, -а
містика, -и
містифікація, -ції; містифікацій
містицизм, -у
містичний
містоК, містка
Місурі (невідм.)
місце, місця, місцеви (-і), місцем, на місці; місця, місць
місцевість, -вости, -вістю; місцевости, місцевостий (-ей)
місцевий
місяць, місяця, місяцеви (-і), місяцем, в місяці; місяці, -ів
місяченько, -а, місяченьку!
міт, міту
мітичний
мітла, -и; мітел
мітольогічний
мітольогія, гії; -мітольогій
Мітридат, -а
міх, міху, міхови (-і), у міху; міхи, міхів, міхам
міхур, -а, міхурови (-і), -ром; міхурі, -ів

Міцкевич, -а, -чеви (-і); Міцкевичеві »Дзяди«, *але:* міцкевичівська доба...
міцний, міцнійший (міцніший)
міць, міццю; *нема інших відмінків*
мішок, мішка, у мішку
міщанин, -а; міщани, міщан
міщанство, -а
міщанський
міязма, -и
мла, мли; *пб.* імла, -и
млаєк, -а
млин, -а
млинар, -ря, -реви (-і), -рем *(ліпше:* мельник)
млинець, млинця, млинцеви (-і)
млинкувати
млинове, -вого
млинок, млинка
млоїти, млоїть
млосно; млісно (прс.)
млявість, млявости, млявістю
много
многобічний
многократний
многокутник, -а
многолітній, -я, -є
многомовний
многоскладний
многотомовий
множество, -а
множина, -и
множити, множу, множиш; множать
множний
множник, -а
мнюх, -а
мнягчити, *пб.* мягчити
мнягкий *пб.* мягкий, мягший *і* мнягчий
мняти, мну, мнеш, мне; мнуть, мни, мніть!; мнятий; мнучи
мняч, -а *пб.* мяч, -а
мобілізація, -ії; мобілізацій
мобілізувати, мобілізую, -зуєш
мов, немов
мовити, мовлю, мовиш; мовлять
мовляв
мовчазливий
мовчазний
мовчаливий
мовчанка, -и; мовчанок
мовчання (-є), -я

мовчати, мовчу; мовчать
мовчки
мовчком
могила, -и; могил
Могила Петро, Могили П-а (митроп.)
Могилів, Могилева, Могилеву, Могилевом, у Могилеві
могилівський
могорич, -у
могти, можу, можеш; можуть
могутній, -я, -є
могутність, -ности, -ністю
модель, моделю (м. р.) *і* модель, -ли (ж. р.)
модній, -я, -є *пб.* модний, -а, -е
моднярка, -и; моднярок
модрина, и
модулювати модулюю, модулюєш
модуляція, -ії
мождж̀ір *пб.* моздір, -а
може (зл.)
можливий
можливо
можна; мож
можність, -ности, -ністю
можновладець, -ця
можновладство, -а
Моза, -и
мозаїка, -и
Мозамбіцький канал
Мозир, -ря
мозіль, мозоля, мозолеви (-і), мозолем; мозолі, -ів
мозківня, -і
мозок *або* мізок, мозку, мізку
мозолистий
Мойсей Мойсея, Мойсеєви (-і), Мойсеєм, у Мойсеї (Мойсеєви (-і)
мокляк, -а
мокнути, мокну, мокнеш; мок *і* мокнув, мокла *й* мокнула, мокли *й* мокнули; мокти
мокоша, -ші (льотос)
мокравинець, -винця
мокрець, -цю
мокрий, мокрійший (мокріший), мокрісінький; мокресенький (пстл.)
мокриця, -і

мокро
молебень, молебня
Молдаванин, -а; Молдавани, Молдаван
молдаванський
молитва, и; молитви, молитов *і* молитвів
молитвеник, -а (той, що молиться, богомолець)
молитовник, -а, (книжка до молитви)
молитися кому *або:* до кого
молити кого про кого що
Молієр, -а
молод, -а, -е; *або:* молодий, -а, -е
молода, -дої
молодець, молодця, молодцеви (-і), молодчеві; молодці, -ів; *але:* молодці!
молодецький
молодечий
молодий, молодший *і* молодчий, молодісінький; молодесенький (пстл.)
молодик, -а
молодиця, -і; молодиць
молодіж, молодежи. З. молодежі (-и), б. молодіжю
молодість, -дости, -дістю
молодне́ча, -і; *пб.* молоде́ча, -і
молодо́щі, -ів
молодя, -дяти, -молодям, у молодяті; молодята
молодь, молоди, молоддю
молозливо, -а (кулястра)
молоко, -а, у молоці; молока, молок (-ів)
молот, -а
молоти, мелю, мелеш, меле; мелють, мелючи, мелений *і* молотий; мели! мели́ть!
молотити, молочу, молотиш; молотять
молотілка, -и; молотілок
молотільник, -а
молотільня, -і; молотілень
молотіння (-є), -я
молотьба, -и
Молох, -а

молочак, -а
молочарня, -і; молочарень
молочарство, -а
молочарський
молочій, -чія, -чієви (-і), -чієм
молочний
молочник, -а; *пб.* молошник, -а
молочниця, -і
мольба, -и
момент, -у; *пб.* мент, -у
Момзен, -а
Мон-Блян (Mont-Blanc), Мон-Бляну
монарх, -а
монархиня, -і
монархізм, -у
монархіст, -а
монархічний
монархія, -ії; монархій
монастир, -я; *пб.* манастир
Монгол, -а
монетарня, -і; монетарень
моногрáфія, -ії; моногрáфій
монольоґ, -а
монольоґічний
монополь, -лю; *пб.* монополія, -ії
монотеїзм, -у
монотеїст, -а
монтер, -а
Моор, -а (Moore)
мора, -и
Моравія, -ії
морал, -у
моралізувати
мораль, морали
моральний
моральність, -ности, -ністю
морва, -и
моргнути на кого
морг, -а
морд, -у *(ліпше:* душогубство, убивство)
мордування (-є), -я
мордувати, мордую
море, моря, морю, морем, у морі (-ю); моря, морий (-ей) *пб.* морів, морям, морями
морелевий
мореля, -і; морель
мореплавець, -плавця
мореструс, -у
морж -а
моримух -а
морити, морю, мориш; морять

моріг *і* муріг, морогу *й* мурогу
моріжник, -а
морква, -и; морквів
моровик, -а
моровиця, -і
мороз, -а (-у)
Морозова, -вої
морок, -у
морока, -и
морон, -у
морончик, -а
морочити, морочу, морочиш; морочать
морочливий
Морське Око, Морського Ока (о.)
морський
морфольогічний
морфольогія, -ії
морщак, -а (морська свинка)
морщина, -и, *пб.* морщка, -и; морщок, морщин
моряк, -а
Москаль, -ля, -леви (-і), -лем; москаль (жовнір)
Москва, -и
москвофіл, -а
москвофільство, -а
москвофільський
Московка, -и; Московок
московський
Московщина, -и
мостити, мощу, мостиш; мостять
моститися
Мостищі, Мостищ
мосяж, -у (жовта мідь)
мосяжний
мосяжник, -а
мосяжництво, -а
мотив, -у
мотивувати, мотивую; мотивований
мотика, -и; мотик
мотиличник, -а
мотиль, мотиля, -леви (-і), -лем
моток, мітка; два мітки
мотор, -а
моторність, -ности, -ністю
мотуз, -а
мотузя (-є), -я
мотузка, -и, мотузці; *пб.* мотузок, мотузка
мотузяний
мох, моху, на моху; мохи, мохів
мохначка, -и

моховатка, -и
моховець, мохівця, -цеви (-і)
Моцарт, -а
мочар, -у
мощі, -ів
мрака, -и, *пб.* мряка, -и
мраковина, -и; *пб.* мряковина
мрець, мерця, мерцеви (-і), мерцем; мерці
мрійливість, -вости, -вістю
мрійник, -а
мрійниця, -і; мрійниць
мрія, -ії; мрій
мріяти, мрію; мріють
мрячний; *пб.* мрачний
мстивий
мститися, мщуся, мстишся; мстяться
-му *часточка* для творення будучности дійства: писатиму...
му, меш, ме, мемо, мете, муть — пишемо вкупі з дієсловом
мудрець, мудреця і мудрця; мудреці, -ів, *пб.* мудрці
мудрий
мудрість, -рости, -рістю
мудрощі, -ів
муж, мужа, мужеви (-і), мужем *пб.* мужови, мужом; мужі, -ів
мужва, -и (згірдливе поняття)
мужеський
мужик, -а *(ліпше:* селянин)
мужицтво, -а, -у (селянство)
мужицький
мужичка, -и, мужичці; мужичок; *(ліпше:* селянка)
мужній, -я, -є
мужність, -ности, -ністю
мужчина, -и; *(ліпше:* чоловік)
музей, музея; музеї, -зеїв
музика, -и, музиці, музикою; музики, -ів (музикант *або* гра
музичний; Музичний Інститут (У.)
музичність, -ности, -ністю

музулманин, -а; музулмани, музулман
музулманський
мука, -и; мук
мука, -и (борошно)
Мукачів, Мукачева, Мукачеву, Мукачевом
мул, -а (звіря) і мул, -у (намул)
муляр, муляра, -реви (-і), муляре, муляру!, мулярем, у мулярі *пб.* муляреви (-і); мулярі, -ів
мулярство, -а
мумія, -ії; мумій
мундир, -а
муніципальний
мур, -у
муравель, муравля, муравлеви (-і), муравлю!; муравлі, -ів (мурашка)
муравельник, -а
муравлянка, -и, муравлянці
муравник, -а
мурашка, -и, мурашці
мурашник, -а
мурза, -и
мурин, -а
муринка, -и, муринці
муркотіти, муркочу, муркотиш, муркотять, муркоч, муркочте (муркочіте!), муркочучи й муркотячи
муролом, -у (таран)
мурування (-є), -я й мурування (-є)
мурувати, мурую; мурований
мус, -у
мусіти й мусити, мушу, мусиш, мусить, мусимо, мусите, мусять, мусячи; мусив, мусила, мусило, мусили *пб.* мусів, -сіла, мусіло, мусіли
муслін, -у
мусліновий
мусувати, мусую; мусують
мутняк, -а
муха, -и, мусі; мухи. мух
мухомор, -а
Муцій, -ія, -ієви (-і). *пб.* Муцію; М. Сцеволя
мученик, -а
мученица, -і

мученичий *або* мученський
мучити, мучу, мучиш; мучать, мучачи, мучений
мучка, -и
мучний
мушкет, -а
мушлик, -а
мушля, -і; мушель *і* мушлів
муштарда, -и (гірчиця)
муштра, -и
муштрувати, муштрую
мчати, мчу, мчиш; мчать
мчатися, мчуся, мчишся; мчаться, мчались, мчався
Мшана Долішня, Мшани Долішньої
мягчення (-є), -я
мяжень, мяжня (какт, (-у)
мяз, -а; мязи, -ів
мякун, -а
мякуш, -а
мяска, -и
мясний
мясо, -а
мята, -и; мнята, -и
мячик, -а; мнячик

Н.

На (прім. з 4 або 6 відм.): пішов на поле, на село, на місто, на храм; на Волині, на Півдневи, на Павлови (-і), на Карпови (-і)
на бік правий, *але:* набік (прс.) - осторонь
на весні (прс.)
на взір, на зразок того...
на дворі князя, *але:* надворі (прс.) - зокіль, зовні
на добраніч
на довго
на жаль мій превеликий
на зразок того...
на кінець ножа, *але:* накінець (прс.) (врешті) прийшов
на кінці стола; *але:* накінці (прс.) врешті

на край світа; *але*: накрай (востанні)
на ліво
на память – на памятку; *але*: напамять вивчив
на пізнійше
на пожиток
на право
на пробу
на провесні року; *але*: напровесні (вчасно)
на рік другий; *але*: нарік
на силу мою; *але*: насилу (тяжко)
на чисто
на що ти надієшся; *але*: ти нащо се зробив?...
набиватися до кого, чого
набирати, набираю, набираєш; набрати, наберу
набігати на що
набідитися; набідуватися
набій, набою, набоєви (-і), набоєм; набої, -їв
набіл, набілу (молочне, -ого
набір, набору
наближатися, наближаюся
наближення (-є), -я
наблизь (прс.)
наболілий
наборзі (прс.) (скоро)
набреха, -и, набрехою, набресі
набрехати, набрешу; набрешуть
набриднути
набризкати, набризкаю
набрівник, -а (дівоцький убор)
набріхувати
наброїти
наброя, -ої (пустота)
набряк ати
набряклий
набрякнути
набряск, -у
набундючитися, набундючуся, набундючишся; набундючаться
набути що
навадник, -а (донощик)
навадниця, -і
наважити, наважу, -жиш
наважувати, наважую

навантажений
навбільшки (завбільшки (прс.)
наввипередки (прс.) навипередки
наввиринки (прс.)
навгад (прс.)
навдивовижу (прс.)
навдогад *пб.* навздогад (прс.)
навдокола (прс.)
навдоколо (прс.)
навезти, навезу; навезуть
навернений
навертом (прс.)
навести, наведу; наведуть
наверх (прс.); *але* на верх іти
наверха (прс.)
навзаводи (прс.)
навзаклад (прс.)
навзаходи (прс)
навздогад (прс.)
навздогін (прс.)
навзнак (прс.)
навзнаки (прс.)
навиворіт; *пб.* навиворот
навідворіт; навідворіть; навідворот
навпаки
навідліг (прс,)
навідувати
навіжений
навій, навою, навоєви (-і)
навік (прс.)
навіки (прс.)
навік-віки (прс.)
навісний
навістити, навіщу, навістиш; навістять
навіть
навіч (прс)
навічі (прс.)
навіщо
навкидя (прс.)
навкіс (прс.); навкоси (прс.)
навколішки (прс.)
навколішках (прс.)
навколо (прс.)
навкопить (прс.)
навкруг (прс.)
навкруги (прс.)
навкулачки (прс.)
навлежачки (прс.)
навманя *і* навмання (прс.)
навмисне; *пб.* навмисно
навмір (як попало) (прс.)
наволоч,-чи,наволочю

наворотний
наворотовий
навпак (прс.)
навпаки (прс.)
навперейми (прс.)
навперемінку (прс.)
навпік (наперекір) прс.
навпісля (прс.)
навпомацки (прс.)
навправці (прс.)
навприсядки (прс.)
навпростець (прс.)
навпроти; напроти, напротив
навпрошки (навпростець)
навпрямець (прс.)
навпрямки (прс.)
наврочити, -чу, -чиш, -чать
навряд (ледви) (прс.)
навсидячки (прс.)
навскач (прс.)
навскіс; навскоси; *пб.* навкіс (прс.)
навспіл (прс.)
навсправжки (в самій річи)
навстіж (прс.)
навсторч (прс.)
навстоячки (прс.); настоячки
навстріч (прс.)
навстяж; навстіж (прс.)
навтікача (прс.)
навтіки (п. с.)
Навуходоносор, -ра
навхил (прс.)
навхрест (прс.)
навчання (-є), -я, -ю, навчанням, у навчанні; навчань
навчати кого, чого
навчитель, -ля, -леви (-і), -лем; навчителі, -ів
навчителька, -и; навчительки, навчительок
навшпинячки (прс.)
навязувати
нагадування (-є), -я
нагадувати
нагальний (спішний, наглий)
нагальність, -ности, -ністю
нагарбати
наглість, -лости, -лістю
нагляд, -у
наглядом (прс.)
наглядці (прс.)
нагніт, -гніту
нагноїти, -нагною, нагноїш

наговорювати, наговорюю, -рюєш
нагода, -и
нагодитися
наголо (прс.)
наголос, -у
наголошувати, наголошую
нагонцем (прс.)
нагорода, -и
нагороджувати
Нагоряни, Нагоряна
нагребти, нагребу, нагребеш; нагребуть
нагрібати
нагробок, нагробку; *пб.* нагробник
нагромадження (-є), -я
нагромаджувати, -джую
над; над мене, над усе
надалі, надальше (прс.)
надання (-є), -я, наданням, наданні; надань
надаремне (прс.); надармо (прс.)
надаремний
надбаний
надбання (-є), -я
надбати
надбережний
надбирати, надбираю; надібрати, надберу, -береш
надбудівля, -лі
надвечір (прс.)
надвечори (прс.)
надвір (прс.); *але:* на двір князя...
Надвірна, -ної, -ній
надвірній, -я, -є
надвоє (прс.)
надворі (прс.), *але:* на дворі його...
наддерти, наддеру, наддереш; наддеруть
наддирати, наддираю
Наддніпрянець, Наддніпрянця, Наддніпрянцеви (-і), Наддніпрянцем
наддніпрянський
Наддніпрянщина, -и
Наддністрянець, -стрянця
наддністрянський
наддунайський
надзвичайний
надзвичайно
надимати, надимаю
надити, наджу, надиш; надять
наді мною, надо мною

надігнати
надійний
наділ, -у
наділок, ділку
наділяти, наділяю
надір, -у
надіслати, надсилаю
надіходити *пб.* надходити
надія, -ії, надіє!, надією; надій
Надія, -ії, *пб.* Надя, -ді
надіятися чого; надіюсь
надїдати (читай: надїдати) надїдаю
надїжджати
надїздити, надїжджу, надїздиш; надїздить; надїздять
надїсти, надїм, надїси, надїсть; надїмо, надїсьте, надідять (чит. над-їдять)
надїхати, надїду, надїдеш; надїдуть
надколоти, надколю, надколеш; надколють
надкусити, надкушу, надкусиш; надкусять
надламувати, надламую
надломити, надломлю, надломиш; надломлять
надлюдина, -и
надлюдський
надмірний
надокис, -у (чит.: надокис)
надокола; надоколо (прс.)
надолужити
надолужувати
надприродний; надприродній, -я, -є
надро, -а
надсаджувати
надтісувати, надтісую, -суєш
надто
надтяти, надітну, надітнеш; надітнуть
надуживання (-є), -я; надуживанням, у надуживанні
надуживати
надходити, надходжу; надходять
надчисловий
наелєктризований
наелєктризувати, -зую
назавжди (прс.)
назад (прс.)

назаді (прс.); *але*: на заді воза...
назва, -и; назв
назверх (прс.)
назвище, -а; у назвищі
назвук, -а
назгад (прс.)
наздирати, наздираю
наздогад; надогад (прс.)
наздогін (прс.)
наздогони (прс.)
назирати, назираю
назирцем (прс.)
назирці (прс.)
назіздитися; назіздяться
назукісь (прс.)
назустріч (прс.)
найближший; *пб.* найближчий
найкрасший *пб.* найкращий
наймання (-є), -я
наймач, -а
наймáнщина, -и
наймити, -ів
наймит, -а
наймичка, -и, наймичці; наймички, -мичок; »Наймичка« — твір Шевченка
найти кого, що *й* кого чого
наївність, -ности, -ністю
наїдатися, наїдаюся
наїдок, -їдку (-а)
наїжджати, наїжджаю
наїжуватися
наїзд, -у
наїздити, наїжджу, наїздиш; наїздять
наїздник, -а
наказ, -у
наказний
наказувати, наказую
накінець (прс.); *але*: на кінець ножа
накінці (прс.) *але:* на кінці язика
наклад, -у
накладник, -а
наклеп, -у
наклін, наклону
наклонення (-є), -я
наклонниця, -і
накоїти, накою, накоїш; накоять
наколінок, -лінка
накрай (прс.); *але:* на край світа
накраяний
накриття (-є), -я, накриттям, у накритті; накрить
Наксос (невідм.)

накурювати, накурюю, накурюєш; накурюють
налагодитися
налагоджувати, налагоджую
налазливий
належати
належний
належність, -ности, -ністю; належностий (ей)
наливочок, -вочка
налигатися (перебрати міру)
налигач, -а (привязка у худоби)
налинути
наліпка, -и
намагання (-є), -я
намагатися; намогтися
намащувати
намет, -у
намисто, -а
намистечко, -а
намір, наміру
намісник, -а
намісництво, -а, -у; намісництв
наміт, намету, наметом
намітка, -и; наміток
намова, -и; намов
намовляти
намолочувати
намул, -у
нанашко, -а
наново (прс.)
Нансі (невідм.)
наодшибі (вдалечині)
наоколо (прс.)
наопашки, наопаш (прс.)
наосліп (прс.)
наостанку, наостанці (прс.)
наохляп (прс.)
наочний
напад, -у
нападати кого
напамять (прс.); н. вивчитись, *але*: він подарував на память
напасний
напасник, -а; напаснику!
напасть, -сти, -стю
напевно (прс.)
наперед (прс.)
напереді (прс.); *але*: на переді воза...
напередодні (прс.)
наперекір (прс.)
наперемінку (прс.)

наперсток, -перстка
напинати
напирати
напис, -у; написи, -сів, (р м.); *пб.* напись, написи, написю; написи, написий (-ей), написям
написати, напишу, напишеш; напишуть
напиток, -тку
напів (прс.)
напідпитку (прс.)
напій, напою, напоєви (-і), напоєм; напої, -їв
напір, напору (крови)
напоготові; напоготівлі (прс.)
наподалеки (прс.)
наподалік (прс.)
напоперек (прс.)
напослід; напослідок (прс.)
напотемки (прс.)
напоюваний
напоювати
направду (прс)
наприкінці (прс.)
наприклад (прс.)
напровесні (прс.) *пб.* на провесні
напропале (прс.)
напростець (прс.)
напроти; напротив (прім.)
напрочуд (прс.)
напруга, -и, напрузі; напруг
напруження (-є), -я
напружувати
напрям, -у
напрямець; навпрямець (прс.)
напрямок, -ку
нараз
наречена, -ної
нарешті
нарівні *пб.* на рівні
нарівно
наріжний
наріжник, -а
нарізно
нарікання (-є), -я
нариča (-е), -а; нариča, нариč, нарічів, нарічий *(ліпше*: говірка, -и)
наркоза, -и
наркотичний
народ *і* нарід; народа *й* народу
народження (-є), -я, народженням, у народженні
народжувати, -роджую

народництво, -а, -у
народній, -я, -є
народовець, народовця
нароздріб
нарозхрист (прс.)
нароком
наростень, наросня
нарочно (зумисне, нарочито)
наруга, -и
нарциз, -а; *пб.* нарцис, у
насамперед (прс.)
насеред (прім.)
насилу (прс.); *пб.* на силу (мою)
насип, -у (м. р.)
насит, -у
насититися
насичатися
насінник, -а
насіння (-є), -я, насінням; насінь
наскірень, наскірня
наскіс (прс.)
наскок, -у
наскоком (прс.)
наскрізь (прс.)
наслідковий
наслідок, -ку
наслідство, -а, -у; наслідств
наслідування (-є), -я
наслідувати
наслухатися чого
насміватися; насміхатися
насміх, -у
насмішкуватий
наспів *і* наспіл
наспід; *але:* на спід криниці
насподі; *але:* на споді криниці
нассати
нассатися
настання (-є), -я; у настанні
настелювати; настелюю
настежи *або* настіж
настирливий
настільник, -а
настовбурчувати
насторч
настрій, настрою, настроєви (-і), настроєм
Настуня, -і; Настуню!
наступ, -у
наступний
наступник, -а
наступниця, -і; наступниць
наступом

наступство, -а, -у
Настуся, -і; Настусю!
Настя, -і, Насте! Настю!
насупитися, насуплюся, насупишся; насупляться
насущний
наський
натек, -у
натина, -и
натирати, натираю, натираєш; натирають
натікати
натомість і натомісць
натрапити, натраплю, натрапиш; натраплять
натрапляти, натраплю
натруджений; натружений
натуга -и
натужно
натура, -и
натуральний (природний)
натуральність, -ности, -ністю
натуристий
натхнення (є), я, на тхненням, у натхненні; натхнень
натхненний
натхненню
натще; на-тще-серце
натяк, -у
натякати
натякнути, натякну
наубочі (прс.)
наузбіч (прс.)
наука, -и; наук
науковий
науковість, науковости, -вістю
нафта, -ти
нафталіна, и
нафтівка, -и; нафтівок
нафтовий
нафтяр, -а
нахаба, -и
нахабний
нахабник, -а
нахабність, -ности, -ністю
нахвалятися
нахил, -у
нахиляти; нахилити
нахильність, -ности, -ністю
нахід, находу
нахмаритися
нахнюпитися
находити (страх находив на людий (-ей)

націоналізація, -ії
націоналізм, -у
націоналізувати
націоналіст, -а
націоналістичний
національний
нація, -ії; націй
нацьковувати
нацькувати
начальник, -а
начальство, -а, -у; начальств
наче, неначе (зл.)
начеб
начебто
начепити, начеплю, начепиш; начеплять
начерк, -у
начеркати; начертати
начерпнути *й* зачерпнути
начинка, -и, начинці
начиння (-є), -я, начинням; начинь
начіплювати, начіплюю
начоси, -ів
наш, наша, наше; 2. нашого, нашої; 3. нашому, нашій, 4. нашого, наш, нашу, наше; 6. нашим, нашою; 7. у нашім, нашій, у нашому 1. наші, 2. наших, 3. нашим, 4. наших, наші, 6. нашими, 7. у наших
нашвидку (прс.)
нашепти, -ів
нашийник, -а
нашіптувати
нащадок, нащадка
нащо *й* на що (надіється?)
не *перечка*. Пишемо її вкупі з наступним словом, коли вона з ним творить одно поняття: неволя, невільник, нещирість, небезпечний, неодин, недалеко, недосипляти, недоставати. У запереченім присудку *не* пишемо осібно від нього: »Не вмирає душа наша«... »Чи я в лузі не червона була?« *Не* пишемо окремо, коли одну річ протиставимо другій:

»Ой то не сива зазуленька закувала, не дрібні пташки защебетали«...
не до ладу
не до речи
не лише, але також
не можна
не що давно; не що довго;
неабиякий
небагатий
небаром
небезпека -и
небезпечний
небезпечно
небіж, небожа, небоже! небожем
небіжчик, -а
небіжчиця, -і
небо, -а, -у (небови (-і); неба, неб;* небеса, небес (*не уживай)*
небога, -и
небожа, -жати, небожам; небожата, небожат
небожатко -а
неборак, а
небосхил, -у
— небудь (вкупі з попереднім словом: котрийнебудь, хтонебудь, якнебудь, щонебудь)
невбачай (прс.)
невб аганнний
невблаганність, -ганности, ністю
невгамовний
невдалий
невдатний
невдовзі (небаром)
невдоволений
невдоволення (-є), -я, -ю, невдоволенням, у невдоволенні
невдогад (прс.)
невдячний
невдячність, -ности, -ністю
невеликий
невеличкий
невже, невжеб; невжеж
невзавороті (не по дорозі)
невзамітку
невигідний
невигода, -и
невигойний
невиданий
невидимий
невидющий
невизначений

невимовний
невинний
невинність, невинности, невинністю
невиносимий
невиправданий
невиразний
невиразно
невироблений
невисловний
невичерпаний
невіглас, -а
невід, невода
невідкличний
невідмінний
невідмінно
невідомий
невідомість, -мости, -містю
невільник, -а; *пб.* невольник, -а
невільництво
невільниця-ці; невільниць
невільницький
невільничий
невільно; не вільно
невінчаний
невірний
невіста, -и
невістка, -и; невістоk
невлад (прс.)
невмирущий
невмисне (прс.)
невмисний
невміння (-є), -я, -ю, невмінням
неволити, неволю, неволиш; неволять
невпинний
невпинність, невпинности, невпинністю
невразливий
неврастенік, -а
неврастенічний
неврастенія, -ії; неврастеній
невсе *й* не все
невсипущий; невсипучий
невтомний
невтомність, -ности, -ністю
невтральний
невтральність, -ности, -ністю
невтриманий
невтриманість, -ности, -ністю
невтямки (прс.)
невчасний; невчасно
негадано
негайний; негайно
негаразд
негарний
негідний

негідник, -а
негнучкий
неговіркий
негода, -и
негодящий
негоже
неголений
негостинний
негативний
негація, -ії; негацій
негліж, -у; *пб.* негліже (невідм.)
негувати, негую, негуєш
недавній, -я, -є
недалеко
недаром
недбалий; недбало
недбальство, -а; недбальств (-ів)
неділя, -і; неділь
недільний
недобачати, -добачаю
недобір, -бору
недовгий
недовірний
недовірність, -ности, -ність
недовірок, -вірка
недогляд, -у
недозвілля (-є), -я, -ю; недозвіллям, у недозвіллі
недозволений
недокладний
недокровний
недокровність, -ности, -ністю
недоладній, -я, -є
недоладу *й* не доладу
недоліток, -літка
недолюдок, -людка
недоля, -і; недоль
недоречи; не доречи
недоріка, -и; недорік
недосвід, -у
недосвідний
недосвідчений
недосить
недосказ, -у
недостатній, -я, -є
недостатність, -ности, -ністю
недостача, -і, недостачею; недостач
недостиглий
недосяжний
недотепа, -и
недотепний
недотепність, -ности, -ністю
недоторканий
недоумок, недоумка
недоцільний
недоцільність, -ности, -ністю

недуга, -и *рд.* недуг, -а (м. р.)
недуже
недужий
неживий
нежит, -у; *пб.* нежить, -ти (-і); нежиттю
нежонатий
незабаром
незабудка, -и, незабудок; *пб.* незабудька, незабудці
незабудь (невідм.: н. пр. в незабудь)
незабутній, -я, -є
независимий
независимість, -мости, -містю
незавсігди
незадовго
незадоволений
незадоволення (-є), -я
незаздрий
незайманий
незайманість, -ности, -ністю
незалежний; незалежно
незаміжна, -ної
незамітний
незаможний
незамужня, -ньої *або*: незамужна
незасібний
незбагнений *і* незбагнутий
незвичайний
незвичайність, -ности, -ністю
незвичний
незвісний
незвісно
незгірш; незгірше
незгірший
незгода, -и
нездатний
нездатність, -ности, -ністю
нездібний
нездоровля (-є), -я
нездужати
незичливий
незичливість, -вости, -вістю
незлагода, -и
незламний *і* незломний
незламність, -ности, -ністю; *пб.* незломність
незлосливий
незлосливість, -вости, -вістю
незмінний
незмінність, незмінности, незмінністю

незмірний
незмірність, -ности, -ністю
незнайомець, незнайомця
незнайомий
незнаний
незнатище (невідм.)
незримий
незрозумілий
незрозумілість, -лости
незручний
незручність, -ности, -ністю
незрячий
незугарний *і* безугарний
незчисленний
незчисленно
незчислимий
незчутися
неймовірний *пб.* неімовірний
неймовірність, -ности, -ністю
неїстовний
некористь, -и, -користю
некрольог, -а (-у)
нелад, -у
неладно
неласкавий
нелегко; *але*: не (в) легко
нелєґальний
не лише, але також...
нелітній, -я, -є; *пб.* нелітний
нелюб, -а
нелюдський
нелюдськість, -кости, -кістю
нелюдяний
нелюдяність, -ности, -ністю
нема, немає; *але*: він не має
нема де
нема кого, чого; кому, чому; що
нема коли
нема куди
немалий; чималий
немилий
немилосердний *і* немилосерний
неминуче
неминучий
неминучість, -чости, -чістю
Немирів, Немирова, Немирову, Немировом
немирівський
неміряний

немі́ч, немочи, немічу
немічний
немов; немовби
немовже
немовто
неможливий
неможливість, -вости, -вістю
неможливо
немовля, -ляти, -лям; немовлята, немовлят
немовлятко, -а; немовляток
немощі, -щів
немудрий
немудрований
ненавидіти кого, що; ненавиджу, ненавидиш; ненавидять
ненависний
ненависть, ненависти, ненавистю
ненавмисне
ненадійний
ненажерливий
ненажерливість, -вости, -вістю
ненажеря, -і
неналежний
ненароком
Ненаситець, Ненаситця
ненастанний
ненастанно
ненаський
неначасі й не-на-часі
неначе
неня, -і, нене!, неню
ненька, -и, ненці, ненькою; неньок
неньчин, -а, -е
необачний
необачність, -ности, -ністю
необережний
необережність, -ности, -ністю
необмежений
необміркова ни й
необміркованість, -ности, -ністю
необовязковий
необовязковість, -вости, -вістю
необхідний
необхідність, -ности, -ністю
необхідно (потрібно)
неоглядний
неоглядність, -ности, -ністю
неодмінно
неодягнений
неозброєний

неольогізм, -у
неорганічний
неосвічений
неосвіченість, -ности, -ністю
неособистий
неостаточний
неосяжний
неохайний
неохоче
неоціненний
неощадний
непамять, -ти, непамяттю
непевний
непевність, -ности, -ністю
непереливки (прс.)
непереможний
непереможність, -ности, -ністю
неперехідний
неписьменний
неписьменність, -менности, -ністю
непідлеглість, -лости, -лістю
непідхожий
неплідний
неподібний
непоборний
неповинний, неповинен, -винна, -е
неповкінно
неповоротний
неповоротний
непоганий
неподалець (прс.)
неподільний
неподільність, -ности, -ністю
непоказний
непокірливий
непокоїти, непокою, непокоїш; непокоять
непомалу
непомильний
непомильність, -ности, -ністю
непоміркований
непомірний
непомірність, -ности, -ністю
непомітний
непоправний
непоправність, -ности, -ністю
непорадний
непорадність, -ности, -ністю
непорівнаний
непорозуміння (-є), -я; непорозумінь
непорочний
непорушний

непорушність, -ности, -ністю
непорядний
непослідовний
непослідовність, -ности, -ністю
непостійний
непостійність, -ности, -ністю
непотріб, -а
непотрібний
непохибний
непохитний
непохитність, -ности, -ністю
неполюдському (прс.)
Непос (Непот), -а
неправда, -и
непривітний
непридатний
неприємний
неприємність, -ности, -ністю; неприємностий (-ей)
непримирений
непримиреність, -ности
непринадний
неприродний
неприродність, -ности, -ністю
неприроджений
непристойний
непристойність, -ности, -ністю
непристосований
непристосованість, -ности
неприступний
неприступність, -ности
неприсутній, -я, -є
неприсутність, -ности, -ністю; неприсутностий (-ей)
непритомний
непритомність, -ности, -ністю
неприхильний
неприхильник, -а
непричетний (непричасний)
непричком (прс.)
неприязний
неприязність, -ности, -ністю
неприязно
неприятель, -теля, -телеви (-і); неприятелі, -ів
неприятельство, -а, -у
непродуктивний
непродуктивність, -ности, -ністю
непрозорий
непрозорість, -рости, -рістю

непромокальний
непроникливий
непроникливість, -вости, -вістю
непроханий
непрощенний
непрудкий
непутній
нерад, -а, -е; нерадий
нерадісний
нерадісно
нерадо
нераз: деколи; *але:* не раз, не два
нерано
нерв, -у (-а); нерви
нервовий
нервовість, -вости, -вістю
неретельний
нерівність, -ности, -ністю
нерівно
нерівнобічний; нерівнобічній
нерівня, -і (непара)
нероба, -и
неродючий
нерозбірний
нерозважний
нерозвинений
нерозвязаний
нерозвязаність, -ности
нерозсудний
нерозсудність, -ности, -ністю
Нерон, -а
нерухомий
несамовитий
несамовитість, -тости, -тістю
несамовито
несамохіть
несвідомий чого
несвідомість, -мости, -містю
несвій, несвоя, несвоє
несвітський
несит, -а
несить, -ти, неситтю
нескінчений
неслава, -и
неслід (прс.)
неслухняний
неслухняність, -ности, -ністю
неслушний
несмак, -у
несмачний
несміливий
несміливість, -вости, -вістю
несміливо
несповна

несподіваний
несподіванка, -и; несподіванок
неспокій, неспокою
несправжній, -я, -є
несприятливий
неспромога, -и
неспроможний
неспроможність, -ності, -ністю
несталий
несталість, -лости, -лістю
нестаток, нестатку
нестерпний
нестерпучий
нести, несу, несеш; несуть; ніс, несла, несли; нестися; курка несеться
нестиглий
Нестор, -а; Нестір, Нестора
нестотно
нестравний
нестравність, -ности, -ністю
нестриманий
нестриманість, -ности, -ністю
нестримний
нестримність, -ности, -ністю
нестяма, и
несумнівний
несхибність, -ности, -ністю
несхильний
несхильність, -ности
несхнучий
несьогосвітній, -я, -є
нетактовний
нетактовність, -ности, -ністю
нетверезий
нетверезість, -зости, -зістю
нетерпляче
нетерплячий
нетерплячість, -чости, -чістю
нетерплячка, -и; нетерплячок
нетинкований
нетля, -і; нетлів
нетолєрантний
нетолєрантність, -ности, -ністю
нетривалий
нетривалість, -лости, -лістю
нетрі (и), -ів; у нетрях
нетяга, -и; нетяг (-ів)
нетяма, -и
нетямучий; нетямущий

нетямучість, -чости, -чістю
неувага, -и
неуважний
неук, -а
неуміркований
неуміркованість, -ности, -ністю
неумолимий
неупереджений
неуцтво, -а
нехай
нехайже
нехарство, -а
нехворощ, -и *або* нехвороща, -і
нехибний
нехіть, нехоти, нехіттю
нехлюйний
нехлюйство, -а, -у; нехлюйств (-ів)
нехлюя, нехлюї
нехотя; нехотячи
нехрест, -а
нехрещений
нехтування (-є), -я, -ю, нехтуванням, у нехтуванні; нехтувань
нехтувати
нехуткий; нехутко
нечевя; знечевя (прс.)
нечемний
нечемність, -ности, -ністю
нечепурний
нечепурно
нечерговий
нечесаний
нечинний
нечитальний
нечитальність, -ности, -ністю
нечуваний
нечуваність, -ности, -ністю
нечутний
нешвидкий
нешкідливий
нешляхотний
нешляхотність, -ности
нештучний
нещасливий
нещасний
нещастя (-є), -я, -ю, нещастям, у нещасті (-ю); нещасть
нещирий
нещирість, -рости, -рістю
нещільно
нидіти, нидію, нидієш; нидіють
нижн й, -я, -є
низ, -у
низина, -и

низка, -и, низці; низок
низовина, -и
низький, низший *пб.* нижчий; низенький
низько, низше *пб.* нижче
Никифор, -а
Никодим, -а
Никола, -и; *пб* Микола, -и
св. Николай, -лая, -лаєви (-і), -лаєм, -лаї
Никон, -а
нині
нинішній, -я, -є
нікньки
нириця, -і (нарив)
нирка, -и; нирок
нирцем (прс.)
нитка, -и; нитох
нитяний
ниць
ницьма
Ничипір; Никифор, -а
пікшком
нишком-тишком
нишпорити, нишпорю, нишпориш; нишпорять
нищечком (прс.)
нищити, нищу, нищиш; нищать
ні
ні з ким *і* з ніким
ні за що *й* за ніщо
ні за котрого *й* за нікотрого
ні в якім *і* в ніякім
ні в чім *і* в нічім
ні-сіло, ні-пало (знечевя)
ніби; нібито
нібияк
нівелювати, нівелюю
нівець
нівець-внівець
нівечити, нівечу, нівечиш; нівечать
нівроку
нігілізм, -у
ніготь, нігтя, нігтеви (-і), нігтем; нігті
ніде (десь)
ніде (нігде)
ніж, ножа, ножеви (-і), ножу!, ножем, у ножі; ножі, -ів
ніж (як)
ніженський; ніжинський
Ніжень, Ніженя, Ніженю, Ніженем, у Ніжені; *пб.* Ніжин, -а
ніжка, -и; ніжок
ніжний

ніздря, -і; ніздрі, -ів (ніздер)
ніколи
нікому — нема кому
нікуди
нікчемний
нікчемність, -ности, -ністю
нім (поки не)
Німан, -у
Німець, Німця, Німцеви (-і), Німцем, у Німці, у Німцеви (-і); Німці, -ів
німецький
Німеччина, -и
Німка, -и; Німок
Німкеня, -і; Німкень; *пб.* Німкиня, -і
Ніниіва, -и
Ніоба, -и
Нірвана, -и
ніс, носа, носови (-і); носи, носів
нісенітниця, -і, -ею; нісенітниць
ніхто, ніщо; 2. нікого, нічого; 3. нікому, нічому; 4. нікого, ніщо; 6. ніким, нічим; 7. у нікім, у нікому, у нічім, у нічому
Ніцше (невідм.) 2. Фридриха Ніцше
ніч, ночи (і), ночі, ночеі, нічю, у ночі; ночі, ночий (-ей), ночам, ночами
ніченька, -и, ніченці; ніченьки, ніченьок
нічий, нічия, нічиє; 2. нічийого, нічиєї; 3. нічийому, нічиїй...
нічого (нема чого)
нічого, н чогісінько
ніяк
ніякий, ніяка, ніяке; 2. ніякого, ніякої; 3. ніякому, ніякій; 4. ніякого, ніяку, ніяке; 6. ніяким, ніякою; 7. у ніякім, у ніякому, у ніякій. 1. ніякі, 2. ніяких, 3. ніяким, 4. ніяких, 6. ніякими, 7. у ніяких
ніяково (прс.)
ніяковість, -вости, -вістю
нов, новю, новєм, у новї (-ю)
Новгород Сіверський (м.)
новгородсіверський

новеля, -і; новель
новий, новійший (новіший), новісінький; новесенький (пстл.)
Новий Завіт, Нового Завіту
Новий Світ (площа); Нового Світу
новина, -и; новин
новітній, -я, -є
новіціят, -у
Новомосковськ, -а
Новочеркаськ, -а
новочеркаський
нога, -и, нозі, ногу, ного!; ноги; дві нозі; ніг, ногам, ногами
ногавиці. ногавиць, ногавицям
ноженята, ноженят
ножиці, ножиць, ножицям
нора, -и; нори, нор (-ів)
Норвегія, -ії
Норвежець, -вежця, -вежцеви (-і); Норвежці; *пб.* Норвег, -а *й* Норвежин, -а
Норвежка, -и, Норвежці
норвезький
норовистий
норовитися, норовлюся, норовився, норовиться; норовляться
носатизна, -и
носити, ношу, носиш, носить; носимо, носять
носій, носія, носієви (-і); носії
носійка, -и, носійці; носійок
носокровлення (-є), -я
носорогач, -а, -еви (-і), -ем
нота, -и
нотар, -ря, -реви (-і), -рем, -рі; -рі, -рів
ночви, ночв (-ів)
ночувати, ночую
ну!, нуте!, нумо! (скріпляє приказ: нумо до праці берись!)
нудити, нуджу, нудиш, нудить; нудимо, нудите, нудять
нудитися
нудний
нудьга-и, нудьзі, нудьгою; нудьги, нудьгів
нужденний
нужденно
нуля, -і; нуль

нумізматика, -и
нунцій, -ія, -ієви (-і); нунції, -іїв
Ню-Йорк, Ню-Йорку, Ню-Йоркови (-і)
Нютон, -а
нютувати, нютую
нюх, -у
нюянс, -у
нявкання (-є), -я
нявкати
нянька, няньки, няньці; няньки, няньок
няньчин, -а, -е
няня; -і; нянь
няньчити, вяньчу, няньчиш; няньчать
няти, йму, ймеш, йме, ймемо, ймете, ймуть; няв, няла, няло, няли; ймлений; няти віру.

О.

о, об (прім. з 4. і 7. відм.): о волос, о заклад, о много більше, о першій годині; об землю
оаза, -и; оаз
оба, обі; 2. 7. обох; 3. обом; 4. оба, обі, обох; 6. обома
обабіч (прс.)
обаполи (прс.)
обаринок, обаринка (бублик, -а)
обачний
обачність, -ности, -ністю
обачно
оббивати, оббиваю
оббирати
оббити, обібю, обібєш; обібють
оббігати, оббігаю
оббігти, оббіжу, оббіжиш, оббіжить; оббіжать
оббілити, оббілю; оббілиш; оббілять
оббризкати, оббризкаю, оббризкаєш; оббризкають
оббріхувати
оббутися, оббудуся, оббудешся; оббудуться
обважувати
обварювати

обвечоріти, обвечорієє; обвечоріло
обвивати
обвинуватити; обвинувачу, обвинуватиш; обвинуватять
обвинувачення (-є), -я
обвинувачувати; обвинувачую, обвинувачуєш; обвинувачують
обвити, обівю, обівєш, обіве; обівємо, обівють
обвід, обводу
обвідка, -и, обвідці; обвідки, обвідок
обволікати, обволікаю
обволіктн, обволічу, обволічиш
обговорення (-є), -я
обговорити, обговорю, обговориш, обговорить; обговорять
обговорювати, обговорюю, обговорюєш; обговорюють
обголений
обголитися, обголюся, обголишся; обголяться
обгороджувати, обгороджую, обгороджуєш; обгороджують
обгортка, -и, обгорті; обгортки. обгорток
обгребти, обгребу, обгребеш; обгребуть
обгризти, обгризу, обгризеш; обгризуть
обгрібати, обгрібаю, обгрібаєш; обгрібають
обдарувати, обдарую, обдаруєш; обдарують
обдерти, обідрати, обдеру, обдереш; обдерут
обдирати, обдираю, обдираєш
обдукція, -ії
обдурювати, обдурюю, обдурюють
обезчестити, обезчещу, обезчестиш; обезчестять
оберегти, обережу, обережеш; оберегуть
обережний
обережність, -ности, -ністю

оберемок, оберемка
оберігати, оберігаю, оберігаєш
обертання (-є), -я
обєднаний
обєднання (-є), -я, -ю, обєднанням, в обєднанні; обєднань
обєднувати, обєдную, обєднуєш; обєднують
обєкт, -у
обєктивний (предметовий)
обєктивність, -ности, -ністю
обєм, -у
обжинки, обжинків *пб.* обжинок
обзиватися, обзиваюся, обзиваєшся
обзори, -ів
обида -и
обидва, обидві; 2. обидвох; 3. обидвом; 6. обидвома
обидвоє, обидвох, обидвом
обильний (щедрий)
обичай, обичаю, обичаєви (-і), обичаєм, в обичаї (-ю); обичаї, -чаїв
обіг, -у
обід, у
обід, ободу (на колесах)
обіддя (-є), -я
обіжний
обіжник, -а
обізватися, озовусь, озовешся, озоветься; озовуться; обізвавсь
обіймати, обійму, обіймеш, обіймуть; обійняв *і* обняв
обійми, -мів
обійстя (-є), -я, -ю, обійстям, на обійсті; обійстя, обійсть
обікрасти, обікраду, обікрадеш
обілляти, обіллю, обіллєш; *пб.* облити, обіллю, обіллєш; обіллють
обініж (прс.)
обіпрати, обперу, обпереш; обперуть; обпирати
обірник, -а
обіруч (прс.)
обітниця, -і
обіходити, обіходжу, обіходиш; обіходять; обійти, обійду

обіцянка, -и, обіцянці; обіцянки, обіцянок
обіцяти, обіцяю; обіцяють
обїдатися, обїдаюся
обїжджати, обїжджаю
обїзд, -у
обїздити, обїжджу, обїздиш; обїздять
обїздка, -и, обїздці; обїздок
обїстися, обїмся, обїсися, обїсться; обїдяться
обїхати, обїду, обїдеш; обїдуть
обквітчати, обквітчаю, обквітчаєш
обкипати, обкипаю, обкипає
обкипіти, обкиплю
обклад, -у (дифтерит)
обклеїти, обклею, обклеїш; обклеять
обклеювати, обклеюю, обклеюєш; обклеюють
обкурювати, обкурюю, обкурюєш
облаз, -у (круча)
обламати, обламаю, обламаєш
облесливий
облесливість, -вости, -вістю
облесний
облесник, -а
обливання (-є), -я, -ю, обливанням, в обливанні; обливань
облизень, облизня, (облизня піймати)
облизування (-є), -я
облий, обла, обле (циліндричний)
обличa (-е), -а, -у, -чам, -чі; облич
облишатися, облишаюся
обліг, облогу, облогом, облозі; облогом лежати
облога, -и
обломитися, обломлюся, обломишся; обломляться
облуда, -и
облудний
облудник, -а
облуплений
облуплювати, облуплюю, облуплюєш; облуплюють
облягти, обляжу, обляжеш
облямовувати

обмаль (прс.)
обман, -у
обманник, -а
обманниця, -і
обмацки; омацьки
обмеження (-є), -я, -ю, обмеженням, в обмеженні; обмежень
обмирання (-є), -я, -ю, обмиранням, в обмиранні
обмирати
обміркувати, обміркую
обмовляти, обмовляю
обмовник, -а
обмолот, -у
обнимати, обниму, обнимеш; обнимуть
обніжок, -ніжка
обнова, -и
обовязковий
обовязковість, -вости, -вістю
обовязок, -вязку
обовязувати
обоє, обох, обом
оболона, -и
оболонь, оболони, оболонню
обопільний
обопільність, -ности, -ністю
оборатися, оборюся, оборешся; оборються
оборіг, -рога
оборонець, оборонця, оборонцеви (-і), оборонцем; в оборонці (-цеви (-і)
оборонниця, -і; оборонниць
оборотний
оборотність, -ности, -ністю
обпадати, обпадаю
обпиватися
обпирати й обіпрати, обперу, обпереш, обпере; обперуть
обпитися, обіпюся, обіпєшся; обіпються
обреск, -у
обрескнути, обрескну, обрескнеш
обридження (-є), -я, -ю, обридженням в обридженні; обриджень
обридливий
обридливість, -вости, -вістю
обрис, у
обрій, обрію
обрік, оброку

обрісник, -а
оброблення (-є), -я, -ю, обробленням, в обробленні; обробленъ
обробляти, обробляю
обруб, -а
обрус, -а
обруч, -а, обручеви (-і) обручем
обручка, -и; обручок
обряд, -у
обсада, -и
обсаджую, обсаджуєш; обсаджують
обсерваторія, -ії; обсерваторій
обсерваційний
обсервація, -ції; обсервацій
обсервувати (оглядати)
обскурант, -а
обслуговувати, обслуговую, обслуговуєш; обслуговують
обслугувати, обслугую
обставина, -и
обстанова, -и
обстрелювати, обстрелюю
обструкційний
обструкція, -ції; обструкцій
обтерти, обітру, обітреш; обітруть
обтяження (-є), -я, -ю, обтяженням, в обтяженні; обтяжень
обтяти, обітну, обітнеш; обітнуть
обування (-є), -я, -ю
обувати, обуваю
обувя (-є), я, -ю, обувям, в обувї (-ю); *пб.* бува, -и *й* обув, -и
обурення (-є), -я, -ю, обуренням, в обуренні; обурень
обуритися, обурюся
обути, обую, обуєш; обують
обуття (-є), -я, обуттям, в обутті (-ю)
Обухів, Обухова, Обухову, Обуховом, в Обухові
обцас, -у (*лп.* закаблук)
обценьки, обценьків (*лп.* лещата, тиски, кліщі)
обцілувати, обцілую; обцілують
обшивання (-є), -я, -ю
обява, -и

обявити, обявлю, обявиш, обявить; обявлять *(вим.: об-я...)*
обявляти, обявляю, обявляєш
обяснити, обясню, обясниш; обяснять
овес, вівса, вівсови (-і), вівсе!, вівсом, у вівсі; вівси, вівсів; *пб.*: вівса
овечий
овид, -у
Овідій, Овідія, Овідієви (-і) *пб.* Овідію, Овідієм, в Овідії (-ю)
овоч, -у (-а)
овочевий
овочелистик, -листка
овочестан, -у
овощ, -у; *пб.* овоч
Овруч, -а
огляд, -у
оглядач, -а, оглядачеви (-і), оглядачем
оглядини, оглядин
оглядний
оглядність, -ности, -ністю
огневик, -а (жар)
огненний; огненно
огнетривалий
огнетривалість, -лости, -лістю
огнище, -а, в огнищі
огняний *і* огневий
оголошення (-є) -я, -ю, оголошенням, в оголошенні (-ю; оголошень
огонь, огню, огневи (-і), огнем, в огні; огні, ів; *пб.* вогонь
огорожа, -і; огорож
огрядний
огуда, -и (*хула)
огудливий
огудник, -а
од *пб.* від (прім.); уживаємо: *од* або *від*: одбити *пб.* відбити, одбігти, відбігти, одбирати, відбирати
ода, -и; од
одалеки *й* одалік
одвірок, -вірка
оддалеки (прс.)
оддалік (прс.)
одежа, -і, одежею; одеж
одержання (-є), -я; одержування (-є)
одержувати, одержую
Одеса, -и
одеський

один, одна, одне, (*пб.* оден, одна, одно) 2. одного, одної; 3. одному, одній 4. одного, одну, одне (о), 6. одним, одною; 7. в однім, одному, одній. 1. одні, 2. одних, 3. одним, 6. одними, 7. в одних

один, одненький, одніський, однісінький; один-одніський (скріплення); одним-один (скріплення)

один одного. один одному, один одним, *або*: один другого, один другому...; один з одним, один в одного, одні до одних (обопільно, взаїмно)

одинак, а

одинацять; 2. одинацяти *й* одинацятьох; 3. одинацяти *й* одинацятьом; 6. одинацятьма *й* одинацятьома; 7. в одинацяти *й* в одинацятьох

одиначка, -и; одиначок

одинець, одинця, одинцеви (-і, одинцем

одиниця, -і; одиниць

Одиссей, Одиссея, Одиссеєви (і), Одиссеєм, в Одиссею

Одиссея, Одиссеї, Одиссеєю

одіж, одежи, одіжю; одежий (-ей)

одлига, -и *або* відлига, -и

однак; одначе (зл.)

однакий, однака, однаке; однаковіський, однаковісінький

однина, -и; однин

одноголосно

однодумець, однодумця, однодумцеви (-і), однодумцем

однозвучний

однокінний

однокомірний

однолітній, -я, -є

одноліток, -літка; одноліткн

одноманітний

однопенні квіти

одноплемінний

одноповерховий
однопрозябцева рослина
однорічний
одноруч (прс.)
односердне (прс.)
односкладовий
одностайність, -ности, -ністю
одностайно
односторонній, -я, -є
одностріл одностролю, одностроєви (-і), одностроєм, в одностроїі (-ю); одностроїі, -їв
одночасний
одночасно
одночлен, а
одружитися, одружуся, одружишся; одружаться
одруження (-є), -я, -ю, в одруженні (-ю)
одурювати, одурюю, одурюєш; одурюють
одчай, одчаю, одчаєм, в одчаї (-ю) *пб.* відчай
одяг, -у
одягання (-є), я, -ю, одяганням, в одяганні (-ю); одягань
одягати
одягти, одягну, одягнеш; одягнуть
ожеледиця, -і
ожеледь, -ди (-і)
оженити, оженю кого з ким, оженищ, оженить; оженять
оженитися з ким; оженюся, оженишся, одружиться; оженимося, оженитеся, оженяться
ожеред, -у (скирда)
ожина, и; ожин
оздоровлення (-є) -я, -ю, оздоровленням, в оздоровленні (-ю); оздоровлень
оздоровління (-є), -я,
озеро, -а, -у; озера, озер *і* озір
озимий
озимина, -и; озимини
озиратися
Озівське море *пб.* Азівське м.
озон, -у
окап, -у
океан Великий, Тихий о.
окис, -у
окисак, -у

окисання (-є), -я
окиснений
окіп, окопа
окісниця, і, *пб.* окістниця, -і
окладина, -и
окладинка, -и, окладинці; окладинки, окладинок
оклик, -у
окличник, -а
око, -а, -у, в оці; очі (вічі), очий (очей), очам, очима *й* очами (вічми), в очах
око (в сітці), два ока, вік, окам
око (міра); дві оці
околишній, -я, -є
окремий
окремішний
окремішність, -ности, -ністю
окритонасінна рослина
окрім; крім; кромі
округа, -и, -зі; округи, округ... *пб.* округ, -а; округи, -ів
окружний
оксаміт *пб.* аксаміт, -у
оксамітовий *і* оксамітний
Оксана, -и
оксимора, -и
Оксфорд, -у
Октавіян, -а
окуляри, окулярів
окунь, -ня
окупаційний
окупація, -ції; окупацій
окур, -ря, -реви (-і), -рем
Олег, Олега, Олегу!
Олекса, -и, Олексо! Олексою
Олександер, Олександра, Олександрови (-і), Олександром; Олександри
Олександра, -и; Олександер (Олександрів)
Олександрія, -ії
Олена, -и
олень, оленя, оленеви (-і), оленю!, оленем, в олені; олені, -ів
оливо, -а *пб.* оловo, -а
оловяний
олівець, олівця, олівцеви (-і), олівцем; олівці, -ів

олій, олію, олієви (-і), олієм, в олії (-ю); *пб.* олія, олії
Оліїв, Олієва, Олієву, в Олієві
Олімп, -у (-а); олімпійський
Ольвіополь, Ольвіополя
Ольга, -и, Ользі, Ольго!, Ольги, Ольг *пб.* Ольгів
Ольгович, -а, Ольговичеви (-і), Ольговичем; Ольговичі, -ів
Ольгопіль, Ольгополя
ольгопільський
Ольжин, -а, -е
омана, -и; оман
омар, -а
Омелян, -а
он, он де, он коли, он куди, он що, он як
онде (прс.); пр.: книжка лежить онде; *але*: он *де* ти був?
ондечки (прс.)
Онисько, -а
онтам *пб.* он там
Онуфрій, Онуфрія, Онуфрієви (-і)
онуча, -і, онучею; онуч
онучкар, -ря, -реви (-і), -рем
опад, -у
Опанас, Опанаса
опанування (-є), -я, опануванням
опанувати кого, що
опаль, опалю
опар, -у
опарювати, опарюю
операція, -ції; операцій
операційний
оперезати, опережу, опережеш; опережуть
оперізувати, оперізую
оперти, опру, опреш; опруть
опертися перед ким *або* кому
оперувати, оперую
опинитися, опинюся, опинишся; опиняться
опинка, -и; опинок; запаска
опир, -ря; *пб.* упир
опириця, -і
опис, -у
описовий

опит, -у
опитний (досвідний)
опівдні (прс.)
опівдня (прс.)
опівночи (прс.)
опій, опію
опій, опою
опіка, -и, опіці; опік
опікун, -а
опікунка, -и, опікунці; опікунок
опікунчий
опінювати *пб.* опінювати
опінія, -нії; -ній
опір, опору
опісля
оплаток, -тка; *пб.* оплатка, -и
оплески, -ів
оплескувати, оплескую
оповідання (-є), -я, -ю, оповіданням, в оповіданні; оповідання, оповідань *пб.* оповіданнів
оповідати про кого, що
оповідач, -а
оповідачка, -и, оповідачці; оповідачок
оповідь, оповіди, оповіддю; оповідий (-ей)
оповісти, оповім, оповіси, оповість, -мо, -сьте, -дять; оповів, -віла, -ло, -ли; оповіж *(лп.* розкажи)
оповістити, оповіщу, оповістиш; оповістять
оповіщати, оповіщаю
оповіщення (-є), -я, -ю; в оповіщенні; оповіщень
оподалік (прс.)
оподаль від кого, чого
оподаткований
оподатковувати, -кую
оподаткування (-є), -я
оподаткувати, -кую
опозиція, -ції, -цією; опозицій
опозиційний
опока, -и, опоці; опок
ополонка, -и, ополонці; ополонки, ополонок
ополонник, -а
опона, -и; опон
опонент, -а
опонувати, опоную, опонуєш; опонують

опортунізм, -у
опортуністичний
опочинок, -чинку
оправа, -и
оправдати, оправдаю
оправдувати, оправдую
оправляти, оправляю
оправник, -а (перепле тчик)
оприкритися
опришкуватий
опріч; опріче (прім.)
опрічний (окремий)
опрягтися, опряжуся
оптика, -и
оптимізм, -у
оптиміст, -а
оптимістичний
оптичний
опубліковувати
опублікувати
опуд, -а
опудало, -а (з. р.)
опука, -и (мняч)
опукий
опускати
опуст, -у
опух, -а
опухлий
опяніти, опянію
опять (знову)
оранжерія, -рії; оранжерій (теплиця)
орання (-є), -я, -ю, оранням, в оранні
орати, орю, ореш, оре; орють
орач, -а, орачеви (-і), орачу!, орачем, в орачі (-чеви); орачі
орґан, -у
орґани, -ів
орґанізатор, -ра, -рови (-і); орґанізатори, -ів
орґанізаторка, -и; орґанізаторок
орґанізаторський
орґанізаційний
орґанізація, -ції; орґанізацій
орґанізм, -у
орґаніст, -а
орґанічний
орґічний
орґія, -ії; орґій
орда, -и
орден, -у (закон)
ордер, -а
орел, вірла, вірлови (-і), вірла, орле! вірлом, у вірлі; вірли, -ів, -ам...
Орел, Орла (м.)

Орель, Орели (р.)
оренда, -и; *пб.* аренда
оригінал, -а
оригінальний
орієнт, -у (-а)
орієнтальний
орієнтація, -ції, -цією; орієнтацій
орієнтування (-є), -я
орієнтуватися
оріх, -а *пб.* горіх
орішина, -и
Орлєан, -у
орлиця, -і; *лп.* вірлиця, -і
орлій, орля, орлє
орнамент, -у
орнаментовий
оробка, -ки (рябчик)
ортографічний
ортографія, -ії; ортографій
орулар, -ря, -реви (-і) (руководитель)
орудки, орудок, орудків
орудник, -а
орудування (-є), -я, -ю, орудуванням
орудувати
оружа (-е), -а
оружний
орхестра, -и; орхестр
орчик, -а
оса, -и, осо! в осі; оси, ос (-ів)
осавул, -а; *пб.* осавула -и; осавуле *й* осавуло!
осадень, -дня
осаджувати
осадкуватий
осадництво, -а
осамотнілий
осамотніти
осанна, -и
освідомлення (-є), -я, -ю, освідомленням, в освідомленні (-ю); освідомлень
освідомляти
освідчення (-є), -я, -ю, в освідченні; освідчень
освіта, -и; освіт
освітлений
освітлення (-є), -я, -ю, в освітленні; освітлень
освітлювати, освітлюю
освічений
освоболжати, освоболжаю
освободити, освоболжу, освободиш; освободять

освятити, освячу, освятиш; освятять
освячувати, освячую
осел, осла
оселедець, оселедця, оселедцеви (-і)
оселя, -і; осель
осередковий
осередкуватися
осередок, -редка
осетр, осетра
осика, -и; осик
Осип, -а *пб.* Йосип, -а
осипка, -и; осипок
осиротити, осирочу, -тиш; -тять
осичина, -и
осібний
осібняк, -а; *пб.* особень, осібня
осілий
осілість, -лости, -лістю
осінній, -я, -є
осінь, осени, осені, осінню, в осени; осени, осений і осенів
оскарження (-є), -я
оскаржувати кого в чому
оскілок, оскілку
оскільки
оскома, -ми
ослін, ослона
ослінець, ослінця, ослінцеви (-і)
осліпнути, осліпну, -неш; осліп, осліпла, -ло, -ли
солобонити, ослобоню, -нищ; -нять
ослобоняти, ослобоняю
ослюк, -а, *або* віслюк, а
оснований
основний
особа, -и; осіб
особистий
особливий
особливість, -вости, -вістю
осока, -и, -ці
осокір, -кору (м. р). *й* осокора, -и
осоружний
оспалий
оспалість, -лости, -лістю
останній, -я, -є
Остап, -а
остаточний
остерегти, -жу, -жеш; -жуть
остерігати, -гаю

остистий
ості (-и), остів *і* остий
остобісілий
остобісіти
остовпілий
остогидіти, остогиджу, -диш; остогидять
остогиднути
осторога, -и, осторозі; осторог
осторонь (прс.)
осточортіти
остракізм, -у
остриця, -і; остриць
острів, острова, острову
Остріг, Острога, в Острозі
острізький *пб.* острозький
острішок, острішка
острога, и, -зі; острог
осуд, -у
осуджувати
осягнення (-є), я, -ю, осягненням, в осягненні; осягнень
осяти *й* осяяти, осяю, осяєш; осяють
ось; ось де; пр.: ось де ви сховались!
ось коли; ссь коли прийшли!
ось куди;
ось там
ось що
ось як
оськде (тут) прс.
осьмий; *пб.* восьмий
от; от що
отаборитися
отакечки; оттакечки
отаман, -а
отамання (-є), -я, -ю
отаманство, -а
отаманський
отаманувати
отець, вітця, вітцем, (*отцем)
отецький
отже
ото; отож
отой, ота, оте; 2. отого, отої; 3. отому, отій...
оточати
оточити
оточувати
отримання (-є), -я
отримувати
отруйник, -а
отруйниця, -і; отруйниць
отруїти, отрую, отруїш; отруять
отрута, -и

отрутний
отруя, отруї, отруєю; отруй
отсе
отсей, отся, отсе *або* цей, ця, це; 2. отсього, отсеї, отсієї *або* цього, цеї, цієї; 3. отсьому, отсій, цьому, цій; 4. отсього, отсю, отсе, цього, цю; 6. отсим, отсею, отсією, цим, цею, цією; 7. в отсім, в отсьому, цьому, в отсій, цій; 1. отсі, ці; 2. отсих, цих; 3. отсим, цим; 4. отсих, цих; отсі, ці; 6. отсими, цими; 7. в отсих, цих
оттак (прс.)
оттакий, -а, -е
оттам (прс.)
оттепер (прс.)
оттоді (прс.)
оттут; отут (прс.)
отуди й оттуди (прс.)
офензива, -и
офіцер, -а
офіцерський
офіцина, -и
офіційний
офіціял, -а
офіціяліст, -а
офіціяльний
охайний
охайність, -ности, -ністю
охлянути, охляв, охляла, -ло
охляп (прс.)
охолода, -и
охолоджувати
охорона, -и
охоронний
охоче, охотнійше, охотніше
охочий
охрестити, охрещу, охрестиш; охрестять
Охрім, -а
Охтирка, -и
охтирський
оцей, оця, оце 2. оцього, оцеї...
оцет, оцту
Очаків, Очакова, Очакову
очаківський
очарувати
очевидець, очевидця, очевидцеви (-і), очевидцем
очевидний

очевидно
очевидячи
очевидячки (прс.)
очевидьки (прс)
оченята, оченят
очеревня, -і, очеревнею
очерет, -а
очеретяний
очитаний
очитаність, -ности, -ністю
очиці, очиць
очі-на-очі (прс.) *пб.* віч-на-віч
очікувати, очікую
ошуканець, ошуканця
ошукання (-є), -я
ошукувати
ощаджати ощаджаю, ощаджаєш
ощадний
ощадність, -ности, -ністю
ощіп, ощепу *лп.* рогатина.

П.

пава. -и; пав
павза, -и. павз (перерва)
Павзаній, -нія, -нієви (-і), -нієм, -нії (-ю)
павзувати, павзую
павич, -а
павичка, -и; павичок
павільон, -а
Павло, Павла, Павле!
павук -а
павутина, -и
павутиння (-є), -я, -ю, павутинням, у павутинні
павучок, павучка
пагін, пагона
пагінець, пагонця
Паганіні, -нія, -нієви (-і)
падавиця, -і (епілєпсія)
падалина, -и
падання (-є), -я
падлюка, -и; падлюк
падолист, -а; *пб.* листопад
падькатися
паж, -а
пажерливий
пазур, -а
пазуха, -и, пазусі

пай, паю
пайка, -и, пайці; пайок
пака, -и; паці; пак (скринька)
пакт, -у; пакти
пакувати, пакую
пакунок, пакунка
пал, у
Палажка, -и, Палажці
паламар, -ря, -реви (-і), паламарю', паламарем; паламарі
паламарський
паламарчин, -а, -е
паламарювати, паламарюю
палата, -и; палат
паленіти, паленію
палення (-є), я, -ю, паленням, у паленні (-ю); палень
палець пальця, пальцеви (-і), пальцю!, пальцем, у пальці; пальці
Палестина, -и
палестинський
паливода, -и
палиця, -і, палицею; палиць
палій, палія, палієви (-і), палієм, у палії; Палій Семен
палітурка, -и; палітурок
паліча (-е), -а, -у
палкий
Палляда, -и
паломник, -а (богомолець)
палуба, -и
паляниця, -і
паляталізація, -ії
Паляцький
паль, паля, палеви (-і), палем; палі (м. р.) *пб.* паля, -і (ж. р.)
пальмовий; »Пальмове гилля« Кримського
пальний
пальник, -а
пальто, -а, у пальті; пальта, пальт (-ів)
пальчик, -а
паморозь, -зи, памороозю
памороки, -ів
паморочити, паморочу, -чиш; паморочать
памфлет, -а (-у)
памятання (-є), -я
памятати
памятка, -и, памятці; памяток

памятливість, -вости, -вістю
памятник, -а
память, -ти, памяттю; памяти, -тий (-ей)
пан, -а; пани *й* панове, панів
панахида, -и
паненя, -няти, -няті, паненям; паненята, паненят
панич, -а, паничеви (-і), паничем, у паничі (-чеви); паничі
паничів, -чева, -чеве
Панівці, Пановець, Панівцям
паніка, -и; панік
паніматка, паніматки, паніматці
панічний
панія, -ії; паній
панна, -и; панни, -ів
панночка, -и, панночці; панночки, панночок, панночкам
Панонія, ії, Панонією
панотець, панотця, панотцеви (-і); панотці, -ів
пансіон, -а
панство, -а, -у; панств
панський
пантарка, -и; пантарок
пантеїзм, -у
пантеїстичний
Пантелеймон, -а
панування (-є), -я, -ю пануванням, у пануванні; панувань; *або* панування (є), -я
панувати, пануюю
панцир, -ря, -реви (-і), -рем; панцирі, -ів
панцирник, -а
Панчишин, -а, Панчишином
панчоха, -и; панчіх
панщина, -и
панщинний
паня, -і, панею; пані, пань; *пб.* панія, -ії
панянка, -и, панянці; панянки, панянок
панькання (-є), -я, -ю, паньканням, у паньканні
папа, и; папів
папір, паперу (-а), паперови (-і), папером, у папері; папери
папірець, папірця, папірцеви (-і), папірцем, у папірці

папороть, -ти, папороттю
папський
папуга, -и, -зі; *пб.* папугай, -гая, *або* попугай, -гая
пара, -и; дві парі; пари, пар
пара, -и (випар)
параболічний
параболя, -і; параболь
параван, -у
параґраф, -у
парада, -и (ж. р.)
парадокс, -у
парадоксальний
паразіт, -а
паралєля, -і; паралєль
параліж; параліч, -а
Параска, -и, Парасці; Парасок
парасоль, -ля; *пб.* парасоля, -і
парафіна, -и
парвеню (невідм.)
Париж, -а (-у)
паризький
Парис, -а
парібок, парібка; *пб.* парубок
паркан, -а; *пб.* баркан (тин, забор)
парлямент, -у
парляментар, -ря, -реви (-і), -рем
парляментарний
парляментський
парня, -і; парнів
паровіз, -воза
пародія, -ії; пародій
пароксизм, -у
пароль, -ли
пароплав, -а
пароплавство, -а, -у
парость, парости, паростю; *пб.* парість, парости; парости, паростий (-ей)
парох, -а, у пароху; парохи, -ів, (приходський священик)
парохія, -ії; парохій
парохіяльний; Парохіяльний Уряд (у.)
партер, -а
партнер, -а
парубкувати
парубоцтво, -а
парубоцький
парубчак, -а
парувати, парую, паруєш
парта, -и (лавка)
партизант, -а
партизантський
партійний

партія, -ії, партією; партій
парус, -а (луч)
парцеляційний
парцеляція, -ії, парцеляцією; парцеляцій
пасаж, -у
пасажир, -а
пасажирський
пасат, -у
пасерб, -а
пасербиця, -і
пасивний
пасивність, -ности, -ністю
пасинок, -синка
пасічник, -а
пасічництво, -а
пасія, -ії, пасією; пасій (пристрасть)
пасіянс, -а
паска, -и, пасці; пасок
пасквіль, -лю, -лем; пасквілі
пасмо, -а; пасма, пасем (пасмів)
пасовисько, -а; пасовиськ
пасовище, -а, на пасовищі; пасовища, пасовищ
пасока, -и (кров, лімфа)
пасоковий (лімфатичний)
пасти, пасу, -сеш, пасуть; пасений; пасши
пасти, паду, падеш; падуть
пастир, -ря, -реви (і), -рем; пастирі, -ів
пастирський
пастка, -и, пастці; пасток
пастор, -а, -рови (і), -ром; пастори, -ів
пастух, -а, у пастуху; пастухи
патент, -у
патентований
патериця, -і; патериць
Патеркуль, -ля
патетичний
патли, -лів
патольогічний
патольогія, -ії, патольогією, патольогій
патос, -у
патосовий
патрицій, -ція, -ції (-ії), -цієм, у патриції; патриціїв
патриціят, -у
патріот, -а
патріотизм, -тизму

патріотичний
патріярх, -а
патріярхальний
Патрокль, -кля, -клеви (-і), -клем, у Патроклі (-еви)
патроля, -лі; патроль
пахнути, пахну, пахнеш, пахне; пахнуть; пах, пахла, пахли
пахощі, -ів
пахучий
пацифікація, -ії; пацифікацій
пацифіст, -а
пацієнт, -а
пачкар, -ря, -реви (і), -рем, -рі (-реви)
пачкарський
пачкувати
пачоси, -ів
паша, -і, пашею (трава, корм)
паша, -і (турецький достойник) *пб.* баша, -і
пашня, -і. пашнею; пашень
пашпорт, -у
паштет, -а
пащека, -и; пащек
пащекувати, пащекую
пащекуватий
паяц, -а
певне *пб.* певно (прс.)
певний чого *або* в чім;
*певний (у значінні: якийсь, деякий, не треба вживати)
певність, -ности, певністю
Пегаз, -а
педагог, -а, у педагогу
педагогічний
педагогія, -гії, -гією; педагогій
педаль, педали (-і) (ж. р.) педаллю; *пб.* педал, -у (м. р.)
педель, -ля, -леви (-і), -лем, -лі (служник, прислуга)
пекар, -ря, -реви (-і), -рем, -рі (-реви); пекарі, -ів (хлібопекар)
пекарня, -і; пекарень
пекарування (-є), -я
пекельний
пекло, -а, пекол *і* пеклів
пекти, печу, печеш, пече, печемо, печете, печуть; пік, пекла, -ло, -ли; пікши

пекучий
пелех, -а
пелехатий
пелікан, -а
пелюстка, -и, пелюстці; пелюстки, пелюсток
пелюшка, -и, пелюшці; пелюшки, пелюшок
пелюшковий
пелька, -и, пельці; пельок
Пельопонез, -у
пельопонезький
пендрак, -а
Пенельопа, -и
пензель, пензля, пензлеви (-і), пензлем,
пенсіонер, -а
пенсія, -ії, пенсією; пенсій
пень, пня, пневи (-і), пнем, у пні; пнів
пеньок, пенька, -кови (-і); пеньки
первак, -а
первень, первня, первневи (-і), первнем
первісний
первісток, первістка; *пб.* первістка, -и (живло, стихія)
первісток, первістка (первенець)
первовзір, -взору
первотвір, -твору
первоцвіт, -у
пергамен, -у; пергамент, -у
перебаранчати (мішати)
перебендя, -і; перебендь *і* перебендів
перебирати, -бираю
перебій, -бою, -боєм
перебір, -бору
перевезти, -везу
перевертень, -тня, -тневи (-і)
перевесло, -а; перевесла, -весел
перевести, -веду
перевізник, -а
перевозини, -зин
перевозовий
перегляд, -у
перегодом (прс.)
перегороджувати
передвічний
передвчера; передучора (прс.)
передгіря (-є), -я, -ю, передгірям, у передгірї (-ю)

переддень, передодня, передодневи (-і), на передодні
переділ, -у
передісторичний
передмістя (-є), -я, -ю, -містям, на передмісті; передмістя, передмість
передміський
переднівок, -нівку
передній, -я, -є
передо мною *пб.* переді мною
передобіддя (-є), -я
передовсім; переді всім;
передом (попереду)
передостанній, -я, -є
передплата, -и
передплатник, -а
передчасний
передчасність, -ности, -ністю
передше *або* перше, передтим (прс.)
передягатися; переодягатися
передягтися; переодягтися, переодягнуся, -гнешся; -гнуться
переймання (-є), -я
перейматися, переймаюся, переймаєшся
перейняти (провід); перейму, -ймеш, -йме; -ймуть; переймлений *і* перенятий
перейнятися
переказ, -у
перекис, -у
переклад, -у
перекладач, -а, перекладачеви (-і), -чем, у перекладачі (-чеви); перекладачі, -ів
перекладний
переконаний
переконання (-є), -я, -ю, переконанням, у переконанні; переконання, переконанням
переконуюче (прс.)
Перекоп, -у
перекопський
перекотиполе, -я, -ю, у перекотиполі; перекотиполя, перекотиполів
перекреслення (-є), -я, -ю; перекреслень
перекреслювати

перекрій, перекрою, перекроєви (-і), перекроєм, у перекрої (-ю)
перекуп, -у
перекупка, -и, перекупці; перекупок
перекутня, -і; перекутень
перелаз, -у
переливання (-є), -я, -ю, переливанням, у переливанні (-ю); переливань
переливки
перелицьований; »Перелицьована Енеїда«
переліг, -лога, на перелозі
переліс, -а
переліска, -и, перелісці; переліски, перелісок
переліся (-є), -я
перелюбець, -любця, -любцеви (-і), -любцеи
перелюбний
перелюбниця, -і; перелюбниць
переляк, -у
переляканий
перемет, -у (-а) (прилад для ловлі риб)
перемиський (з Перемишля)
Перемишль, Перемишля, Перемишлеви (-і), Перемишлем, у Перемишлі
перемовник, -а
перемовниця, -і; перемовниць
перемога, -и -зі -перемог
переможений
пореможник, -а
переможниця, -і; переможниць
пореніся (-є), -я
переносини, -носин
переносити, переношу, переносиш; переносять
переобраз, -у
перепадистий
перепадок, перепадку (пароксизм)
перепаска, -и, перепасці, перепаски, перепасок
перепел, -а
перепелиця, -і, перепелицею; перепелиць

перепиличий
перепинка, -и, перепинці; перепинки, перепинок
перепинювати, перепиню
перепис, -у
переписувач, -а -чеви (-і), -чем; переписувачі, -ів
переполіскувати
переполох, -у
перепродаж, -и, перепродажу
перепросини, -просин
перепрошувати
перерва, -и, перерв
перерібка, -и, перерібці; перерібок
переріз, -у
перероблений
перероблення (-є), -я, -ю, -ям, -і; переробленъ
перородбляти
пересада, -и, пересад
пересадний
пересердя (-є), -я
переселення (-є), -я, ю, у пересиленні (-ю) (кріза, перелом)
пересилка, -и, пересилці; пересилки, пересилок
пересіч, -и, пересічі, пересічю
пересічний
пересічно (прс.)
переслати, перешлю, -шлеш; -шлють
переспів, -у
перестерегти, -жу, -жеш; -жуть
пересторога, -и, -зі; пересторог
перестрах, -у
перестрелити, -стрелю, -стрелиш; перестрелять
перестріт, -у
переступний рік
перетика, -и (поперечна полоса)
перехресний; »Перехресні стежки«
перехрест, -а
перехрестка, -и, -ці; перехресток
перехрестя (-є), -я, -ю, на перехресті
перецідження (-є), -я
перець, перцю
перечити, перечу, перечиш; перечать

Переяслав, -а, -у
переяславський
перигель, -лю
периґей, -гею
Перикль і Перікль, -кля
перина, -и; перин
периферичний
периферія, -рії, -рією; периферій
перифраза, -и
перій, перію, перієви (-і), перієм; *пб.* перій
період, -у (доба)
періодичний
перістий
перія, -ії; перій (ряд)
перкалевий
перкаль, -лю, -леви (-і), -лем; перкалі, -ів (ситець)
перлина, -и
перлівниця, -і
перло, -а (с. р.); *пб.* перла, -и (р. ж.) перла, перлів; *пб.* перли, перел
перлова матиця (перломут, -а)
перломутовий
перо, -а; пера, пер
перон, -у
Перс, -а
перса *пб.* перси, перс (груди)
Персій, -сія, -сієви (-і), Персієм
Персія, -сії, -сією
персонал, -у
персоніфікація, -ії; персоніфікацій
перспектива, -и; перспектив
перстенець, перстенцю, -цеви (-і), -цем; перстенці, -ів
перстень, *пб.* перстінь, перстеня, перстеневи (-і); перстені
перський
перука, -и, перуці; перук
перукар, -ря, -реви (-і), -рем
перукарня, -і; перукарень
перукарський
перти, пру, преш; пруть
перфума, -и; перфум (пахощі)
перше (прс.)
першенство, -а, -у; першенств

перший
першина, -и
першорядний
пес, пса, псови (-і), псе!, псом, псі; пси, псів; пес Рабко; пес Крук
песимізм, -у
песиміст, -а
песимістичний
песливий *пб.* пестливий
пестити, пещу, пестиш; пестять
пестощі, -ів
пестрий (рябий, красий)
песячий *пб* песій, -я, -є
Петербург, -а (-у), у Петербурзі *(тепер:* Ленінград)
петербурзький (ленінградський)
Петефі, -ія, -ієви (-і) (п.)
петиція, -ії; петицій
Петрарка, -и
Петрів, Петрова, з Петровим
Петрівка, -и
Петро, -а
Петрусь, Петруся, Петрусеви (-і), Петрусю!, Петрусем
печаль, печали, печаллю *(лп.* біль, терпіння)
печатати, печатаю
печатка, -и; печаток
печать, -ти, печаттю; печатий (-ей), печатям
печера, -и; печер
печериця, -і; печериць
печерний
Печерськ, -а
печерський
печиво, -а; печив
печінка, -и, печінці; печінок
пєдесталь, -лю
пиварня, -і; пиварень
пивниця, -і; пивниць; (погреб, льох, -у)
пиво, -а, -у; пива, пив
пивовар, -ра, -рови (-і), -ром, -рі; пивовари, -ів
пигва, -и; пигв (-ів)
пижмо, -а
пижмовий
пил, -у; пили; (пилом припасти)
Пилат, -а
Пилип, -а
Пилипівка, -и, Пилипівці (піст)

пилок, пилка
пилчастий
пиляк, -а
пильний
пильник, -а
пильність, -ности, -ністю
пильнувати, пильную
Пинськ, -а
пинський
пинцак, -а; *пб.* пенцак (перлова каша)
пипоть, пиптя
пир, -у
пиріг, пирога, у пирозі; пироги, -ів
пиріжок, пиріжка; пиріжки, -ів
Пирятин, -а
пирятинський
писало, -а
писальце, писальця, писальцеви (-і)
писанка, -и, писанці; писанки, писанок
писання (-є), -я, -ю, писанням, у писанні; писання, писань
писар, -ря, -реви (-і), писарю!, писарем, у писарі; писарі, -ів
писарка, -и; писарок
писарський
писарчук, -а
писателька, -и, писательці; писательки, писательок
писклят, -яти, писклям, у пискляті; писклята, писклят
писовня, -і, писовнею; писовні, писовнів
пистоль, -ля, -леви (-і), -лем
писулька, -и, писульці; писульок
письменний
письменник, -а
письменниця, -і; письменниць
письменницький
письменство, -а, -у; письменств
письмо, -а; письма, писем і письмів
питайний
питайник, -а
питання (-є), -я, -ю, у питанні; питань
питатися
питво, -а
питель, питля (-ю), питлеви (-і), питлем, у питлі

пити, пю, пєщ, пє; пємо, пєте, пють, пив, пила, пило, пили; (питоньки: пити)
питка, -и, питці; питок
питлювати; питльований
питний
питомець, питомця, -цеви (-і), питомцем, у питомці
питомий
пиття (-є), -я, у питті (-ю)
питущий
пихва, -и; пихов
пищати, пищу, пищиш; пищать
пищик, -а (*мунштук)
пі-, *пб.* по-; пр.: пігнати, погнати; пізвати, позвати; пізнати, познати; післати, послати
пів- (пишемо вкупі зі словом! пр.: півгодини, півроку...)
піваркуш, -а, піваркушеви (-і)
піваршин, -а
півбавовняний
півбарилок, -рилка
півверстовий
піввідерко, -а, у піввідерку; піввідерок
піввідра (прс.)
піввідровий
піввідсоток
піввовняний
півгодини (прс.)
півгодинний
півголий
півголосом (прс.)
півдарма (прс.)
півдармо (прс.)
півдевята
південний
південник, -а
південниковий
південь, півдня, півдневи (-і), півднем, на півдні; півднів (сторона світа)
Південь, Півдня (ґеоґрафічно культурна цілість)
південь, полудня, в полудні (пора дня)
півень, півня, півневи (-і), півнем; півні, -ів
півкарта; -и; півкарт
півколо, -а; півкол
півкопи

півкрок, -у
півкружало, -а
півкуля, -і; -куль
півмісяць, півмісяця, півмісяцеви (-і), півмісяцем; півмісяці, -ів
півмісячний
півміток, -мітка
півник, -а; *пб.* півень
північ, півночи
північний; північно-американські міста; *але:* Північно-Американські Сполучені Держави (назва)
півнота, -и
півокруглий
півострів, -строва; *пб.* півостров, -а
півосьма (нев. числ.)
півповня, -і півповнів
півпята (нев. числ.)
піврік, -року, у півроці
півріча (-е), -а
півсонний
півсотня, -і; півсотень
півсоток, -сотка
півстогін, -гону
півступінь, -пня
півсфера, -и
півсьома (6 $^1/_2$)
півтемність, -ности, -ністю
півтінь, -тіни, -тінню; півтіний
півтон, -у
півтора (1 $^1/_2$)
півтораста (150)
півторачний
півтретя (2 $^1/_2$)
півфунт, -а
півчварта (3 $^1/_2$)
півшовковий
під
під вечір
під карою
під чаркою
під, поду, на поді; поди, -ів
підбивання (-є), -я
підбиття (-є), -я, -ю, підбиттям, на підбитті
підбіль, -ли
підбірний *пб.* підборний (фальшивий)
підборіддя (-є), -я, на підборідді
підбрехач, -а
підбріхувати
підвечірок, -чірка (-у)
підвисшення (-є), -я, -ю; на підвисшенні; *пб.* підвищення

підвишка, -и; **підвишок**
підвладний
підвода, -и; **підвід**
підвязувати
підгірній, -я, -є, *пб.* **підгірний**
підгіря (-є), -я; **Підгіря**, -я, на **Підгірї** (-ю)
Підгірянка, -и
підгледіти, **підгледжу**, -диш; -дять
підглядач, -а (шпиг)
підглядачка, -и, **підглядачок**
підголовок, ловка (подушечка)
підгорля (-є), -я, -ю, **підгорлям**, -лі; **підгорлів**
підданець, -данця
підданий
підданка, -и, **підданці**; **підданок**
підданство, -а; **підданств**
піддапчий
піддати, **піддам**, **піддаси**; **піддадуть**
піддаша (-е), -а
піддячий, -чого
підзамча (-е), -а; **Підзамча** (-е), -а
підземелля (-є), -я, **підземеллям**, у **підземеллі** (-ю); **підземель**
піді-, **підо-**, **подо-** (приставки, яких ужиживаємо однаково): **підібгати**, **підобгати**; **підігнути**, **підогнути**, **подождати**
підібрати, **підберу**
піділляти, **піділлю**
Підкавказя (-є), -я, -ю, **Підкавказям**, на **Підкавказі** (-ю)
підканцлєр, -а
підкарпатський
Підкарпаття (-є), -я, на **Підкарпатті** (-ю)
підкидний
підкидьок, -кидька
підкова, -и; **підків**
підїжджати
підкоморій, -рія, -рієви (-і) *пб.* рію
підкреслення (-є), -я, -ю
підкріплення (-є), -я
підкріпляти
підкувати, **підкую**, **підкуєш**
підкупний
підкупник, -а
підкупство, -а

підлеглий
підлеглість, -лости, -лістю
підлежний
підлесник, -а
підлесниця, -і; підлесниць
підліся (-є), -я, -ю
підлога, -и; підліг
підляський
Підляша (-е), -а
підмайстер, -стра
підмет, -а
піднебіння (-є), -я, -ю, на піднебінні (-ю); піднебінь
піднесення (-є), -я, -ю, на піднесенні (-ю)
підніжа (-е), -а
підносити
підо мною
підозрілий
підозріння (-є), -я, -ю, підозрінням, у підозрінні
підошва, -и; підошов
підпал, -у
підпанок, -панка
підпис, -у
підписування (є), -я, -ю, -ям, -і; підписувань
підпиток, -тку, на підпитку
підпідьомкання (-є), -я
підприємець, -ємця, -ємцеви (-і)
підприємство, -а
підрізування (-є), -я
підручник, -а
підряд (прс.)
підрядне речення
підрядний
підсіння (-є), -я, -ю, на підсінні
підслухач, -а
підслухи, -ів
підсоння (-є), -я, -ю, у підсонні; підсонь
підстерегти
підстрелювати
підтинання (-є), -я
підчас (прім.)
підюджувати
Піємонт, -у
піетизм, -у
піжмурки, піжмурків (-рок)
Піза, -и
Пізистрат, -а
пізний; *пб.* пізній, -я, -є; пізненький, пізнісінький, пізнійший, (пізніший)
пізнійше (пізніше)
Пій, Пія, Пієви (-і) (Пію), Пієм, Пію

піймати, піймаю
пійняти, пійму
піклування (-є), -я, піклуванням, у піклуванні; піклувань
піклуватися
пільга, -и, пільзі; пільг
пільговий
пімстити *й* помстити
піна, -и
Піндар, -а
пінитися, пінюся, пінишся; піняться
пінковий
піонір, -а
піп, попа
піраміда, -и; пірамід
пірвати, пірву, пірвеш; пірвуть
Піреї, -рею, -реєви (-і), Піреєм, Піреї
Піренеї, -неїв
пірит, -а
пірнати, пірнаю, пірнаєш; пірнають
пірнатка, -и, пірнатці
пірначка, -и
пірнути, пірну, пірнеш; пірнуть
піротехнік, -а
Пірр, -а
пірце, -я, пірцеви (-і), пірцем; пірця, пірець
пір'я (-є), -я, -ю, пірям, пірї (-ю)
пірячко, -а
пісенька, -и, пісенці; пісеньки, пісеньок
пісковець, пісківця
піскуватий *і* пісковатий
післанець, післанця, у післанці
післаництво, -а (місія)
післаниця, -і
послати *й* послати; пішлю, пішлеш; пішлють
після : по
післязавтра (позавтра)
пісний
пісня, -і; пісні, пісень, піснями
пісок, піску; піски, -ів
піст, посту
пістолет, -а
пістун, -а
пістунка, -и, пістунці; пістунок
пісчаний
піт, поту
Пітагор, -а
Пітагорів, -рова, -рове
піти, піду, підеш; підуть (п. по воду)
пітійський

Пітія, -ії
пітьма, -и; пітьм
піхва, -и; піхов
піхота, -и
піхотинець, -тинця
пішки (прс.)
пішохóди, -ів (хóдник)
піяк, -а
піянство, -а, -у
Піяр, -а
піятика, -и
піяцтво, -а
піячити, піячу, піячиш; піячать
піячка, -и; піячок
плав, -у
плавання (-є), -я, -ю
плавати, плаваю
плавáч, -а
плавáчка, -и, плавачці; плавачок
плавба, -и
плáвець, плавця
плавний
плавцем (прс.)
плавоножець, -ножця
плавчик, -а
плазом (прс.)
плай, плаю (стежка в горах)
плакати, плачу, плачеш; плачуть; плачучи
плакса, -и (з. р.)
плаксій, -ія, -ієви (-і), -ієм; плаксії, -ів
плакучий
планета, -и; планет; *пб.* плянета
пластина, -и
платва, -и; платвів
платнір, -ра, -рови(-і), -ром
платок, платка
плахта, -и
плач, -у, плачем
плачу, платищ, платить; платять; плачений
плачучий *пб.* плачущий; *пб.* плакучий
плекання (-є), -я, -ю; у плеканні (виховання)
плекати; плеканий
племя, -я *пб.* племени; племям, у племені, у племю; племена, племен
плескати, плещу, плещеш; плещуть
плесо, -а; плес
плести, плету, плетеш; плетуть
плетіння (-є), -я
плетінь, -ню, плетінем

плече, -а; плечі, пліч *пб.* плечий (-ей), плічми, плечима, плечами, на плечах
плебей, плебея
плебейський
плеоназм, -у
плеяда, -и
пливсти *пб.* плисти *і* пливти; пливу, пливеш; пливуть; плив, пливла, пливло, пливли *пб.* плили; пл. кораблем, човном
плигання (-є), -я
плин, -у
плинний
плинути, плину проти води
плід, плоду; плоди, -ів
пліт, плота; плоти
плодитися, плоджуся, плодишся; плодяться; плодючий
плодовитість, -тости, -тістю
плоскан, -а
плоский
плоскінь, плоскони (ж. р.)
плосконіг, -нога
плотиця, -і
площа, -і, площею
плуг, -а
плугатар, -ря, -реви (-і), -рем
плювати, плюю, плюєш
плюгавство, -а
плюральний
Плютон, -а
Плявт, -а
пляґіят, -у
пляж, -а
пляма, -и; плям
плян, -у
планета, -и; *пб.* планета
плянтатор, -а
плянтувати
пластер, -стра, -строви (-і)
пластика, -и, пластиці
пластичний
плятина, -и
плятинник, -а
Плятон, -а
платонічний
пневматичний
пнути, пну, пнеш; пнуть
по (приім. з 7. відм.: по лісах, долах)
по азіятськи; по азіятському

по батьківськи; по батьківському
по божому
по братерськи; по братерському
по давньому
по десять
по добру
по друге
по його
по її
по їхньому
по козацьки; по козацькому
по людськи; по людському; *пб.* полюдськи
по мойому
по нашому
по німецьки; по німецькому
по новому
по одному
по панськи; по панському
по перше
по справжньому
по старому
по українськи; по українському
по християнськи; по християнському
по чім? по чому?
побачення (є), -я, -ю, -ям, у побаченні; псбачень. До побачення!
побережа (-е), -а, на побережі; побереж
Побережа (-е), -а (с.)
побережник, -а
побіг, -у
побіда, -и; побід
побідний
побідник, -а
побідниця, -і; побідниць
побільшення (-є), -я, -ю, побільшенням, у побільшенні; побільшень
побіч (приім.)
побічниця, -і; побічниць
поблизу
поблизше (поближче) (прс.)
побожність, -ности, -ністю
побуд, -у
побусурменитися
побут, -у
повагом (прс.)
поведення (-є), -я, -ю, -ям, у поведенні; поведення, поведень

поведінка, -и, поведінці; поведінок
повеліти, повелю, повелиш; -лять
повен, повна, повне; повний, повніський
повертання (-є), -я
повертом (прс.)
поверх (прс.)
поверх, -у, на поверсі
поверхня, -і; поверхний (-ей) і поверхнів
повз; поуз (прім.)
повздовж
повинен, повинна, -о
повинно (прс.)
повисше; повище (прс.)
повід, повода
повіддя (-є), -я
повідомлення (-є), -я, -ю, -ям, -і; повідомлень
повідь, поводи, повідю
покій, покою, покоєм, у покої
повік (прс)
повіка, -и
повік -віки (прс.)
повіки (прс.)
повільний
повільно
повінь, повени, повінню; повіний (-ей)
повістяр, -ра, -реви (-і), -рем
повість, -сти, -сті, повістю; повісти, повістий (-ей)
повіт, -у
повітка, -и, повітці; повітки, повіток
повітря (-є), -я, -ю, повітрям; у повітрі
повноголос, -у
повня, -і, повнею; повні, повнів
поводар, -ря, -реви (-і)
поволі (прс.)
поворот, -у
поворотний
повстанець, повстанця, -цеви (-і), -цем, -ці; повстанців
повстання (-є), -я, -ю, -ям, -і; повстань
повстяний
повсть, -и, повстю
повсякденний
повсякденно (прс.)
повсякраз (прс.)
повсякчас (прс.)
повсякчасно (прс.)

поганець, поганця, поганцеви (-і), поганцем, поганці; поганців
поганий, поганійший (поганіший), поганенький, поганісінький, тяжко поганий
поганин, -а; погани, поган
поганство, поганства; поганств
поганський
погань, -и, поганню; поганий (-ей)
погибель, -ли, погибіллю; *пб.* погибіль, -бели
погибнути; погиб, погибла
погіршати
погнати *й* пігнати; пожену, поженеш; пожену
поговірка, -и; поговірок
поголоска, -и, поголосці; поголоски, поголосок
погонич, -а, *пб.* поганяч, -а
погоничка, -и; погоничок
погорілець, погорільця, -цеви (-і)
поготів (прс.)
поготівля (-є), -я,- ю, -ям, -і; поготівлів (негайна поміч)
Погребища (-е), -а, -у; у Погребищі
погрожування (-є), -я
погрожувати
погуляння (-є), -я, -ю, -і; погулянь
подаґра, -и
подарунок, -дарунка
податок, -тку
подать, -ти, податтю
подвійність, -ности, -ністю
подвійно (прс.)
подвіря (-є), -я, -ю, подвірям, на подвірї (-ю); подвірий (ей)
подвоєння (-є), -я; подвоїння (-є), -я
подвоїти, подвою, подвоїш; подвоять
подвоювати, подвоюю
подеколи
подекуди
поденний
поденник, -а
поденниця, -і; поденниць

поденно
поденщина, -и
подерти; подеру, подереш; подерут; подер, -ла; подертий; подраний
Подесення (-є), -я, -ю
подзвін, -дзвону
подзвінний
подзвіння (-є), -я, -ю, подзвінням
подібний до кого, чого
Поділ, Подолу
поділ, поділу
поділка, -и, поділці; поділок
Поділля (-є), -я, -ю, Поділлям, на Поділлі; Поділь
подільність, -ности; -ністю
подільський
подія, -ії; подій
подовж (прс.)
Подолянин, -а; Подоляни, Подолян
Подолянка, -и, Подолянці; Подолянки, Подолянок
подорож, -жи, подоріжю; у подорожі; подорожий (-ей)
подорожній, -я, -є
подостатком (прс.)
подруга, -и, -зі; подруг
подружа (-е), -а, у подружі; подруж
подруженька, -и, подруженці; подруженьки, подруженьок
подружечка, -и, подружечці; подружечки, -жечок
подружитися з ким
подумати про кого, що
подушити, подушу, подушиш, подушить; подушать
подушка, -и, подушці; подушки, подушок
подюм і подіюм (невідм.)
подяка, -и; подяк
подякувати
поезія, ії, поезією; поезій
поема, -и; поем
поет, -а, поетови (-і)
поетизувати
поетика, -и; поетик
поетичний
поєдинок, -динку (двобій)

поєдинчий
поєднання (-є), -я, -ю, -ям, -і; поєднань
поєднатися
поємність, -ности, -ністю
пожаліти, кого, чого *або* кого, що; пожалію, пожалій, -те!
пожар, -у
пождати кого, що; пожду
пожежа, -і, пожежею; пожеж
пожертвування (-є) -я; *пб.* пожертвування (-є)
поживний
пожилець, пожильця, пожильцеви (-і), пожильцем
пожирати
пожиток, -тку
поза (прм.)
позавтра (прс.)
позавчера (прс.)
позад
позаду (прс.)
позаочі (прс.)
позаторік (прс.)
позаторішній, -я, -є
Позейдон, -а
позем, -у
поздовжній, -я, -є
поздоровити, поздоровлю, поздоровиш; поздоровлять
поздоровкатися з ким
позивання (-є), -я, -ю
позивати
позитивізм, -у
позитивний
позиція, -ії; позицій
позичати, позичаю
позичений
позичка, -и, позичці; позичок
позіхати, позіхаю
познайомитися, познайомлюся, познайомиться; -знайомляться
познанський
Познанщина, -и
Познань, -ни, Познанню
позов, позву (про що, за що)
позсипати
позсихати
позсідатися
позскакувати, *пб.* позіскакувати
позсовувати
позувати, позую

позчіплювати, позчіплюю
позшивати
поінформувати; поінформований
поїжджанин, -а; поїжджани, поїжджан
поїзд, -у
покажчик, -а
показ, -у (на показ)
показати, покажу, покажеш; покажуть
покарання (-є), -я
покаяння, (-є), -я, -ю; у покаянні; покаянь
покаятися чого
поквапом (прс.)
покволом (прс.)
покепкувати
покерувати
поки; покіль (зл.)
покиб (зл.)
покидько, -а
покиж (зл.)
покинути; покинений *і* покинутий
покито (зл.)
покищо
покій, покою, покоєм (мир)
покій, покою (кімната)
покійник, -а
покійниця, -і; покійниць
покірливий
покірливість, -вости, -вістю
покірний
покіс, покосу
поклін, поклону
поклонятися *і* покланятися
покоївка, -и, покоївці; покоївки, покоївок
покоління (-є), -я, -ю, поколінням, у поколінні; поколінь
поколоти, поколю, поколеш, поколють; поколотий *і* поколений
поконець (прс.), *але:* по конець січня...
покора, -и; покор
покрасшати, *пб.* покращати, покрасшаю
покривало, -а, -у; покривал
покриття (-є), -я, -ю, -ям, -і; покрить
покришка, -и, покришці; покришок
покрівець, покрівця; *пб.* покровець

покрівля, -і; покрівель
Покрова, -и
покруч, -ча, -чеви (-і), -чем
покупець, -купця
покута, -и
покутничий
Покуття (-є), -я, Покуттям, на Покутті
покутувати
покуштувати, покуштую
пола, -и, поли, полів
полагодити; полагоджу, полагодять; полагоджений
полапки (прс.)
полапцем (прс.)
поле, поля, полю, (полеви (-і), у полі; поля, піль (полів), полин
полегкість, -кости, -кістю
полегша, -і, полегшею
полегшати
полегшення (-є), -я
полетіти, полечу, полетиш; полетять
полива, -и
поливяний
полин, -у
полинути, полину
полємізувати, полємізую
полєміка, -и, полєміці
полємічний
Полікарп, -а
поліклініка, -и
Поліксена, -и
Поліся (-є) -я, на Полісі
поліський
поліп, -а
полісиндет, -у
політехніка, -и; політехнік
політика, -и
політичний
поліття (-є), -я
Поліфем, -а
поліційний
поліція, -ції, поліцією; поліцій
поліціянт, -а
полковник, -а
полковництво, -а
полковницький
Половчин, -а
пологий
поломінь, поломіни, поломінню
полон, -у
полоскання (-є), -я

полотенце, -я; полотенець
полоти, полю, полеш, поле; полють
полотно, -а; полотна, полотен
полуденний
полудень, полудня
полудневий
полуднувати, полудную
Полтава, -и
полтавський
полукіпок, -кіпка
полумисок, -миска
полумя, полуміни (полумя), полумям, у полумю
полуниця, -і
полупанок, -панка
полювання (-є), -я, на полюванні; полювань; (вловити)
полягти, поляжу, поляжеш; жуть; поліг (поляг), полягла, -о, -и
Поляк, -а; Поляки, -ів
полярний
Полька, и, Польці; Польки, Польок
полька (танок)
польовий, -вого
польонізація, -ії; польонізацій
польський; Польська Республика
Польща, -і, Польщею
помагати
помалу (прс.)
помалу-малу (прс)
помаранча, -і, -чею; помаранч
помацки (прс.)
поменшати
померки, померок
помиї, помий
поминки, поминок
помилка, -и, помилці; помилки, помилок
помилування (-є), -я
поминальний
помисел, помислу
поміж (приім. з 2. 4. 6.)
поміp, -мору (зараза)
помір, -міру (мірення)
поміркованість, -ности, -ністю
поміст, -мосту
поміч, помочи, помочю й помічю; помочий (-ей)
помічний
помічник, -а
помічниця, -і
поморський

Поморя (-є), -я, -ю, на Поморї (-ю)
Поморяни. Поморян (м-ко)
помпа, -и; помп
Помпей, Помпея, Помпеєви (-і)
Помпілій, -лія, -лієви (-і) *пб.* -лію
Помпоній, -нія, -ніеви (-і)
помпувати, помпую
помста, -и, *пб.* пімста, -и; помст
помстити *й* пімстити, пімщу, пімстиш; пімстять
помститися, *пб.* пімститися
помчати, помчу, помчиш; помчать
помягшати *пб.* помнягшати
помяти *пб.* помняти
понад (прім.)
понакуповувати, понакуповую
поневіряння (-є), -я
поневірятися
понеділкувати
понеділок, -ділка
понизше *пб.* понижче (прс.)
понівечити, понівечу, понівечиш; понівечать
поновлення (-є), -я
поночи *пб.* поночі (прс.)
поняття (-є), -я, -ю, -ям, -і; понять
пообіч (прс.)
поодинокий
поодинці (прс.)
попадя, -і; попадів (паніматка, матушка)
попасом (прс.)
попеліти
попелястий *пб.* попеластий
Попельня, -ні
поперед (прс.)
попередити, попереджу, -диш
попередній, -я, -є
попереду (прс.)
поперек (прс.)
поперечний
попис, -у
попихач, -а, попихачем
попівна, -и, -і; попівни, попівен *пб.* попівна, -ої, -ій; попівні, попівних, попівним

попівство, -а
попівський
попід (прім.)
попідвіконню (прс.)
попідтинню (прс.)
попіл, попелу
попліч (прс.)
поплічник, -а
попович, -а, -чеви (-і)
пополудне, -я
пополудні (прс.)
поправді (прс.)
попри (прім.)
попросту (прс.)
попрощатися з ким
попруга, -и, -зі; попруг
популяризувати
популяризація, -ції; популяризацій
пора, -и, в пору; пір і пор
пораненьку (прс.)
порив, -у
поривання (-є), -я, -ю (запал)
порівняльний *пб.* порівнальний
порівняння (-є), -я *пб.* порівнання (-є)
порівряти *пб.* порівнати
поріг, порога (-у), на порозі; пороги, Дніпрові пороги
порічки, порічок
поробляти, поробляю
порожній, -я, -є
порожня, -і; порожні, -іх
поріжнити
поріча (-е), -а
порнографічний
порнографія, -ії; порнографій
порох, -а
Порося (-є), -я (на В. У.: Пороссся)
порося, -сяти, -сяті, поросям; поросята, поросят
пороти, порю, пореш, поре; порють
порохнявий
портал, -а
портієр, -а (*лп.* дверник)
портієра, -и (занавіса)
портрет, -а
Португалець, -гальця
португальський
Португалія, -ії, -ією
порука, -и; порук
поруч (прім. і прс.)
поруча (-е), -а
поручення (-є), -я
поручник, -а
порфір, -у (багрин, -у)

Порфірій, -ія, -ієви (-і); *пб.* Порфір, -а
порцеляна, -и
порцеляновий
порція, -ії, порцією; порцій
поряд (прім. *і* прс)
порядкування (-є), -я
порядкувати
порядок, -рядку
порядковий
поряду (прім. *і* прс.)
порятунок, -тунку
посадити, посаджу, посадиш; посадять; посаджений
посадник, -а
посваритися, посварюся, посваришся; посваряться
посвідчення (-є), -я, -ю, -ям, -і; посвідчень
посвоячення (-є), -я
посвятити
посвячення (-є), -я
Посейдон, -а
посеред (прім.)
посередині (прс.), *але:* по середині тій...
посередництво, -а
посередній, -я, -є
посесія, -ії, посесією; посесій
посесор, -а
посидіти, посиджу; посидь! *пб.* посиди!
посідання (-є), -я, -ю, -ям. -і; посідань
посідки, посідок
посланець, посланця; *пб.* післанець
послідній, -я, -є
пословиця, -і, пословицею; пословиць
послугуватися
послух, -у
послушенство, -а (слухняність)
посміх, -у
пособити, пособлю, пособиш; пособлять
пособляти, пособляю
посол, посла
посольство, -а, -у; посольств (-ів)
посольський
поспільство, -а
поспіх, -у
поспішати
поспішний
поспішно (прс.)
посполу (прс.)
постать, -ти, постаттю
постачання (-є), -я, -ю, -ям, -і; постачань

постеля, -і, постелею; постель
постити, пощу, постиш; постять
постій, постою
постійний
постіл, постола
постіль, постели, постіллю; постелий *і* постелів
посторонній, -я, -є
посторонок, -ронка
посторонь (прс.)
постривати; постривай!
постригтися в ченці
постріл, -у
поступ, -у
посуд, -у (той); *пб.* посуда, -и
Посулля (-є), -я
потяємне (прс.)
потай (прс.)
потайки (прс.)
потайний
потала, -и
потемки (прс.)
поти
Потидая, -даї
потилиця, -і; потилицею; потилиць
потихеньку (прс.)
потиху (прс.)
потік, потоку
потіль (прс.)
потім (прс.)
потому (прс.)
потоп, -у (р. м.) *пб.* потопа, -и
потрапити, -траплю, -пиш, -лять
потребувати
потрібний
потрібно
потрохи (прс.)
потуга, -и, -зі
потужний
потужно
потурання (-є), -я, -ю, -ям, -і
потурати
потурнацтво, -а
потурнацький
потяг, -у
похапцем (прс.)
похва, -и; похвів
похибка, -и, похибці; похибок
похилий
похилистий
похід, походу
похідний
похмілля (-є), -я, -ю, у похміллі
похмурий
похорон, -у

похоронний
похресник, -а
Почаїв, Почаєва, Почаєву
почаївський
почасти (прс.)
почасту (прс.)
почати, почну, почну; почнеш; почнуть; початий
початок, початку; початки
почва, -и; почв (-ів)
почерез (приім.)
почесний
повість, -и, повістю; повістий (-ей)
почин, -у
почта, -и; пошта
почтар, -ря, -реви (-і), -рем; почтарі; *пб.* поштар
почування (-є), -я, -ю, -ям, -і; почувань
почуття (-є), -я; почуттів
пошесть, -сти, -стю
пошматувати; пошматований
поштивий
пощо (не знати пощо приїхав?!) *але* по що (за чим) приїхав?
пояснення (-є), -я, -ю, поясненням, у поясненні; пояснень
поясок, пояска
правило, -а
правильний
правительство, -а, -у; правительств (-ів)
правобіч (прс.)
правобічний
правопис, -у (р. м.); правописів *пб.* правопись, -си, правопису; правописи, -ий (-ей) ж. р.
правописний
праворуч (прс.)
Прага, -и, -зі
прагнути чого, *або:* до чого
прагматика, -и, прагматиці; прагматик
прагматичний
прадід, -а
прадідівський
празник, -а
празникувати
празький
Пракситель, -ля, -леви (-і), -лем
практик, -а
практика, -и; практиці

практичний
пралат, -а
прання (-є), -я, -ю, пранням, у пранні
прапор, -а
прапорець, прапорця, -цеви (-і)
працівник, -а
працювати
працьовитий
працьовитість, -тости, -тістю
пре- (най-) у 3. ступ. прикметн.) пр. добрий, предобрий: найліпший, гарний, прегарний: найгарніший
предмет, -у
предсідатель, -ля, -леви (-і), -лем
предсідник, -а
представлення (-є) -я, -ю, представленням, у представленні; представлень
представник, -а
представництво, -а
президент, -а
президентський
президія, -ії, президією; президій
президство, -а
премієр, -а
премієра, -и
премійований
премійовати
премія, -ії; премій
препарувати
прес-бюро, -а
преса, -и
пресвітер, -ра, -рови (-і), -ром
престол *пб.* престіл, престола (-у) престолови (-і)
претенсія, -ії, претенсій; *пб.* претензія
префект, -а
префікс, -а (-у)
преціь (всетаки, проте)
при (прім. з 7. відм.)
прибережний
приближний
прибуток, -тку
приват-доцент, -а
приватний
привилей, -лею, -леєви (-і), -леєм
привилейований
привід, -воду
привідця, -ці; *пб.* приводець
привіт, -у

привітання (-є), -я, -ю, привітанням, у привітанні
привітний
привялий
пригадування (-є), -я
пригноблений
пригоже (прс.)
пригорщ, -и *пб.* пригорща, -і
придане, -ого
придатний
придаток, -тку
придбання (-є), -я, -ю, придбанням, у придбанні; придбань
придбати
приєднання (-є), -я
приємний
приємність, -ности, -ністю
приємно
призвичаїти, призвичаю, -чаїш
приземок, -земка
призма, -и
признака, -и, -ці
призначення (-є), -я, -ю, призначенням, у призначенні; призначень
призьба, -и
прийдешній, -я, -є
приймати
прийняти, *пб.* прийняти, прийму, прийшеш; приймуть
прийом, -у
приіменник, -а
приїжджати, приїжджаю
приїзд, -у
приїздити, приїжджу, приїздиш; приїздять
прикажчик, -а
приказ, -у
приказка, и; приказ ці; приказок
приклад, -у *(але:* наприклад)
прикмета, -и
прикрість, -рости, -рістю; прикростий (ей)
Прилука, -и
прилуцький
прилюдний
примадонна, -и; примадон
примір, -у (приклад)
приміром (прс.) (наприклад)
примітивний
примус, -у
примха, -и, примсі; примх

примхуватий
принайменше (прс.)
принаймні (прс.)
принц, -а
принцип, -у
принципіяльний
припадком (прс.)
Припеть, Припети, Припіттю
припин, -у
припис, -у
приписка, -и, приписці; приписок
припічок, припічка
приповідка, -и, приповідці; приповідок
природник, -а
природничий
природній *пб.* природний
природно (прс.)
природопис, -а
прирожденний
присадкуватий
присвячувати
присілок, присілка
прискати
приснути
прислівя (-є), -я, -ю, прислівям, у прислівї; прислівів
прислівник, -а
присмерком (прс.)
пристаркуватий
пристосування (-є), -я
пристрасний
пристрасть, -сти, -стю; пристрастий (-ей)
пристріт, -у
присутній, -я-, -є
присутність, -ности, -ністю
присяга, -и
присяй-Богу!, присягсто-Боже!, присягсто-Богу!
притичина, -и
притьмом (прс.)
прихильний
причасний
причасник, -а
причастя (-є), -я, -ю, у причасті; причастий (ей)
причепа, -и
причина, -и; причин; з причини
приязний
приязність, -ности, -ністю
приятель, -ля, -леви (-і), -лем
приятелька, -и, приятельці; приятельки, приятелюк
приятельський

приходити
прізвисько, -а
прізвище, -а; у прізвищі
прірва, -и; прірв
пріч! (окл.)
Пріям, -а
проба, -и; проб
пробачення (-є), -я, -і; пробачень
проблєма, -и
проблєматичний
пробувати
провалля (-є), -я, -ю, у провалллі
Прованс (Provence), -у
провесна, -и, на провесні; *пб.* провесінь, провесни (ж. р.)
провина, -и
провід, -воду
провідник, -а
провізорія, -ії, провізорією; провізорій
провінція, -ції, провінцією; провінцій
провінціялізм, -у
провінціяльний
проводар, -ря, -реви (-і), -рем; проводарі *пб.* проводир, -дира
проводи, провід
проводити, проводжу; проводять
провокаційний
провокація, -ції, провокацією; провокацій
провокувати
проворність, -ности, -ністю
прогледіти, -джу, -диш
проглядати, -даю
програма, -и
прогулька, -и, прогульці; прогульок
проґноза, -и; проґноз
проґрес, -у (поступ)
проґресивний
проґресист, -а
проґресія, -ії, проґресією; проґресій
продаж, -у, на продаж, продажем; *пб.* продажа, -і (продаж гуртовий або частковий)
продати, продам, продаси, продасть; продадуть; продав, -ла, -ли
продукувати
проєкт, -у
проєктувати; проєктований

прожиток, -тку
прожогом (прс.)
проз кого, що (прім. з 4. відм.); проз хату
проза, -и; проз
прозаїк -а
прозаїчний
прозеліт, -а
прозовий
прозодія, -дії, прозодією; прозодій *пб.* просодія
прозопопея, -еї
прозорий
прозябець, прозябця, -цеви (-і)
пройдисвіт, -а
пройти, пройду
проїдати, проїдаю
проїжджати, проїжджаю
проїзд. -у
проїздити, проїжджу, проїздиш; проїздять
прокаженний
проквиляти
прокимен, прокимну й прокимену
Прокіп, -копа
проклинати
проклін, проклону *й* прокльону; прокльони
проклямація, -ії, проклямацією; проклямацій
прокляcти, проклену, -неш; -нуть
проклятий
прокляття (-є), -я, -ю; проклять
проклятущий
пролєтар -а *пб.* пролєтарій, -ія
пролєтаріят, -у
пролом, -у
пролуп, -у
прольонґація, -ії
прольонґувати
променада, -и; *пб.* променад, -у
променистий
Прометей, -ея, -еєви (-і), -еєм, у Прометеї
промисел, -слу
промисловець, промисловця, -цеви (-і)
промисловий
промисловість, -вости, -вістю
проміж кого, що, *або* ким чим; пр.: проміж вікна поставив; проміж нивами
проміння (-є), -я

промінювання (-є), -я (лучистість)
промінь, -міня, -міневи (-і), -мінем; у промені; промені, -ів
промір, -у
промовець, -мовця
промовляти
проноза, -и
пронозуватий
пропаганда, -и
пропаґатор, -а
пропаґувати; пропаґую
пропасниця, -і
пропасть, -и, пропастю; пропастий (-ей)
пропій, пропою
проповідник, -а
проповідь, -ди, проповіддю; проповідий (-ей)
пропозиція, -ії; пропозицій
пропонувати
пропорційний
пропорція, -ії; пропорцій (відношення)
пропуск, -а
пропускове (еліптичне) речення
прорив**а**ч, -**а**
пророк, -а
пророкування (-є), -я
пророкувати
пророцтво, -а
пророцький
пророчий
пророчиця, -і
проруб, -а
просвіта, -и
просвітний; просвітній, -я, -є
просвіток, -тку
просекторія, -ії, просекторією
просити, прошу, просиш, просить; просять; просячи
проскура, -и; проскурка, -и
Проскурів, Проскурова, Проскурову, Проскуровом
проскурівський
проспект, -у
простак, -а, простаку!
просте речення (-є)
простеляти, -ляю, -ляєш
простибі *пб.* прости-Біг
простилати, -лаю
простирало, -а
простирати
простір, -стору

просторий
прострелити, простре-лю, простре-лиш; простре-лять
простр**і**лювати
простудіювати, простудіюю
просьба, -и; просьб
проте (однак, всетаки, всеж, однакож) *але* про те запитаю
протеґувати, протеґую
Протей, -ея, Протеєви (-і), Протеєм
протест, -у
протестувати, протестую; протестують
проти; против кого, чого, **а не:** кому, чому
протинка, -и, протинці; протин**о**к
протиставлення (-є), -я, -ю, -ям, -і; протиставлень
протиставний
протоко**л**, -у
протоплязма, -и
протопо**п**, -а
протуберанція, -ії; протуберанцій
пр**о**тяг, -у
профанація, -ії, профанацією; профанацій
профанувати, профану-ю
професійний
професія, -ії, професією; професій
професор, -ра, -рови (-і); пане професор!, *або* пане професоре!, пр**о**фесором, у професорі; профес**о**ри, -ів
пвофесорова, -вої
професорський
профіль, профілю
проханий
прохання, (-є), -я, -ю, -ям, -і; прохань
прохати, прохаю, прохаєш
прохі**д**, прохо**д**у
прохо**д**ити коло хати
прохолоджувати
процвісти, процвіту, -теш
процвітати, процвітаю; *пб.* процвитати
проц**е**нт, -у (відс**о**ток)
процес, -у
процесійний

процесія, -ії, процесією; процесій
проціджувати, проціджую
процідити
проч (геть!)
прочанин, -а; прочани, прочан
прочий (останній, інший)
прочитан, -а
прочуд; на прочуд
проща, -і
прощальний
прощання (-є), -я, ю, прощанням, у прощанні; прощань
прощатися, прощаюся; прощаються, прощай, прощайте!
прудкий; прудко
прут, -а; прути, -ів; *пб.* пруття (-є), -я, -ю, пруттям, у прутті (зб.)
прядиво, -а
прядка, -и, прядці; прядок
пряжа, -і, пряжею
прямий, прямісінький
прямо (просто); прямісінько
прямовісний; прямовий
прямокутник, -а
прямокутній, -я, -є *пб.* прямокутний
прямування (-є), -я, -ю, -ям, -і; прямування
прямувати, прямую
прямцем (прс.)
прясло, -а
прясти, пряду, прядеш; прядуть
прятати, прячу, прячеш, пряче; прячуть; *пб.* прятаю, -таєш
пряха, -и, прясі
псалтир, -ри; *пб.* псалтира, -и; ж. р.; *пб.* псалтир, -ря, -реви (-і), -рем (м. р.)
псальма, -и; *пб.* псалом, псальма; псалом, псалому
псар, -ря, -реви (-і), -рем
псевдонім, -а
псиське, -а,
Психе (невідм.)
психіка, -и, психіці
психічний
психіятр, -а

психіятрія, -ії, психіятрією; психіятрій
психоза, -и; *пб.* психоз, -у
психольоґ, -а
психольоґічний
психольоґія, -ії, психольоґією; психольоґій
Псол, Псла; *пб.* Псьол, Псла (р.)
птаство, -а
птах, -а; *пб.* птаха, -и, -сі *й* пташка; пташки, пташок (р. ж.)
пташа, -ати, пташам; пташата
пташачий *пб.* пташиний
пташеня, -яти, -яті, пташенят; пташенята, пташенят
птиця, -і; птиць
птичник, -а
публика, -и; публиці
публичний (прилюдний)
публікація, -ії, публікацією; публікацій
публіцист, -а
публіцистика, -и
публіцистичний
пугач, -а
пуделко, -а; пуделок (*лп.* коробочка)
пудер, пудру; *пб.* пудра, -и
пужално, -а; пужален; *пб.* пужівно, -а
пузир, пузиря; пузирі
пульс, -а (живчик)
пульсувати
пупянок, -пянка
пустеля, -і; пустель
пустельник, -а
пустий; пустісінький
пустир, -а
пустій, -ія
пустотливий
пустувати, пустую
пустунчик, -а
Путивель, Путивля
путивельський
путній, -я, -є
путо, -а; пута, пут
пуття (-є), -я (без пуття)
путящий
путь, пути
пухир, -ря, -реви (-і), -рем; пухирі
пухкий
пушкар, -ря, -реви (-і), -рем
пушкарський
Пушкин, -а (п.)

пуща, -і, пуще!, пущею; пущ
пчола, -и; пчоли, пчіл; *пб.* бджола
пшениця, -і, пшеницею; пшениці, пшениць
пшеничний
пшоно, -а
пявка, -и, пявці, пявки, пявок
пядь, пяди, пяддю (ж. р.); пядий (-ей)
пянюга, -и, -зі; пяниюг
пята, -и; пят
пятак, -а
пятеро, пятерох, пятером, патерома *й* пятерма
Пятигорськ, -а
пятигорський
пятий
пятикутник, -а
пятилітній, -я, -є
пятнацять, пятнацятьох, пятнацятьом, пятнацятьма *пб.* пятнацяти, у пятнацяти
пятниця, -і; пятниць
пять, пятьох, пятьом, пятьма, у пятьох; *пб.* у пяти
пять раз
пятьдесятий
пятьдесять, пятьдесятьох *пб.* пятьдесяти; пятьдесятьом *пб.* пятьдесяти. пятьдесятьма; у пятьдесятьох, у пятьдесяти
пятьсот (невідм.)

Р.

рабат, -у (опуст, зниження)
рабін, -а; *пб.* рабин
рабство, -а
рабський
равлик, -а
равт, -у
рад, рада, раде; *пб.* радий, рада, раде; радісінький, раденький
рад, -у
рада, -и; рад; Громадська Рада

радикал, -а
радикалізм, -у
радикальний
радіо, радія, радію, радієм; радіостація, -ії
радісний
радісно
радість, радости, радістю; радостий (ей)
радіти, радію з чого, *або* від чого
радник, -а
радо; раднійш(е), (радніше) радше
радомиський
Радомишель, Радомишля
радощі, -ів
радуватися, радуюся
радуга, -и, -зі, *пб.* райдуга (веселка)
радянський; Радянська Республика, Радянський Уряд
раз, -у; рази, разів *пб.* раз, пять разів *або* пять раз
разом
разпораз (прс.)
разураз (прс.)
рай, раю, в раю, раєм
райський
Раїна, -и
ракета, -и
ракло, -а
раковина, -и
Ракоці, -ція, -ціеви(-і), Ракоцієм, у Ракоції, (-ціеви (-і)
Ракузи, Ракуз
ракузький
ралець, ральця, ральцеви (-і), ральцем
ралити, ралю, ралиш; ралять
рало, -а
рамя *пб.* рамено, рамени *пб.* рамя, рамені *пб.* рамю, рамям, у рамю *пб.* у рамені; рамена, рамен *пб.* рамя
рамці, -ів
ранґа, -и, ранзі; ранґ, *пб.* ранґ, -у
ранити, раню, раниш; ранять; ранений
ранішній, -я, -є
рано, раньше, ранійше, раніше, раніще, раніш, ранісінько, ранесенько, раненько
рано-вранці (прс. скріпл.)
рано-раненько (прс. скріпл.)

рано-пораненьку (прс.)
ранок, ранку
рантух, -а
рапорт, -у
раптом, раптово, раптовно (нараз)
рапсод, -у
рапсодія, -ії, рапсодією; рапсодій
Расін, -а
рата, -и; рат
Ратисбона, -и
ратище, -а, у ратищі; ратища
ратунок, -тунку (рятунок)
ратуш, -а; *пб.* ратуша, -і
Рафаель, Рафаеля, Рафаелеви (-і)
рафінада, -и; рафінад
рафінерія, -ії, рафінерією; рафінерій
рафінувати, рафіную; рафінований
Рахеля, -і
рахкотіти, рахкочу, рахкочеш; рахкочуть
рахманний
рахманський
рахування (-є), -я
рахувати; рахований
рахунок, -хунку, в рахунку
раціоналізм, -у
раціоналіст, -а
раціоналістичний
раціональний
рація, -ії, рацією; рацій
рачки (прс.)
рашпіль, рашпеля *пб.* рашпіля, рашпілеви (-і), рашпілем, у рашпілі
раювання (-є), -я, -ю, раюванням, у раюванні; раювань
раювати, раюю
раяти, раю, раєш, раюють
рвати, рву, рвеш, рве; рвуть; рвучи, рваний
реаґувати, реаґую, реаґуєш
реакційний
реакціонер, -ра, -рови (-і), -ром; реакціонери
реакція, -ії, реакцією; реакцій
реалізм, -у
реалізувати, реалізую

реаліст, -а
реалістичний
реасумувати (*лп.* підраховувати)
ребе́рце, -я
ребро́, -а; ребра, ребе́р
рев, -у; *пб.* ревіт, реву *й* ревіння (-є), -я
рева́к, -а
рева́нш, -у
ревеляція, -ії; ревеляцій
Ре́вель, Ревеля *і* Ревля
реверс, -у
ревізійний; Ревізійний Союз (У.)
ревізія, -ії; ревізій
ревізор, -а; »Ревізор з Петербурга«
ревізувати *або* ревідувати
ревіти *пб.* ревти́; реву́, ревеш, реве́, ревуть; рів, ревла́, ревло́; ревучий
ревматизм, -у
ревнивий
ревний
ревне, ревно (прс.)
ревність, -ности, -ністю
ревнувати, ревную (бути заздрим)
регабілітація, -ції, -цією; -цій
регабілітувати
регіт, реготу
реготання (-є), -я
реготати, регочу, регочеш; регочуть
регент, -а
регімент, -у
регістратура, -и
регістраційний
регістрація, -ії
регрес, -у
регресивний
регулювати, регулюю, регулюєш
регулятор, -а
регуляція, -ції, -цією; регуляцій
редаґувати, редаґую
редактор, -а; редактори
редакція, -ії; редакцій
редукувати, редукую
редукція, -ії; редукцій
редута, -и *пб.* редут, -у
редька, -и *пб.* редьква, -и; редьквів *і* редьков
редьквиця, -і

редьквичка, -и
реєнт, -а
реєнтий (дяк)
реєстр, у
режисер, -а
резеда, -и
резерва, -и *пб.* резерв, -у
резервуар, -у
резервувати, резервую, резервуєш
резиґнація, -ії, резиґнацією; резиґнацій
резиґнувати, резиґную
резидент, -а
резиденція, -ії, резиденцій
резина, -и (ґума)
резолюція, -ії
резонанс, -у (відголос)
резонатор, -а
резонер, -а
резонувати, резоную
результат, -у (вислід)
резурекція, -ції, -цією; резурекцій (л пше: великодня утреня)
резюме (невідм.)
резюмувати, резюмую, резюмуєш
реквізиція, -ції, -цією; реквізицій
реквірувати *пб.* реквізувати
рекляма, -и
реклямація, -ції, -цією; реклямацій
реклямувати, реклямую
реколєкція, -ції
рекомендація, -ції, -цією
рекомендувати; рекомендований
реконесанс, -у (розвідка)
рекреаційний
рекреація, -ції, -цією; рекреацій
рекрут, -а
ректор, -а
ректорський
рекурс, -у (відклик)
релєґувати
релігійний
релігійність, -ности, -ністю
релігія, -ії, релігією; релігій
рельєф, -а
рельєфний
рельс, -а; *пб.* рельса, -и (шина)

ремесло, -а; ремесла, ремесел; *пб.* ремісло
ремінець, ремінця, ремінцеви (-і), на ремінці
реміння (-є), -я
ремінь, ременю; ремені
ремісник, -а
ремісництво, -а
ремісницький
ремісничий; Ремісничa Бурса (У.)
ремствувати, ремствую
ремунерація, -ції, -цією; ремунерацій
Рен, -у
ренеґат, -а
ренеґатство, -а
ренеґатський
ренесанс, -у
реноме (невідм.) (слава, імя)
ренський
рента, -и
Рентґен, -а
Реомюр, -а
реорґанізація, -ції
реперація, -ції; реперацій
репарувати, репарую
реперторія, -ії
репетування (-є), -я
репетувати, репетую
репліка, -и
репортер, -а
репортерський
репрезентація, -ії, репрезентацій
репрезентувати; репрезентований
репресивний
репресія, -сії, -сією; репресій
репях, -а, в репясі, репяху!
рескрипт, -у
респіцієнт, -а
республика, и
республиканець, -канця
республиканський
реставрація, -ції, -цією; реставрацій
реставрувати
ресурса, -и (забава)
ретельний
ретор, -ра, -рови (-і), -ром
реторика, -и
ретроверсія, -ії (ліпше переклад)
реферат, -у (доклад)
референт, -а (докладчик)

реферувати
рефлекс, -у
рефлексійний
рефлексія, -сії, -сією; рефлексій
рефлектор, -ра, -рови (-і), -ром
реформа, -и
роформація, -ції, -цією; реформацій
реформувати, реформую
рецензент, -а
рецензентський
рецензія, -ії; рецензій
рецепта, -и *пб.* рецепт, -у
рецидив, -у, *пб.* рецидива, -и
речення (-є), -я, -ю, реченням; у реченні; речення, речень
речинець, речинця, речинцеви (-і); *пб.* реченець *і* речінець
решетина, -и
решето, -а; решета, решет *або* решіт
решітка, -и; решіток
решітник, -а
решта, -и; решт
ржа, -і
ржавіти
ржати *пб.* іржати
Ржищів, Ржищева, Ржищеву
рибалка, -и, рибалці; рибалки, рибалок
рибальство, -а
рибальський
рибар, -ря, -реви (-і); рибарі, -ів
рибка, -и, рибці; рибки, рибок
Рибниця, -і
рибячий
ригати
Риґа, -и, Ризі
ригель, ригля (*лп.* засува)
ригорист, -а
ригористичний
ригорозум (невідм.)
ридання (-є), -я, -ю, риданням, у риданні; ридань
риж, -у
рижий
рижовий
ризикувати, ризикую; *пб.* рискувати
ризико, -а (небезпека) *пб.* риск, -у
ризниця, -і
рильчак, -а
рим, -у

Рим, -у
римар, -ря, -реви (-і), -рем; римарі, -ів; *пб.* лимар, -ря
римарювати, римарюю
римський
римувати римую,
ринва, -и; ринвів
ринка, -и, ринці; ринки, ринок
ринок, ринку; ринки, ринків; площа: Ринок у Львові
рипа коральна
рипатися
рипіти, риплю, рипиш, рипить; риплять
риса, -и
рискаль, -ля, -леви (-і), -лем; рискалі, -ів
рисовник, -а
рисочка, -и, -сочці; рисочки, рисочок
рисування (-є), -я
рисувати, рисую
рисунок, рисунка (-у)
рись, -ся, -севи (-і), -сем
рити, рию, риєш; рияють
ритина, -и
ритм, -у
ритміка, -и, -ці; ритмік
ритмічний
ритовина, -и (гравюра)
ритуал, -у
ритуальний
ритування (-є), -я
риштування (-є), -я (тимчасова будівля)
риштування (-є), -я (приготування)
риштувати, риштую
рицар, -ря, -реви (-і), рицарі, -ів; *або* лицар, -ря
рицарство, -а, *або:* лицарство
рів, рову *й* рова, ровови (-і), ровом, у рові; рови, ровів
рівень, рівня, рівневи (-і)
рівець, рівця
рівієра, -и; Рівієра, -и (побережа Ліґурійське)
рівнання (-є), -я, -ю, -ям, у рівнанні; рівнанець
Рівне, -ного

рівний, рівнійший (рівніший, рівніщий) рівнісінький; — рівненький, рівнесенький
рівник, -а
рівність, -ности, -ністю; рівностий (-ей)
рівнобіжник, -а
рівнобіжностінник, -а
рівновага, -и, -зі; рівновагг
рівноважник, -а
рівнодення (-є), -я
рівнодушний
рівнодушність, -ности, -ністю
рівнозначник, -а
рівнокутник, -а
рівнокутній, -я, -є
рівнолежник, -а
рівнораменний
рівнорядне речення
рівночасний
рівночасність, -ности, -ністю
рівночасно
рівня, -і
рівняти *пб.* рівнати
рівчак, -а
ріг, рога; роги
рід, роду (-а), на роду, у році; *пб.* род, -а
рідкий, рідший; — рідосенький
рідкість, -кости, -кістю; рідкостий (-ей)
рідко, рідше; (зрідка)
рідний
ріжний
ріжнитися, ріжнюся, ріжнишся; ріжняться
ріжниця, -і; ріжниць
ріжнобарвний
ріжновидий
ріжноманітний
ріжноманітність, -ности, -ністю
ріжнородний
ріжок, ріжка
різати, ріжу, ріжеш; ріжуть
різба, и-; різьба, -и
різбар, -ря, -реви (-і), -рем; різбарі
різбарство, -а
Різдво, -а, -у
різдвяний; Різдвяні свята
різка, -и; різок
різник, -а
різниця, -і
різня, -і; різнів
різький

різькість, -кости, -кістю
рій, роя, роєви (-і), роєм; роїв. -їв
рійба, -и
рік, року, в році; роки, років
рік переступний
ріка, -и, ріці; ріки, рік
рік-річно (прс. скірпл.) : що року
рікрічний
рілля, ріллі, ріллею; ріллі, ріль; *пб.* ріля, -і
рільник, -а
рільництво, -а, -у
рільничий *пб.* рільницький
рінь, ріни, ріні, рінню; ріний (-ей)
Ріо (невідм.)
рісний *пб.* рясний
рісниця, -і
рістня, -і
річ, річи (речи), річю; річі (-и), -ий (-ей); *пб.* речі
річенька, -и, річенці; річеньки, річеньок
річечка, -и, річечці; річечок
річний
річпосполита, річипосполитої; *пб.* республика
рішати, рішаю
Рішелье, Рішелья
рішенець *пб.* рішинець, річенець...
рішити (вирішити), рішу, рішиш; рішать
рішучість, -чости, -чістю
робити, роблю, робиш, робить; роблять; роблячи, роблений
Робінзон, -а
робітник, -а
робітництво, -а, -у
робітниця, -і; робітниць
робітницький
робітничий
роботящий
ровенський (з Рівного)
ровер, -ра, -рови (-і)
ровесник, -а
Рогатин, -а
рогатина, -и
рогатка, -и, рогатці; рогаток
рогач, -а, -гачеви (-і)
рогіжка, -и, рогіжці; рогіжок

рогіз, рогозу (рост.)
роговик, -а
роговина, -и
роговиця, -ці
рогожа, -і, рогожею
Род, -а (-у)
Родан, -у
родень, родня
родзинка, -и; родзинки, -нок
Родзянко, -а
родина, -и: родин; »Родина« (т-во)
родини, родин
родити, роджу, родиш; родять
родитися, роджуся, родишся; родяться
родич, -а, родичеви (-і), родичем; родичі, -ів (рідня)
родовід, родоводу
родючий
родючість, -чости, -чістю
рожа, -і, рожею, роже!; рож
рожевий
рожен, рожна
роз — (все кінчиться на — *з*)
розбагатіти
розбишака, -и, -ці, розбишакою; розбишаки, розбишак
розбишацтво, -а
розбіжний
розбійник, -а
розбійницький
розбір, розбору
розбрат, -у
розбурканий
розвід, розводу
розвідка, -и, розвідці; розвідок
розвій, розвою
розвязати, розвяжу, розвяжеш; розвяжуть
розгін, розгону
розговір, -вору
розділ, -долу
розділ, розділу (глава)
розділка, -и, розділці; розділок
роздолля (-є), -я; на роздоллі
роздорожа (-е), -а (роздоріжа)
розєднаний
розєднання (-є), -я
розєднувати, розєдную
розєм, -у

розжарити, розжарю; розжарять
розжеврітися
розіслати, розстелю, -лиш; -лять
розїздитися
розказувати
розквіт, -у
розкидати
розкинути
розкіш, -коши, розкішю
розкішно
розковувати, розковую
розкопати
розкохати
розкошувати, розкошую
розкувати
розлогий
розлука, -и, -ці; розлук
розлучниця, -і
розмежування (-є), -я
розмякнути
розорювати, розорюю
розпад, -у
розпал, -у
розпалювати, розпалюю
розпекти, розпечу, чеш; -чуть
розплітати
розповідати
розповсюджений
розповсюднювати
розпорошений
розпорядок, -порядку
розправа, -и
розпродаж, -у
розпрягати
розпука, -и, -ці; розпук
розпусний
розпусник, -а
розпусниця, -ці, розпусниць
розпуста, -и
розпуття (-є), -я
розпяття (-є), -я, -ю, -ям, у розпятті; розпять
розріжняти
розсаджувати
розсвіт. -у
розсердитися
розсилати
розсипати
розсипати
розсихатися
розсідатися
розсіктися
розсістися
розлід, -у
розсолити

розспіватися
розставання (-є), -я, -ю, -ям, -і
розстаратися
розстелити
розстеляти
розстилати
розстрілювати
розстрільна, -ої
розсуджувати
розтавати, розтаю
розтанути
розтіч, -чи
розтрата, -и
розуміння (-є), -я, -ю, -ям, -і; розумінь
розумітися; розуміється
розумування (-є), -я, -ю, -ям, -і; розумувань
розхворітися
розхід, розходу
розцвісти *й* розцвисти
розцвіт, -у
розцвітати; розцвитати
розчарування(-є),-я,-ю, -ям,-і; розчарувань
розчепити, розчеплю, розчепиш, розчепить; розчеплять
розчесати
розчинити
розчіплювати
розшивати
розюдити
розяснення (-є),-я,-ю, -ям, -і; розяснень
розяснити
розятрити
роїтися, роюся, роїшся, роїться; рояться
Рокитне, -ого
рококо (невідм.)
роля, -і; роль
роман, -у; романи, -ів
Роман, -а
романіст, -а
романса, -и *або* романс, -у
романтизм, -у
романтик, -а
романтичний
ромб, -а
ромбоїд, -а
ромбостінник, -а
ромен, -у, *пб.* ромну
Ромен, Ромна (м)
роменський
роса, -и; роси, рос
росада, -и
російський
Росія, Росії, Росією
Росіянин, -а; Росіяни, Росіян

Россі, Россія, Россієви (-і)
рости, росту, ростеш; ростуть
ростина, -и
ростинний
ростити когось; рощу, ростиш; ростять
ростючий
росяний
росяно
Рось, Роси, Росю
рот, рота; роти
ротмістер, -стра; ротмістри
роял ст, -а
рояль, рояля, (м. р.); *пб.* рояль, рояли (ж. р.)
ртуть, ртути, ртуттю
рубаний
рубати, рубаю
рубашка, -и, рубащі, (сорочка)
рубель, рубля, рублеви (-і); рублем
рубець, рубця, рубцеви (-і)
Рубікон, -у
рудий, рудійший (рудіший, рудіщий), рудісінький
рудий, руденький, рудесенький (пстл.)
рудуватий
руйнування (-є), -я, -ю, -ям, -і; руйнувань
руйнувати
руїна, и; руїн
руїнник, -а
руїнницький
рука, руки, руку; руко!; руки, рук
рукав, -а; рукави, -ів
рукавиця, -і; рукавиць
рукопис, -у (м. р.); рукописи, рукописів, рукописам; *пб.* рукопись, рукописи, рукописю; рукописи, рукописий (ей), рукописям (ж. р.)
рукоять, -ти, рукоятю; рукояти, -ий (-ей); (ручка, держало
рум, -у
Румунія, -ії; *пб.* Руминія
румунський *пб.* руминський
румянець, румянцю, румянцеви (-і)
румяний
рундук, -а
руно, -а
рура, -и; рур (смок)

русалка, -и, русалці; русалки, -лок
русальчин, -а, -е
русифікація, -ції -цією; русифікацій
русло, -а
русофільство, -а, -у
русофільський
Руссо, -а
русявий
рута, -и
рутяний
рух, -у
руханка, -и, руханці, руханок
рухливий
рухомий
ручай, ручаю, ручаєви (-і), ручаєм; ручаї
рученька, -и, рученці; рученьки, рученьок
ручка, -и, ручці; ручок
рушник, -а
рушниця, -і, рушницею; рушниць
рушт, -у
Рюкерт, -а
Рябко, -а
ряд, -у
рядно, -а -у, (-ови (-і); рядна, ряден
рядняний
ряма, -и; *пб.* рама, -и
рямка, -и, рямці *пб.* рамка; рямок *пб.* рамок
ряса, -и; ряс
ряска, -и, рясці; рясками, рясок
рясний *пб.* рісний
рясно *пб.* рісно
рятувати *й* ратувати
рятунок *пб.* ратунок, -тунку
Ряшів, Ряшева. Ряшеву, Ряшевом.

С.

саботаж, -у
Сава, -и
сагайдак, -а
Сагайдачний
Сагара, -и
сагівниця, -і (пальма)
саго, -а
сад, саду, у саду *або* у саді
саджа, -і *пб.* сажа, -і
саджавка, -и; саджавки, саджавок; *пб.* сажавка
садівник, -а

садівництво, -а
садовина, -и
садок, садка
садочок, -дочка
сажень, сажня; *пб.* сяжень, сяжня
Саксонець, Саксонця
Саксонія, -ії
салата, -и *або* салат, -у
салдат, -а
салітра, -и
Саллюстій, -ія, -ієви (-і), -ієм, у Саллюстії (-тієви (-і)
сало, -а; *пб.* солонина
саля, -і; саль (ж. р.)
Саляміна, -и
Сальомея, -еї
сальфетка, -и; сальветка; *пб.* серветка
Сальцбург, -а
сальцбурзький
сальце -я
сам, сама, саме, *пб.* само; сами *й* самі; самий, -а, -е; самі; саміський, самісінький — самий, саменький, самесенький
сам-на-сам *пб.* самнасам
саме (прс.)
саме так (прс.)
саме тепер
саме тоді
самітний; самітній, -я, -є
само-собою
самовар, -у
самовдосконалення (-є), -я
самовладний
самовладник, -а
самоволець, -вольця
самоврядування (є), -я
самодержавство, -а
самодержець, -держця
самозвук, -а
самолюб, -а
самолюбство, -а
самоозначення (-є), -я
самопознання (-є), -я *пб.* самопізнання (-є)
самопочуття (-є), -я
самоправство, -а
Самос (невідм.)
самостійність, -ности, -ністю
самотній, -я, -є; *пб.* самотний *і* самітний
самотужки (прс.)
самохіть; самохіттю (прс.)

самоцвіт, -у
самочуття (-є), -я
Самсон, -а
санґвінік, -а
сандецький
Сандомір, -а
сандомірський
сани, саний (-ей,) саням, саньми на санях
санітар, -ря, -реви (-і), -рем, -рі
санітарний
санкціонувати
санкція, -ції, -цією; санкцій
санна (їзда) санної, санній
санскрит, -у
санскритольог, -а
санскритський
сантим, -а
сантиметер, -тра *пб.* центиметер
Санч, -а
санчата, санчат
сапання (-є), -я, -ю, -ям, -і
Сапіга, -и, -зі
Сапіжина, -и
сапіжинський; вулиця Сапіжинська
Сараєво, -а
саранча, -і
Сардес (невідм.)
Сардинія, -ії, Сардинією
Сарду (невідм.)
сарказм, -у
саркастичний
сарматський
сарна, -и; сарен
сатана, -и; *пб.* сотона
сатин, -у; *пб.* сатина, -и
сатира, -и
сатирик, -а
сатиричний
Сатурн, -а
Сатурналії, -ліїв
сафян, -у; *пб.* сапян
Сахалин, -а
сахар, -ра (-у), -рови (-і), -ром; сахари, -ів; *пб.* сахар, -ря, -ю
свавільний
сваволя, -і; сваволь
сварка, -и, сварці; сварок
сварливий
сварливість, -вости, -вістю
сват, -а; свату *або* свате!; свати, -ів
сватання (-є), -я, -ю, -ям; -і; сватань

сваха, -и, -сі; свах
свашка, -и, свашці; свашки, свашок
свекла, -и
свекор, свекра, свекрови (-і)
свекруха, -и, -сі; свекрух
свербіння (-є), -я, -ю, -ям, -і
свербіти, сверблю, свербиш; сверблять
свербячка, -и; свербячок
свердел, свердла; свердли, -ів
сверщок, сверщка, (цвіркун, -а)
свинар, -ря, -реви (-і)
свинина, -и
свинуватий
свиня, -і; свині, свиний (-ей), свиньми (безрога, вепер)
свинячий
свиснути
свистілка, -и, свистілці; свистілок *пб.* свиставка
свистіти, свищу, свищеш; свищуть
свисток, свистка
свистун, -а
свідок, свідка
свідомий
свідомість, -мости, -містю
свідоцтво, -а; свідоцтв
свідчення (-є), -я, -ю, -ям, -і; свідчень
свідчити, свідчу, свідчиш; свідчать
свій, своя, своє; 2. свойого, свого, своєї; 3. свойому, своєму, своїй; 4. свойого, свого, свій, свою, своє; 6. своїм, своєю; 7. у своїм, у свойому, у своїй; свої, своїх, своїм, своїх, свої, своїми, у своїх
світ, -а (-у); світи; *але* світа (всі краї в світі)
світання (-є), -я, -ю, -ям, -і; світань
світанок, -танку
світати, світаю *пб.* світати
світилка, -и
світити, свічу, світиш; світять
світлий
світлиця, -і; світлиць
світло, -а, -у; світла, світел

світогляд, -у
світський
Свіфт, -а
свіча, -і; свічі, свіч
свічка, -и, свічці; свічок
свічник, -а
свобідний (вільний)
свобода, -и; свободи, свобід
сволок, сволока
сволоч, -и, сволочю
сворінь, -реня
свояк, -а
свояцтво, -а
своячка, -и, своячці; своячок
святий, святійший (святіший); святая, святеє, святії (архаїчні форми, однак уживані головно в поезії)
святий Йосиф
святиня, -і; святинь
святкування (-є), -я, -ю, -ям, -і
святкувати
свято, -а; свят
святокрадець, -крадця
святокрадство, -а
Святополк, -а
святотатство, -а
святочний (величний, торжественний, святковий)
Святошин, -а, під Святошином
святошинський
святощі, -ів
свячене, -ного (розговіни *або* розговляння)
священик, -а; *пб.* священник
священичий
себто (злуч.)
Севастопіль, Севастополя
севастопільський
Севенни, Севен
Север, -а
Севр (Sèvres), -у
(*сегодня): **сьогодня** *і* **сьогодні**
Сегедін, -а (Szegedin)
сезон, -у
сезонний
созоновий
сей, ся, се *пб.* цей, ця, це; 2. сього, сеї, сієї, сії; 3. сьому, сій; 4. сього, сю; 6. сим, сею, сією; 7. у сім, у сьому, у сій. 1. сі, 2. сих, 3. сим

6. сими, 7. у сих. Також в уживанні форми: сяя, сії; (*сего, *сему — виходять з ужиття)
Сейм, -у
сейчас *(лп.* зараз, негайно)
секвестратор, -а
секвестрація, -ії
секрет, -у; секрети
секретар, -ря, -реви (-і), -рем; секретарі; державний секретар
секретаріят, -у
секуляризація, -ії
секундувати, (помагати)
секція, -ції, -цією; секцій
селедець, селедця; селедці
селезень, -зня
селезінка, -и *або* селезін, -зіни
селєн, -у
селитьба, -и
селище, -а, -у селищі
село, -а, -у (селови (-і), по селу, на селі; села, сіл, селам
селянин, -а; селяни
селянський
Сельсбере (Salisbury)
сельтерська вода
семасіольогія, -гії, -гією; -гій
Семен, -а
Семерінґ, -у
семеро (невідм.)
семестер, -стра
Семигород, -у
семигривенник, -а
семий *лп.* сьомий
семиденний
семилітний
семинар, -ра, -рем; семинари (-і), -ів
семинарія, -рії, -рією; семинарій; *але:* Учительська Семинарія (У.)
семинарський
семипядний
семіт, -а
семітизм, -у
семя, семї, семєю; *пб.* сімя, сімї, сімєю; сімї, сімїв
семянчак, -а
сензація, -ції, -цією; сензацій
сентенція, -ції, -цією; сентенцій *лп.* (думка)

сентимент, -у
сентименталізм, -у
сентиментальний
сепаратизм, -у
сепаратист, -а
сепаратор, -а (центрифуга)
сепарація, -ції, -цією; сепарацій
сепія, сепії, сепією; сепій
Сербин, -а; Серби, -ів; *пб.* Серб, -а
Сербія, -ії
сербський
Сервантес, -а
серветка, -и *пб.* сальфетка
Сервій Туллій, Сервія Туллія...
сервітут, -у
Сергій, Сергія, Сергієви (-і), Сергієм
Сергєєв, -а
сердега, и
серденько, -а, у
сердечко, -а
сердечний (серцевий)
сердешний (бідний)
сердитий
сердитися, серджуся, сердишся; сердяться

сердюк, -а
середа, -и, середу
середземний; Середземне море
середина, -и, в середині
середній, -я, -є
середньовічний
середньоязиковий
середопістя (-є), -я, -ю, -і
середохресний
середохрестя (-є), -я
середульший
середущий
сережка, -и, сережці; сережки, сережок
Серет, -а
серетський
серіозний (*лп.* поважний)
серна, и; *пб.* сарна
серпанковий
серпанок, серпанка
серпень, серпня, серпневи (-і)
серпневий
серце, серця, серцю *і* серцеви (-і); на серці; серця, сердець, серцям
серцеватий
сесія, -ії

сестра, -и; сестро! сестри, сестер; Сестра милос.
сестрин, -а, -е (-о)
сестричка, -и, сестрички; сестрички, -чок
сестрінка, -и, сестрінці; сестрінок (племенниця)
сестрінок, -нка *пб.* сестрінець, -ця
Сибілля, Сибіллі, Сибіллею, Сибілле!
Сибір, -у (м. р.)
сибірський
сив, -а, -е; сивий, сивісінький
сивий, сивенький, сивесенький (пстл.)
сивина, -и
сивіти, сивію, сивієш
сивобородий
сивоусий
сивуватий
Сигот, -а
сиґнал, -у
сиґналізація, -ції, -цією; сиґналізацій
сиґналізувати; сиґналізований
сидження (-є), -я, -ю, -ям, -і; сиджень
сидіння (є), -я, ю, -ям, -і
Сидір, Сидора
сидіти, сиджу, сидиш, сидить; сидять; сидячи
сидя; сидячи, сидьма, сидячки
сизий
сизоокий
сизоперий
сила, -и
сила (прс.); він має сила гроший (-ей)
силенний
силкування (-є), -я, -ю, -ям, -і; силкувань
силоміцю (прс.)
силоміць (прс.)
силування (-є), -я, ю, -і
силувати, силую, силуваний
силябізувати, силябізую
Сильвестер, -стра
сильне й сильно; сильне багатий
сильний, сильнійший (сильніший, сильніщий)
сильоґізм, -у
сильце, -ця
символ, -а (-у)
символ віри

символізм, -у
символіка, -и
символіст, -а
символічний
Симеон, -а; Симон, -а
симетричний
симетрія, -ії; симетрій
симпатизувати
симпатичний
симпатія, -ії; симпатій
симптом, -у
Симферопіль, -поля
симферопільський
син, сина, синови (-і), сину!; сини, синів
синаґоґа -и, -зі
синдик, -а
синдикат, -у
синедріон, -у
синекдоха, -и, -сі
синиця, -ці; синиць
синівський
синій, -я, -є
синова, -вої, -вій
синод, -у
синок, синка, синку!, у синку
синонім, -у (-а)
синочок, синочка, синочку!; синочки, -ів
синтакса, -и
синтактичний
синтеза, -и
синтетичний
синява, -и
синька, -и
синьожовтий
синьоцвіт, -у
сип, -у (обломки)
сипати, сиплю, сиплеш; сиплють
сипець, сипцю
сипкий
сир -у
Сиракузанин, -а; Сиракузани, -зан
Сиракузи, Сиракуз
сиракузький
сирватка, -и
сирватчиний
сирий, сирійший, сирісінький
сирівець, сирівця сирівцем
сирівка, -и
сирійський
сирітка, -и; сиріток
сирітонька, -и, сирітонці
сирітство, -а
сирітський
Сирія, -ії, Сирією
сироватка, -и
сироїдка, и

сироп, -у
сирота, -и (той і та); сироти, сиріт
сиротина, -и
система, -и
систематичний
ситець, ситцю
ситківець, -ківця
ситківка, -и
ситківкар, -ря
сито, -а
ситощі, -ів
ситуація, -ції, -цією; ситуацій
сицилійський
сифон, -у
Сицилія, -ії
сичання (-є), -я, -ю,
сичати, сичу, сичиш; сичать; сичачий
сівач, -ча, -чеви (і)
сівба, -и *або* сійба
сідати
сідельце, -я
сідло, -а; сідла, сідел
сідляр, -а; сідлярі
сік, соку
сікти, січу, січеш; січуть
сіль, солі, солі, солі! сіллю; солі, солий
сільський
сільце, -я
сім, семи й сьоми *пб.* сімох; сімом, сімома, у семи, у сімох
сімдесять, сімдесяти *пб.* сімдесятьох, сімдесятьом, сімдесятьма *пб.* сімдесятьома
сімнацятеро (невідм.)
сімнацятий
сімнацять, сімнацяти, *пб.* сімнацятьох, сімнацятьом, сімнацятьма, у сімнацятьох, у сімнацяти
сімсот (невідм.)
сінешний *і* сінешній, -я, -є
сіни, сіний (-ей). сінням, сіньми
сінник, -а
сіно, -а; сіна, сін
сіножать, -жати, сіножаттю; сіножатий (-ей)
сінце, -я
Сіон, -у
сіонізм, -у
сіоніст, -а
сіоністичний
сіонський
сірий
сіріти

сірка, -и, сірці
Сірко, -а
сірководень, -дня
сірник, -а
сірниковий
сіроma, -и
сіроманець, сіроманця, -цеви (-і), -цем
сіромаха, -и, сіромасі; сіромахи, -мах
сірчак, -а
сірчан, -а
сірчаний
сіряк, -а, у сіряку; *пб.* сірак, -а
сісти, сяду, сядеш; сядуть
сітка, -и, сітці; сітки, сіток
сітковий
сіть, сіти, сіттю; сіти, сітий, сітями, сітях
Січ, Січи, Січю, на Січі *пб.* Січа, Січею
січа, -і
січень, січня, січневи (-і); січні, -ів
січка, -и, січці
січкарня, і; січкарень
січневий
січовий
сіяти, сяти, сіяю, сяю, сіяєш, сяєш; сіяють, сяють; *пб.* сяяти
сіяти, сію, сієш; сіють
сіяч, -а; *пб.* сівач, -а -чеви (-і)
скавт, -у (-а)
скажений
скаженина, -и
скаженість, -ности, -ністю
скаженіти
сказано (прс.); скажімо
сказати, скажу, скажеш; скажуть, сказаний
сказитися, скажуся, сказишся; сказяться
скакати, скачу, *пб.* скакаю; скачеш, скакаєш; скач *і* скакай
скаламутити, скаламучу, -мутиш, -мутять; скаламучений
скалити, скалю, скалиш; скалять
скалічити, скалічу
скалка, -и; скалок
скалубина, -и

скаля, -і
скамяніти
скандал, -у
Скандинавія, -ії
скандувати, скандую
сканзія, -ії
скап, -у (окап)
скапарити, скапарю, скапариш; скапарять
скапаритися, скапарюся
скапати
скаправіти
скапцаніти
скаралупник, -а
скарб, -у
скарбівник, -а; *або* скарбник
скарбниця, -і; скарбниць
скарбовий
скарбовість, -вости, -вістю
скарбона, -и
скарга, -и, -зі; скарг
скаржитися, -жуся
скарпетка *й* скарпитка, -и (ногавка, панчоха)
скартати
скасування (-є), -я
скасувати, скасую
скатерка, -и; скатерок
скатерть, скатерти, скатертю; скатерті, -ий (ей)
скатувати
сквапливий
сквапний
сквапність, -ности, -ністю
скваситися, сквашуся, сквасишся; сквасяться
сквасніти
Сквира, -и
сквирський
сквітувати
скелет, -у
скелистий
скеля, -і; скель
скептик, -а
скептичний
скиба, -и; скиб
скиглити, скиглю, скиглиш; скиглять
скигління (-є), -я, -ю
скигляк, -а
скиндяк, -а
скиндячка, -и, скиндячці
скипетр, -а
скипка, -и; скипок
Скиргайло, -а

скирта, -и; скирт; *пб.* стирта
Скит, -а; Скити, -ів
скит, -а; Манявський скит
скік! (окл.)
скільки?
скількість, -кости, -кістю
скільчитися
скін, скону (смерть)
скінчити, скінчу, -чиш, -чать
скіп (евнух)
скіпчина, -и (умова при аренді землі)
скіпщина, -и (часть урожаю)
скісний
склад, -у
складання (-є), -я, -ю
складень, складня
складник, -а
складня, -і
складовий
складовина, -и
склеп, -у; у склепі *й* у склепу (льох, підземний погреб, магазин)
склепар, -ря, -реви(-і), -рем; -рі, -рів
склепіння (-є), -я, -ю
скло, -а; склів
склонність, склонности, склонністю; склонностий (-ей)
скляний
склянка, -и, склянці
скляр, -ра, -рови (-і)
склярство, -а
склярський
скнара, -и
скнарий
скнарість, -рости, -рістю
скобель, скобля, скоблеви (-і), скоблем
скобзуни, -ів (лижви)
скобка, -и; скобки, скобок
скоботати, скобочу, скобочеш; скобочуть
скоботи, -ів
скоботливий
сковорода, -и
Скоровода Григорій (фільософ)
скоїти, скою, скоїш; скоять
скоїтися
скок, -у
скоком (прс.)
сколотини, сколотин
сколотити, сколочу, сколотиш

скомліти, скомлю, скомлиш; скомлять
скомпромітований
скомпромітувати
скорбний
скорбота, -и
скорий (скоренький, скоресенький), скоріщий, скорший, скорі(й)ший
скорість, -рости, -рістю
скородження (-є), -я
скородити, скороджу, -диш
скоропис, -у, -сови (-і) (м. р.) *пб.* та скоропись, -и; скорописи, -ий (ей) *і* скорописів
скоросвіт (прс.)
скоротень, -тня, -неви (-і) (гін скорочений)
скоротити, скорочу, скоротиш; скоротять
скорочений
скорочення (-є), -я, -ю, -ям, -і; скорочень
скоса (прс.)
скосити, скошу, скосиш; скосять; скошений
скостеніти
скотар, -ря, -реви (-і), -рем
скотарство, -а
скотарський
скочити, скочу, скочеш; скочуть
скоштувати чого
скребло, -а
скребти, -бу, -беш, скребуть
скрегіт, скреготу
скригулець, скригулиця
скриночка, -и
скринька, -и, скринці; скриньки, скриньок
скрипіти, скриплю, скрипиш; скриплять
скрипка, -и; скрипок
скрипкар, -ря, -реви (-і), -рем
скрипт, -у
скритикувати
скрізь (прс.)
скроїти, скрою, скроїш; скроять
скрут, -у
скрутинія, -ії (числення голосів)
скрутити, скручу, скрутиш; скрутять

скрушити, скрушу, скрушиш; скрушать
скрушіти
скубти, скубу, скубеш, скубуть; скубаний; скуб, скубла, -ли
скувати, скую, скуєш; скують
скуйовдити, скуйовджу, -диш; -дять
скупий
скупість, -пости, -пістю
скуповувати
скупощі, -ів
скучання (-є), -я, -ю, -ям, -і
скучати, скучаю
слабість, -бости, -бістю; слабостий (-ей)
слабкий
слабувати, слабую
славетний
славний, славнійший (славніший, славніщий)
славний, славненький
славнозвісний
Славутиця, -і (Дніпро С.)
Славянин, -а; Славяни, Славян
славянофіл, -а
славянофільство, -а
славянський
слати, шлю, шлеш; шлють; шлючи
слати, стелю, стелиш, стелить; стелять, стелючи
слатися; стелиться, стелилась *пб.* слалась
слеза *й* сльоза, -и; сліз, слізьми *пб.* сльозами
слива, -и; слив (дерево)
сливе (прс.)
сливка, -и, сливці; сливок (овоч)
сливянка, -и, сливянці; сливянок
слиз, у
слизниця, -ці; слизниць
слизь, слизи ж. р.
слизький *пб.* ховзький
слизько *пб.* ховзько
слимак, -а
слимачниця, -і; слимачниць
слина, -и
слинявий
слинько, -а
слівце, -я

слід, сліду; на сліду
слід (прс.) пр. слід зробити (треба)
слідити, сліджу, слідиш, слідять
слідком (прс.)
слідкома (прс.)
слідкувати за ким, слідкую
слідство, -а; слідств(ів)
слідуючий (такий, черговий, наступний)
слідчий, -чого
слізонька, -и, слізонці; слізоньок
сліпий, дуже сліпий
сліпоокий
сліпота, -и (сл. куряча)
сліпуватий
Слобідка, -и, Слобідці
слобідський
слобожанський
слобожанщина, -и; Слобожанщина (Задніпровя)
словар, -ря, -реви (-і), -рем; словарі, -ів; *пб.* словник, -а *й* слівник, -а
Словацький, -ого (п.)
словесність, -ности, -ністю
словечко, -а; словечок
Словінець, Словінця, Словінцеви (-і)
словінський
слово, -а, -у; слова, слів, словам, словами *пб.* словима; чотирі слові; (*слов)
словотвір, -твору (етимольогія)
слон, -а
слонева кість
слота, -и; *пб.* сльота
слуга, -и, слузі; слуги, слуг
служба, -и; служб; служба Божа, служби Божої
служити, служу, служиш; служать
служка, -и
слух, -у
слухання (-є), -я, -ю, -ям, -і; слухань
слухати *й* слухатися, кого; слухаю *і* слухаюся кого
слухач, -а; у слухачеви (-і) *пб.* слухачі
слухняний
слухняність, -ности, -ністю
Случ, -и, Случю

случай, случаю, случаєви (-і), случаєм, у случаї
слушний
слюсар, -ря
слюсарство, -а
слюсарський
слюсарювати
сльоза, -и; сльози, сліз, сльозами *пб.* слізьми *й* слізми; *пб.* слеза
смаглявий *пб.* смаглявий
смажений
смаженица, -і
смажити; смажать
смак, -у
смакувати; смакує
смалець, смальцю, смальцеви (-і)
смарагд, -у
смаркатий
смаркач, -ча, -чеви(-і), -чем
смарувати
смачний, смачнійший (смачніший, смачнішчий), дуже смачний
смердіти, смерджу, смердиш; смердять
смердячий *і* смердючий
смерека, -и, смерек
смеркання (-є), -я, -ю, -ям, -і
смеркати, смеркає
смертельний
смертельник, -а
смерть, смерти, смертю; смертий (ей)
смикавець, смикавця, смикавцеви (-і)
смирний *і* сумирний
смичок, смичка
Сміла, -и
сміливий
сміливість, -вости, -вістю
смілий, сміліший, (сміліший, сміліщий)
сміло
сміти, смію, смієш; сміють
смітити, смічу, смітиш; смітять
смітник, -а
сміття (-є), -я, -ям, -і
сміх, -у, в сміху
сміхованець, сміхованця, сміхованцеви (-і)
сміховинка, -и, сміховинці; сміховинок
сміховинний

сміховисько, -а
сміховище, -а, у сміховищі; сміховищ
сміхун, -а
сміхуха, -и
смішити, смішу кого, смішиш; смішать
смішки, -ів
смішний
сміятися, сміюся, сміємшся; сміються
смолич, -а
смоляний
сморж, -а
сморід, смороду
Смотрич, -а (р.)
смочидерев, -а (драцена)
смужка, -и; смужок
смутний *або* сумний; смутнійший; (смутніший, смутніщий)
смутненький, смутнесенький
смуток, смутку
смушевий
снасть, -и, снастю; снастий (-ей)
снити, сню, сниш; снять (марити, мріяти)
сницар, -ря (різбар)
сніг, снігу; на снігу; сніги, -ів
снігар, -ря, -реви (-і); снігур, -ря
сніговиця, -і; сніговиць
снідання (-є), -я, -ю, -ям, -і; снідань
сніданок, -данку
снідати, снідаю
сніжка, -и; сніжок
сніп, снопа
снітій, -тію, -тієви (-і)
сніть, -ти, сніттю
снішний (вчерашній)
сновида, -и (місячник, причинний)
сновидця, -і, сновидцею (-цем)
сночи (і) : вчера
снувати, сную, снуєш; снують
Снятин, -а, під Снятином
собака, -и (той *і* та)
собачня, -і
Собєский, -ого
собі (для образовости: був собі)
собіль *і* соболь; соболя, соболеви (-і), соболем; соболі, -ів
собітка, -и (купальний вечір)

собольовий *і* соболевий, соболиний
сова, -и; сови, сов
совганка, -и; совганок (ховзанка)
совгатися, совгаюся; (ховзатися)
совиний
совісний
совість, совісти, совістю; совістий (ей)
Содом, -у (м. р.)
сойм, -у *пб.* сейм, -у
соймовий *і* сеймовий
сокира, -и
сокіл, сокола; Сокіл (т-во)
сокілка, -и
соковитий
соковитість, -тости, -тістю
соколеня, -няти, -няті, -ням; соколенят
соколиця, і; соколиць
соколонько, -а
соколятко, -а; соколяток
Сократ, -а
соловей *пб.* соловій, соловея (-вія), соловя; соловії *й* соловї, -вїв
соловейко, -а
солод, -у
солодити, солоджу, -диш; -дять
солодкий, солодший, солодчий, — солоденький, солодесенький, солодкуватий
солодощі, -ів
Соломон, -а
соломяний
соломянка, -и; соломянок
солоний *пб.* солений
солонина *пб.* сало
соляниця, -і
солянка, -и; солянок
сольо, соля; соль
Сольон, -а
сольоспів, -у
сом, -а
сон, сну, у сні; сни, снів
сон, сону, соном (зілля)
сон-зілля, сон-зіллям
сонливиці, сонливиць
сонце, -я, сонцю, *пб.* сонцеви (-і), сонцем, на сонці; сонця, сонць (сонців), сонцям
соняшний *і* сояшний

соняшник, -а; *пб.* соняшни
сопель, сопля, соплеви(-і), соплем, у соплі; соплі, -ів
сопілка -и, сопілці; сопілок; *пб.* сопівка
сопілковий
сопіти *й* сопти; сопу, сопеш; сопуть, сопів, сопіла *й* сопла, сопли
сопрано (невідм.) *пб.* сопран, -у
сопух, -а
сорок (невідм.); *бувають* і такі форми: сорока, сорокма
сорока, -и; сорок
сорокатий (рябий, перістий)
Сороки, Сорік
сороківець, -ківця, -ківцем
сороківка, -и; сороківок
сороковий
сороковини, сороковин
сорокопуд, -а
сором, сорома, *пб.* сорому
соромитися, соромлюся, соромишся; соромляться
сороміцький
сором'язливий
сором'язливість, -вости, -вістю
соромно кого, чого
сороченя, -няти, -няті, -ням; сороченят
сорочина, -и
Сорочинці, Сорочинець
сорочка, -и, сорочці; сорочки, сорочок
сорочковий
сортувати, сортую
сос, *пб.* соус, сосу *й* соусу
сосна, -и; сосни, сосен (*рд.* сосон)
соснина, -и
Сосниця, -і
сосницький
сосновий
сосонка, -и, сосонці
Сотворитель, -теля *або* Творець, Творця
сотворіння (-є), -я, -ю, -ям, -і; сотворінь
сотенний
сотик, -а

сотка, -и; сотóк
сотнáр. -а
сотник, -а, сóтники
сотниківна, -и *або* сотниківної, сотниківно!; сотниківні (-и), сотниківних, -ним
сотничúха, -и, -сі
сóтницький
сотня, -і, сотнею; сóтні, сотень
сотонá, -и *пб.* сатанá -и
софізм, -у
софіст, -а
софістика, -и, -ці
Софія, -ії, Софією; Софій
Софокль, Сефокля, Софоклеви (-і)
сохá, -и
сóхнути *пб.* сохти; сóхну, сóхнеш, сохнуть; сох, сохла, сóхли
соціольог, -а
соціялізм, -у
соціялізувати, соціялізую
соціяліст, -а
соціялістичний
соціяльний
соціяльність, -ности, ністю
соцький
сочевиця, -і
сочинник, -а
сочистий
сочистість, -тости, -тістю
сочка, -и, сочці; сочки, сочóк
сочкуватий
спадниця, -і
спадок, спадку
спáдщина, -и
спалений
спалитися, спалюся, спалишся; спáляться
спання (-є), -я
спасáти, спасáю; спасáють
спасáтися
спасéнний
спасибі *пб.* спасибіг, »Спаси-Біг!«
Спасівка, -и (піст); спасівка, -и (овоч вчасний)
спасіння (-є), -я
спасти, спáду, -деш, дуть
спаський; Спаський Манастир

спати, сплю, спиш, спить, сплять; спатоньки; спатки, спатуні, спатунечки, спатусі — пестливі дієменники
спекулянт, -а
спекулювати, спекулюю
Спенсер, -ра
спередвіку *і* зпередв.
спереду *і* зпереду
сперечатися сперечаюся
сперти, зіпру, зіпреш; зіпруть; спертий
спертися, зіпруся *пб.* зопруся
спершу; сперва; сперву (прс.)
специфічний
спеціяліст, -а
спеціяльний
спеціяльність, -ности, -ністю
спиж, -у
спижарня, -і; спижарень
спина, -и
спиник, -а; *пб.* хвостик
спинка, -и; спинок
спиняти, спиняю
спинятися, спиняюся
спирт, -у; *пб.* спірт, -у, *або* спіритус, -у
спис, -а (м. р.) *пб.* списа, -и (ж. р.)
список, -ску
спів, -у (співання (-є); співи, -ів; *пб.* та співа, -и (пісня)
співак, -а
співаник, -а
співання (-є), -я, -ю, -ям, -і; співань
співзвук, -а
співочий *пб.* співучий
співробітник, -а
співробітництво, -а
співробітниця, -і; співробітниць
співрядний
співчувати, співчуваю; співчувають
спід, споду
спідниця, -і; спідниць
спідничий
спідній, -я, -є
спідняк, -а
спійниця, -і
спійність, -ности, -ністю
спійня, -і
спілий
спілість, -лости, лістю

спілка, -и; спілок; Господарська Спілка (У.)
спілковий
спільний
спільник, -а
спільниця, -і
спільничка, -и, спільничці; спільничок
спір, спору
спіраль, -ли
спіратися *і* спиратися, спіраюся *пб.* спираюся, спіраєшся *пб.* спираєшся
спірний
спіти, спію; спіють (дозрівати)
спітнілий
спітніти
спішитися, спішуся, спішишся; спішаться
сплав, -у
сплавець, сплавця
сплавний
сплата, -и
сплетня, -і (плітка, поговір, наклеп)
сповідатися в чім *і* чого, з чого
сповідь, сповіди, сповіддю; сповідий (ей)
сповіщати, сповіщаю; сповістити, сповіщу, сповістиш; сповістять
сповна (прс.)
сповнити, сповню, сповниш; сповнять
спогад, -у
споганити, споганю, споганиш; споганять
сподіваний
сподіванка, -и, сподіванці; сподіванок
сподівання (-є), -я, -ю, -ям, -і; сподівань
сподіватись чого
сподні, сподень (штани, -ів)
сподобатися, сподобаюся
споживний
споживчий
спожити, споживу чого
спожиткувати
спокволу (прс.)
спокій, спокою
спокійний
споконвіку (прс.)
споконвічний
спокуса, -и; спокус
спокусливий
спокусник, -а

спокусниця, -і
спокушати, спокушаю; спокусити
сполікувати
сполокати
сполоханий
сполохати
сполошити, сполошу, сполошиш; сполошать
сполука, -и; *пб.* злука, -и; Злука (т-во)
сполучати
сполучений
сполучення (-є), -я, ю, -ям, -і; сполучень
спомин, -у
споминати
спондаїчний
спондей, -дея
спонукати, спонукаю
спопелити
спопеліти, спопелію
спорець, спірцю (спориш, матка)
спорий
спорити, спорю, сориш; спорять
споріднення (-є), -я, -ю, -ям, -і; спорідненъ
споріднити, спорідню, -ниш
споріднювати, споріднюю, -нюєш
спорохнавіти *й* спорохнявіти
спорт, -у
споряджати, споряджаю
спосіб, способу
спосібний
спостереження (-є), -я, -ю, -ям, -і; спостережень
спостережливий
спостережливість, -вости, -вістю
спостерігання (-є), -я, -ю, -ям; спостерігань
спостерігати, спостерігаю
спостерігач, -а
спохвату (прс.)
спочивальня, -і; спочивалень
спочинок, спочинку
спочити, спочину, спочинеш; спочинуть
спочувати, спочуваю комусь
спочуття (-є), -я
споювати, споюю; споїти, спою, споїш
справа, -и; справ

справдешній, -я, -є
справдешність, -ности, -ністю
справджений
справдження (-є), -я
справді
справдішній, -я, -є
справедливий, справедливійший (справедливіший)
справедливість, -вости, -вістю
справжній, -я, -є
справлятися
справний
справник, -а
справність, -ности, -ністю
справоздавець, -здавця
справоздання (-є), -я, -ю, -ям, -і; справоздань (доклад, звіт)
справування (-є), -я
справувати
справуватися
спрага, и (жажда)
спраглий
спрагнений чого
сприкритися
спритний
спритність, -ности, -ністю
сприха, -и
сприяти (пособляти)
спроба, -и
спробувати
спробунок, спробунку
спроваджувати
спрожогу (прс.)
спроквола (прс.)
спромога, -и; спромог
спромогтися, спроможуся, спроможешся
спроможній, -я, -є
спроможність, -ности; -ністю
спросонку (прс.)
спрссонння (прс.)
спроста (прс.)
спростовувати
спростування (-є), -я, -ю, -ям, -і; спростувань
спряжка, -и, спряжці; спряжок
спрясти
спудей, дея, -деєви (-і), -деєм
спуст, -у
спустошення (-є), -я, -ю, -ям, -і; спустошень
спутати
спухлий
спухнути

срамотній, -я, -є
срібло, -а, -у
срібний
срібник, -а
ссавець, ссавця, ссавцеви (-і), ссавцем; ссач, -а
ссання (-є), -я
ссати, ссу, ссеш; ссуть
ссочка, -и, ссочці; ссочки, ссочок
став, -у, на ставу *й* на ставі
ставати, стаю
ставити, ставлю, ставиш; ставлять, ставлячи, ставлений
ставитися, ставлюся
ставище, -а, у ставищі
ставка, -и; ставок
ставлення (-є), -я
ставний
ставник, -а
ставничий
ставовий
ставок, ставка
Ставропіль, -поля
ставропільський
стадія, -ії; стадій
стадник, -а
стаднина, -и
стадо, -а (череда)
стаєнка, -и; станька, -и
стайня, -і *пб.* станя, -і
стала *пб.* сталина (континент)
сталевий
сталі, -ів (місця для крилошан у костелі)
сталь, сталі, сталлю
Стамбул, -у
стампіля, -і; стампіль
стан, -у, на стану, у стані
св. Станислав, -а
Станиславів, Станиславова, Станиславову, Станиславовом, у Станиславові
станиславівський
становити, становлю, становиш; становлять
становище, -а, -у, на становищі; становища, становищ
станути, стану, станеш; стануть
станція, -ії, станцією; станцій (пансіон)
стар, -а -е; старий, старший — старенький, старесенький
старанний
старатися про кого

старець, старця (жебрак)
Старицька-Черняхівська (П.)
старість, -рости, -рістю
старітися, старіюся,
Старобільськ, -а
старовина, -и (старина)
старовинний (старинний
стародавній, -я, -є
Стародуб, -а
старозавітний
Староконстянтинів, -нова, -нову
староміський
старомодний
старосвітній, -я, -є
старосвітський
старосвітщина, -и
староста, -и, старостою; старост (-ів) (адміністр. урядовець)
староство, -а; старостів (-ів)
старостиня, -і
старуха, -и, старусі; старух
старшенький
старший, -ого
старшина, -и (військовий збір)
старшина волосний (війт)
статиця, -і
статний *пб.* статній, -я, -є
статок, -тку
стаття, -і; статтів
статут, -а
статуя, -ї; статуй
стаційний
стація, -ії; стацій
стая, -ї; стай
створіння (-є), -я, -ю, -ям, -і; створінь
стеблина, -и
Стеблів, Стеблева, Стеблеву, Стеблеві Стеблевом, у Стеблеві
стебло, -а, -у; стебла, стебел
стебник, -а
стебнувати
стегно, -а; стегна, стегон *і* стегнів
стежка, -и, стежці; стежки, стежок
стелити, стелю, стелиш; стелять
стеля, -і; стель
стельмах, -а

стемпель, стемпля; *пб.* штемпель
стемплевий
стеноґрама, -и
стеноґраф, -а
стеноґрафічний
стеноґрафія, -ії; стеноґрафій
степ, степу, в степу (м.р.)
Степан, Степана *й* Стефан, -а
Степанида, -и
Степанія, -ії *пб.* Стефанія
степовик, -а
стерво, -а
стерегти, стережу, стережеш; стережуть; стеріг
стержень, стержня
стерно, -а
стерня, і; стернів
стигнути *пб.* стигти; стигну
стид, стиду
стидатися, стидаюся
стидливий
стидливість, -вости, -вістю
стидно
стиліст, -а
стилістика, -и
стиль, стилю, стилеви (-і)
стильовий
стинати, стинаю
стипендист, -а
стипендія, -ії; стипендій
Стир, -а
стирати, стираю; стерти, зітру, зітреш
стирійський
Стирія, -рії, -рією
стирка, -и; стирок
стирчати, -чу, -чиш, -чать
стиск, -у (натовп)
стискати
стиски, стисків
стислий
стисліcть, -лости, -лістю
стиснути
стих, -а (вірш)
стиха (прс.)
стихар, -ря, -реви (-і), -рем, у стихарі
стихійний
стихія, -ії, стихією; стихій
стична, -ої
стичність, -ности, -ні
стіг, стога, у стозі

стіжок, стіжка
стій, як стій (зараз)
стійло, -а; стійла, стійлів
стійний
стійність, -ности, -ністю (цінність)
стіл, стола, (предмет); столи
стіл, столу (їда)
стілець, стільця, стільцеви (-і)
стільки, стількох, стільком, стількома, *(або* невідм.)
стіна, -и
стінний
стінопис, -у (м. р.) *й* та стінопись, -писи, -писю; стінописи, -писий (-ей)
сто, ста, стома
стовп, -а
стогін, стогону
стогнати, стогну, стогнеш; стогнуть
стодола, -и (клуня)
стоїк, -а
стоїцизм, -у
стокроть
столистка, -и, столистці
столиця, -і; столиць
століття (-є), -я, -ю, -ям, -і; століть
столяр, -ра, -рови (-і); столярі
столярський
столярувати
стон, -у
стонога, -и; стоніг
сторож, -а, -еви (-і), -ем; сторожі, -ів
сторожа, -і, сторожею; сторожі, сторожий (-ей)
Стороженко, -а Микола (П.)
сторожити, сторожу, сторожиш, сторожать
сторожкий
сторона, -и
сторонник, -а
сторонництво, -а, -у; сторонництв
сторонній, -я, -є
сторч; сторчака (прс.)
сторчма (прс.)
стос, -у *й* стіс, стосу
стосувати, стосую, стосуєш; стосують
стосуватися
стояти, стою, стоїш; стоять; стоячи; стій, стійте!

страдальний
страдник, -а
страждання (-є), -я, -ю, -ям, -і; страждань
страйк, -у
страйкувати, страйкую
страсний
страсти, -ий (-ей), страстям; Христові страсти
стратегія, -ії, стратегією; стратегій
страхіття (-є), -я, -ю, -ям, -і; страхіть
страховище, -а, у страховищі
страхополох, -а
страхопуд, -а
страшенний
страшний, страшнійший, (страшніший)
стрелити, стрелю, стрелиш; стрелять
стрельнути, стрельну, -неш; стрельнуть
стремління (-є), -я, -ю, -ям, -і; стремлінь
стремя, стремени (стремя); стремена, стремен
стрепенутися
стрибати
стрибнути, стрибну, стрибнеш; стрибнуть
стрибунець, стрибунця
стривати *пб.* стрівати
стригти, стрижу, стрижеш; стрижуть
стриж, -а
стрижінь, стрижня, стрижневи (і), стрижні, -ів
стрий, стрия, стриєм, у стрию, у стриєви (-і); стриї, -їв
Стрий, Стрия (м.)
стрийна, -и; стриєн
стрій, строю, строєви (-і), у строї
стріла, -и; стріл
стрілець, стрільця, стрільцеви (-і); стрільці, -ів
стріляти, стріляю
стрільба, -и; стрільб
стрімголов (прс.)
стрімкий
Стріндберг, -а
стрінути, стріну, стрінеш; стрінуть
стрітення (-є), -я; Стрітення (-є) (свято)

стріха, -и, стрісі; стріх
стріча, -і, стрічею; стріч
стрічати
стрічка, -и, стрічці; стрічки, стрічок
стрічечка, -и
строгий (суворий, гострий)
строфа, -и
стругати, стружу, стружеш, стружуть
струкуватий
струнки́й
струс, -а (стравс)
стручок, стручка
стручувати
струшувати
струя, -ї; струї, струй
студений (холодний)
студениця, -і
студент, -а
студентство, -а
студентський
студень, студня
студінь, студени, студінню (ж. р.)
студіювання (-є), -я
студіювати (досліджувати)
студія, -ії; студій
студня, -і (колодязь)
стукання (-є), -я
стукотіння (-є), -я
стулити, стулю, стулиш; стулять
ступа, -и
ступати, ступаю
ступити, ступлю, ступиш; ступлять
стурбований
стурбувати, стурбую, стурбуєш
Стюарт, -а
стяг, -у, стягови (-і), у стягу; стяги, -ів
стягнути, стягну, стягнеш; стягнуть
стяжка, -и, стяжці; стяжки, стяжок
стяти, зотну, зотнеш; зотнуть
стьожка, -и (стяжка)
субєкт, -а
субєктивний
сублімат, -у
субота, -и
Суботів, Суботова, Суботову
суботній, -я, -є
субсидіювати
субсидія, -ії; субсидій
сувач, -а
Сувачів, Сувачова
суверенний

суверенність, -ности, -ністю
сувій, сувою
суворий
суворість, -рости, -рістю
суґестія, -ії
суд. суду, в суді
судак, -а
суддя, судді, суддю, судде! суддею, в судді; судді, -ів
судець, судця
судити, суджу, судиш; судять
судній, -я, -є *пб.* судний
судно, -а; судна, суден
судовий
судороги, -ів
Суес (невідм.); Суеський канал
суєта, -и; суєт
суєтний (марний)
сукно, -а, сукна, сукон
сукня, -і; суконь *і* суконь
суконка, -и, суконці; суконок
сукровиця, -і
сукцес, -у (успіх)
Сула, -и
султан, -а
сум. -у
сумежний
сумежність, -ности, -ністю
сумерк, -у; сумерки, -ів
Суми, Сум
сумирний
сумний
суміж (прс.)
суміш (прс.)
сумішно (прс.)
сумлінний; сумлінно
сумлінність, сумлінности, сумлінністю
сумління (-є), -я, -ю, -ям, -і; сумлінь
сумнів, -у
сумовитий
сумування (-є), -я
сумувати, сумую
Сумцов, -а, -у (уч.)
Сунд, -у
суниця, -і
суп, -а
суперечити, суперечу, суперечиш; суперечать
суперечка, -и, суперечці; суперечки, суперечок
суперечний

суперечність, -ности, -ністю
суперник, -а; *пб.* супротивник
супліка, -и
суплікація, -ії, суплікацією; суплікацій
супокійний
супровід, супроводу
супровідник, -а
супровідниця, -і
супроводити, супроводжу, супроводиш; супроводять
супроти, супротив (прім. з 2. відм.)
супротивник, -а
супруг, -а
супруга, -и, -зі
супружа (-є), -а
Сураж, -а
суразький
сурдут, -а
сурма, -и; сурм
сурмач, -а
сурогат, -у
сусід, -а; *пб.* сусіда, -и; сусідів
сусідка, -и, сусідці
сусідній, -я, -є
сусідство, -а; сусідств
сусідський
сусік, -а
суслик, -а
суспендований (звільнений)
суспенза, -и
суспіль (прс.)
суспільність, -ности, -ністю; суспільностий (-ей)
суспільство, -а
устав, -а
сутанна, -и; сутан *і* сутаннів
сутерени, -ів
сутінь, сутіни
сутки, сутók
сутужний (тяжкий)
сутужно (прс.)
суть, сути, суттю; сутий (-ей)
суфлер, -а (підповідач)
Суха, -хої
сухар, -ря, -реви (-і), -рем
суходіл, суходолу
сухопуття (-є), -я, -ю, -ям, -і; сухопуть
сухоребриця, -і
сухорлявий
сухоти, сухіт
суцільний
суцільність, -ности, -ністю

Сучава, -и
сучасний
сучасник, -а
сучасність, -ности, ністю
суша, -і, сушею; суш
сушарня, -і; сушарень
сушня, -і
сфальшувати
сферичний
Сфінкс, -а
схаменутися
схарактеризувати, схарактеризую
схвильований
схема, -и
схематичний
схизма, -и
схизматик, -а
схизматицький
схилятися, схиляюся, схиляєшся
схід, сходу; Схід, Сходу (геогр.-культ. ціліть)
східній, -я, -є *пб.* східний
сходи, -ів
сходини, сходин
сходити, сходжу, сходиш; сходять
схожий
схолястика, -и; схолястик
схолястичний
схопити, схоплю, схопиш; схоплять
схоплювати, схоплюю, схоплюєш
сцена, -и
сценічний
Сципіон, -а *пб.* Сціпіон, -а
сціп, -у
сціпнення (-є), -я, -ю, -ям, -і; *пб.* зціпнення (-є)
счервоніти *або* зчервоніти
счеркнути *або* зчеркнути
счесати *або* зчесати
счинити *або* зчинити
счорніти *або* зчорніти
сюда (прс.)
сюди (прс.)
сюдою (прс.)
сюжет, -а
сюніч; цюніч (прс.)
сюрприз, -а *пб.* сюрприза, -и
сюрчання (-є), -я, -ю, -ям, -і; сюрчань
сюрчати
-ся (вкупі з дієсловом)

-ся (по частиці -му: молитимуся; клястимешся; гнатиметься; кланятимуться)
сябро, -а, сябре, сябру! (спільник)
сяг, -а
сягати
сягнути, сягну, сягнеш; сягнуть
сяжень, сяжня, сяжневи (-і); пять сяжень *і* пять сяжнів
сяєво, -а; сяйво, -а; сяйвів
сяк
сякатися
сякий
сям-там
Сян, -у (р.)
сяти, сяю, сяєш; сяють
сяяти, сяю
-сь (скорочене — ся); молилась я: молилася я

Т.

та (і, тай)
табака, -и, табаці; табак
табеля, -і; табель
табір, табору
таблиця, -і (шкільна дошка)
табличка, -и; табличок
таборитися
таборовий
табуля, -і
табулярний
табун, -а
табурет, -а
таволга, -и
Таври, -ів (пасмо гір)
таврійський
Таврія, -ії
тавро, -а
таврований
тавтольогія, -ії
Таганріг, Таганрогу
таганрізький
таємниця, -і; таємниць
таємничий
тайком
тайкома
тайно
таїти, таю, таїш; таять

так
так само
таки–так
такиб
такиж
такий, такенький, такесенький; такісінький
такий самий, така сама, таке саме; 2. такого самого, такої самої, 3. такому самому, такій самій...
такийто, такато, такето; такогото, такоїто...
таківський
також
такса, -и
таксатор, -а
таксувати
тактика, -и, тактиці; тактик
тактичний
такто
тактовний
тактовність, -ности, -ністю
тал, -а; тали, -ів (місце покрите лозами)
талан, -у (доля)
талановитий
талановитість, -тости, -тістю
талант, -у (дар, здібности)
талізман, -у
Талія, -ії (муза)
Талмуд, -у
таляр, -а; таляри
тальк, -у
там
там-о!
там-от!
таманський
Тамань, Тамани, Таманню
тамечки; тамочки
тамки
тамошній, -я, -є
тамтешній, -я, -є
тамто (прс.)
тамтой, тамта, тамте; 2. тамтого, тамтої; 3. тамтому, тамтій...
тамтуди (прс.)
тандита, -и
тандитний
тенець, танцю, танцем; танці
танечник, -а
танечниця, -і; танечниць

таний, танший, таненький, танесенький *(лп.* дешевий)
таніти *лп.* дешевіти
танок, танку
тантієма, -и
танути, тану, танеш; тануть; танув *і* тав; танула, тала, тануло, тало; танули, тали
танцювати
танцюрист, -а
тапчан, -а
тарабан, -а
тарабанити, тарабаню, тарабаниш; тарабанять
тарабанщик, -а
тарантас, -а
тараня, -і (риба)
Тарас, -а
таратайка, -и; тарадайка, -и
тарахкавець, -кавця, -кавцеви (-і)
тарахкавка, -и, -ці
тарахкало, -а
тарахкання (-є), -я
тарахкотіння (-є), -я
Тараща, -і
таращанський
тарган, -а
Тарент, -у
тариф, -у *й* тарифа, -и
тарілка, -и, тарілці; тарілок; *пб.* таліpка, -и
Тарквіній, -нія, -нієви (-і), -нієм
Тарнобжеґ, -у (м.)
Тарс, -у
Тартюф, -а
тасьма, -и; тасьмів
татарва, -и
Татарин, -а; Татари, Татарів
татарський
татарщина, -и
тато, тата, тату!; тати, -ів
татко, -а, таткови (-і), у татку, у таткови (-і)
тато, -а; тати
татуньо, -ня, -неви (-і)
татуювати
Тахо
Тацит, -а
таяти, таю, таєш; тають
твар, -ри, тварю
тварина, -и
твердий, твердший, (твердіший), твердісінький

твердити, тверджу; твердять
тверезий, тверезіший, (тверезіший, тверезіщий)
тверезість, -зости, -зістю
твій, твоя, твоє; 2. твойого, твого, твоєї; 3. твойому, твому, твоїй; 4. твойого, твого, твою, твоє; 6. твоїм, твоєю; 7. у твоїм, твоїй; твої, твоїх, твоїм, твоїми
твір, твору
творець, творця, творцеви (-і), творцем; творці, -ів
Творець, Творця; (Бог)
творити, творю, твориш; творять
творчий
творчість, -чости, -чістю
театр, театру, театрови (-і); театри, -ів
театральний
Тебанець, Тебанця
тебанський
Теби, Теб
теж (зл.)
теза, -и
Тезей, Тезея, Тезеєви (-і)
тека, -и
Текелій, -ія, -ієви (-і), -ієм
текст, -у
текти, течу, течеш; течуть, тік, текла, текли
тектура, -и
тектурний
теленькання (-є), -я, -ю, -ям, -і
телепати
телепень, телепня
телеґрама, -и
телеґраф, -у
телеґрафіст, -а
телеґрафічний
телеґрафувати
Телємах, -а
телескоп, -у
телефон, -у (-а)
телефоніст, -а
телефоністка, -и, телефоністці; телефоністок
телефонувати, телефоную
телиця, -і; телиць

телюр, -а
телюріум (невідм.)
теля, теляти, теляті телям, у теляті; телята, телят
телятина, -и
телячий
тельбухи, -ів
тема, -и
Темістокль, Темістокля, Темістоклеви (-і), у Темістоклі
темний, темнійший, (темніший, темніщий), темнісінький
темний, темненький, темнесенький
темник, -а
темниця, -і; темниць
темніти
темносиній, -я, -є
темнота, -и
темночервоний
темп, -у *й* темпо, -а
темперамент, -у
темрява, -и
темрявий
тенденція, -ії, тенденцією; тенденцій
Теодозій, -ія, -ієви (-і)
Теодозія, -ії
Теодосія, -ії (м.)
Теокрит, -а
теольогічний
теольогія, -ії; теольогією; теольогій
теорема, -и
теоретичний
теорія, -ії, теорією; теорій
теософія, -ії, теософією; теософій
Теофіл, -а
тепер (прс.)
тепера (прс.)
тепереньки (прс.)
теперечки (прс.)
теперісінько (прс.)
теперішній, -я, -є *пб.* теперішний
теперішність, -ности, -ністю
теперка (прс.)
теплесенький
теплець, теплецю, теплецем, у теплеці
теплий, теплійший, (тепліший, тепліщий) теплісінький
теплий, тепленький, теплесенький
теплина, -и
теплиня, -і
теплиця, -і (оранжерія)

тепличний
теплійшати *пб.* теплішати
теплінь, тепліни, теплінню
тепломір, -у
теплота, -и
теплотворний
теплотеча, -і
теплощі -ів
теплярня, -і; теплярень
теракота, -и (палена глина)
теракотовий
тераса, -и
теребити, тереблю, теребиш; тереблять
теребій, -бія
Теребовля, -і
теревені, -ів
терези, -ів
терезка, -и
Терек, -а
терем, -у; тереми
терен, терну
територія, -ії, територією; територій
територіяльний
терликання (-є), -я
терлиця, -і; терлиць
терло, -а, -у
термін, -у
термінольоґія, -ії, термінольоґією; термінольоґій
терміття (-є), -я, -ю, -ям, -і
термометер, -метра
Термопілі, -ів
термосити, термошу, термосиш; термосять
тернівка, -и, тернівці
терновий
Тернопіль, -поля
тернопільський
терня (-є), -я, -ю, -ям, -і
терор, -у
тероризм, -у
тероризувати, тероризую
терпеливий
терпеливість, -вости, -вістю
терпеливо
терпентина, -и; *пб.* терпентин, -у
терпець, терпцю
терпіння (-є), -я, -ю, -ям, -і; терпінь
терпіти, терплю, терпиш; терплять
терпляче
терплячість, -чости, -чістю

терплячка, -и, терплячці; терплячок
Терсит, -а
терти, тру, треш; труть
тертиця, -і
тертя (-є), -я, -ю, -ям, -і
терціян, -а
теряти, теряю (губити)
тесалійський
Тесалія, -ії, Тесалією
Тесальоніки, Тесальонік
тесати, тешу, тешеш; тешуть
тесля, -і, тесле!, теслею; теслі
теслярство, -а
теслярський
тесовець, тесовця
тесовий
тестамент, -у
тесть, тестя, тестеви (-і), тестем
тета, -и; тет *пб.* тітка, -и, тітці; тітки, тітоок; *пб.* тьотя, -і
тетервак, тетервака
Тетерів, Тетерева
тетеря, -і; Тетеря (гетьм.)
Тетида, -и
Тетіїв, Тетієва
Тетяна, -и
технік, -а
техніка, -и, техніці; технік
технічний
технольоґ, -а
технольоґічний
теч, течи, течю; течі, течий (течів)
течія, течії, течією; течії, -їв
теща, -і, теще! тещею
тещин, -а, -е
ти, тебе, тобі, тебе, тобою, у тобі; ви, вас, вам, вами, у вас
Тибер, Тибру
Тиберій, -ія, -ієви (-і), *пб.* Тиберію, Тиберіє!, Тиберієм, у Тиберії
Тибет, -у
Тибулль, Тибулля, Тибуллеви (-і), Тибуллем, у Тибуллі
тигр, -а
тигриця, -і; тигриць
тиждень, тижня, тижневи (-і), тижнем; тижні, -ів
тижневий

тижневик, -а
тижнювати
тикання (є), -я, -ю, -ям, -і
тим радше; тим ліпше; тим лучше
Тиміш, Тимоша
Тимотей, -ея, -еєви (-і), Тимотеєм; *пб.* Тимофій, -ія
тимто
тимчасом (прс.) *але* тим часом не гордую
тимчасовий
тимчасово
Тимченко, -а Е. (уч.)
тин, -у
тинк, -у
тинктура, -и
тинкувати, тинкую
тиння (-є), -я, -ю, ям, -і (позатинню, попідтинню)
тип, -у
типічний
типовий
тираж, -у
тиран, -а
тиранія, -ії, тиранією; тираній
тиранство, -а
тиранський
Тираспіль, -поля
тираспільський
Тиртай, Тиртая, Тиртяєви (-і)
Тиса, -и; Тис
тиснути, тисну, тиснеш; тиснуть; тис *і* тиснув
тисяча, -і, тисячею; тисяч *пр.* дві тисячі, двох тисяч, двом тисячам, двома тисячами, у двох тисячах; пять тисяч, пятьох тисяч
тисячний
тисячолітній, -я, -є
тисячоліття (-є), -я!
титар, -ря, -реви, -рем
титарів, -рева, -е
титарівна, титарівни *пб.* титарівної, титарівні, титарівно!; титарівни *пб.* титарівні, титарівен (них), титарівним...
титул, -у (надпись, напис, наголовок)
тиф, -у (глуханя)
тифний
тихенько, тихесенько
тихий, тихший; (тихіший) тихійший (тихіщий), тихісінький

тихий, тихенький, тихесенький
тихо, тихше, тихійше (прс.)
Тиціян, -а
тиша, -і; тишею; тиш
тишина, -и; тишин
тишком (прс.)
тік, току; на току й на тоці; токи, -ів
тікати, тікаю
Тікеч, -а
тіло, -а, -у *пб.* тілови (-і); тіла, тіл
тільки
тількиб
тількиж
тількино
тілько
тімя, тімени, тімені, тімям, у тімені: *пб.* 1. тімя, 2. тімя, тімю, у тімю (-і); тімя (тімена), тімен, тімів, тімям, у тімях *пб.* тіменах
тінювання (-є), -я, -ю, -ям, -і; тінювань
тінь, тіни, тіні, тіне!, тінню, у тіні; тіні, тіний (-ей) *пб.* тінів, тіням, у тінях
тісний
тіснина, -и
тіснота, -и
тістечко, -а; *пб.* тісточко
тісто, -а, -у; тіста, тіст
тітка, -и; тітоk
тіточний брат; первий брат, брат у перших, двоюрідний бр.
тітуся, -і, тітусю!, тітусею
тіун, -а
Тіфліс, -у
тішитися, тішуся, тішишся; тішаться
ткаля, -і; ткаль
ткання (-є), -я, -ю, -ям
ткати, тчу, тчеш, тче; тчемо, тчете, тчуть
ткацтво, -а, -у
ткацький
ткач, -а
тлінний
тліти, тлію, тліеш; тліють
тло, -а (дотла: до останку)
тлумок, тлумка (клунок, клунка)
Тмутороканъ, -и *пб.* Тмутороканя, Тмутороканем, у Тмуторокані

то, то що
тоалєта, -и *й* туалет, -у
тоаст, -а
тобто
товар, -у, -рови (-і), -ром
товариство, -а
товариський
товарищ, -а, товаришеви (-і) *пб.* товаришови (-і), товаришу!, товаришем *пб.* товаришом, у товаришеві (-шеви); товариші, -ів
товаришка, -и, товаришці; товаришок
товаришувати, товаришую
товаровий поїзд
товкач, -ча, -чем
товкмачити, товкмачу, -чиш; товкмачать
товкти, товчу, товчеш; товчуть; товчений
товкун, -а
товмач, -а; Товмач, -а, Товмачем (м.)
товмачити, товмачу; товмачать
товпа, -и
товпитися, товплюся, товпишся; товпляться
товстий, товстійший (товстіший, товстіщий), товстісінький, товщий
товстіти, товстію
товстючий
товченик, -а
товчок, товчка
товщінь, товщіни (ж.р)
тогідний
тогобічний *і* тогобічній, -я, -є
тоголітній, -я, -є
торічний *і* торічний
тогочасний
тоді
тодішній, -я, -є
тож
тожпак!
тожто
той, та, те; 2. того, тієї, тої; 3. тому, тій; 4. того, той, ту (тую); 6. тим, тою, тією; 7. у тім, тій, у тому; ті (тії), тих, тим, тими
той самий, та сама, те саме; 2. того самого, тої самої...

тойже, тогоже, тому-же (тогож, томуж)
тойто, тогото; тато, тоїто...
ток, -у
токар, -ря, -реви (-і), -рем
токарство, -а
токмити, токмлю, -миш; -млять
токотіти, токочу, токотиш *пб.* токочеш; токотять *пб.* токочуть
толєрантний
толєрантність, -ности, -ністю
толєранція, -ії; толєранцій
толока, -и; толок
толочіння (-є), -я
толочити, толочу, толочиш, толочить; толочать
Толстой, Толстого, Толстому, Толстим
том, -у
Тома, -и; Хома, -и
Томина неділя
тому
тому (сто літ тому)
тому що; того що (бо)
тоненький, тонесенький
тонкий, тонший, тонісінький, тонюський
тонкість, -кости, -кістю
тонути, тону, тонеш, тоне; тонуть *і* топитися, топлюся
тоня, -і
топелиця, -і
топильний
топити, топлю, топлять (у воді, але й в печі!)
топільня, -і
топір, топора
топірець, топірця, топірцеви (-і)
топіт, топоту
топкий (плавкий)
топкість, -кости, -кістю
топленина, -и
топлення (-є), -я
топливо, -а; *пб.* паливо
топнистий
топнути
тополя, -і; тополь
топорище, -а, -у; у топорищі

топтати, топчу, топчеш; топчуть
торба, -и; торб
торбинка, -и; торбинок
торбун, -а
торг, торгу (торга), на торзі; торги
торгати
торгівля, -і; *й* торговля, -і; торгівель Народна Торговля (У.)
торговельний; Торговельна Школа (У.)
торговельник, -а
торговиця, -і; торговиць
торгуватися, торгуюся, торгуєшся
торжественний
торжество, -а; торжеств
торік (прс.)
торкання (-є), -я, -ю
торкатися, торкається
торкотіти, торкочу, торкочеш; торкочуть; *пб.* торкотію
тороки, -ів
тороплений
торочити, торочу, торочиш, торочить; торочать
торочка, -и, торочці
Торрічеллі, -ія, -ієви (-і), -ієм
тортура, -и; тортур
торувати, торую
тост, -у; *пб.* тоаст
тот *пб.* той, тота, тоте
тотожний
тотожність, -ности, -ністю
точкований
точкування (-є), -я
точкувати
точнісінько
трава, -и; трави, трав; травонька, -и, травонці; травиця, -і; травичка, -и
травень, травня (май)
травлення (-є), -я, -ю, -ям, -і
травневий
травоїдний
травяний
трагедія, -ії; трагедій
трагічний
традиційний
традиція, -ії; традицій
тракійський
Тракія, -ії, Тракією

тракт, -у
трам, -у
трамваєвий
трамвай, -ваю
транскрипція, -ії; транскрипцій
транспарант, -у
транспорт, -у
транспортовий
трапити *пб.* трафити, траплю, трапиш; траплять
трапитися *пб.* трафитися; трафиться
траплятися
траскати
тратити, трачу, тратиш; тратять
тратувати
трач, -а
трачка, -и; трачці
треба (неособ. висказ); потреба
трелювати, трелюю
трель, трелю, трелеви (-і); *пб.* треля, -і
трема, -и
трембіта, -и
тремтіння (-є), -я, -ю, -ям, -і; тремтінь
тремтіти, тремчу, -тиш; -тять
трепотіння (-є), -я
трепотіти, трепочу, -тиш
третій, -я, -є; третього, третьої, третьому, третій, третього, третю, третє; третім, третьою, у третім, у третьому, у третій; треті, -тіх, -тім; *пб.* третий, -а, -е
третяк, -а
трефолой, -лоя
три, трох, тром, трома, у трох (трьох)
трибуна, -и
трибунал, -у
тривалий
тривалість, -лости
тривання (-є), -я
тривати
тривкий *пб.* трівкий
тривога, -и *пб.* трівога
триголовий
тригранястий
Тридент, -а
тридентський
тридневий
тризна, -и; тризн
тризнувати
тризуб, -а
трикольорний

трикот, -а
трикутній, -я, -є
трилітній
тримати
тримісячний
тринадцять, тринадцяти *пб.* тринадцятьох, тринадцятьом, тринадцятьома
триніжок, -ніжка
тринькати
Трипілля (-є), -я
трипільський
триразовий
трискладовий
трискотіти
триста (невідм.)
Тритон, -а
трицалівка, -и; трицалівок
трицальовий
трицятеро (невідм. *пб.* трицятера, трицятерма)
трицятий
трицять, трицяти *пб.* *пб.* трицятьох, трицятьом, трицятьома, у трицяти, у трицятьох
тричи *пб.* тричі
тричлен, -у
Трієст, -у
трійка, -и; трійок
трійло, -а; трійлів
трійця, -і; св. Трійця
тріодь, тріоди, тріоддю; тріодь цвітна
тріпати
тріпачка, -и, тріпачці; тріпачок
тріпотати, тріпочу
тріск, -у
тріска, -и, трісці; тріски, трісок
тріскати, тріскаю
тріскач, -а
тріскучий
трістя; тристя (болото)
трісь! (окл.)
трішки (прс.)
тріщати, тріщу, тріщиш, тріщить; тріщать
тріюмвір, -а
тріюмвірат, -у
тріюмф, -у
тріюмфувати
Трояда, -и
троє, трох (трьох) тром, трома
троїстий (потрійний)
троїти, трою, троїш; троять
троки, -ів

тростина, -и
тростиновий
Тростянець. Тростянця, Тростянцеви (-і)
тротуар, -ра (у); хідник, пішоход)
трофей, трофею
трохей, трохея
трохеїчний
трохи (прс.), трошки, трошечки, трішки
Трохим, -а
Троя, Трої, Троєю
трояк, -а
троян, -а
троянда, -и; троянд (рожа)
Троянець, Троянця, Троянцеви (-і), Троянцем, у Троянці
троянський
труба, -и
Трубецкой, Трубецкого, Трубецкому
труд, -у
трудівник, -а
труднощі, -ів
трудовий
трудовитий
трудовник, -а
трудовниця, -і
трудящий
труна, -и
трунок, трунку
труп, -а
трупа, -и
трупарня, -і; трупарень
трупішати
трус, -у
трус, -а (трусливий)
трусениця, -і
трусити, трушу, трусиш; трусять
труситися, трушуся
Трускавець, Трускавця
трускавка, -и; трускавок
трусливий
труськом (бігом)
трута, -и (отрута)
трутень, трутня, трутневи (-і)
труфля, -і
Труханів Острів
трухливий
трясавиця, -і
трясти, трясу, трясеш; трясуть
трьохлітній; трохлітній; трилітній
трьохмісячний; трохмісячний; тримісячний
ту, тут (прс.)

тубілець, тубільця, -цеви (-і)
туга, -и, тузі
тугий, тугійший (тугіщий), більше тугий
туда; туди (прс.)
тудою (прс.)
тужити, тужу, тужиш; тужать
тужний
тужність, -ности, -ністю
тузиновий (дюжинний)
тузін, тузин, -у (дюжина)
Тукідид, -а
тулитися, тулюся, тулишся; туляться
туліпан, -а
туліпановий
Туллій, -ія, -ієви (-і)
туловище, -а, у туловищі
туман, -а
туманний
тунель, -лю
тупання (-є), -я
тупотіння (-є), -я
тупотіти, тупочу, тупочеш; тупочуть
турбота, -и
турботний
турбуватися, турбуюся
Тургенєв, -а (п.)
турецький
Туреччина, -и
туркавка, -и; туркавок
Туркеня, -і
туркіт, туркоту
туркотіти, туркочу, туркочеш; туркочуть
турнір, -у *пб.* турнир, -у
Турок, Турка; Турчин, -а; Турчини й Турки
турченя, -няти, турченям
туск, у
тутби (прс.)
тутечки (прс.)
тутешній, -я, -є
тутже
тутка -и, тутці; тутки, тутоk
тутки (прс.)
туча, -і
тучити, тучу, тучиш; тучать
туш, туши (ж. р.) *й* туш, -у (м. р.)
тхір, тхора

тхнути, тхну, тхнеш; тхнуть
тюль, тюлю, тюлем, у тюлі
тюльовий
тюпати
тюремний
тюрма, -и; тюрем
тютюн, -у
тютюнник, -а
тютюнниця, -і
тютюновий
тягар, -у (-а), тягарови (-і), тягаром; тягарі, -ів
тягнути *й* тягти; тягну, -еш; тягнуть; тяг, тягла
тяжа, -і; тяжею
тяження (-є), -я
тяжина, -и
тяжити, тяжу, тяжиш; тяжать
тяжінь, тяжини
тяжіти, тяжію
тяжкий, тяжший, тяжчий, тяженький
тяжко; тяжше
тямити, тямлю, тямиш; тямлять
тямок, тямку
тямучий
тямучість, -чости, -чістю
Тясмин, -у (-а)
тяти, тну, тнеш; тнуть
тятива, -и
тьохкання (-є), -я, -ю, -ям, -і
тьохкати, тьохкаю.

У.

У (приім.) — *гл.*: в; у всім, у всій; у Львові; він у місті, вона в місті, у позику...
убивання (-є), -я, -ю, -ям, -і; убивань
убивство, -а, -у; убивств
убивця, -і, убивцею; *лп.* убійник
убирання (-є), -я; убирань
убиратися
убити, убю, убєш; убють
убійник, -а
убільшки

убіч *і* убоч, убочи, убічю
ублагання (-є), -я, -ю
ублагати
убогий *і* вбогий; пр. з убогої хати, *але:* до вбогої...
убогість, убогости, убогістю
убожество, -а, -у
Уборть, Уборти
убрання (-є), -я, -ю, -ям, в убранні; убрань
убратися, уберуся; уберуться
убрід (прс.); *але:* у брід той
убування (-є), -я
убуток, убутку
ув, уві (у, в) приім.: ув усім, ув оці; уві всім, ув осени
уважливий
уважливість, -вости, -вістю
уважний
уважність, -ности, -ністю
увертюра, -и
увесь, уся, усе — *гл.* ввесь
увечері (прс.)
увиді; ввиді
увишки (прс.)
увігнати; ужену, -неш, -не; -нуть
увік (прс.)
увільнення (-є), -я, -ю, -ям, -і; увільнень
увільнитися, увільнюся, -нишся; -няться
увірватися: уриватися
увіходити; увійти, увійду, йдеш; йдуть
увічливий *і* ввічливий (п. з. м.)
увічливість (ввічл...), -вости, -вістю
уводити, уводжу, уводиш; уводять
увозити *й* ввозити
уволю (прс.)
увязнути, увязну, увязниш; увязнять
уганяти *пб.* вганяти
угледіти, -джу, -диш; -дять
углиб (прс.)
углибшки (прс.)
углян, -у
Угнів, Угнева, Угневу, Угневом, в Угневі
Угнівець, Угнівця, Угнівцеви (і)

уговір, уговору
угоден, угодна, угодне; *пб.* вгоден
угол, угла; угли, -лів; вугол, вугла
уголос (прс.); вголос (п. з. м).
уголь, угля, углеви (-і), углем, в углі; *пб.* вуголь (п. з. м.)
угольник, -а
угольниця, -і; угольниць
угор, угра
угорі (прс.); *але:* у горі сій
угору (прс.)
угорський
Угорщина, -и
угостити, угощу, угостиш; угостять
угощати, угощаю
Угрин, -а
удавання (-є), -я, -ю, -ям, -і; удавань
удавати, удаю
удавні (давно) прс.; *але* у давні віки
удар, -у (удар мозковий — пораза)
ударемнювати, ударемнюю
удвоє (прс.)
удень (прс.); *але* у день той
удерти, удеру, удереш; удеруть; *пб.* вдерти
удесяте
удесятеро
удирати
удовж *і* вдовж
удовжки *й* вдовжки (прс.)
удовиченко, -а
удома; вдома (прс.)
удосвіта (прс.)
удосталь
удруге; вдруге (прс.)
уже (прс.)
ужеб; ужеби
ужеж
уживання (-є), -я, -ю, -ям, -і; уживань
ужиток, ужитку
узавтра, взавтра, завтра
узад; взад (прс.)
узайві (бути)
узаочі *пб.* взаочі
узбережа (-е), -а
узберіж (прс.)
узбіч (прс.)
узбіча (-е), -а
узброєний
узброєння (-є), -я, -ю, -ям, -і; узброєнь

узброїтися, узброюся, узброїшся, узброяться
узброювати, узброюю, узброюєш
узброюватися
узвар, -у
узгіря (-є), -я, -ю, -ям, -ї; узгірий
узгранича (-е), -а
узграничний
уздовж *і* вздовж
уздогін (прс.)
уздоровлення (-є), -я, -ю, -ям, -і
уздоровити, уздоровлю, уздоровиш; уздоровлять
уздоровляти, уздоровляю
уздріти
узимку, узимі (прс.)
узір, узору *пб.* взір, взору
узліся (-є), -я, -ю, -ям, -і
узол, узла; вузол
узористий
узування (-є), -я, -ю, -ям, і; узувань
узувати, узуваю
узурпатор, -а
узурпувати, узурпую
узуття (-є), -я, -ю, -ям, -і; *пб.* взуття
узяти *пб.* взяти; візьму, -еш; візьмуть
узький *пб.* вузький
уїдливий
уїдливість, -вости, -вістю
указати, укажу, укажеш; укажуть *пб.* вказати
указовий
указуючий *і* вказуючий
уквітчаний
уквітчати
уклад, -у
уклін, уклону
уклонятися
укоськати
укравок, укравку
украй *і* вкрай (прс)
Україна, -и; Україно!
Українець, Українця, Українцеви (-і), Українче!, Українцем, в Українці (-цеви (-і); Українці, -ів
українізація, -ції, -цією; українізацій
Українка, -и, Українці; Українки, Українок

українофіл, -а
українофільство, -а, -у
українофільський
український
укривало, -а, -у; укривал
укріп, укропу
укупі; вкупі (прс.) (п. з. м.)
укупочці; укупонці (прс.)
улад; влад (прс.) п. з. м.
улад, -у
улаштовувати, улаштовую
улегшувати; улегшати; улегшити
улесливий
улесливість, -вости, -вістю
улик *гл.* вулік
уличний; вуличний
уличник; вуличник, -а
Улікс, -а
уліті (прс.) *пб.* вліті; *але* у літі сім
улітку *й* влітку (прс.)
улови, -ів *пб.* влови
улогий
улоговина, -и
уломний
уломність, -ности, -ністю
улус, улуса
улучити *пб.* влучити; влучу, влучиш; влучать, улучать
улюбленець
улюблений
улюбленица, -і
уляглий
улягліть, -лости, -лістю
улягти, уляжу
Улянд, -а (п.)
ультимат, -у
ум, ума (розум)
умалимок, умалимка
Уманщина, -и
уманський
Умань, Уманю під Уманем (м. р.); *але також* під Уманню
умах (прс.)
умерлий
умерти, умру, -еш; -уть
умиваний
умирати
умисне
умілий
умілість, умілости, -лістю
уміркований
уміркованість, -ности, -ністю

умлівання (-є), -я, -ю, -ям, -і
умлівати
умовини, умовин
умовитися
умовлений
умовляти
умовлятися
унадливий
унапуски (прс.)
унахилку (прс.)
унезабарі (прс.)
униз *пб.* вниз (прс.)
універсал, -а
універсальний
університет, -у
університетський
уніформ, -у
унія, -ії унією; уній
уніят, -а
уніятство, -а
уніятський
унук, -а *пб.* внук
унутр *і* внутр
унція, -ції
упадок, упадку
упамятку; памятно
упевнений
упевненість, -ности, -ністю
упевнення (-є), -я, -ю, -ям, -і; упевнень
уперед *і* вперед (прс.)
уперек (прс.)
уперекидь (прс.)
упереміж (прс)
упереміжку (прс.)
уперехрест; впереxрест (прс.)
упертість, -тости, -тістю; *пб.* вп...
уперше *й* вперше
упин, -у
упир, упиря
упириця, -і
упімнення (-є), -я, -ю, -ям, -і; упімнень
уплав *і* вплав (прс.)
уповні *й* вповні (прс.)
уподвійні (прс.)
уподібнення (-є), -я, -ю, -ям, -і; уподібнень
уподовж; вподовж прс.
упоряджати
упорядкування (-є), -я, -ю, -ям, -і
упорядковувати
упорядчик, -а
упослі (прс)
управа, -и; Управа хору
управді; вправді (прс.)
упривилейований
управитель, -ля, -леви (-і), -лем; управителі, -ів
управляти

управнений
управняти
управо; вправо (прс.)
упрогоні (прс)
упродовж (прс.)
упряж, -и, упряжю
упрямий
упрямість, -мости, -містю
ура! (окл.)
ураган, -а
ураз; враз (прс.)
уразливий
Урал, Уралу
уральський
уран, -у
уранішній, -я, -є; вранішний
урвище, -а, на урвищі; урвища, урвищ *пб.* урвисько, -а
урешті *й* врешті (прс.)
уривок, уривка, в уривку
уривцем (прс)
урівень (прс.)
урівні (прс.)
урівноважений
уродливий *й* вродливий
урожай, урожаю, урожаєви (-і), урожаєм, в урожаї; *пб.* врожай
урожайність, -ности, -ністю
урозсип; врозсип (прс.)
урозтіч; врозтіч (прс.)
урочище, -а
уряд, -у
уряди годи; врядигоди (прс.)
урядник, -а
урядниця, -і; урядниць
урядовий
урядувати, урядую
Уруґвай, Уруґваю
усе, все (завжди)
усесвітній, -я, -є
усенький; всенький
усилу (прс.)
усихати *й* всихати
Усікновення (-є), -я (свято)
ускоки; вскоки (прс.)
ускрут; вскрут (прс.)
услівний (умовний)
услід; (прс.) вслід
услужний
услужність, -ности, -ністю
усмак; всмак (прс.)
усмерть *пб.* насмерть (прс.)
усміх, -у

усмішка, -и, усмішці; усмішки, усмішок
усподі; всподі (прс.)
уста, уст, устам
устав, -а
установа, -и
устілка, -и
Устіянович, -а, Устіяновичеви (-і), Устіяновичем
устний *пб.* усний
устрій, устрою, устроєви (-і), устроєм
устрявати *пб.* встрявати
устя (-є), -я, -ю, -ям, в усті; усть
устяж (прс.)
усякий *пб.* всякий
утвір, утвору
утеча, -і, утечею; утеч
Утика, -и
утинати
утирати *й* втирати
утискати
утискач, -а
утискачка, -и
утихомирювати
утікання (-є), -я, -ю, -ям, -і
утікти, утечу, утечеш; утечуть, утік, утікла, -о, -и
утома, -и
утопічний
утопія, -ії, утопією; утопій
утоплена, -ної »Утоплена« Шевченка
утоплений
уторопати
утраквізація, -ії; утраквізацій
утраквізм, -у
утраквістичний
утреня, -і, утренею; утрень
утримання (-є), -я, -ю, -ям, -і; утримань
утримувати
утрьох; утрох; утроє (прс.)
утямки (памятно) (прс.)
уформувати, уформую
ухач, -а, ухачеви (-і), ухачем; ухачі
ухмілка, -и
ухналь, ухналя, ухналеви (-і), ухналем, в ухналі
ухо — *гл.* вухо
учасник, -а
учасниця, -і; учасниць
участь, участи, участю; участий (-ей)

учащати
учений
ученик, -а, ученику
ученица, -і; учениць
учень, учня, учневи (-і), **у**чнем; учні, -ів
уче**н**ня (-є), -я *і* вчення
учетверо (прс.)
учинок, учинку *пб.* вчинок
учителювати
учителька, -и, учительці; учительки, учитель**о**к; *пб.* вчителька
учительський *пб.* вчительський
ушануван**н**я (-є), -я, -ю, -ям, -і
ушанувати *пб.* вшанувати
ушестеро *й* вшестеро
Ушиця, -і
ушицький
ушир *і* вшир (прс.)
уширшки *й* вширшки (прс.)
ушкварити
ушкодження (-є), -я, -ю, -ям, -і
ушкоджувати
ушо**с**те (прс.)
ущасливлювати, ущасливлюю
ущербок, ущербку
ущ**е**рть; вщерть (прс.)
ущ**и**пливий
ущ**и**пливість, -вости, -вістю
ущ**у**хнути
уява, -и; уяв
уявити собі, уявлю, уяв**и**ш; уявлять
уявляти
уявний
уявність, -ности, -ністю.

Ф.

фабрика, -и
фабрик**а**т, -у
фабрикувати
Фабриційй, -ія, -ієви (-і), -ієм
фабричний
фавна, -и; фавн
фаєрверк, -а
фаєтон, -а
фаза, -и; фаз

Файдон, -а
файка, -и
факт, -у (подія)
фактичний
факультативний
факультет, -у (виділ)
фалд, -у
фалдистий
фалендиш, -у (ріпс)
фалянга, -и, фалянзі
фальсифікатор, -а
фальсифікація, -ії; фальсифікацій
фальц, -у
фальцювати
фальча, -і
фальш, -у
фальшивий
фамілійниий (родинний)
фамілія, -ії; фамілій (родина, сімя)
фаміліярний
фана, -и; хоругва, корогва
фанатизм, -у
фанатик, -а
фанатичний
фант, -у
фантазія, -ії, фантазією; фантазій
фантазувати; фантазую
фантастичний
фантувати
фарба, -и
фарбований
фарбування (-є), -я
фарбувати
фарбяр, -ра, -реви (-і), -рем
фарбярня, -і
фарисей -сея, -сеєви (-і), -сеєм; -сеї
фарма, -и; ферма
фармазон, -а
фармакольоґічний
фармакольоґія, -ії, -ією
фармацевт, -а
фармер, -а; фермер
фарса, -и *пб.* фарс, -у (м. р.)
фартух, -а (передник)
фартушина, -и
фасад, -у (м. р.); фасада, -и (ж. р.)
фасійний
фасія, -ії
фаска, и, фасці; фасок
фасон, -у
фастрига, -и
фастриґувати
фасцикул, -у
фаталізм, -у
фаталіст, -а

фаталістичний
фатальний
фаталашки, -ів
фатига, -и *лп.* труд
фатигувати *лп.* трудити
фатум (невідм.)
фах, -у (заняття, звання)
фаховий
фахівець, фахівця
фаянс, -у
Феб, -а; *пб.* Фойб
федералізм, -у
федераліст, -а
федеральний
федеративний
федераційний
Федір, Федора; *пб.* Хведір
феерія, -ії; феерій
фейлетон, -а (-у) *й* фельєтон
фейлетоніст, -а *й* фельєтоніст
фейлетоновий *і* фельєтоновий
фелон, -а
феник, -а
Фенікієць, -кійця
Фенікія, -ії
феномен, -у
феодал, -а
феодалізм, -у
феріі, феріїв, феріям
фермент, -у
фершал, -а *й* фельдшер
фестон, -у
фехтування (-є), -я
фехтувати, фехтую
Филемон, -а
Филип, -а *й* Пилип
филя, -і *й* хвиля
фіглювати, фіглюю
фігура, -и (стать)
Фідій, Фідія, Фідієви (-і), Фідієм, у Фідії
фізик, а
фізика, -и
фізіольог, -а
фізіольогія, -ії, фізіольогією
фізіономія, -ії; фізіономій
фіксувати, фіксую
фіктивний
фікція, -ії, фікцією; фікцій
філіжанка, -и; філіжанок
філіпіка, -и
Філіпіни, Філіпін
Філіппі, Філіппій, Філіппіям
філістер, філістра

філія, -ії, філією; філій
філіяльний
філянтроп, -а
філянтропія, -ії, -ією
фільварок, -варка
фільм, -у
фільмовий
Фільоктет, -а
фільольогічний
фільольогія, -ії, -ією; фільольогій
фільософ, -а
фільософічний
фільософія, -ії, -ією; фільософій
фільософський
фільтр, -у
фільтрувати, фільтрую (чистити)
фінал, -у
фінанси, -ів
фінансіст, -а
фінезія, -ії, -ією; фінезій
Фінляндія, -ії
фінляндський
фіолєт, -а
фіолєтний
фіра, -и
фірма, -и; фірм
фірман, -а; хурман, *лп.* візник
фіртка, -и, фіртці; фірток, фіртки, фіртоk
фісгармонія, -ії
фіскус, -у
фіялка, -и, фіялці; фіялок
флєгма, -и; флєґм
флєґматичний
флєт, -а
флюксія, -ії; флюксій
флюор, -а
флюоровий
флядр, -у
флядруватий
фляки, -ів
Флякк, -а
флячки, -ів *і* флячок
фляшка, -и, фляшці; фляшки, фляшок; *пб.* пляшка
фльора, -и (рістня)
фльота, -и *пб.* фльот, -у
фльотиля, -і; фльотиль
фока, -и; фок
фоліял, -у
фолькльор, -у
фонд, -у
фонетика, -и
фонетичний
фонограф, -а
форма, -и

формація, -ції, -цією; -цій
формувати, формую
формула, -и
формуляр, -а
фортепяно, -а; *пб.* фортепян, -у
фортеця, -і; фортець
фортечний
фортуна, -и; »Фортуна« (У.)
форум (невідм.)
фоса, -и
фосфор, -у
фосфоран, -у
фосфоровий
фотель, -лю
фотографічний (світлинний)
фотографія, -ії (світлина)
фотографувати, фотографую
фотосфера, -и
фраза, -и
фразувати, фразую
фрайтер, -тра
фракція, -ії, -ією; фракцій
Франкфурт, -у
Францішканин, -а; Францішкани, Францішкан
Франція, -ії
Француз, -а
Французка, -и, Француженці; Француженки; Французок
французький
Фредро, -а (п.)
френзель, френзля, френзлеви (-і), френзлем
фреск, -а; *пб.* фреска, -и, фресці; фреск
Фридрих, -а
фриз, -а
фриз єр, -а, фризієрови (-і)
фронт, -у
фронтовик, -а
фуга, -и, фузі
Фуко (Foukault) невідм.
фуляр, -а
фума, -и; фум
фундамент, -у
фундатор, -а
фундація, -ії, фундацією; фундацій
фундувати, фундую, фундуєш
функціонар, -ра
фунт, -а
фурда! (глупость!)
Фуріє (невідм.)

Фурія, -рії, -рією
фуркальце, -ця, -цю, -цем, -ці
футерко, -а
футляр, -а
футро, -а
фуфела, -и
фуяра, -и (недотепа, недоріка)
Фюрт, -а
фякер, фякра
фяско, -а.

X.

хабаз, -у (бурян)
хабазя (-є), -я
хабар, -а
хабарник, -а
хабарництво, -а
хабарницький
хабуз, -а
хазяйка, -и, -ці; хазяйки, хазяйок (господиня)
хазяйновитий
хазяйнувати, хазяйную
хазяйнуватий
хазяйство, -а, -у; хазяйств (господарство)
хазяйський
хазяїн, -а *пб.* хозяїн, -а; хазяї, -їв *і* хазяїни, -нів, -нам (господар)
хазяювати
хай (нехай!)
халабуда, -и (кибітка, шалас)
халайстра, -и
халамида, -и
халамидний
Халдеєць, Халдейця
халдейський
Халдея, -деї
халява, -и *пб.* холява
халькантит, -а (синій камінь, в тріоль міді)
хам, -а
хамаркати
хамло, -а (невіжа)
хамуза, -и
хан, а
ханство, -а
ханський
хаос, -у
хаотичний
хап!

хапанина, -и
хапанка, -и, хапанці; хапанок
хапання (-є), -я, ю, -ям, -і
хапатися
хапкий
хапко, -а; хапків
хапком (поспішно)
хапливий
характер, -у
характерний
характеризувати, характеризую
характеристика, -и
характеристичний
характерник, -а
характерність, -ности, -ністю
харамаркати
Харибда, -и
харити, харю, хариш; харять
Харитина, -и
Харитон, -а
харкати (плювати)
Харків, Харкова, Харкову, Харковом у Харкові
Харківець, Харківця
харківський
Харківщина, -и
Харко, -а
харкотина -и
Харлампп, -а
харний (чистий)
харність, -ности, -ністю
харциз, а (розбійник)
харцизяка, -и (р. м.)
харч, харчи (та); *пб.* той харч, -у; харчі, -ів
харчати, харчу, -чиш, -чить; -чать
харчування (-є), -я, -ю, -ям, -і; харчувань
харчувати, харчую
хата, -и; хати, хат *і* хатів
хатинка, -и, хатинці; хатинки, хатинок
хатній, -я, -є *і* хатний
хатчина, -и
хаща, -і; хащі, ів
хвала, -и
хвалений
хвалити, хвалю; хвалить
хвалитися, хвалюся
хвальба, -и; хвальб
хвалько, -а; хвальки, -ів
хвальний (славний)
хвартух, -а; *пб.* фартух

Хвастів, Хвастова, Хвастову, Хвастостовом, у Хвастові (м.)
хвататися
хватком (прс.)
хваткома (скоро)
Хведір, -дора *пб.* Федір
хвиля, -і; хвилею; хвиль *пб.* филя
хвилювання (-є), я, -ю, -ям, -і; хвилювань
хвилюватися
хвилястий
хвіст, хвоста; виджу хвіст *і* хвоста; підібрати хвоста
хвилевий
хвилястий
хвильку (прс.)
хвинтик, -а (финтик, франт)
хвіртка, -и *й* фіртка
хворий *і* хорий
хворість *і* хорість, -рости, -рістю
хворіти на що (хворіє на очі)
хвороба *й* хороба, -и
хворост, -у
хворостиння (-є), -я
хвостач, -а
хвощ, -а (сосонка, скрипей; рост.)
хемік, -а
хемічний
хемія, -ії, хемією
Херонея, -неї, Херонеєю
Херсон, -у
херсонський
Херсонщина, -и
Херувим, -а
хиба (зл.) або, чи не хиба, -и; хиб
хибити, хиблю, хибиш; хиблять (помилятися)
хибкий
хибкість, -кости, -кістю
хибний
хибувати
хижа, -і, хижею; хиж (хата, шалас)
хижак, -а
хижацтво, -а
хижацький
хижачка, -и
хижий
хижість, -жости, -жістю
хилити, хилю, хилиш; хилять
хилитися
хильці (прс.)

хильцем (прс.)
хімера, -и; хімера
хімерний і хімерний
хімерник, -а
хімерувати, хімерую
хирлявий
хирлявість, -вости, -вістю
хирний (боліючий)
хист, -у
хитання (-є), -я, -ю, -ям, -і; хитань
хитатися, хитаюся
хитний
хитність, -кости, -кістю
хитрий
хитрість, -рости, -рістю
хитрощі, -ів
хитрувати, хитрую
Хівря, -і
хід, ходу, на ходу; *пб.* хода, -и
хідля, -і, хідлею; хідлі (щудло)
хідник, -а
Хіос (невідм.)
хірург, -а
хірургія, -ії, хірургією
хіть, хоти, хіттю
хлизень, -зня
хлиняк, -а
хлипання (-є), -я
хліб, -а; хліби, -ів; хліба, -ів (збіжа)
хліб-сіль (гостина)
хлібний
хлібовець, хлібівця (хлібове дерево)
хлібороб, -а
хліборобство, -а
хліборобський
хлів, -а; хліви, -ів
хлівець, хлівця
хлопець, хлопця, хлопцеви (-і), хлопче!, хлопцем, у хлопці; хлопці, -ів
хлопка, -и, хлопці; хлопок
хлопство, -а, -у
хлопчик, -а
хлопчисько, -а
хлопя, -пяти, -пяті, хлопям; хлопята; хлопят
хлопятко, -а
хлопячий
хлюпання (-є), -я
хлюпатися
хлюсня, -і
хльор, -у
хльорак, -а
хльораль, -лю
хльоран, -у

хльорник, -а
хльоровий
хльороводень, -водня
хльороформ, -у
хмара, -и; хмар
хмаритися, хмариться
хмарка, -и; хмарки, хмарок
хмаровий
хмаролом, -у
хмелитися, хмелюся
хмелище, -а, -у; у хмелищі
Хмельницький Богдан
Хмельниччина, -и *пб.* Хмельнищина
хмиз, -у (хворост)
хміль, хмелю
хування (-є), -я
хованка, -и, хованці; хованок
ховатися, ховаюся, ховаешся
ховзанка, -и, ховзанці; хозванки; ховзанок
ховзатися, ховзаюся
ховзкий
ховзтяк, -а
ховстати, ховстаю
хода, -и
ходак, -а
ходити; ходитоньки; ходуні, ходунечки (пестливі дієімен.)
ходити, ходжу, ходиш; ходять; ходім, -дімо; ходячи, ходя
ходіння (-є), -я
ходник, -а (ковер)
ходня, -і
ходором ходити
ходою (прс.)
холєра, -и
холітатися
холод, -у
холодець, -лодцю
холодити, холоджу, холодиш; холодять
холодна, -ної (арешт, тюрма)
холодник, -а
холодок, -лодку
холодно, холоднійше (холодніше, холодніще)
холодячий
холонути, холону; холонуть
холошні, -ів
Хома, -и
Хомин, -а, Хомином; Хомини
хомут, -а; *пб.* хамут
Хопер, Хопра

хопитися за кого що, : *або* кого що
хопта, -и
Хорват, -а
Хорвація, -ції, -цією
хори, -ів (місце, де співають)
хорий *і* хворий
хорист, -а
хороба, -и; *пб.* хвороба; хоріб *і* короб
хоробрий
хоробрість, -рости
хоровий
хоровитий
хоровід, -воду (похід)
Хорол, -у
хорольський
хороми, -ів (сіни)
хоростіль, -ля
хороше *й* хороше
хороший; ліпший
хорошіти, хорошію
хорт, -а
хортиця, -і; Хортиця, -і (острів)
хоругва, -и; хоругов, -ругви (ж. р.); хоругвів *і* хоругов; *пб.* корогва, -и
хосен, хісна (-у); *або* хісно, -а (с. р.)
хосенний (корисний)
Хотин, -а
хотинський
хотіти (хтіти); хочу, хочеш; хотять *і* хочуть
хотя; хотяй; хоч (зл.)
хотяйби
хоть; хоч
хотьби; хочби
хочаб
хочаж
хочже
храм, -у
хреб, -а; -и
хребет, хребта
хребовець, хребовця
хресний *і* хрестний
хрест, -а, хресте!; хрести, -ів
хрестильниця, -і
хрестини, хрестин
Хреститель,-теля,-телеви (-і)
хреститися, хрещуся, хрестишся; хреститься
хрестоматія, -ії; хрестоматій
хрестоносець, -носця
хрестоносні походи; *пб.* хрестові п.
хрещатий
хрещений

хрещеник, -а
хрещениця, -і
хрещення (-є), -я
хрестяк, -а (павук)
Хризеїда, -и
хрипіти, хриплю, хрипиш; хриплять
хрипка, -и
Христина, и
Христинівка, -и
християнин, -а; християни, християн
християнство, -а
християнський
Христос, Христа. Христови (і), Христе!
христолюбець, -любця, -любцеви (-і)
христосування (-є), -я
христосуватися, христосуюся
Христофор, -а
хрищ, -а; *й* хрящ, -а; хрястка, -и
хрін, хріну *й* хрону
хріновий
хробак, -а
хробачливий
хробачня, -і
хром, -у
хроман, -у
хромий
хроніка, -и; хронік
хронічний
хронольогія, -гії, -гією; хронольогій
хронометер, -тра
хропти, хропу
хрумтіння (-є), -я
хрумтіти
хрупотіння (-є), -я
хрусталь, -лю; хрустальовий
хрущ, -а
хрящуватий
хто, що; 2. кого, чого; 3. кому, чому, 6. ким, чим; 7. у кім, у чім *пб.* у чому
хтобудь, щобудь; когобудь, чогобудь
хтож, щож; когож, чогож
хтонебудь, щонебудь; когонебудь, чогонебудь
хтось, щось; когось, чогось
хуґа, -и
худнути, худну; худнуть
худоба, -и
художник, -а
художній
художність, -ности, -ністю

худорлявий
худорлявість, -вости, -вістю
хурдига, -и; *пб.* хурдиґа
хуртовина, -и
хустка, -и, хустці; хустки, хусток
хустковий
хутенький
хутенько
хутір, -тора, -торови (-і), -тором
хуткість, -кости, -кістю
хуторець; хутірець, хутірця
хуторний
хуторянин, -а
хуторянка, -и, хуторянці; хуторянки, хуторянок
хутро, -а *пб.* футро
хух! (окл.)
хухати, хухаю

Ц.

цалівка, -и, цалівці; цалівки, цалівок
цаль, цалю (2 ½ цм.) (дюйм, -у); *або* цаль, цаля
цальовий *або* цалевий
цапеня, -няти, -ням
цапів, цапова, -е
цапки (прс.) ц. ставати
цапком (прс.)
цаповий; цапиний
цар, -ря, -реви (-і), рем, царю!; царі, -ів
цар-зілля (-є); царзілля, цар зіллю
Царгород, -у
царгородський
царенко, -а
цареня, -няти, -ням
царина, -и
царинний
Царицин, -а
цариця, -і
царів, царева, цареве
царівна, -и *пб.* царівної, царівні, царівно! царівни, царівні; царівних *пб.* царівен, царівним
царський
царювання (-є), -я, -ю, -ям, -і

царювати, царюю
цвенькати
цвинтар, -ря, -реви (-і), -рем, -рі; цвинтарі, -ів
цвікер, цвікра (пенсне)
цвілий
цвіль, цвіли, цвіллю
цвірінькання (-є), -я, -ю, -ям, -і
цвірінькати
цвіркун, -а
цвісти цвіту, цвітеш; цвітуть *пб.* цвисти, цвиту
цвіт, -у; *пб.* квіт
цвітань, -ни
цвітень, цвітня; *пб.* квітень
цвітка, -и *пб.* квітка, -и; квітки, квітоk
цвітник, -а *пб.* квітник, -а; (зільник)
цвітостан, -у
цвях, -а
цвяхований
цвяхувати
цвяшок, -шка
це, *цеє (отсе), цього, цьому
цебер, цебра
цебрик, -а, у цебрику
цебрина, -и
цебто; себто
цегельник -а; *пб.* цегольник
цегельня, -і; цегелень; *пб.* цегольня, -і; цеголень
цегла, -и; цегел
цеглина, -и
цегляний
цеж; сеж
Цезар, -а
цезура, -и (пересічка)
цей, ця, це; 2. цього, цеї, цієї; 3. цьому, цій; 4. цього, цю, це, цей; 6. цим, цею, цією; 7. у цім, у цьому, у цій; ці, цих, цим, цими, у цих
целюльоза, -и
Цельовець, Целівця (м.)
Цельс'й, -сія
цемент, -у
цементовий
ценз, -у
цензор, -а
цензура -и
центиметер, -метра *або* сантиметер
центр, -а (осередок)
централізація, -ції, -цією

централізований
централізувати, централізую
централіст -а
центральний; Центральна Рада (У.)
цера, -и
церата, и; церат
цератовий
цербер, -а
церемонійний
церемонія, -нії
церера, -и
церква, -и; *пб.* церков, церкви, церквою; церкви, церков *і* церквів
церковка, -и
церковно-славянська нова
церковця, -і; *пб* церківця
цертифікат, -у
цесія, -ії; цесій (відступлення)
цехмістер, -містра
цибатий (тонконогий)
цибуля, -і, цибулею; цибуль
цибульовий
цибульковатий
цибух, -а
цибуховий
цивілізація, -ії, цивілізацією
цивілізований
цивілізувати
цивільний
циган, -а
циганити, циганю, циганиш; циганять
циганка, -и; цигапці; циганки, циганок
циганський
циганча, -чати, -чаті; -чам; циганчат
циганчук, -а
цигарка, -и *пб.* сигарка; цигаро, -а
цигарниця, -і; цигарничка, -и
цикль, циклю, циклеви (-і), циклем
цикльон, -у
Цикльоп, -а
цимбали, -лів *пб.* цимбал
цимбаліст, -а
цина, -и
цинамон, -у
цинік, -а
цинічний
цинічність, -ности, -ністю
цинк, -у
цинковий

цинобра, -и
циновий
Цинциннат, -а
циняк, -а *або* каситерит, -а
циприс, -а
циприсовий
цира, -и
циранка, -и, циранці; циранок, (дика качка)
цирк, -у
циркати (бризкати)
циркель, циркля; *пб.* циркуль, -ля
циркулювати, циркулюю (кружити)
циркуляр, -а *лп.* обіжник
циркуляція, -ції, -цій
цирувати, цирую
цирулик, -а (хірург)
цистерна, -и; цистерн
цитаделя, -і; цитадель
цитата, -и; цитат, -у
цитований
цитрина, -и *пб.* лимона, -и *або* лимон, -а
цитувати, цитую
цить, цитьте! (окл.)
цитькати
цифра, -и; цифр
Цицерон, -а; Ціцерон
цицеронський
цівка, -и; цівок
цівунка, -и, цівунці
цівкуватий
цідити, ціджу, цідиш; цідять
цідило, -а
цідження (-є), -я
цікавий
цікавитися, цікавлюся, цікавишся; цікавитьсяся
цікавість, -вости, -вістю
цілий, цілісінький
цілина, -и
цілити, цілю, цілиш; цілять
цілість, -лости, -лістю
цілком (прс.)
Ціллі (невідм.)
ціло; цілим (прс.)
цілоденний
цілорічний
цілування (-є), -я, -ю, -ям, -і
цілувати, цілую, цілуєш, цілують; цілуючи, цілуй!
цілунок, цілунку
цілушка, -и; цілушок

ціль, ціли, ціллю; ціли, цілий
цінити, ціню, ціниш; цінять
цінний
цінник, -а
цінність, цінности, цінністю
цінування (-є), -я
цінувати, ціную
ціпок, ціпка
ціпяк, -а
цісар, -ря, -реви (-і), -рем; цісарі, -ів
цісарева, -вої, -вій
цісарівна, -и *й* цісарівної; цісарівні, цісарівно!; цісарівни *й* цісарівні, цісарівних *і* цісарівен, цісарівним
цісарський
ціяняк, -у
цло, -а
цловий
цмок! (окл.)
цмокати, цмокаю
цок! (окл.)
цокати, цокаю
цоколь, цоклю *або* цоків, цокола
цокотіти, цокочу, цокочеш; цокочуть
цокотуха, -и
цукор, цукру
цукорниця, -і; цукорниць
цукорничка, -и, цукорничці; цукорнички, -чок
цукорня, -і, цукорнею; цукорень *пб.* цукорнів; *також* цукерня
цукорок, цукорка *пб.* цукерок, цукерка
цукроварня, -і; цукроварень
цукроватий
цукровий
цукрувати, цукрую; цукрують
цупити, цуплю, цупиш; цуплять
цупкий
цупко (прс.)
цур! (окл.) цур тобі
цуратися, цураюся
цурпалок, -палка *пб.* цурупалок
цуценя, -няти, -няті, -ням
цуцик, -а
цюкання (-є), -я, -ю
цюкати, цюкаю
цюпа, -и; цюп

цюпка, -и, цюпці; цюпки, цюпок
Цюрих, -у
цюрком (прс.)
цюркотіти, цюркочу, цюркочеш; цюркотять
цямрина, -и
цяпати, цяпаю
цятка, -и, цятці; цятки, цяток
цяця, -і, цяцею; цяць
цяцька, -и; цяцьок
цяцькований
цяцькувати, цяцькую
цькування (-є), -я
цькувати, цькую, цькуєш

Ч.

чабан, -а
чабаненко, -а
чабанів, чабанова, чабанове
чабанський
чабанування (-є), -я
чабанувати, чабаную
чабер чабра (чебрець)
чавити, чавлю, чавиш; чавлять
чавкати (плестись)
чавун, -а (чугун горщок)
чавунний
чагар, -ря
чагарник, -а
чагарниковий
чад, -у; в чаду
чадіти
чадний
чай, чаю
чаїтися
чайка, -и, чайці; чайки, чайок
Чайківський (п.)
чаклування (-є), -я, -ю, -ям, -і (знахарство)
чаклувати, чаклую
чаклун, -а
чако, -а
чалапати
чалий (буланий)
чалма, -и (музулм. шапка)
чамара, -и (сурдут)
чапленя, -няти, -няті, -ням
чапля, -і; чапель
чарівний
чарівник, -а

чарівництво, -а
чарівниця, -і; чарівниць
чарівницький
чарка, -и, чарці; чарок
чарковий
чародій, -дія, -дієви (-і), -дієм
чародійний
чародійство, -а
чарочка, -и, чарочці; чарочок
чарування (-є), -я
чарувати, чарую, чаруєш
час; часу, часом; часи, -ів
часник, -у; *пб.* чесник
часниковий *пб.* чесниковий
часовий
часовість, -вости, -вістю
часок, часку
часом (прс.)
часопис, -у (м. р.) *пб.* часопись, -си (ж. р.); часописів *і* часописий (-ей)
часописний
часослов, -а
часословець, часословця
частий, частійший (частіший)
частина, -и
частинний
частиною (прс.)
частиця, -і
частка, -и, частці
частковий
часто (прс.)
часто-густо (прс.)
частокіл, частоколу (-а)
часточка, -и, часточці; часточок
частування (-є), -я
частувати, -частую
часть, части, часте!, частю; части, частий (-ей), частям, частями, у частях
чата, -и
чатинний
чатинник, -а
чатиня, -і
чатівник, -а
чатування (-є), -я
чатувати, чатую на кого
чахотка, и, чахотці (сухоти, сухот)
чаша, -і, чашею, чаш

чашка, -и, чашці; чашок (чара, келих)
чвал, -у
чвалом (прс.)
чвалування (-є), -я, -ю
чвалувати, чвалую
чванитися, чванюся
чванливий
чванливість, -вости, -вістю
чванько, -а
чвертка, -и, чвертці; чвертки, чвертоk
чвертковий
чвертування (-є), -я, -ю
чвертувати, чвертую
чверть, -и, чвертю; чверти, -ий (-ей)
чвірка, -и; чвірки, чвірок
чвірня, -і, чвірнею; чвірні, чвірень *пб.* чвірнів
чебрець, -цю
чевріти, чеврію
чей (зп.) *пб.* чень
чекання (-є), -я, -ю, -ям
чекати, чекаю
челюсть, -и, челюстю; челюсти, -ів (щелепи).
челядка, -и, челядці; челядок
челядник, -а
челядня, -і, челяднею; челядень *і* челяднів
челядь, -ди, челяддю
Челяковський, -кого
Чемберлєн (Chamberlain), -а
чемерка, -и; чемерок
чемний
чемність, -ности, -ністю
чемодан, -у (валіза)
Ченстохова, -и
чепелик, -а
чепець, чепця (другий шлунок у звірят-пережувачів)
чепіга, -и, чепізі; чепіг
чепірнатка, -и, чепірнатці
чепляти, чепляю (чіпляю)
чепоруха, -и, чепорусі
чепуритися, чепурюся
чепурний
чепурун, -а
черва, -и
червак, -а
червакуватий
червень, червня, червневи (-і), у червні

червивий
червивіти
червінь, червіни, червінню; червіний
червневий
червонець, червонця; *пб.* червінець, червінця, червінцеви (-і); червінці
червонити, червоню, червониш; -нять
червоність, -ности, -ністю
червонобурий
червоновидий
червоноперий
червонощокий
червоточина, -и
червяк, -а; *пб.* червак
черга, -и; по черзі; черги, чергів
чергування (-є), -я, -ю, -ям, -і; чергування
чердак, -а (палуба, поклад)
чердачний
черевань, -ня, -неви (-і), -нем; черевані, -ів; Черевань (прізвисько козака)
черевастий
черевик, -а
черевички, -ів
черевичник, -а
черевний
черево, -а, -у; черева, черев
черевце, -ця, -цю (-цеви (-і), черевцем; черевця, -ів
череда, -и
чередник, -а
чередниця, -і
через (прім.)
Черемош, -у (р.)
черемоський
черемха, -и, черемсі; черемх
черен, -у
черенка, -и, черенці; черенки, -нок
черенок, черенка, черенкови (-і) (ручка ножа)
череп, -у
черепаха, -и, черепасі
черепок, черепка
черепяний
черес, -а
чересло, -а (ніж з плуга)
черешневий
черешня, -і; черешень
черешок, черешка

черкати
Черкаси, Черкас
Черкес, -а
черкеський
черкнути, черкну, черкнеш
чернецтво, -а, -у
чернець, черця *або* ченця, черцеви (-і), ченцеви (-і), черце, ченце!, черцем, ченцем. у черці, ченці; ченці, -ів *або* черці, -ів
чернецький
чернечий
Чернігів, -гова, -гову *пб.* Чернігів, -нігова, Черніговом, у Чернігові
черниця, і; черниць
Чернів, Чернева, Черневу
Чернівці, Чернівців *пб.* Черновець
чернігівський *пб.* чернигівський
Чернігівщина, -и; *пб.* Чернигівщина
Черніїв, Черніева
черновецький
черпання (-є), -я, -ю, -ям
черпач, -а
черствий
черствіти
чесати, чешу. чешеш; чешуть
чесність, чесности, чесністю
чеснота, -и; чесноти, чеснот
честь, чести, честю; честий (-ей)
чеський
четвер, четверга, четвергови (і) *пб.* четвергу, четвергом; четверги, -ів
четверговий
Чех, -а; Чехи, -ів
Чехи, Чех, у Чехах (край)
чехонь, чехони (риба)
чечевиця, -і; *пб.* сочевиця
чечітка, -и (птиця)
чечуга, -и (риба)
Чешка, -и, Чешці; Чешки, Чешок
чи; чиб; чиби (зл.)
чигати, чигаю
Чигирин, -а; *пб.* Чигрин, -а
чигиринський
чиж (зл.)

чий, чия, чиє; 2. чийого, чиєї; 3. чийому, чиїй; 4. чийого, чию; чиє; 6. чиїм, чиєю; 7. у чиїм, у чиїй; чиї, чиїх, чиїм, чиїх, чиї, чиїми, у чиїх

чийсь, чиясь, чиєсь; 2. чийогось, чиєїсь; 3. чийомусь, чиїйсь; 6. чиїмсь, чиєюсь, 7. у чиїмсь, у чиїйсь; чиїсь, чиїхсь (чиїхось), чиїмсь, чиїмись; у чиїхсь (у чиїхось)

чийсьто, чиясьто, чиєсьто 2. чийогосьто, чиєїсьто

чикавка, -и, чикавці; чикавки, чикавок; *пб.* щикавка

чиколоток, -лотка

чим: ніж, від, як, над; пр.: красший, чим ти (як ти, від тебе)

чим хутше, чим тихше)

чим-дуж (прс.)

чималий

чимало

чимхати, чимхаю

чимчикувати, чимчикую

чинбар, -ря, -реви (-і) (кожумяка)

чинбарський

чинбарувати

чинний

чинник, -а

чинність, чинности, чинностю; чинности, -ий (-ей) чинностям

чинш, -у

чиншовий

чиншовик, -а

чирак, -а *пб.* чиряк

чисельний

чисельник, -а

численний

числити, числю, числиш; числять

число, -а, -у; числа, чисел

чистенький, чистесенький

чистий, чистійший (чистіший, чистіщий), чистісінький

чистильник, -а

чистильниця, -і

чистити, чищу, чистиш; чистять

чистість, чистости, чистістю
читальня, -і; читалень *пб.* читальнів
читальник, -а
читальниця, -і; читальниць
читальницький
читанка, -и, читанці; читанки, читанок
читання (-є), -я, -ю, -ям, -і; читань
читати, читаю, читаєш; читають
читач, -а, -чеви (-і), -чем, у читачі; читачі, -ів
читачка, -и, читачці; читачки, читачок
чи-то-пак
чихавка, -и, чихавці; чихавки, чихавок
Чичерин, -а, Чичерином
чичирк (прс.); пр.: ні чичирк (ні слова)
чівка, -и, чівці (колося)
чільний
Чімборассо, -а
чіп, чопа, чопом, у чопі; чопи, -ів
чіпати
чіпець, чіпця, чіпцеви (-і), чіпцем; чіпці, -ів
чіплятися, чіпляюся, чіпляєшся
чіпок, чіпка
чіт, -у (чітне число); чіт, чи лишка
чіткий
членський
чмир, -рю (хміль в голові, пяниця)
чміль, чмеля
чобіт, чобота; чоботи, чобіт, чоботам *і* чоботям; чоботами *й* чобітьми; в чоботах *і* чоботях
чобітки-червінці (гарні чобітки)
чобіток, -тка
чоботар, -ря, -реви (-і), -рем
чоботаренко, -а
чоботариха, -и, чоботарисі
чоботарівна, -ни *пб.* -ної *гл.* царівна
чоботинка, -и, чоботинці
чоботисько, -а
човгання (-є), -я

чо́вен, чо́вна, чо́вновви (-і), у чо́вні; чо́вни, -ів; *пб.* чо́вно, -а
чо́вник, -а
чо́вновий
чого?
чогось (прс.)
чоколя́да, -и *й* шокола́д, -у
чо́ло, -а, чоло́м; чо́ла, чо́лів, чо́лам
чолови́й
чолові́к, -а
чолові́чий
чоло́мкання (-є), -я
чоло́мкати
чом (зл.)
чому? (зл.)
чомусь (прс.)
чо́пик, -а
чоповий
чорненький, чорнесенький
чо́рний, чорні́йший, (чорні́ший, чорні́щий), чорні́сінький; »Чорна рада« Куліша; Чорне море
чорнилиця, -і; чорнилиць (каламар)
чо́рнило, -а
чо́рнити, чорню́, чо́рниш; чо́рнять
чорни́ця, -і (афина)
чорно (прс.)
чорнобривий *і* чорнобровий
чорнобри́вка, -и
чорногу́з, -а (бузько)
Чорногу́зи, -ів
чорнозе́м, -у
чорноземля́, -і; чорноземе́ль
Чорноморе́ць, -морця
чорноморський
чорносотенний
чорт, -а
чорт-зна! (окл.)
чортеня́, -няти, -ням
чортисько, -а
чорти́ця, -і; чорти́ць
чортовиння (-є), -я
чорто́рия, -рії *пб.* чорторий, -рия
чортя́тко, -а; чортя́ток
чортя́чий
чотири *й* чотирі, чотирьох, чотирьом, чотирма *пб.* чотирома
чотирнадцять, чотирнадцяти *пб.* чотирнадцятьох, чотирнадцяти *пб.* -тьом; чотирнадцятьма *пб.* -тьома

чотироклясовий
чотирокутник, -а *пб.* чотирьохкутник
чотиростінник, -а
чуб, -а
чубатий
чубити, чублю, чубиш; чублять
чубитися, чублюся
чубок, чубка
чуваний
чувати, чуваю, чуваєш
чудак, -а
чудар, -ря
чудасія, -сії, -сією; чудасій
чудацтво, -а
чудернацький
чудний (дивний)
чудо, -а; чуда, чуд
чудо-диво, чуда-дива (скріпленнє вражіння)
чудовий (гарний)
чудовість, -вости, -вістю
чудодійний
чудувати, чудую
чужениця, -і
чужий
чужина, -и
чужинець, чужинця, чужинцеви (-і)
чужинецький
чужоземець, чужоземця, чужоземцеви (-і)
чужоземка, -и
чужоземний
чуйний; чуткий
чуйність, -ности, -ністю
чулість, -лости, -лістю
чума, -и
чумак, -а
чумакування (-є), -я, -ю, -ям, -і
чумакувати, чумакую
чумацтво, -а
чупер, чупра
чуприна, -и
чура, -и
чуріти, чуріє
чуркало, -а, -у
чуркотіти, чуркотіє
чутися (почуватися)
чутити, чутю, чутиш; чутять
чутка, -и, чутці; чуток
чуткий
чутливий
чутливість, -вости, -вістю

чутний; чутно (прс.)
чуття (-є), -я, -ю, -ям, -і; *чувство, -а
чухати
чхання (-є), -я
чхати, чхаю

Ш.

Шабатурка, -и; шабатурок
шабаш, -у (шабас)
шабашувати, шабашую; *пб.* шабасувати
шабля, -і; шабель
шабльон, -у
шабльоновий
шаг, -а
шаговий
шажок, шажка
шайнути, шайну, шайнеш; пр. вітер шайне
шайтан, -а
шал, -у
шалапут, -а
шалений
шалівка, -и, шалівці; шалівки, шалівок
шаліти
шалюпа, -и
шаль, шалю, шалем; шалі, -ів
шалька, -и; шальці; шальки, шальок
шамкий
шамотіти, шамочу, шамотиш; шамотять
шамотня, -і
шана, -и
шанець, шанця, шанцеви (-і), шанцем
шановний
шанс, -у; шанси, -ів
шанталавець, -лавця
шанталавий
шанувати, шаную
шануватися, шануюся
шанування (-є), -я, -ю, -ям
шапка, -и; шапки, шапок
шапкар, -ря, -реви (-і), -рем
шаплик, -а *пб.* шафлик
шаповал, -а
шаповальня, -і
шар, -у
шаравари, -ів
шаран, -а (риба)
шарварок, -варка

шарж, -у
шаржа, -і, шаржею
шаржувати, шаржую (пересаджувати)
шаркотіти, шаркочу, -кочеш; шаркочуть
шарлятан, -а
шарнути, шарну, шарнеш; шарнуть
шарпанина, -и
шарпання (-є), -я
шарпати
шарувати, шарую
шарфа, -и; шарф; *пб.* шарф, -а
шатківниця, -і
шаткувати, шаткую
шатнутися
шатро, -а; шатер *і* шатрів
шафар, -ря
Шафарик, -а
шафарка, -и; шафарок
Шафгавзен, -а *пб.* Шафуза, -и
шафран, -у
шах, -а
шахва, -и *пб.* шафа, -и; шаф *і* шахов
шахівниця, -і; шахівниць
Шахматов, -а, -у, Шахматовом (уч.)
шахрай, -рая
шахрайство, -а
шахрайський
шахрувати, шахрую
шахтар, -ря
шашель, шашля
Шашкевич, -а
шваб, -а
шваґер, шваґра (шурин)
Швайцарія, -рії, -рією
швайцарський
шванк, -у
шванкувати, шванкую
шваркотіти, шваркочу, шваркочеш; шваркочуть
швацтво, -а
швацький
швач, -а
швачка, -и, швачці; швачок
Швед, -а
Шведка, -и
шведський
Шведчина, -и
швендя, -і
швендяти
Швеція, -ії
швець, шевця, шевцеви (-і), шевче!, шевцем, у шевці; шевці, -ів

швидкий, швидший, швидчий
шев, шву; шви, -ів
шевня, -і
шевство, -а, -у
шевський
шевців, шевцева, шевцеве
шевцівна, -и *або* -ної
Шевченко, -а; у Шевченкови (-і)· *пб.* у Шевченку; Шевченки, -ів
шевчиха, -и, -сі
шедевр, -а
шездара, -и (цитра)
Шекспір, -а
шелест, -у
шелестівка, -и, шелестівці; шелестівок
шелестіння (-є), -я, -ю, -ям
шелестіти, шелещу, шелестиш; шелестять
Шеллі, Шеллія (п.)
шелом, -а
шелюг, -а
шеляг, -а
шематизм, -у
Шенбрун, -а
шепотати
шепотіти, шепочу, шепочеш; шепочуть
шептуха, -и
шеретування (-є), -я
шеретувати, шеретую (очищую)
шеритвас, -у *пб.* шерітвас
шерсть, шерсти, шерстю
шершень, шершня, шершневи (-і), шершнем; шершені, -ів
шестий *і* шостий
шестикутник, -а; шостикутник
шиба, -и
шибайголова, -и
шибатися
шибеник, -а
шибениця, -і
шибеничний
шибка, -и; шибок
шинкар, -каря
шинкарка, -и; шинкарок
шинкарство, -а
шинкарювати, шинкарюю
шинкувати
шинок, шинку
шиплячий

шипучий
шир, -у
ширина, -и
ширити, ширю, ширищ, ширить; ширите, ширять
Широке, -кого
широкий, ширший
широко (прс.)
широкоплечий
широченний; широчезний
широчиня, -і
широчінь, -чіни, широчінню
ширшати
ширяння (-є), -я
ширяти
шитво, -а
шити, шию
шифр, -у
шифрований
шифрувати, шифрую
шишка, -и, шишці; шишок
шия, -ї; ший
Шіллєр, -а
шіснацять, шіснацяти й шіснацятьох, шіснацятьом, шіснацятьма й шіснацятьома, у шіснацяти *пб.* -тьох

шістка, -и, шістці; шістоk
шість, шости й шістьох, шістьом, шістьма
шістьдесять, шістьдесятьох
шістьсот (невідм.)
шкапа, -и
шкаповий
шкаралуща, -і, -щею
шкарлятина, -и (красуха)
шкварки, -ів
шкварчати, шкварчу, шкварчиш
шкереберть (прс.)
шкільний
шкіра, -и *пб.* скіра, -и
шкірити (зуби)
шкіряний
шклити
шкло, -а; *лп.* скло, -а
шкляний *лп.* скляний
шклянка, -и *лп.* склянка
шкляр, -а
шкода (прс. — мені когось ш.)
шкода, -и, шкід
шкодити, шкоджу, шкодиш; шкодять
шкодувати

школа, -и; шкіл
школяр, -ря, -реви (-і), -рем
школярка, -и; школярок
школярський
шконтро (невідм.)
шконтрувати, шконтрую
Шкот, -а
шкотський
Шкоція, -ії
шкраб, -а
шкребтати, шкребчу, шкребчеш; шкребчуть (скребтати)
шкробати *пб.* скробати
шкут, -а
Шлеск, -у
шлеський
шлендріян, -у
Шлєсвік, -а
шлийка, -и; шлийок
шлик, -а
шличок, шличка
шлия, -ї *пб.* шлея, -ї
шліфувати
шлунок, шлунку (-а)
шлюб, -у
шлюбний
шлям, -у
шлямуватий
шляпа, -и
*шляфрок, -а
шлях, -у; на шляху
шляхта, -и
шляхтич, -а
шляхетний
шляхетність, -ности, -ністю
шляхетство, -а
шляхтянка, -и, шляхтянка, -и, шляхтянці; шляхтянок
шмата, -и
шматок, -тка
шмаття (-є), -я
шматувати, шматую
шмергель, шмерґля
шмигнути
шморгати
шмукляр, -а
шнур, -а
шнурівка, -и; шнурівок
шнуровиці, шнуровиць
шнурок, шнурка
шнурування (-є), -я, -ю, -ям, -і
шнурувати, шнурую
шовініст, -а
шовіністичний
шовк, -у
шовковий
шовковик, -а
шовковина, -и
шолом, -а

шолопати
шолудивий (паршивий)
шолупина, -и
шомпол, -у
шоса, -и *пб.* шосе (невідм.)
шостий
шестиклясний
шестикутник, -а
шестилітній
шпак, -а
шпакуватий
шпалір, -а
шпальта, -и; шпальт (стовпець, стовпця)
шпара, -и
шпараґ, -у
шпарґал, -у
шпарити, шпарю, шпариш; шпарять
шпаркий
шпарко (прс.)
шпарування (-є), -я
шпеник, -а
шпиг, -а
шпигун, -а
шпигунський
шпилястий
шпиль, -лю
шпилька, -и; шпильок
шпиндель, шпиндля
шпирка, -и; шпирок
шпиталь, -ля (-лю), -леви (-і), -лем
шпихлір, -а
шпичка, -и, шпичці; шпичок
шпігун, -а; *пб.* шпигун
шпік, -у
шпічастий
шпортати, шпортаю
шпотатися
шпуги, -ів
шпундер, -дра
шпунт, -у
шпунтувати, шпунтую
шрам, -у (рубець)
шрапнель, -ля
шріт, шроту
шруба, -и
шрубувати
штаба, -и
штани, -ів
штафета, -и
штахети, штахет
штемпований
штилєт, -а
штивний
штивність, -ности, -ністю
штивніти
штигулькати
штифт, -а
штовхати
штовхнути

Штокгольм, -у
штольня, -і
штрайк, -у
штрихуватися, штрихуюся
штубак, -а
штука, -и; штук
штукар, -ря, -реви (-і)
штукарка, -и
штукатура, -и
штукований
штукувати, штукую
штунда, -и
штундист, -а
штуркати, штуркаю
штурм, -у *лп.* наступ
штурмувати *лп.* наступати
штурпак, -а
штурханець, -ханця
Штутгарт, -у
штуцер, -а
штучність, -ности, -ністю
шубовсть! (окл.)
шувар, -у
шукання (-є), -я
шукати, шукаю
шуліка, -и (половик, яструб)
шулька, -и; шульки, шульок *пб.* шульків *і* шульок, шулька (м. р.)
шум, -у
шумівка, -и
шуміти, шумлю, шумиш, шумить; шумлять
шумка, -и; шумок
шумний
шумовина, -и
шумовиння (-є), -я, -ю, -ям
шумування (-є), -я
шура, -и
шурувати, шурую
шурхати
шусть! (окл.)
шутий (корова без рогів: шута)
шутка, -и; шуток
шуткувати, шуткую
шуфляда, -и
шуя, шуї.

Щ.

Щабель, щабля, щаблеви (-і) *пб.* щебель, -бля
щавель, щавлю (квасок)
щавний (кислий)

щадити, щаджу, щадиш; щадять
щадниця, -і
щадничий
щаслив, щасливий, щасливійший (щасливіший, щасливіщий)
щасний, щаснійший (щасніший)
щастити, щастить
щастя (-є), -я, -ю, -ям, -і (-ю); щасть
ще (зл.)
ще-ще (зл.)
щеб; щеби (зл.)
щеб пак
щебет, -у
щебетання (-є), -я
щебетати, щебечу, щебечеш; щебечуть
щебетливий
щебетушка, -и, щебетушці; щебетушок
щедрий
щедрий вечір, щедрого вечора
щедрик, -а
щедрівка, -и; щедрівки, щедрівок
щедрість, -рости, -рістю
щедрувальник, -а
щезати, щезаю
щезнути, щезну, щезнеш
щелепа, -и; щелепи, -ів
щемелина, -и
щеня, -няти, -няті, -ням; щенят
щепа, -и *або* щіпа
щепити, щеплю, щепиш; щеплять
щепій, щепія
щеплення (-є), -я, -ю
щерб, -у; *пб.* щерба, -и
щербак, -а
щербатий
щербина, -и
щербун, -а
щерть; у щерть
щетина, -и
щетинник, -а
щибати, щибаю
щиглик, -а
щигол, щигла; *пб.* щиголь, щигля
щикавка, -и; щикавок
щикати, щикаю
щикнути, щикну
щиколоток, -тка
щипавка, -и; щипавок
щипати

щипці, -ів
щиренький, щиресенький
щирець, щирця (суть, все чисте)
щирець, щирця (пісчана полоса землі); Щирець (м.)
щирий, щирійший (щиріший), щирісінький
щирина, -и (середина)
щирити, щирю, щириш; щирять (щ. зуби)
щирість, -рости, -рістю
щиросердний
щит, -а; щити
щілина, -и
щілка, -и (пора, -и)
щілкуватий (пористий)
щільник -а
щільність, -ности, -ністю
щільно
щітка, -и; щіток
щіткар, -ря, -реви (-і)
щіточка, -и; щіточок
щічка, -и, щічці; щічок
що, чого, чому, що, чим, у чім (чому)
що: котрий (відносн. заім.), що його — котрого; що йому — котрому: що ним — котрим; що в нім, що в ньому — у котрім, що її — котрої; що їй — котрій; що їх, що їм, що ними (їми), що в них
що вечір (прс.)
що вечора (прс.)
що години (прс.)
що день (прс.)
що дня (прс.)
що мога (прс.)
що найміцнійший, що найпізнійший, що найсильнійший (що найсильніший)
що ночи (прс.)
що ранку (прс.)
що рік (прс.)
що року (прс.)
що сили (прс.)
що тиждень (прс.)
що тижня (прс.)
що хвилини (прс.)
що хвилі (прс.)
щоб; щоби (зл.)
щобудь, чогобудь, чомубудь, чимбудь, у чімбудь

щовб, -а
щовба, -и (скала)
щогла, -и; щогол
Щоголів, Щоголева, Щоголеву (п.)
щож
щоденнний
щоденно (прс.)
щодо, пр. щодо мене
щойно (тільки) зл.
щока, -и; щоки, щок
щомісячний
щомісячно (прс.)
щонебудь, чогонебудь, чомунебудь
щось таке, чогось такого
щот, -у
щото, чогото, чомуто; щото плачу було!
щука, -и
щулитися, щулюся, щулишся; щуляться
щупак, -а
щупаковий
щупачина, -и
щупачок, -пачка (танцювати, йти щупачка).

Ю.

Ювелір, -а
ювилей, -лею, -леєви (-і), -леєм, у ювилеї
ювилейний
ювилят, -а
Юда, -и
юдаїзм, -у
юдити, юджу, юдиш; юдять
юлити (вертітися)
Юлій, -лія, -лієви (-і), Юлієм
Юлія, -ії
Юліян, -а
юлка, -и (волок)
Юлька, -и, Юльці
юн, -а (риба)
юнак, -а
юнацтво, -а
юнацький
Юнона, -и
юпка, -и, юпці; юпки, юпок (кафтан)
юрба -и
юргельт, -у
юргельтник, -а
юрда, -и (макух з конопл. сімя)

юридичний
юрист, -а
Юрій, Юрія, Юрієви (-і) *пб.* Юрію, Юрієм, в Юрії
Юрко, -а. Юрку!; Юрась, Юрася
юрливий (подвижний, верткий)
юрливість, -вости, -вістю
юрлити (вертітися)
юрма, -и (товпа)
юрмитися (товпитися)
юрник, -а (рост.)
юродивий (навісний, навіжений)
юха, -и, юсі
Юхим, -а
юхт, -у
юхтовий
юшитися
юшка, -и, юшці; юшок.

Я.

Я, мене, мені, мене, мною, у мені; ми, нас, нам, нами, у нас (заім.)
яблінка, -и, яблінці; яблінок
ябло, -а
яблоко, -а, -у, в яблоку й яблоці; яблока, яблок; дві яблоці (двійня)
яблоневий
яблоня, -і
яблочко, -а, -у; яблочок
яблочний
яблочник, -а
явище, -а, -у, у явищі; явищ
явір, явора; явори, -ів
явірниця, -і (порічка)
являтися, являюся, являєшся
явний
явність, явности, явністю
явно (прс.)
яворовий
Яворів, Яворова, Яворову, Яворове! Яворовом, у Яворові (м.)
Яворівець, Яворівця
яворівський
Яворжно, -а (м.)

Ягайло, -а
Ягайлович, -а
Ягайлони, -ів
ягайлонський
ягідка, -и, ягідці; ягідки, ягідок
ягниця, -і
ягня, -няти, -няті, ягням; ягнят
ягнятина, -и
ягнятко, -а, -у; ягняток
ягнячий
ягода, -и; ягід
Ягорлик, -а
ягорлицький
Яготин, -а
яготинський
Яґич, -а
Ядвига, -и
ядерний
ядерність, -ности, -ністю
ядро, -а; ядра, ядер
яєчко, -а, -у; яєчок
яєчня, -і *пб.* яєшня, -і
яз, -у (гребля, гать)
язва, -и
язик, -а, на язиці; язики, -ів
язикатий
язикознавець, язикознавця (мовознавець)
язикознавство, -а (мовознавство)
язичок, язичка
Язон, -а
язулька, -и, язульці (кість підязич.)
яйце, яйця, яйцю *і* яйцеви (і), у яйці; яйця, яєць
яйцеватий
як (зл.)
як довго
як найкрасше, як найкраще
як-не-як (прс.)
як слід (прс.)
як стій (прс.); миттю
якби (зл.)
якбудь (прс.)
якже; якжеж (зл.)
який, -а, -е
якийбудь, якабудь, якебудь; 2. якогобудь, якоїбудь; 3. якомубудь, якійбудь...
якийнебудь, яканебудь, якенебудь; 2. якогонебудь, якоїнебудь...
якийсь, якась, якесь; 2. якогось, якоїсь...

якийто, якато, якето... *але:* який то, яка то (то — вказуюче значіння)
Яким, -а
Яків, Якова, Якову, Яковом, у Якові; Якови, -ів
якір, якора
якість, -кости, -кістю
якнебудь (прс.)
яко мога (прс.)
яко-тако (прс.)
якостний *і* якосний
якось (прс.)
якто; *але* як то (вказуюче знач.)
Якутськ, -а
якутський
ялина, -и
ялинка, -и, ялинці; ялинки, ялинок
ялиновий
ялівка, -и; ялівок
ялівник, -а
яловець, ялівцю, ялівцеви (-і), ялівцем, у ялівці; *пб.* ялівець, ялівця
яловий
яловиця, -і
Ялта, -и
ялтинський
яма, -и; ям
ямб, -а
ямбічний
ямина (лобна, носова, грудна, ротова, черевна), -и
Ямна, -и *пб.* Ямної, Ямно!
Ямпіль, Ямполя
ямпільський
янгол, -а; янголи, -ів
янголятко, -а; янголятки
янголяточко, -а
янгольський
яничар, -а; яничар
яничарка, -и, яничарці; яничарок
Янкель, Янкеля, Янкелеви (-і), Янкелем
янтар, -у (бурштин)
Японець, Японця, Японцеви (-і), Японцем, у Японці (-цеви)
Японія, -ії
Японка, -и, Японці
японський
яр, -у, яром
яр, -и (весна)
Ярема, -и
ярий

ярина, -и — збіжа яре; *а не*: го родовина, горо-дина
Ярина, -и
ярість, ярости, ярістю
ярка, -и
ярмарок, ярмарку; ярмарки, -ів
ярмаркувати, ярмаркую
ярмо, -а; ярма ярмів *і* ярем
Ярмолинці, Ярмолинець
ярок, ярка, в ярку
яруга, -и
яса, -и
ясенина, -и
ясен, ясна, ясне; ясний, яснійший, (ясніший, ясніщий) яснісінький
ясень, ясеню; *пб.* ясінь, ясеня; ясень, ясену (м. р.)
Яси, Яс (м.)
яскиня, -і; яскинь (печера)
яскравий
яскравість, -вости, -вістю
ясла, ясел, яслам
ясмин, -у
ясминовий
ясненький, яснесенький
ясність, -ности, -ністю
яснiти, яснію
ясноблакитний
ясочка, -и, ясочці
яспис, -у
ясписовий
яструб, -а *пб.* ястреб, ястр б
ясувати, ясую
ятер, -а *пб.* ятір, ятера; (верша) *і* витір
ятерець, ятірця
яти, йму, ймеш, йме; ймуть, яв, яла, яло, яли; ялося — подобає, гоже, пристало
ятка, -и, ятці; ятоп
ятменя, – няти
ятристий
ятрити, ятритися
ятрівка, -и; ятрівок (жінчина сестра)
ятрун, -а
яфина, -и; яфини, яфин *пб.* афина
Яффа, -и
яхта, -и; *пб.*, яхт - у

ячати; лебеді ячать
ячмінь, ячменю і ячміню; ячмені (роди); ячмена (всі на полях)
ячмінний
ячмінець, ячмінця
ящірка, -и; ящірок
ящур, -а (саламандра).

ГОЛОВНІ ПРАВОПИСНІ ПРАВИЛА ТА ЗАМІТКИ ДО ВІДМІНИ

А) ГОЛОВНІ ПРАВИЛА ПРАВОПИСУ.

§ 1. Пишемо букву *ї* там, де її вимовляємо як *йі*, н. пр.: на початку слова або складу: їдкий, їжак, їхати; героїчний, Енеїда, Каїн, Україна...; по шелестівках у зложених словах: вїзд, вїдатися, вїхати, зїзд, обїзд...; у 7. (місцевім) відмінку ч. од. іменників: у безголові, довірі, загірі, імі, нові (нов), на Підгірі, пірі, Поморі, сімі (сімя), тімі...; врешті у відміні: імя, соловій; імів, соловів, солові....

§ 2. У складах без наголосу не можна мішати *е* з *и*, *є* з *і*, *о* з *у*. Пишемо: беруть, великий, кривий, лежить, лечу, синенький, маємо, маєте; голубка, кожух, мачуха, яблоко; *але:* парібок або парубок.

§ 3. Пишемо *у, ю,* в словах на -увати, -ювати, якщо те *у* або *ю* не має наголосу: годувати, дарувати, купувати; горювати, танцювати..., виговорювання, напоювання, силування; горювання (є), тінювання (є), царювання (є); *але*: панування *пб.* панування (є); купований,

подарований, мальований, схвильований...

§ 4. Зберігаємо в письмі голосові шелестівки: *б, в, г, ґ, д, ж, з,* хоч не чуємо їх голосовости у вимові; виступає вона перед голосівками в інших формах або споріднених словах: біб, бобу; дід, діда, віз, воза; книжка, книжок; ліжко, ліжок; ложка, ложок; ніжка, ніжок; рибка, рибок; солодкий, солодощі; Запорожці, жердка, грубший, молодший, рідко, вязка, легко, нігті... Зберігаємо голосові шелестівки у приростках: *без, від, під, над, об, перед, роз:* безконечний, безпечний, відкусити, відтяти, відхилити, підшукати, підсунути, надкусити, обступити, обшити, передплата, розпука, розкіш; у зложених приіменниках: *знід, знонад, зперед, зпоза, зпоміж, зпосеред;* у словах з приростком *з* перед *с, ш:* зсунути, зшиток. **Виїмково** пишемо *с* замість *з* перед *к, п, т, ф, х* — у словах спристaвкованих: скинути, скубнути, скрутити, сперти, спорохнавіти, стерти, сфальшувати, сходити...; **ане** слова: зцпити, зчорніти, зчарувати... можна писати також: сціпити, счорніти, счарувати...

§ 5. У деяких словах пишемо *л* по губних шелестівках: *б, п, в, м, ф* перед: *ю, я, є, е, і:* люблю, люблять; терплю, терплять, зловлю, зловлять, ломлю, ломлять, траплять *пб.* трафлять; годівля, граблі,

крапля, купівля, Римлянин..., **але:** безголовя (є), безрибя (-є), прислів'я (є).

§ 6. Пишемо подвійні шелестівки для означення їхньої довгости: *н, л, т, д,* — головно у дієслівних іменниках: насіння (є), питання (є), розстання (є), терпіння (є), весілля (є), зілля (є), Поділля (є), життя (є), поняття (є), приняття (є), безладдя (є), оруддя (є); подвійні шелестівки залишаються в інших формах відміни, з винятком 2 (родового) відм. ч. мн.: насінню, насінням; **але:** насінь; весіллю, весіллям; **але:** весіль. Подвоєння шелестівок буває в інших іменниках, не лише дієслівних: Ілля, міддю, сіллю, стаття, статті, суддя, судді, тінню. . Нема подвоєння, якщо у дієслівних іменниках є в закінченні дві шелестівки, або одна губна, або *р:* листя (є), милосердя (є), щастя (є), здоровля (є), піря (є), подвіря (є)...

§ 7. Мягчення шелестівок на кінці слова та в середині перед *о* зазначуємо знаком *ь:* палець, кінець, льох, всього...

§ 8. Пропускаємо знак мягчення по шелестівці перед мягкою шелестівкою: часть, гість, злість, радість, сміх, смілий, свідомий, світ, свято, пісня, цвях, лазня, в хустці, вінці, сонця, ненці, банці, у річенці; зілля, весілля, бажання, ллється... Виїмок із цього правила творить *л* перед мягкими шелестівками, тільки не перед другим *л:* пальця,

смальцю, закальця, зеркальця, стрільця, читальня, спальня, Юльці...

§ 9. Не пишемо знаку *ь* перед *ч, ж, ш, щ, ц, -ство, -енко;* кінчик, менший, тонший, панщина, ганчірка, панство, міщанство, Шевченко, Основяненко.

§ 10. Уживаємо знаку *ь* в писанні прикметникових наростків: -ський, -цький, -зький: український, громадський, російський, людський, козацький, празький, французький, кавказький...

Виїмки: боязкий, баский, дерзкий, вязкий.

§ 11. Пишемо: *-ство, -ський:* людство, людський, братство, лицарський; **але:** *-цтво, -цький,* якщо пень слова кінчиться на: *к, ч, ць:* козацький, козак, козацтво; парубоцький, парубоцтво, парубок, бурсак, бурсацький, бурсацтво; ткач, ткацький, ткацтво; ловецтво, ловецький; купецтво, купецький; кріпацтво, кріпацький; свідоцтво, каліцтво.

§ 12. На початку слова ненаголошене *у* чергується з *в:* учитель, вчитель, учора, вчора, удова, вдова — залежно від закінчення попереднього слова. Коли попереднє слово кінчиться шелестівкою, тоді пишемо: учитель, учора... Подібно чергується *і* з *й.* Н. пр. Він усюди вештається, він учиться, вона вчиться; Іван, на Йвана; іду, не йду. Чергується також приім. *в* з *у:* пішла в садок; він у садку. Це правило не

пристосовується до слів: Україна, український; чужих назв: Угорщина, Урал, Врангель...

§ 13. У зложених словах та після губних шелестівок і *р* — не вживаємо апострофа (’). Пишемо: зїзд, обєднаний, бю, жабячий, імя...

Писання слів разом і окремо.

§ 1. **Вкупі з попереднім словом пишемо завжди:** *-ся, -му, -меш, ме, -мемо, -мете, -муть, -сь, -би, -б, -же, -ж, -то* (коли *то* є мовби наростком): здається, боїться, крутиться, сваритися, хотілоб, хотілосяб, поборовсяб; робитиму, робитимеш, їздитимуть; боюсь, молюсь, вони ходилиби, ходиже, дайже, бериж, ото, якто, кількожто, чомужто, будьто...

§. 2. Вкупі пишемо а.) зложені слова, що творять разом одно поняття й один вираз: великдень, хлібороб, одностріи, нісенітниця, ледащо, синьоокий, правобічний, хтобудь, котрийнебудь, дехто, дещо, декотрий, деякий...

б.) невідмінні зложені слова, головно прислівники, коли їх можна заступити якимсь іншим, незложеним синонімом. Н. пр.: довкола (кругом), надаремно (дарма), вранці (рано), досвіта (раненько), безліч (багато), себто (зна-

чить), навманя (сліпо), наборзі (швидко), натще (порожно), нараз (нечайно), завидна (днем), знечевя (несподівано), докупи (разом), поблизу (близько), зроду (усе), щодо (відносно), всмак (смачно), подостатком (доволі), наскрізь (цілком);

в.) надто прислівники: вперед, назад, враз, вниз, вдолину, згори, догори...

г.) вкупі з наступним словом пишемо перечку: *не,* коли вона з ним зливається в одно й творить один висказ: неволя, невільник, недуга, неміч, нерозум, неслава, непотріб, непевність, ненависть, небезпека, небезпечний, непевний, немудрий, неодин, непотрібно, непорушно, небаром, недалеко, немов, ненавидіти, непокоїтися, недосипляти, недоставати, зневіритися, знеохотитися...

§. 3. **Окремо пишемо** а.) перечку *не* при дієслові й в протиставленні: він не ходив, не робили, не їздять; »Не в Синопу«... Ой то не сива зазуленька...

б.) приіменники у властивім значінню: відчепися *від* мене, додай *до* того, затужила *за* милим, *за* столом, *на* річку...

в.) приіменники *по, з:* по божому, по давньому, з панська

г.) на чисто, на довго, на право

ґ.) *чим, що, як:* чим скорше, чим раз, що рік, що тиждень, що ночи, як стій, як найкраще;

д.) частицю *то*, коли вона заховує значіння заіменника вказуючого: сумно то було. —

Великі й малі букви.

(гл. Словничок.)

Ділення слів.

§ 1. Не ділимо односкладових слів: часть, гість...

§ 2. Кількаскладові слова ділимо по складам: о би-да, О-ле-на...

§ 3. У зложених словах відділюємо складові части: хлібо-роб, сно-вида, сього-дня...

§ 4. Коли важко розділити якийсь збіг шелестівок, тоді треба кермуватись або основами словотвору, відділюючи наростки від пня: бать-ко, козаць-кий, хуст-ка, лич-ко, бід-ний..., — або перенести до другого рядка тілько шелестівок, кілько їх може починати окреме слово: вер-ства (створити), добрий (брат)...

Примітка. Загалом розділювання збігу шелестівок по складам не підлягає одному трівкому правилу, — як на це вказує § 4., — тому не треба привязувати до нього великої ваги. Фонетичні досліди наукові (гл. Абеле, Славія III.$_1$) виказали змінчивість межі складу.

Всеж таки для перегляду подаю ключ до розділювання шелестівок, який **може деколи помагати у сумнівах.**

Ключ до розділу шелестівок по складам.

б

б-б : об-білити
б-д : Хариб-да
бз : ко-бза
б-к : хиб-кість
бл : ку-бло, Сте-блів
б-н : жаліб-ний
бр : до-брий
б-ств : раб-ство
б-ськ : араб-ський
б-ч : гороб-чик
б-шк : вгруб-шки

в

в-б : сів-ба
в-г : Їв-га
в-д : крив-да
в-дж : крив-джу
в-жд : зав-жди
в-з : мав-золей
вз-т : ховз-тяк
в-к : конов-ка
вк-тр : Левк-тра
в-м : Тов-мач
в-н : дав-но
в-п : тов-па
в-р : Лав-ра
вр-ськ : севр-ський
в-с : вів-са
в-ськ : королів ський
в-ст : пов-стяний
в-ств : лінив-ство
в-т : жов-тий
вт-к : ковт-ки
в-ц : вів-ця
в-ч : дів-ча
в-щ : королів-щина

г

г-к : лег-ко
гл : ви гляд
гн : У-гнів
гр : і-гра
г-т : мог-ти
г-ц : біг цем

ґ

ґв : Уру-ґвай
ґ-д : Маґ-дебург
ґл : ма-ґлювати
ґм : флє-ґма
ґн : си-ґнал
ґр : а-ґрест

д

дв : На-двірна
д д : Буд-да
дж : са-джа
дз : ро-дзинки
д-к : клад-ка
дл : бо-длак
д-н : бід-ний
др : му-дрий
д-ств : воєвід-ство
д-ськ : громад-ський
дь-т : будь-то

ж

ж-б : друж-ба
жв : ли-жви
ж-д : кож-дий
ж-дж : заїж-джати
ж-к : книж-ка
жм : жу-жмом
ж-н : бож-ник

з

збр : у-зброєний
зв : громо-звід
зд : ї-зда
здр : за-здрість
з-к : каз-ка
зь-к : бузь-ко
з-т : вез-ти
з-ч : збез-честити

й

й — перед шелестівками остає у першім рядку

к

к-б : Мак-бет
кв : бу-квар
к-к : Мек-ка
кл : бо-клаг
кль : енци-кльопедія
кн : зни-кнення
кр : і-кра
кс : Ме-ксик
ксп : Шекс-пір
к-т : дирек-тор
к-тр : елєк-трика
к-ц : індук-ція
к-ч : крек-чу

л, ль

л, ль — перед шелестівками остає все у першім рядку

м

м — остає на кінці першого рядка. Виїмок: мп-т: симптом

н

н — остає на кінці першого рядка.
Виїмки:
нк-ц : дистинк-ція
нс-кр : санс-крит
нт-ґ : Рент-ґен
нт-ськ : еміґрантський
нц-л : канц-лєр

п

п-к : креп-кий
пл : то-пливо
п-п : Аґрип-па
пр : Дні-про
пс : У-псаля
п-ськ : кеп-ський
п-ц : луп-цювати
п-ч : куп-чиха
п-ш : ліп-ший

р

р — остає на кінці першого рядка.
Виїмки:
рд-к : жерд-ка
рт-к : чверт-ка
рт-ськ : ерфурт-ський
рч-м : корч-ма

с

сб : Лі-сбона
ск : Мо-скаль
ськ : поль-ський
скл : пи-скля
скр : і-скра
скв : Мо-сква
сл : крі-сло
см : І-смена
сь-м : пись-мо
сн : ве-сна
сп : ві-спа
спр : ра-спря
ст : Дні-стер
ств : товари-ство
ст-к : віст-ка
ст-м : іст-мійський
ст н : глист-ник

стр : ві стря
с-ф : фос-фор
сц : колі-сце

т

тв : бри-тва
т-к : квіт-ка
тл : кі-тляр
тн : боло-тняний
тр : Дми-тро
т-ств : багат-ство
т-ськ : брат ський
т-т : жит-тя
ть-б : молоть-ба
ть-м : геть-ман

ф

фл : тру-фля
фр : А-фрика
ф-сть : ґраф-ство
ф-т : наф-та
ф ф : Яф-фа

х

хв : дро-хва
х-к : тьох-кати
хл : бре-хливий
хм : кро-хмаль
хр : О-хрім
х-ш : тих-ший

ц

ц-тв : купец-тво
ц-ц : міц-цю
ць-к : козаць-кий

ч

ч-к : лич-ко
чл : вві-чливий
ч м : куч-ма
ч-н : автентич-ний
ч-т : поч-та
ч-ч : Туреч-чина
ч-ш : лучший

ш

ш-к : Пуш-кин
шл : Переми-шляни
ш-н : мірош-ник
ш-тр : муш-тра

Перепинні знаки.

Уживаємо а) точки (.) на кінці речень, по порядкових числівниках (цифрових) та по скорочених словах: н. пр., гл., д.; — б) запинки (,) між реченнями рівнорядними, підрядними, при вичислюванню р'ізних предметів, прикмет, при вживанню прикладки, пятого відмінка; — в) середника (;) при довших періодах; — г) двоточки (:) при вичислюванню, або наведенню чужих слів; — ґ) пружки (—) при наглім звороті, або уривку думки; — д) дужок ( ) при поясненню слів: — е) наводових знаків (» «) при наведенню чужих слів; — є) розділки (- -) при діленню слів.

Скорочення:

бл. п. = блаженної памяти
Вп. = високоповажаний
вр. = власноручно
гл. = гляди
гр. = гривня
гр. кат. = греко-католицький
д = добродій
дд. = добродії
див. = диви
др. = доктор
заг. = загалом
і т. д. = і так далі
і т. и. = і таке инше
і т. п. = і тому подібне
карб. = карбованець
м. р. = минулого року
н. пр. = наприклад
п. = пан
пп. = панове
пов. = поважаний
пор. = порівнай
пр. = приміром

П. Т. = »pleno titulo«
р. = рік
р. кат. = римо-катол.
с. = сотик
св. = святий
с. є = се є
с. т. = себто
с. м. = сього місяця
ст. ст. = старого стилю
ст. стор. = сторона
тов. = товариш
Т-во = Товариство
т. зв. = так званий
т. зн. = то значить
т. є = то є
ур. = уродився
укр. = український
ч. = число
чит. = читай
† умер
' мінута (10')
" секунда
"' терц'я
1^0v, 2^0v = primo voto, secundo voto
$^0/_0$ відсотки
$^0/_{00}$ відтисячки
§ параґраф

Б) ЗАМІТКИ ДО ВІДМІНИ.

§ 1. В закінченнях іменників м. р. в 3. відм. ч. од. (давальнім) у твердій відміні вживаємо *-ови*, у мягкій *-еви*. (На Придніпрянщині *-ові*, *-еві*). Н. пр.; батькови, козакови, *але:* коневи, учителеви, гостеви, кобзареви, товаришеви, паничеви. Закінчення *-у* мають іменники м. р. на *-ів* (ів), *-ов*: Львову, Драгоманову, Ковалеву, Стеблеву, острову, болиголову...

§ 2. У шестім відмінку іменників м. р. (орудним) ч. од. є закінчення: *-ом*, *-ем*, *-ем:* столом; конем, товаришем, кобзарем; краєм, гаєм, роєм (іменники на *-й*).

§ 3. Уживаємо у пятому (кличному) відм. ч. од. р. м. закінчень: *-е*: брате, Пилипе; *-ю* (у мягкій відміні): коню, учителю, кобзарю, царю, гостю, князю, Василю; *-у* для слів, що мають перед закінченням: *г, х, к:* батьку, братіку, духу, конику. соколику, голубчику...

§ 4. У семім відм. ч. од. (місцевім) м. р. є такі закінчення: *-і:* на столі, кінці, царі, дворі, ножі; *-у, -ю* в іменниках закінчених на *-й* та тих, що мають

перед закінченням *г, х, к*, як також в односкладових: краю, раю, дубочку, в батьку (батькови), в снігу, страху..; *-ови (і), -еви (і), -еви (і)* — при назвах живих істот.

§ 5. Іменники на *-ин* мають в числі многім, в 1. відм. (називнім) *-и:* громадянин, громадяни; селянин, селяни; міщанин, міщани [також: людина, люди; *але* панове].

§ 6. Деякі іменники мають в 2. відм. мн. (родовім): *-ий* або *-ей:* гроший *або* грошей,(гостий або гостей, коний -ей), миший -ей), дітий (-ей), гусий (-ей), дверий (-ей)...

§ 7. Іменники жіночого роду мають у шестому (орудному) відм. ч. од.: *-ою* (з твердими основами): водою, рукою; *-ею* (з мягкими основами): землею, кручею, вишнею, душею; *-ю* (шелестівкові); повістю, смертю, сіллю (при здовженню попередньої шелест.)...

§ 8. Кличний (пятий) відм. ч. од. жін. р. кінчиться на: *-о*: водо, руко; *-е*: земле, душе; ноче, повісте; *-ю*: мамуню, тітусю..

§ 9. Шелестівкові іменники ж. р. мають в 2. відм. одн. (родовім) *-и:* подорожи, ночи, тіни, в 3. і 7. одн.: *-і:* солі, тіні, ночі. *Виїмок*: в осени.

§ 10. В середнім роді деяких іменників можна вживати ч. од. або закінчення *-а, -я*, або *-е, -е*, однак треба зберегти по-

слідовність: весілля (-є), багаття (-є), волося (-є), клоча (-е), збіжа (-е); у семім відм. (місцев.) *і:* на морі, в серці, в житті, в полі, на вікні, в ягняті, *пб. -ю* (в іменниках, закінчених -на, *-е, -ę, -я)*: на морю, полю, серцю; *-у* в ім. на *-ко*: у серденьку, віконечку...

§ 11. Другий ступінь прикметників кінчиться на *ійший,* або *-іший* (на Великій Україні): милійший і миліший...

§ 12. Дієслова першої відміни мають в 3. ос. мн. *-уть, -ють*: пишу, пишеш, пишуть; читають; дієслова другої відміни: *-ать, -ять*: лежу, лежиш, лежать, роблю, роблять...

§ 13. При відміні дієслова вживаємо особових заіменників: *я* читав, *ти* ходив, *вона* сиділа, *ми* радимо..., а *не* архаїчних форм: *ходивєм, сиділам, робилисьмо...